EPISTOLA BEATI HIERONIMI AD DAMASV̄ PAPA

BEATISSIMO PAPAE DAMASO HIERONIMUS NOUUM OPUS ME FACERE COGIS EX UETERI UT POST EXEMPLARIA SCRIPTURARUM TOTO ORBE DISPERSA QUASI QUIDAM ARBITER SEDEAM ET QUIA INTER SE UARIANT · QUAE SINT ILLA QUAE CUM GRECA CONSENTIANT UERITATE DECERNAM · PIUS LABOR SED PERICULOSA PRAESUMPTIO · IUDICARE DE CETERIS IPSUM AB OMNIBUS IUDICANDUM · SENES MUTARE LINGUAM · ET CANISCENTEM IAM MUNDUM AD INITIA RETRAHERE PARUULORUM · QUIS ENIM DOCTUS PARITER UEL INDOCTUS · CUM IN MANUS UOLUMEN ADSUMPSERIT · ET A SALIBA QUĀ SEMEL INBIBIT UIDERIT DISCREPARE QUOD LECTITAT · NON STATIM ERUMPAT IN UOCĒ ME FALSARIUM · ME CLAMANS ESSE SACRILEGŪ ; QUI AUDEAM ALIQUID IN UETERIBUS LIBRIS ADDERE MUTARE CORRIGERE ; ADUERSUS

Codex s̄. martini sup litt' moselle si q̄s eū abstulerit anathema sit.

STRAHOVIENSIS

quam inuidiam duplex causa me consolatur. quod et tu qui summus sacerdos es fieri iubes. et uerum non esse quod uariat etiam maledicorum testimonio conprobatur;

Si enim latinis exemplaribus fides est adhibenda respondeant quibus tot sunt exemplaria paene quot codices; Si autem his ueritas est quaerenda de pluribus. cur n̄ ad grecam originem reuertentes ea quae uel a uitiosis interpraetibus male edita uel a praesumptoribus imperitis emendata peruersius. uel a librariis dormitantibus aut addita sunt aut mutata corrigimus.

Neque uero ego de uetere disputo testamento quod a lxx senioribus in grecam linguam uersam. tertio gradu ad nos usque peruenit. Non quero quid aquila quid symmachus sapiant. quare teudotion inter nouos et ueteres medius incedat. Sit illa uera interpraetatio quam probauerunt apostoli. De nouo testamento nunc loquor quod grecum esse non dubium est. excepto apostolo matheo qui primus in iudea euangelium xp̄i hebraicis litteris edidit· hoc certe cum in nostro sermone discordat et diuersos riuulorum tramites ducit· un o de fonte quaerendus est·

Praeter mitto eos codices quos a luciano et esycio nōncupatos paucorum hominum aſserit peruersa contentio; quibus utique nec in ueterī instrumento post LXX interpraetes emendare quid licuit nec in nouo profuit emendasse· cum multarū gentium linguis scriptura ante translata doceat falsa esse quae addita sunt;

Igitur hæc praesens praefatiuncula pollicetur quattuor tantum euangelia quorum ordo iste est· MATHEUS MARCUS LUCAS· IOHANNES· codicum grecorum emendata conlatione sed ueterū;

Quae ne multum a lectionis latinae consuetudine discreparent· ita calamo imperauimus ut his tantum qui sensum uideantur mutare correctis· reliqua manere pateremur ut fuerant. Canones quoque quos eusebius caesariensis ep̄s alexandrinum sequutus ammoniū in decim numeros ordinauit sicut in greco habentur expraessimus ; quod si quis de curiosis uoluerit nosse · quae in euangeliis uel eadem uel uicina uel sola sint eorum distinctionem cognoscat ; Magnus siquidem hic in nostris codicibus error inoleuit · dum quod in eadem re alius euangelista plus dixit · in alio quia minus putauerint addiderunt ; uel dū eundem sensum alius aliter expraessit · ille qui unum e quattuor primum legerat · ad eius exemplum ceteros quoque aestimauerit emendandos ; Vnde accidit ut apud nos mixta sint omnia · et in marco plura lucae atque mathei · rursum in matheo iohannis et marci · et in ceteris reliquorum quae in aliis propria s̄ inueniantur ; Cum itaque canones legeris qui subiecti sunt confusionis errore sublato · et similia omnium scies et singulis sua quaeque restitues ; In canone primo concordant quattuor · Math̄ Marcus Lucas Iohannes ; In secundo tres ; Matheus · Marcus Lucas ; In tertio tres ; Matheus Lucas Iohannes ·

In quarto tres; Matheus marcus Johann̄. In quinto duo; matheus lucas. In sexto duo; Matheus marcus. In septimo duo, matheus iohannes. In octauo duo; lucas marcus. In nono duo; lucas iohannes. In decimo propria unusquisq: quae non habentur in aliis ediderunt. singulis uero euangeliis ab uno incipiens usque ad finem librorum dispar numerus increscit; hic nigro colore perscriptus sub se habet alium ex mineo numerū discolorem; qui ad decim usque procedens. indicat prior numerus in quo sit canone requirendus;

Cum igitur aperto codice uerbi gratia. illud siue illud capitulum scire uolueris cuius canonis sit. statim ex subiecto numero doceberis; Et recurrens ad principia in quibus canonum est distincta congeries eodemque statim canone ex titulo frontis inuento illum quem querebas numerum. eiusdem euangelistae. qui et ipse ex inscriptione signatur inuenies; Atque e uicino ceterorum tramitibus inspectis quos numeros e regione habeant adnotabis · Et cum scieris recurrens ad uolumina singulorum et sine mora repertis numeris quos ante signaueras · repperies et loca in quibus uel eadem uel uicina dixerunt ·

Opto ut in christo ualeas et memineris mei papa beatissime · ora pro me · Item prologus

Plures fuisse qui euangelia scripserunt et lucas testatur euangelista dicens · quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem quae in nobis completae sunt rerum · sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi uiderunt sermonem et ministrauerunt ei · et perseuerantiaque usque ad praesens tempus monumenta declarant · quae aduersis auctoribus edita diuersarum heresium fuere principia · ut est illud iuxta aegyptios · et thomam · et mathian et bartholomeum · duodecimque nomina apostulorum et basilidis atque apellis · ac reliquorum quos enumerare longum est · cum hoc tantum in praesentiarum necesse sit dicere · extetisse quosdam qui sine spiritu et gratia dei conati sunt magis ordinare narrationem quam historię

texere ueritatem ; quibus iure potest il-
lud propheticu͂ coaptarę ; Uae qui prophe-
tant de corde suo · qui ambulant post sp͞m
suum ; qui dicunt dicit d͞ns · et d͞ns non mi-
sit eos ; de quibus et saluator in euange-
lio iohannis loquitur ; omnes qui an-
te me uenerunt · fures fuerunt et latro-
nes ; qui uenerunt non missi sunt ; Ipse
enim ait ; Veniebant et ego non mitte-
bam eos ; Inuenientibus praesumptio
temeritatis · in missis obsequium serui-
tutis est ; Ecclesia au͞t quae supra petra͂
d͞ni uoce fundata est · quam introduxit
rex in cubiculu͂ suum · et ad quam per fo-
ramen discensionis occulte misit ma-
num suam · similis dammulae hinu-
loque ceruorum ; Quattuor flumina
paradisi instar eructuan~~te~~s quattu-
or angulos ~~et quattuor~~ et anulos ha-
bent per quos quasi arca testamenti
et custos legis d͞ni linguis mobilibus
uehitur ; Primus omnium matheus
est publicanus · cognomento leui qui
euangelium in iudaea hebreo sermone

edidit ; ob eorum uel maxime causa qui in
ihm̄ crediderunt ex iudaeis · et nequaquā
legis umbrā succidente euangelii ueri
tatem seruabant ; Secundus marcus int̄
praetos petri apostoli et alexandrinae
ecclesiae primus eps̄ ; qui dn̄m quidem
saluatorem ipse non uidit ; sed ea quae
magistrū audierat praedicantem iux
ta fidem magis gestorum narrauit quā
ordinem ; Tertius lucas medicus na
tione syrus · anthiocensis · cuius laus
in euangelio · qui et ipse discipulus apos
toli pauli in achaia boethiniaeque par
tibus uolumen condidit ; quaedam
altius repetens et ut ipse in prooemio
confitetur ; Audita magis quam uisa
discribens ; Ultimus iohannis aposto
lus et euangelista quem ihs̄ amauit
plurimū qui supra pectus dn̄i recum
bens purissima doctrinarū fluenta
potauit ; et qui solus de cruce meruit
audire ; ecce mater tua ; Is cum esset
in asia etiam tunc hereticorū semi
na pullularent · cerenti hebionis

et ceterorum qui xp̄m negant in carne uenisse, quos et ipse in epistula sua antichristos uocat. et apostolus paulus frequenter percutit coactus ē ab omnibus tunc asiae epīs et multarum ecclesiarū legationibus de diuinitate saluatoris altius scribere ẹṭ ad ipsum ut ita dicam dī uerbum non tam audaci quam felici temeritate prorumpere. ut ecclesiastica narrat historia. Cum a fratrib; cogeretur ut scriberet. ita facturum respondisse. si indicto ieiunio in cōmune omnes dm̄ praecarentur; quo expleto reuelatione saturatus in illud praemium caelo ueniens eructuauit; In principio erat uerbum et uerbum erat apd̄ dm̄. et ds̄ erat uerbū; hoc erat in principio apud dm̄; haec igitur quattuor euangelia multo ante p̄dicta ezechihelis quoq; uolumen probat. in quo prima uisio ita contexitur; et in medio sicut similitudo quattuor animaliū et uultus eorum facies hominis. facies leonis facies uituli. et facies aquilae; prima

hominis facies matheum significat · qui
quasi de homine exorsus est scribere :
Liber generationis ihū xp̄i filii dauid filii
abraham ; Secunda marcum in quo uox
leonis in heremo rugientis auditur ;
Uox clamantis in deserto parate uiam dn̄i ·
rectas facite semitas eius ; Tertia uitu
li quae euangelistam lucam a zacharia
sacerdote sumpsisse initium praefigu
rat ; Quartam iohannem euangelistā
qui adsumptis pinnis aquilae et ad alti
ora festinans de uerbo dī disputat ; Ce
tera quae sequuntur in eundem sensū
proficiunt ; Crura eorum recta et pin
nati pedes · et quocumq; sp̄s ibat · ibant
et non reuertebantur ; et Dorsa eorum
plena oculis · et scintillae ac lampades
in medio discurrentes · et rota in
rotam · et in singulis quattuor facies ;
Unde et apocalipsis iohannis post exposi
tionem uiginti quattuor seniorum ·
qui tenentes citharas et fialas adoran
agnum dī introducit fulgora et toni
trua · et septem sp̄s discurrentes · et mare

uitreum et quattuor animalia plena oculis dicens; Animal primū simile leoni. et secundum simile uitulo. et tertium simile homini. et quartum simile aquilae uolantis; Et post paululum;

Plena inquid erant oculis et requiem non habebant die ac nocte dicentia;

Sc̄s sc̄s sc̄s dn̄s d̄s omp̄s. qui est et qui erat et qui uenturus est; Quibus cunctis perspicuae ostenditur quattuor tantum debere euangelia suscipi. et omnes apocriforū nenias mortuis magis hereticis quam uiuis ecclesiasticis canendas; ex

NCIPIUNT CA

tiuitas xp̄i in bethleem iudae. magorum munera. occultatio ih̄u. infantes interficiuntur.

ex gressio ih̄u ab aegypto in nasareth. Iohanne in iordane baptizatur.

Ih̄s temptatus a diabulo. uidit petrū et andream. iacobum et iohannē piscatores uocat. et circuiens uarios languores hominum curauit :

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] quod ante
[illegible]
[illegible]
[illegible] ppt
[illegible]

xxiii [illegible]

feliciter in xpi

xxiiii [illegible]

xxv [illegible]

xxvi [illegible]

xxvii [illegible]

xxviii [illegible]

M[illegible]

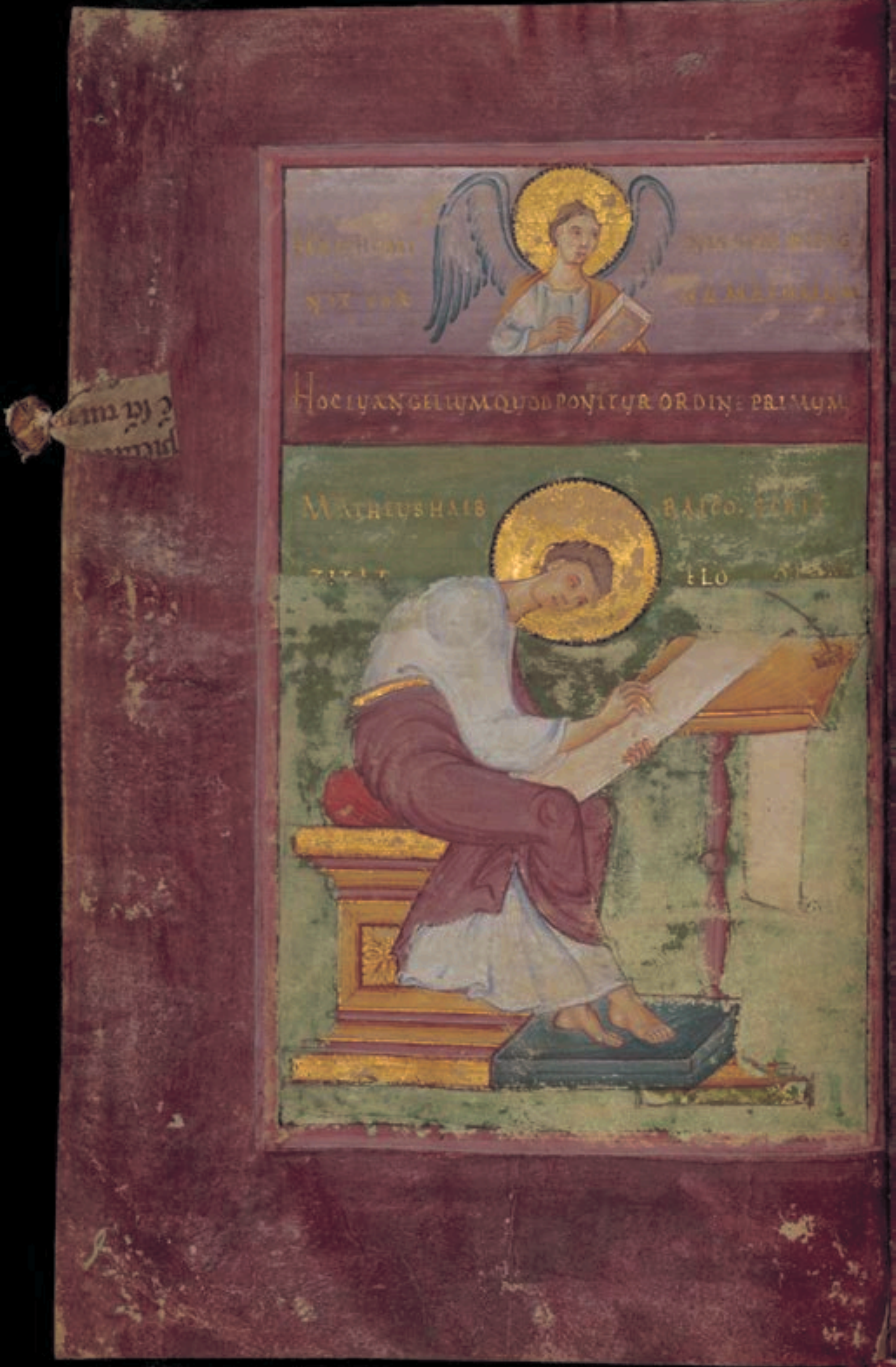
HOC EVANGELIUM QUOD PONITUR ORDINE PRIMUM
MATHEUS HAB

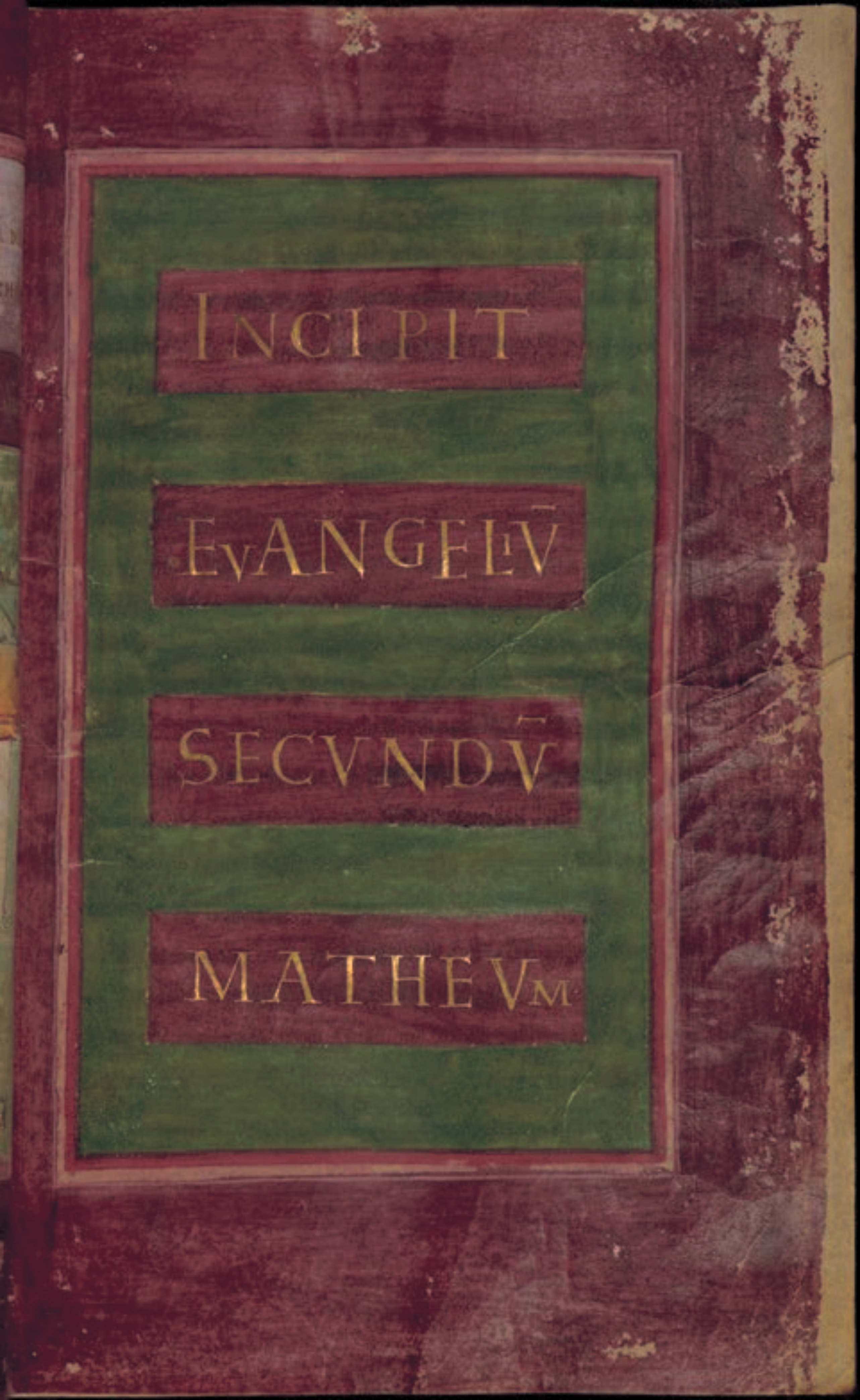

INCIPIT

EVANGELIV̄

SECVNDV̄

MATHEVM

S

RESTITUENS IN FILIIS SINE PRINCIPIO SINE FINE
OSTENDENS UNUM SE CUM PATRE ESSE QUIA UNUS
EST . IN QUO EUANGELIO UTILE EST DESIDERAN
TIBUS DM̄ SIC PRIMA UEL MEDIA UEL PERFECTA
COGNOSCERE UT ET UOCATIONEM APOSTOLI ET
OPUS EUANGELII ET DILECTIONEM DĪ IN CARNE
NASCENTIS · PER UNIUERSA LEGENTES INTELLE
GANT : ATQUE ID IN EO IN QUO ADPRAEHENSI SUNT
ET ADPRAEHENDERE EXPETUNT · RECOGNOSCANT ·
NOBIS ENIM HOC IN STUDIO ARGUMENTI FUIT
ET FIDEM FACERE TRADERE ET OPERANTIS DĪ IN
TELLEGENDAM DILIGENTER ESSE DISPOSITIO
NEM QUAERENTIBUS NON TACERE ·

I
M I
L III XIIII
Q I

LIBER GENERATIONS

IHU XPI FILII DAUID FILII ABRAHAM ; ABRAAM
GENUIT ISAAC · ISAAC aūt GENUIT IACOB ; IACOB AŪT
GENUIT IUDAM ET FRATRES EIUS · IUDAS AŪT
GENUIT PHARES ET ZARAM DE THAMAR ; PHA
RES aūt GENUIT ESROM · ESROM AŪT GENUIT ARĀ ;
ARAM AŪT GENUIT AMINADAB ; AMINADAB AŪ
GENUIT NAASSON ; NAASSON AŪT GENUIT
SALMON · SALMON AŪT GENUIT BOOZ DE RA
HAB : BOOZ AŪT GENUIT OBETH EX RUTH ·

*

* Hic deest unum folium in Pergamena.

dicentem ; Ecce uirgo in utero habebit · et pariet filium · et uocabunt nomen eius emmanuhel · quod est interpraetatum nobiscum d̄s ; Exsurgens aūt ioseph a somno · fecit sicut ei praecepit ẹị angelus dñi ; Et accepit coniugem suam · et non cognoscebat eam · donec peperit filium suum primogenitum · et uocauit nom̄ eius ih̄m ;

Cum ergo natus esset ih̄s in bethleem iudae · in diebus herodis regis · ecce magi ab oriente uenerunt hierusolymam dicentes ; ubi est qui natus est rex iudaeorum · uidimus enim stellam eius in oriente · et uenimus adorare eū ; Audiens aūt herodes rex · turbatus est · et omnis hierusolyma cum illo ; Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi · sciscitabatur ab eis · ubi xp̄s nasceretur ;

At illi · dixerunt ei ; In bethleem iudae ;

Sic enim scriptum ē per prophetā ; Et tu bethleem terra iuda · nequaquam minima es in principibus iuda ; Ex te enim exiet dux · qui regat populum meum isrl̄ ·

ꝺ vi
x
sol

Tunc herodes clam uocatis magis · diligenter didicit ab eis · tempus stellę quae apparuit eis ; Et mittens illos in bethlem dixit ; ite $\overset{et}{\cdot}$ interrogate diligenter de puero ; Et cum inueneritis · renuntiate mihi · ut et ego ueniens adorem eum ;

Qui cum audissent regem · abierunt ;

Et ecce stella quam uiderant in oriente · antecedebat eos · usque dum ueniens · staret · supra ubi erat puer ; Uidentes aūt stellam · gauisi sunt gaudio magno ualde ; Et intrantes domū · inuenerunt puerum cum maria matre eius ; Et procidentes · adorauerunt eum ; Et apertis thesauris suis · obtulerunt ei munera ; Aurum · tus · et myrrā ; Et responso accepto in somnis · ne redirent a$\overset{d}{b}$ herodem ; Per aliam uiam reuersi sunt · in regionem suam ;

Qui cum recessissent · ecce angelus dn̄i · apparuit in somnis ioseph dicens ; Surge et accipe puerū et matrem eius · et fuge in aegyptum · et esto ibi usque dum di

eam tibi ; Futurum est enim ut herodes
quaerat puerum ad perdendum eum ;
Qui consurgens accepit puerum et matrē
eius nocte et secessit in aegyptum ;
Et erat ibi usque ad obitum herodis ; Ut
adimpleretur quod dictum est a dño
per prophetam dicentem ; Ex aegypto
uocaui filium meum ; Tunc herodes
uidens qm̄ inlusus esset a magis ira
tus est ualde ; Et mittens occidit
omnes pueros qui erant in bethleem
et in omnibus finibus eius a bimatu
et infra secundum tempus quod exqui
sierat a magis ; Tunc adimpletum est
quod dictum est per hieremiam prophe
tam dicentem ; Uox in rama audita est
ploratus et ululatus multus ; Rachel
plorans filios suos et noluit consola
ri quia non sunt .
Defuncto aūt herode ecce apparuit an
gelus dñi in somnis ioseph in aegypto di
cens ; Surge et accipe puerum et matrē
eius et uade in terram isrl ; Defuncti s
enim qui quaerebant animam pueri ;

In osee
pph

QUI CONSURGENS· ACCEPIT PUERUM ET MATRĒ
EIUS· ET UENIT IN TERRAM ISRL̄ ; AUDIENS AUT̄
QUOD ARCELAUS REGNARET IN IUDAEA PRO HERO
DE PATRE SUO· TIMUIT ILLO IRE ; ET AMMO
NITUS IN SOMNIS· SECESSIT IN PARTES GALI
LEAE ; ET UENIENS· HABITAUIT IN CIUITATE
QUAE UOCATUR NAZARETH ; UT ADIMPLERET
QUOD DICTUM EST PER PROPHETAS· Q̄M NA
ZAREUS UOCABITUR ;
MT VII IN DIEBUS AUT̄ ILLIS· UENIT IOHANNES BAPTIS
III L VI TA· PRAEDICANS IN DESERTO IUDEAE ET DICENS ;
Q II ET XXV PAENITENTIAM AGITE· ADPROPINQUABIT ENĪ
REGNUM CAELORUM ;
MT VIII HIC EST ENIM QUI DICTUS EST· PER ESAIAM PRO
PHETAM DICENTEM ;
MR II L VII IO X VOX CLAMANTIS IN DESERTO· PARATE UIĀ DN̄I
RECTAS FACITE SEMITAS EIUS ;
MT VIIII VI MR III IPSE AUT̄ IOHANNES· HABEBAT UESTIMENTUM
DE PILIS CAMELORUM· ET ZONAM PELLICIAM
CIRCA LUMBOS SUOS ; ESCA AUT̄ EIUS· ERAT
LUCUSTA· ET MEL SILUESTRE ; TUNC EXIEBAT
AD EUM HIERUSOLYMA· ET OMNIS IUDAEA·
ET OMNIS REGIO CIRCA IORDANEN ; ET BAPTI
ZABANTUR IN IORDANE AB EO· CONFITENTES

peccata sua ;

Uidens aut̄ multos pharisaeorum et saddu m x
ceorum . uenientes ad baptismum suũ . lviii
dixit eis . progenies uiperarum . quis de
monstrauit uobis fugire a futura ira .

Facite ergo fructum dignum paeniten
tiae . et ne uelitis dicere intra uos . pa
trem habemus abraham ; dico enim uo
bis . qm̄ potens est ds̄ de lapidibus istis
suscitare filios abrahę ; Jam enim se
curis . ad radicem arboris posita est ;

Omnis ergo arbor quae non facit fruc
tum bonum . exciditur . et in ignē mittet̄ ;

Ego quidem uos baptizo in aqua . in pae m xi
nitentiam . qui aut̄ post me uenturus om̄ · iiij x
est . fortior me est ; cuius non sum dig q vi
nus calciamenta portare . Ipse uos bap
tizabit . in spū scō et igni ;

Cuius uentilabrum in manu sua . et per m xii
mundabit aream suam . et congregabit lxi
triticum in horreum suum , paleas aut̄ .
conburet igni inextinguibili ;

Tunc uenit ihs̄ a galilaea in iordanen ad m xiii
iohannem . ut baptizaretur ab eo ; sol

Iohannes aūt prohibebat eum dicens; Ego
a te debeo baptizari et tu uenis ad me; Re
spondens aūt ihs dixit ei; Sine modo sic
enim decet nos implere omnem iustitiā;

Tunc dimisit eum;

mr xiiii
mr i v
l xiii
i xv

Baptizatus aūt ihs confestim ascendit
de aqua et ecce aperti sunt ei caeli et ui
dit spm̄ dī descendentem sicut columbam
et uenientem super se et ecce uox de caelis
dicens; Hic est filius meus dilectus in quo
mihi conplacui;

iii
mr xv
mr ii vi
l xv
mr xvi
v
l xvi

Tunc ihs ductus est in desertum a spū
ut temptaretur a diabulo;

Et cum ieiunasset xl diebus et xl noctibus
postea esuriit; Et accedens temptator
dixit ei; Si filius dī es dic ut lapides isti
panes fiant; Qui respondens dixit;

Scriptum est non in pane solo uiuit ho
mo sed in omni uerbo quod procedit de
ore dī; Tunc adsumpsit eum diabolus
in scām ciuitatem et statuit eum su
pra pinnaculum templi et dixit ei;

Si filius dī es mitte te deorsum; Scriptū
est enim quia angelis suis mandauit de te

et in manibus tollent te ne forte offen
das ad lapidem pedem tuum; ait illi ite
rum ih̄s rursum scriptum est non temp
tabis dn̄m dm̄ tuum; iterum adsump
sit eum diabolus in montem excelsum
ualde et ostendit ei omnia regna mun
di et gloriam eorum et dixit illi
haec tibi omnia dabo si ca dens ado
raueris me; Tunc dicit ei ih̄s uade sa — deutero
tanas scriptum est enim dn̄m dm̄ — nomio
tuum adorabis et illi soli seruies;
Tunc reliquid eum diabolus et ecce ange — mt̄ xvii / vi / mr̄ vii
li accesserunt et ministrabant ei;
Cum aut̄ audisset ih̄s quod iohannes tra — mt̄ xviii / iiii
ditus esset secessit in galilaeam; — mr̄ viii / l xxvi
Et relicta ciuitate nazareth uenit et — mt̄ xviiii / vii
habitauit in capharnaum maritimam — io xviiii
in finibus zabulon et neptalim; ut ad
impleretur quod dictum est per esaiā
prophetam; Terra zabulon et terra
neptalim uia maris trans iordanen ga
lileae; gentium populus qui sedebat
in tenebris lucem uidit magnā; et se
dentibus in regione umbrę mortis.

lux orta est eis ;

m xx
VI
mr viii
Exinde coepit praedicare et dicere
Paenitentiam agite adpropinquavit enĩ
regnum caelorum : Ambulans aut̃ iux
ta mare galileae ; vidit duos fratres
Simonem qui vocatur petrus et andreã
fratrẽ eius mittentes rete in mare
Erant enim piscatores ; et ait illis ;

mt xxi
II
mr x
L xxxii
Venite post me et faciam vos fieri pis
catores hominum : At illi continuo
relictis retibus sequuti sunt eum ;

mt xxii
VI
mr xi
Et procedens inde vidit alios duos fra
tres : Jacobum zebedei et iohannem
fratrem eius in navi cum zebedeo patre
eorum reficientes retia sua et voca
vit eos ; Illi aut̃ statim relictis retib;
et patre sequuti sunt eum ;

mt xxiii
I
mr xxvii
L xlv
io xlvi
Et circuibat totam galileam docens
in synagogis eorum et praedicans evan
gelium regni ; et sanans omnẽ lan
guorem et omnem infirmitatem in
pupulo ; et abiit opinio eius in totam
syriam et obtulerunt ei omnes male
habentes variis languoribus et torm̃

TIS CONPRAEHENSOS , ET QUI DAEMONIA HABE
BANT ; ET LUNATICOS ET PARALYTICOS , ET CU
RAUIT EOS ; ET SEQUUTAE SUNT EUM TURBAE
MULTAE DE GALILAEA , ET DECAPOLI ET DE HIERUSO
LYMIS ET DE IUDEA ET DE TRANS IORDANEN ;
VIDENS AUTĒ TURBAS , ASCENDIT IN MONTEM
ET CUM SEDISSET ACCESSERUNT AD EUM DISCI
PULI EIUS ; ET APERIENS OS SUUM DOCEBAT
EOS DICENS ;
BEATI PAUPERES SPŪ , QM̄ IPSORUM Ē REGNŪ CELORUM ;
BEATI MITES , QM̄ IPSI POSSIDEBUNT TERRAM ;
BEATI QUI LUGENT , QM̄ IPSI CONSOLABUNTUR ;
BEATI QUI ESURIUNT ET SITIUNT IUSTITIAM ,
QM̄ IPSI SATURABUNTUR ;
BEATI MISERICORDES , QM̄ IPSI MISERICOR
DIAM CONSEQUENTUR ; BEATI MUNDO
CORDE , QM̄ IPSI DM̄ UIDEBUNT ; BEATI PACI
FICI , QM̄ FILII DĪ UOCABUNTUR ; BEATI QUI P
SEQUUTIONEM PATIUNTUR PROPTER IUSTI
TIAM , QM̄ IPSORUM EST REGNUM CELORUM ;
BEATI ESTIS CUM MALEDIXERINT UOBIS , ET PER
SEQUUTI UOS FUERINT , ET DIXERINT OMNE
MALUM ADUERSUM UOS MENTIENTES PROP
TER ME ; GAUDETE ET EXULTATE , QM̄ MERCES

m̄ xxiiii
[illegible]
[illegible]

m̄ xxv
l xlvi

m̄ xxvi
sol

m̄ xxvii
l xlviii

m̄ xxviii
l xlvii

m̄ xxviiii
sol

m̄ xxx
l xlviii

uestra copiosa est in caelis ; Sic enim perse
quuti sunt prophetas · qui fuerunt ante uos ;

MT xxxi
II
MR c II
L clxxxv

Vos estis sal terrae · quod si sal euanuerit ·
in quo salietur · Ad nihilum ualet ul
tra · nisi ut mittatur foras · et concul
cetur ab hominibus ;

MT xxxii
II
MR xxxviii
L cxxxiii

Uos estis lux mundi · non potest ciuitas
abscondi supra montem posita ; Neque ac
cendunt lucernam · et ponunt eam sub mo
dio · sed supra candelabrum · ut luceat om
nibus qui in domo sunt ; Sic luceat lux
ur̃a coram hominibus · ut uideant ur̃a
bona opera ; et glorificent patrem uestrũ
qui in caelis est ;

MT xxxiii
X
sol

Nolite putare · q̃m ueni soluere legem aut
prophetas ; Non ueni soluere sed adimplere ;

MT xxxiiii
V
L cxciiii

Amen quippe dico uobis · donec transeat
caelum et terra · iota unum aut unus
apex non praeteribit a lege · donec om̃a
fiant ;

MT xxxv
X
sol

Qui ergo soluerit unum de mandatis istis
minimis · et docuerit sic homines · mini
mus uocabitur in regno caelorũ ; Qui aũt
fecerit et docuerit · hic magnus uocabit᷑

in regno caelorum ; dico enim uobis · quia
nisi abundauerit iustitia uṝa · plusquam scri
barum et pharisaeorum · non intrabitis in
regnum caelorum ; Audistis quia dictum
est antiquis · non occides · qui aūt occide
rit reus erit iudicio ; ego aūt dico uobis ·
quia omnis qui irascitur fratri suo · re
us erit iudicio ; qui aūt dixerit fratri
suo racha · reus erit concilio ; qui aūt
dixerit fatue · reus erit gehennae ignis ;
Si ergo offers munus tuum ad altare · et
ibi recordatus fueris · quia frater tuus
habet aliquid aduersum te · relinque ibi
munus tuum ante altare · et uade prius
reconciliare fratri tuo ; Et tunc ueni
ens · offer^{es} munus tuum ;

Esto consentiens aduersario tuo cito · dū
es cum eo in uia ; Ne forte tradat te ad
uersarius iudici · et iudex tradat te mi
nistro · et in carcerem mittaris ; Amen
dico tibi · non exies inde · donec reddas
nouissimum quadrantem ;

dh xxxvi
v
lclxii

Audistis quia dictum est antiquis · non
moechaberis ; ego aūt dico uobis · qm̄ omnis

dh xxxvii
v
sol
in exodo

qui uiderit mulierem ad concupiscendum eam · iam moechatus est eam in corde suo ;

Quod si oculus tuus dexter scandalizat te · erue eum et proice abs te ; Expedit enim tibi · ut pereat unum membrorum tuorū quam totum corpus tuū mittatur in gehennam ; Et si dextera manus tua scandalizat te · abscide eam et proice abs te ;

Expedit ẽim tibi ut pereat unum membrorum tuorum · quā totum corpus tuum eat in gehennam ; Dictum est aūt · Quicūque dimiserit uxorem suam · det illi libellum repudii ; Ego aūt dico uobis quia omnis qui dimiserit uxorē suam excepta fornicationis causa · facit eam moechari ; Et qui dimissam duxerit · adulterat ; Iterum audistis quia dictum est antiquis · Non periurabis · reddes aūt dn̄o iuramenta tua ; Ego aūt dico uobis · non iurare omnino ; Neque per caelum · quia thronus dī est · neque per terram · quia scabillum est pedum eius ; Neque per hierosolymā · quia ciuitas ē magni regis ; Neque per caput tuū

iuraueris quia non potes unum capillum
album facere aut nigrum ; Sit aūt sermo
uester est est non non ; quod aūt his
habundantius est a malo est ; Audistis
quia dictum est oculum pro oculo et
dentem pro dente ;
Ego aūt dico uobis non resistere malo ; cħ xxxvii
Sed si quis te percusserit in dexteram ma I V liii
xillam tuam praebe illi et alteram ;
Et ei qui uult tecum iudicio contendere
et tunicam tuam tollere dimitte ei et
pallium ;
Et quicumque te angariauerit mille passus cħ xxxviii
uade cum illo et alia duo ; Et qui petit á V sꝉ
te da ei et uolenti mutuari á te ne auer
taris ;
Audistis quia dictum est diliges proxi cħ xl
mum tuū et odio habebis inimicū tuum ; I V ii
Ego aūt dico uobis diligite inimicos uȓos
benefacite his qui oderunt uos ; et orate
pro persequentibus et calumniantib: uos ;
Ut sitis filii patris uȓi qui in caelis est ;
Qui solem suum oriȓi facit super bonos
et malos et pluit super iustos et iniustos ;

cā xli / v / l iv SI ENIM DILIGITIS EOS QUI UOS DILIGUNT · QUĀ
MERCEDEM HABEBITIS ; NONNE ET PUBLICANI
HOC FACIUNT ; ET SI SALUTAUERITIS FRATRES
UESTROS TANTUM · QUID AMPLIUS FACITIS ;
NONNE ET ETHNICI HOC FACIUNT ; ESTOTE ERGO
UOS PERFECTI · SICUT ET PATER UESTER CAE
LESTIS PERFECTUS EST ;

cā xlii / x / sol. ATTENDITE · NE IUSTITIAM URĀM FACIATIS CO
RAM HOMINIBUS · UT UIDEAMINI AB EIS ;
ALIOQUIN · MERCEDEM NON HABEBITIS APUD
PATREM UESTRUM · QUI IN CAELIS EST ; CUM
ERGO FACIS ELYMOSINAM · NOLI TUBA CANERE
ANTE TE · SICUT HYPOCRITAE FACIUNT IN SYNA
GOGIS ET IN UICIS · UT HONORIFICENTUR AB HO
MINIBUS ; AMEN DICO UOBIS · RECEPERUNT
MERCEDEM SUAM ; TE AUT̄ FACIENTE ELYMO
SINAM · NESCIAT SINISTRA TUA · QUID FACIAT
DEXTERA TUA ; UT SIT ELYMOSINA TUA IN AB
SCONDITO ; ET PATER TUUS QUI UIDET IN AB
SCONDITO · REDDET TIBI ; ET CUM ORATIS · NON
ERITIS SICUT HYPOCHRITAE ; QUIAMANT IN
SYNAGOGIS ET IN ANGULIS PLATEARŪ STANTES
ORARE · UT UIDEANTUR AB HOMINIBUS ; AM̄
DICO UOBIS · RECEPERUNT MERCEDEM SUAM ;

TU AUT̄ CUM ORABIS · INTRA IN CUBICULUM TUŪ ·
ET CLAUSO OSTIO TUO · ORA PATREM TUUM IN
ABSCONDITO · ET PATER TUUS QUI UIDET IN AB
SCONDITO REDDET TIBI ;

ORANTES AUT̄ · NOLITE MULTUM LOQUI · SICUT
ETHNICI ; PUTANT ENIM · QUIA IN MULTILO
QUIO SUO EXAUDIANTUR ; NOLITE ERGO AD
SIMILARI EIS ; SCIT ENIM PATER UESTER · QUID
OPUS SIT UOBIS · ANTEQUAM PETATIS EUM ;

V
I
M XLIII
V
L CXXIIII

SIC ERGO UOS ORABITIS ;

PATER NOSTER QUI ES IN CAELIS · SC̄IFICETUR NO
MEN TUUM ; UENIAT REGNUM TUUM · FIAT
UOLUNTAS TUA · SICUT IN CAELO ET IN TERRA ;

PANEM NOSTRUM SUPERSUBSTANTIALEM
DA NOBIS HODIE · ET DIMITTE NOBIS DEBITA
NR̄A · SICUT ET NOS DIMITTIMUS DEBITORIB;
NOSTRIS ; ET NE INDUCAS NOS IN TEMPTATIO
NEM · SED LIBERA NOS A MALO ;

SI ENIM DIMISERITIS HOMINIBUS PECCATA EORŪ ·
DIMITTET ET UOBIS PATER UESTER CAELESTIS
DELICTA UR̄A ; SI AUT̄ NON DIMISERITIS HO
MINIBUS · NEC PAT̄ UR̄ DIMITTET PECCATA UR̄A ;

I
M XLIIII
B VI
M CXXV

CUM AUT̄ IEIUNATIS · NOLITE FIERI SICUT HYPO
CRITAE TRISTES ; EXTERMINANT ENIM FACIES

M V XI
fol

suas · ut pareant hominibus ieiunantes ;
Amen dico uobis · quia receperunt mercedē
suam ; Tu aūt cum ieiunas · unge caput
tuum · et faciem tuam labā ; Ne uidearis
hominibus ieiunans · sed patri tuo qui est
in abscondito ; Et pater tuus qui uidet
in abscondito reddet tibi ; Nolite thesaurizare
uobis thesauros in terra · ubi
erugo et tinea demolitur ; Et ubi fures
effodiunt · et furantur ;

ch xlvi / v / l cliii Thesaurizate aūt uobis thesauros in caelo ;
ubi neque erugo · neque tinea demolitur ;
Et ubi fures non effodiunt · nec furantur ;
Ubi est enim thesaurus tuus · ibi ē et cor tuū ;

ch xlvii / v / l cxxiiij Lucerna corporis tui · est oculus tuus ;
Si fuerit oculus tuus simplex · totum
corpus tuum lucidum erit ; Si aūt oculus
tuus nequam fuerit · totum corpus
tuum tenebrosum erit ; Si ergo
lumen quod in te est tenebrae sunt ·
ipsae tenebrę quantę erunt ;

ch xlviii / v / l cxci Nemo potest duobus dominis seruire ;
Aut enim unum odio habebit · et alterū
diliget · aut unum sustinebit et alte

RUM CONTEMNET ; NON POTESTIS DŌ SERUI
RE ET MAMONAE ;
IDEO DICO UOBIS NE SOLLICITI SITIS ANIMAE URĒ
QUID MANDUCETIS · NEQUE CORPORI UESTRO
QUID INDUAMINI ; NONNE ANIMA PLUS Ē
QUAM ESCA · ET CORPUS QUAM UESTIMENTUM ;
RESPICITE UOLATILIA CAELI QM̄ NON SERUNT
NEQUE METUNT NEQUE CONGREGANT IN
HORREA · ET PATER UESTER CAELESTIS PASCIT
ILLA ; NONNE UOS MAGIS PLURES ESTIS ILLIS
QUIS AUT̄ UESTRUM COGITANS · POTEST ADICE
RE AD STATURAM SUAM CUBITUM UNUM
ET DE UESTIMENTO · QUID SOLLICITI ESTIS
CONSIDERATE LILIA AGRI QUOMODO CRESCUNT
NON LABORANT NEQUE NENT ; DICO AUT̄
UOBIS · QM̄ NEC SALOMON IN OMNI GLORI
A SUA COOPERTUS EST SICUT UNUM EX
ISTIS ; SI AUT̄ FAENUM AGRI QUOD HODIE
EST · ET CRAS IN CLYBANUM MITTITUR DS̄
SIC UESTIT ; QUANTO MAGIS UOS MINIMAE
FIDEI NOLITE ERGO SOLLICITI ESSE DICEN
TES · QUID MANDUCABIMUS AUT QUID BIBE
MUS AUT QUID OPERIEMUR ; HAEC ENIM
OMNIA GENTES INQUIRUNT ; SCIT ENIM

c̄lxviij
V
I cl

PATER UESTER QUIA HIS OMNIBUS INDIGETIS ;

QUAERITE ERGO PRIMŪ REGNUM D̄I ET IUSTITIAM EIUS · ET OMNIA HAEC ADICIENTUR UOBIS ;

NOLITE ERGO SOLLICITI ESSE IN CRASTINUM ;

CRASTINUS ENIM DIES · SOLLICITUS ERIT SIBI IPSE ; SUFFICIT DIEI MALITIA SUA ;

MT L II MR XLI L LVI FVII NOLITE IUDICARE · UT NON IUDICEMINI ; IN QUO ENIM IUDICIO IUDICAUERITIS · IUDICABIMINI ; ET IN QUA MENSURA MENSI FUERITIS · REMETIETUR UOBIS ;

MT LI V L LVIII QUID AUT̄ UIDES FESTUCAM IN OCULO FRATRIS TUI · ET TRABEM IN OCULO TUO NON UIDES

AUT QUOMODO DICIS FRATRI TUO · SINE EICIAM FESTUCAM DE OCULO TUO · ET ECCE TRABIS EST IN OCULO TUO · HYPOCHRITA · EICE PRIMUM TRABEM DE OCULO TUO · ET TUNC UIDEBIS EICERE FESTUCAM DE OCULO FRATRIS TUI ;

MT LII NOLITE DARE SC̄M CANIBUS · NEQUE MITTATIS MARGARITAS ŪR̄AS ANTE PORCOS ;

NE FORTE CONCULCENT EAS PEDIBUS SUIS · ET CONUERSI DISRUMPANT UOS ;

MT LIII V L CXIV PETITE · ET DABITUR UOBIS ; QUAERITE · ET INUENIETIS ; PULSATE · ET APERIETUR

uobis ; Omnis enim qui petit accipit ·/
et qui quaerit inuenit ·/ et pulsanti aperi
etur ; Aut quis est ex uobis homo ·/ quem
si petierit filius suus panem ·/ numquid
lapidem porriget ei :~ Aut si piscem petie
rit numquid serpentem porriget ei :~
Si ergo uos cum sitis mali ·/ nostis bona
dare filiis uestris ·/ quanto magis pater
uūr qui in caelis est ·/ dabit bona petentib; se ;
Omnia ergo quaecumque uultis ·/ ut faci LIIII
ant uobis homines ·/ et uos facite illis ; V L IIII
Haec est enim lex et prophetae ;
Intrate per angustam portam ·/ quia la LV
ta porta et spatiosa uia est · quae ducit V L CLXX
ad perditionem ·/ et multi sunt qui in
trant per eam ; Quam angusta porta
et arta uia ·/ quae ducit ad uitam ·/ et
pauci sunt qui inueniunt eam ;
Attendite a falsis prophetis ·/ qui ueniunt LVI
ad uos in uestimentis ouium ·/ intrinse X ꝑl
cus aut̄ sunt lupi rapaces ; A fructibus
eorum ·/ cognoscetis eos ;
Numquid colligunt de spinis uuas ·/ LVII
aut de tribulis ficus :~ V L LXI

MT LVIII
V
L LX

Sic omnis arbor bona / fructus bonos facit ; mala aūt arbor / fructus malos facit ; Non potest arbor bona fructus malos facere / neque arbor mala fructus bonos facere ; Omnis arbor quae non facit fructum bonum / excidetur et in ignem mittetur ; Igitur / ex fructibus eorum cognoscetis eos ;

MT LVIIII
III
L LXIII
I CXVI

Non omnis qui dicit mihi dn̄e dn̄e / intrabit in regnum caelorum ; Sed qui facit uoluntatem patris mei qui in caelis est / ipse intrabit in regnum caelorum ;

MT LX
V
L CLXVI

Multi dicent mihi in illa die dn̄e dn̄e nonne in nomine tuo prophetauimus / et in tuo nomine daemonia eiecimus / et in tuo nomine uirtutes multas fecimꝰ ;

Et tunc confitebor illis / quia numquā noui uos ; discedite a me / qui operamini iniquitatem ;

MT LXI
V
L LXIIII

Omnis ergo / qui audit uerba mea haec et facit ea / assimilabitur uiro sapienti / qui aedificauit domū suam supra petrā ; Descendit pluuia / et uenerunt flumina et flauerunt uenti /

ET INRUERUNT IN DOMUM ILLAM ET NON CECIDIT · FUNDATA ENIM ERAT SUPRA PETRĀ ;

ET OMNIS QUI AUDIT UERBA MEA HAEC ET NON FACIT EA · SIMILIS EST UIRO STULTO · QUI AEDIFICAUIT DOMUM SUAM SUPRA HARENAM . DESCENDIT PLUUIA ET UENERUNT FLUMINA ET FLAUERUNT UENTI · ET INRUERUNT IN DOMUM ILLAM ET CECIDIT · ET FUIT RUINA EIUS MAGNA ;

ET FACTUM EST CUM CONSUMMASSET UERBA HAEC · AMMIRABANTUR TURBAE SUPER DOCTRINAM EIUS ; ERAT ENIM DOCENS EOS · SICUT POTESTATEM HABENS · NON SICUT SCRIBAE EORUM ET PHARISAEI ;

ΓVII
MT LXII
II
MR XIII
L IIII ET XXIII

CUM AUT DESCENDISSET DE MONTE · SECUTAE SUNT EUM TURBAE MULTAE ; ET ECCE LEPROSUS UENIENS · ADORABAT EŪ DICENS ;

MT LXIII
II
MR XVIII
L XXXIII

DN̄E SI UIS · POTĒS ME MUNDARE ; ET EXTENDENS MANUM · TETIGIT EUM DICENS ;

UOLO MUNDARE ; ET CONFESTIM · MUNDATA EST LEPRA EIUS ; ET AIT ILLI IH̄S ; UIDE NEMINI DIXERIS · SED UADE OSTENDE TE SACERDOTI · ET OFFER MUNUS QUOD PRAECEPIT MOYSES IN TESTIMONIUM ILLIS ;

MT̄ LXIIII
III
L LXV
F XXXVII

CUM AŪT INTROISSET CAPHARNAUM · ACCESSIT
AD EUM CENTURIO · ROGANS EUM ET DICENS ·
DÑE · PUER MEUS IACET IN DOMO PARALYTICUS ·
ET MALE TORQUETUR · ET AIT ILLI ;
EGO UENIAM · ET CURABO EUM ; ET RESPONDENS
CENTURIO · AIT ; DÑE · NON SUM DIGNUS ·
UT INTRES SUB TECTUM MEUM ; SED TANTŪ
DIC UERBO · ET SANABITUR PUER MEUS ; NAM
ET EGO HOMO SUM SUB POTESTATE · HABENS
SUB ME MILITES ; ET DICO HUIC UADE · ET UADIT ;
ET ALII UENI · ET UENIT ; ET SERUO MEO FAC
HOC ET FACIT ; AUDIENS AŪT MIRATUS
EST · ET SEQUENTIBUS SE DIXIT ; AMEN DICO
UOBIS · NON INUENI TANTAM FIDEM IN ISRL̄ ;

MT̄ LXV
V
L CLXXII

DICO AŪT UOBIS · QM̄ MULTI AB ORIENTE ET
OCCIDENTE UENIENT · ET RECUMBENT CŪ
ABRAHAM ET ISAAC ET IACOB IN REGNO CAE
LORUM ; FILII AŪT REGNI HUIUS · EICIEN
TUR IN TENEBRAS EXTERIORES · IBI ERIT FLE
TUS ET STRIDOR DENTIUM ;

MT̄ LXVI
V
L LXVI

ET DIXIT CENTURIONI ; UADE · ET SICUT CRE
DIDISTI FIAT TIBI ; ET SANATUS EST PU
ER IN ILLA HORA ;

MT̄ LXVII
II
MR̄ XV
L XXVI

ET CUM UENISSET IN DOMUM PETRI · UIDIT

socrum eius iacentem et febricitantem
Et tetigit manum eius et dimisit eam
febris et surrexit et ministrabat
eis ; Uespere aūt facto obtulerunt ei
multos daemonia habentes et eiciebat
sp̄s uerbo et omnes male habentes cura
uit ; Ut adimpleretur quod dictum ē
per esaiam prophetam dicentem ; Ipse
infirmitates nostras accepit et aegro
tationes nr̄as portauit ; Uidens aūt
turbas multas circū se iussit ire trans fretū
Et accedens unus scriba ait illi ; magis
ter sequar te quocumque ieris ; dic̄
illi ; uulpes foueas habent et uo
lucres caeli nidos
; Filius aūt hominis non habet
ubi caput suum reclinet ; Alius aūt
de discipulis eius ait illi ; Dn̄e per
mitte me primum ire et sepelire pa
trem meum aūt ait illi ; Seque
re me et dimitte mortuos sepelire
mortuos suos ;
Et ascendente eo in nauiculam sequuti
sunt eum discipuli eius ; Et ecce motus

mt LXVIII
l V CV

VIII
mt LXVIIII
II
mr XLVII
l LXXXIII

magnus factus ē in mari ita ut nauicula
operiretur fluctibus erat aūt illis uen
tus contrarius; Ipse uero dormiebat;
Et accesserunt et suscitauerunt eum di
centes; dñe salua nos perimus; Et dicit
eis; Quid timidi estis modicę fidei? Tunc
surgens imperauit uentis et mari et
facta est tranquillitas magna; porro
homines mirati sunt dicentes; Qualis
ē hic quia uenti et mare oboediunt ei;
Et cum uenisset trans fretum in regionē
Gerassenorum occurrerunt ei duo hab
bentes daemonia de monumentis exeun
tes seui nimis ita ut nemo posset tran
sire per uiam illam; Et ecce clamauerunt
dicentes; Quid nobis et tibi filio
uenisti huc ante tempus torquere nos;
Erat aūt non longe ab eis grex porcorum
multorum pascens; Daemones aūt ro
gabant eum dicentes; Si eicis nos hinc
mitte nos in gregem porcorum; Et ait
illis; Ite; At illi exeuntes abierunt
in porcos; Et ecce impetu abiit totus
grex per praeceps in mare et mortui sunt

INAQUIS ; PASTORES AUT̄ FUGERUNT · ET
UENIENTES INCIUITATEM NUNTIAUERUNT
OMNIA · ET DEHIS QUI DAEMONIA HABUERANT ;
ET ECCE TOTA CIUITAS · EXIIT OBUIAM · ET
UISO EO · ROGABANT · UT TRANSIRET AFINI
BUS EORUM ;

ET ASCENDENS IN NAUICULAM · TRANSFRETAU̅ ·
ET UENIT IN CIUITATEM SUAM ; ET ECCE OFFE
REBANT EI PARALYTICUM · IN LECTO IACENTĒ ;
UIDENS AUT̄ FIDEM ILLORUM · DIXIT PARA
LYTICO ; CONFIDE FILI · REMITTUNTUR TIBI
PECCATA TUA ; ET ECCE QUIDAM DE SCRIBIS · DI
XERUNT INTRA SE ; HIC BLASPHEMAT ; ET CUM
UIDISSET COGITATIONES EORUM · DIXIT ;
UT QUID COGITATIS MALA IN CORDIBUS UESTRIS ·
QUID EST FACILIUS DICERE · DIMITTUNTUR
TIBI PECCATA TUA · AUT DICERE SURGE ET AM
BULA ; UT SCIATIS AUT̄ · QM̄ FILIUS HOMINIS
HABET POTESTATEM IN TERRA DIMITTENDI
PECCATA ; TUNC AIT PARALYTICO ; SURGE ·
TOLLE LECTUM TUUM · ET UADE IN DOMUM
TUAM ; ET SURREXIT · ET ABIIT IN DOMUM
SUAM ; UIDENTES AUT̄ TURBAE · TIMUERUNT ;
ET GLORIFICAUERUNT DM̄ · QUI DEDIT POTES

VIIII
I
M̄ LXX
M̄R̄ I XX
L XXVIII
I XXXVIII

tatem talem hominibus ;

m̄ LXXI
mr̄ II XXI
L XXXVIII

Et cum transiret inde ihs uidit hominem
sedentem in teloneo mattheum nomine
et ait illi ; sequere me ; et surgens
secutus est eum ;

m̄ LXXII
mr̄ II XXII
L XXXVIIII
et CLXXXVI

Et factum est discumbentem in domo
ecce multi publicani et peccatores ueni
entes discumbebant cum ihu . et disci
pulis eius ; et uidentes pharisaei dice
bant discipulis eius ; quare cum publi
canis et peccatoribus manducat magist̄ uṝ

IX
m̄ LXXIII
mr̄ II XXIII
L XL

At ihs audiens ait ; non est opus sanis
medicus sed male habentibus ; euntes
aut̄ discite quid est · misericordiam
uolo et non sacrificium ; non enim
ueni uocare iustos sed peccatores ; tunc
accesserunt ad eum discipuli iohannis
dicentes ; quare nos et pharisaei ieiuna
mus frequenter discipuli aut̄ tui n̄
ieiunant ; et ait illis ihs ; numquid
possunt filii sponsi ieiunare · quam
diu cum illis est sponsus ; uenient aut̄
dies cum auferetur ab eis sponsus et
im
tunc ieiunabunt ; nemo aut̄ · mittit

commissuram panni rudis in uestimen
tum uetus ; Tollit enim plenitudine
eius a uestimento et peior scissura fit ;
Neque mittunt uinum nouum in utres
ueteres ; Alioquin rumpuntur utres
et uinum effunditur et utres pere
unt ; Sed uinum nouum in utres nouos
mittunt et ambo conseruantur ,
Haec illo loquente ad eos ecce princeps
unus accessit et adorauit eum dicens ;
D n̄e filia mea modo defuncta ē sed ueni
inpone manum tuam super eam et uiuet ;
Et surgens ih̄s sequebatur eum et disci
puli eius , et ecce mulier quae sangui
nis fluxum patiebatur duodecim annis
accessit retro et tetigit fimbriam
uestim̄ti eius ; dicebat enim intra se ;
Si tetigero tantum uestim̄tum eius .
salua ero ; At ih̄s conuersus et uidens
eam dixit ; Confide filia fides tua te
saluam fecit ; et salua facta ē mulier
ex illa hora ; Et cum uenisset ih̄s in do
mū principis et uidisset ibi tibicines
et turbam tumultuantē dicebat ; recedite ;

m lxxiiii
ii
mr xlviiij
L lxxxv

Non est enim mortua puella · sed dormit ;
Et deridebant eum ; Et cum eiecta esset
turba · intrauit · et tenuit manum eius ·
et surrexit puella · Et exiit fama haec ·
in uniuersam terram illam ;

cā LXXV
x
fol

Et transeunte inde · sequuti sunt eū
duo ceci · clamantes et dicentes ; Misere
re nr̄i fili dauid · Cum aūt uenisset ad do
mum · accesserunt ad eum ceci · et dicit
eis ihs̄ ; Creditis · quia possum hoc facere
uobis · dicunt ei ; Utique dn̄e ; Tunc te
tigit oculos eorum · dicens ; Secundum
fidem uestram · fiat uobis ; Et aperti s̄
oculi eorum · et comminatus ē illis
dicens ; Uidete · ne quis sciat ; Illi aūt
eū in
exeuntes · diffamauerunt totam tr̄am
illam ; Egressis aūt illis · ecce obtuler̄t
ei hominem mutum · daemonium haben
tem ; Et eiecto daemonio · loquutus est
mutus ; Et miratae sunt turbae · dicen
tes · Numquam apparuit sic in isrl̄ ;
Pharisaei aūt · dicebant ; In principe dae
moniorum · eiecit daemonia ;

cā LXXVI
II
dē LII
l clxviiij

Et circuibat · ciuitates omnes et castella ·

docens in synagogis eorum · et praedicans
euangelium regni ; et curans omnem
languorem · et omnem infirmitatum ;
Videns aut̄ turbas · misertus est eis · quia mt lxxvii vi mr lxiii
erant uexati et iacentes · sicut oues n̄
habentes pastorem ;
Tunc dicit discipulis suis ; messis quidē mt lxxviii v
multa · operarii aut̄ pauci ; rogate ergo l cviii
dn̄m messis · ut mittat operarios in
messem suam ;
Et conuocatis duodecim discipulis suis · mt lxxviiii ii mr xviii
dedit illis potestatem spirituum inmun l lxxvi
dorum · ut eicerent eos · et curarent om
nem languorem et omnem infirmitatē ;
Duodecim aut̄ discipulorum nomina · s̄ mt lxxx ii mr [illegible]
haec ; primus simon qui dicitur petrus · l xliii
et andreas frater eius ; iacobus zebe
dei · et iohannes frater eius ; philippus
et bartolomeus · thomas · et matheus
publicanus ; iacobus alphei · et thad
theus ; simon chananeus · et iudas sca
rioth · qui et tradidit eum ;
Hos duodecim misit ih̄s praecipiens eis mt lxxxi x sol
et dicens ; in uiam gentium ne abieritis ·

et in ciuitates samaritanorum ne intraueritis ; sed potius ite ad oues quae perierunt domus isrl̄ ;

m̄ LXXXII
II
mr̄ LIII
L LXXXVII
et CX

Euntes autē praedicate dicentes quia adpropinquabit regnum caelorum ; Infirmos curate mortuos suscitate leprosos mundate daemones eicite ; Gratis accepistis gratis date ; nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis uestris ; non peram in uia neque duas tunicas neque calciamenta neque uirgam ; dignus ē enim operarius cibo suo ;

m̄ LXXXIII
II
mr̄ LIIII
L XXXXVII
et CXII

In quamcumq; ciuitatem aut castellū intraueritis interrogate quis in ea dignus sit et ibi manete donec exeatis

m̄ LXXXIIII
V
L CXI

Intrantes autē in domum salutate eam dicentes pax huic domui ; et si quidem fuerit domus illa digna ueniet pax ūra super eam ; si naūt non fuerit digna pax ūra ad uos reuertetur ;

m̄ LXXXV
II
mr̄ LV
L CXIIII
et LXXXVIII

Et quicumq; non receperit uos neque audierit sermones ūros exeuntes foras de domo uel ciuitate excutite puluerē

de pedibus uestris . Amen dico uobis .
tolerabilius erit terrae sodomorum
et gomorraeorum in die iudicii quam
illi ciuitati ;

Ecce ego mitto uos sicut oues in medio
luporum ; Estote ergo prudentes si
cut serpentes . et simplices sic columbe

M̄T LXXXVI
V
L CVIIII

Cauete aut̄ ab hominibus ; Tradent
enim uos in conciliis et in synagogis
suis flagellabunt uos ; Et ad praesi
des et ad reges ducemini propter me
in testimonium illis et gentibus ;

M̄T LXXXVII
I
MR̄ CXXXVIII
L CCL
IO CXLI

Cum aut̄ tradent uos nolite cogitare .
quomodo aut quid loquamini ; dabi
tur enim uobis in illa hora quid loqua
mini ; Non enim uos estis qui loquimi
ni sed sp̄s patris ur̄i qui loquitur in
uobis ; Tradet aut̄ frater fratrem
in mortem . et pater filium . et in
surgent filii in parentes . et mor
te eos adficient ; et eritis odio omni
bus hominibus propter nomen me
um ; Qui aut̄ perseuerauerit usq;
in finem . hic saluus erit ;

M̄T LXXXVIII
II
MR̄ CXLI
L CXLVIII
et CCL

mt lxxxviiii
x
sol

Cum aũt persequentur uos in ciuitate ista · fugite in aliam ; Amen dico uobis · non consummabitis ciuitates isrl̃ · donec ueniat filius hominis ;

mt xc
iii
l lviii
i cxviii
et cxxxviiii

Non est discipulus super magistrum · nec seruus super dominum suum ; sufficit discipulo · ut sit sicut magister eius ;

Et seruus · sicut dominus eius ;

mt xci
x
sol

Si patrem familias beelzebub uocauerunt · quanto magis domesticos eius · Ne ergo timueritis eos ;

mt xcii
vi
mr xl
l lxx

Nihil enim est opertum quod non reuelabitur · et occultum quod non scietur ;

mt xciii
v
l cxlv

Quod dico uobis in tenebris · dicite in lumine ; et quod in aure audistis · praedicate super tecta ; et nolite timere eos qui occidunt corpus · animam aũt non possunt occidere ; Sed potius eum timete · qui potest et animam et corpus perdere in gehennam ; Nonne duo passeres asse ueneunt · et unus ex illis non cadet super terram sine patre urõ ; urĩ aũt et capilli capitis · omnes numerati sunt ; Nolite ergo timere · multis passeribus meliores

estis uos ; Omnis ergo qui confitebitur
me coram hominibus · confitebor et ego
eum coram patre meo qui ē in caelis ;
Qui aut̄ negauerit me coram hominibus · mt xciiii II mr lxxvi l xcvii io cxlv
negabo et ego eū corā patre meo · qui in cęlis ē ;
Nolite arbitrari quia uenerim pacem mit mt xcv V l clx
tere in terram ; Non ueni pacem mitte
re · sed gladium ; Ueni enim separare
hominem aduersus patrem suum · et fi
liam aduersus matrem suam · et nurū
aduersus socrum suam ; et inimici ho
minis · domestici eius ;
Qui amat patrem aut matrem plus quam mt xcvi V l clxxxii
me · non ē me dignus ; et qui amat filiū
aut filiam super me · non ē me dignus ;
Et qui non accipit crucem suam · et sequi
tur me · non ē me dignus ;
Qui inuenit animam suam · perdet illam mt xcvii III l ccxi io cv
Et qui perdiderit animam suam propt̄
me · inueniet eam ;
Qui recipit uos · me recipit ; et qui me re mt xcviii I mr xc l cxvi io cxx
cipit · recipit eum qui me misit ;
Qui recipit prophetam in nomine prophetę · mt xcviiii X
mercedem prophetae accipiet ; et qui recip̄

iustum in nomine iusti ; mercedem iusti accipiet ;

ā c
vii
ā xcviii

Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae ; tantū in nomine discipuli ; amen dico uobis . n̄ perdet mercedem suam ;

xi
ā ci
x

Et factum est cum consummasset . p cipiens duodecim discipulis suis ; transiit inde ut doceret . et praedicaret in ciuitatibus eorum ;

ā cii
v
L lxviii

Iohannes aūt cum audisset in uinculis opera xp̄i ; mittens duos de discipulis suis ; ait illi . Tu es qui uenturus es ; an alium expectamus . Et respondens ait illis .

Euntes renuntiate iohanni ; quae audistis et uidistis . caeci uident ; claudi ambulant ; leprosi mundantur . Surdi audiunt ; mortui resurgunt ; pauperes euangelizantur . Et beatus est . qui n̄ fuerit scandalizatus in me . Illis aūt abeuntibus ; coepit dicere ad turbas de iohanne . Quid existis in desertum uidere arundinem uento agitatam .

Sed quid existis uidere . hominē molli

bus uestitum? Ecce qui mollibus uesti
untur in domibus regum sunt. Sed
quid existis uidere prophetam? Etiam
dico uobis. et plus quam prophetam;
Hic est enim de quo scriptum est; Ecce ego MT CIII II MR I L LXX
mitto angelum meum ante faciem tuā
qui praeparauit uiam tuam ante te;
Amen dico uobis non surrexit inter na MT CIIII V L LXXI
tos mulierum maior iohanne baptista;
Qui aūt minor est in regnō celorū maior
est illo;
A diebus aūt iohannis baptistae usque MT CV V L CXCIII
nunc regnum caelorum uim pati
tur et uiolenti rapiunt illud;
Omnes enim prophetae et lex usque ad MT CVI X
iohannem prophetauerunt; Et si uul
tis scire ipse est helias qui uentu
rus est; Qui habet aures audiendi
audiat; Cui aūt similem aestimabo
generationem istam?
Similis est pueris sedentibus in foro MT CVII V L LXXIII
qui clamantes coaequalibus dicunt;
Cecinimus uobis et non saltastis; La
mentauimus et non planxistis;

UENIT ENIM IOHANNES, NEQUE MANDUCANS
NEQUE BIBENS, ET DICUNT DAEMONIUM
HABET; UENIT FILIUS HOMINIS MANDU
CANS ET BIBENS, ET DICUNT, ECCE HOMO
UORAX ET POTATOR UINI; PUBLICANORŪ
ET PECCATORUM AMICUS; ET IUSTIFICA
TA EST SAPIENTIA A FILIIS SUIS;

MT CVIII
V
L CXV

TUNC COEPIT IHS EXPROBRARE CIUITATIBUS,
IN QUIBUS FACTAE SUNT PLURIMAE UIRTU
TES EIUS, QUIA NON EGISSENT PAENITENTIĀ;
VAE TIBI CORAZAIN, UAE TIBI BETHSAIDA;
QUIA SI IN TYRO ET SIDONE FACTAE ESSENT UIR
TUTES QUAE FACTAE SUNT IN UOBIS, OLIM
IN CILICIO ET CINERE PAENITENTIAM EGISSENT;
UERUMTAMEN DICO UOBIS, TYRO ET SIDONI
REMISSIUS ERIT IN DIE IUDICII QUAM UOBIS;
ET TU CAFARNAUM, NUMQUID USQUE IN CE
LUM EXALTAUERIS,
USQUE IN INFERNUM DESCENDES;

MT CVIIII
X

QUIA SI IN SODOMIS FACTAE FUISSENT UIRTU
TES QUAE FACTAE SUNT IN TE, FORTE MANSIS
SENT USQUE IN HANC DIEM; UERUMTAM̄
DICO UOBIS, QUIA TERRAE SODOMORUM
REMISSIUS ERIT IN DIE IUDICII QUĀ TIBI;

IN ILLO TEMPORE RESPONDENS [illegible] DIXIT; m cx V L cxvii
CONFITEOR TIBI PATER DN̄E CAELI ET TERRAE
QUIA ABSCONDISTI HAEC A SAPIENTIBUS ET
PRUDENTIBUS ET REUELASTI EA PARUULIS;
ITA PATER QM̄ SIC FUIT PLACITUM ANTE TE; m cxi III L cxviii
OMNIA MIHI TRADITA SUNT A PATRE MEO; I xxx & c xl viii
ET NEMO NOUIT FILIUM NISI PATER NEQUE m cxii III L cx viii
PATREM QUIS NOUIT NISI FILIUS ET CUI UO Io lxxx vii
LUERIT FILIUS REUELARE;

UENITE AD ME OMNES QUI LABORATIS ET ONE m cxiii X Iol
RATI ESTIS ET EGO REFICIAM UOS; TOLLI
TE IUGUM MEUM SUPER UOS ET DISCITE
A ME QUIA MITIS SUM ET HUMILIS CORDE
ET INUENIETIS REQUIEM ANIMABUS UR̄IS;
IUGUM ENIM MEUM SUAUE Ē ET ONUS MEUM LEUE EST
IN ILLO TEMPORE ABIIT IH̄S SABBATO PER SA lxii· m cxiiii m xxiiii II L xli
TA; DISCIPULI AUT̄ EIUS ESURIENTES COE
PERUNT UELLERE SPICAS ET MANDUCARE;
PHARISAEI AUT̄ UIDENTES DIXERUNT EI;
ECCE DISCIPULI TUI FACIUNT QUOD NON
LICET EIS FACERE SABBATIS; AT ILLE DIX
EIS; NON LEGISTIS QUID FECERIT DAUID
QUANDO ESURIIT ET QUI CUM EO ERANT
QUOMODO INTRAUIT IN DOMUM DĪ ET

PANES PROPOSITIONIS COMEDIT · QUOS N̄
LICEBAT EI EDERE · NEQUE HIS QUI CUM EO ERAN̄
NISI SOLIS SACERDOTIBUS ·

T
m̄ cxv
x
fol

AUT NON LEGISTIS IN LEGE · QUIA SABBATIS SA
CERDOTES IN TEMPLO SABBATUM UIOLANT ·
ET SINE CRIMINE SUNT · DICO AUT̄ UOBIS ·
QUIA TEMPLO MAIOR EST HIC ; SI ENIM SCI
RETIS · QUID EST · MISERICORDIAM UOLO
ET NON SACRIFICIUM · NUMQUĀ CONDEM
NASSETIS INNOCENTES ; DN̄S EST ENIM
FILIUS HOMINIS · ETIAM SABBATI ;

T
m̄ cxvi
B ii
m̄ xxv
L xl ii

ET CUM INDE TRANSISSET · UENIT IN SYNAGO
GAM EORUM ; ET ECCE HOMO MANUM HA
BENS HARIDAM · ET INTERROGABANT EUM
DICENTES ; SI LICET SABBATIS CURARE · UT
ACCUSARENT EUM ; IPSE AUT̄ DIXIT ILLIS ;
QUIS ERIT EX UOBIS HOMO · QUI HABET OUEM
UNAM · ET SI CECIDERIT HAEC SABBATIS IN
FOUEAM · NONNE TENEBIT ET LEUAUIT EĀ ·
QUANTO MAGIS MELIOR EST HOMO OUE ·
ITAQUE LICET SABBATIS BENE FACERE · TUNC
AIT HOMINI · EXTENDE MANUM TUAM
ET EXTENDIT · ET RESTITUTA Ē SANITATI ·
SICUT ET ALTERĀ ;

Exeuntes aūt pharisaei consiliū facie
bant aduersus eū quomodo eū perderent;
Ihs aūt sciens recessit inde; et sequu
ti sunt eum multi et curauit eos om
nes; et praecepit eis ne manifestum
eum facerent; ut adimpleretur qđ
dictum ē per esaiam prophetā dicentē;
Ecce puer meus quē elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae;
Ponam spm̄ meum super eū et iudiciū
gentibus nuntiabit; non conten
det neque clamauit neque audiet ali
quis in plateis uocem eius; harundiné
quassatam non confringet et linū
fumigans non extinguet; donec eici
at ad uictoriam iudicium et in nomi
ne eius gentes sperabunt;
Tunc oblatus ē ei daemoniū habens
caecus et mutus; et curauit eum
ita ut loqueretur et uideret;
Et stupebant omnes turbae et dicebant
Nūquid hic ē filius dauid
Pharisaei aūt audientes dixerunt; hic
non eicit daemones nisi in beelzebub

mt cxvii
IIII
mr xxvi
lo xcii
[illegible]

mt cxviii
X
[illegible]

mt cxviiii
V
l cxvi

mt cxx
VII
l lxxxvii

mt cxxi
II
mr xxxii
l cxxvii

PRINCIPE DAEMONIORUM ;

M̄ CXXII
II
M̄ XXXIII
L CXXVIII

IHS AUT̄ SCIENS COGITATIONES EORUM / DIX
EIS ; OMNE REGNUM DIUISUM CONTRA SE /
DESOLABITUR , ET OMNIS CIUITAS UEL DO
MUS DIUISA CONTRA SE / NON STABIT ; ET SI
SATANAS SATANAN EICIT / ADUERSUS SE DIUI
SUS Ē ; QUOMODO ERGO STABIT REGNŪ EIUS :
ET SI EGO IN BEELZEBUB EICIO DAEMONES / FI
LII UR̄I IN QUO EICIUNT ; IDEO IPSI IUDICES
UR̄I ERUNT ; SI AUT̄ EGO IN SP̄U D̄I EICIO DAE
MONES / IGITUR / PERUENIT IN UOS REGNŪ
D̄I ; AUT QUOMODO POTEST QUISQUAM
INTRARE IN DOMŪ FORTIS / ET UASA EIUS DI
RIPERE ; NISI PRIUS ALLIGAUERIT FORTEM .
ET TUNC DOMUM ILLIUS DIRIPIET ;

M̄ CXXIII
II
M̄ XXXIIII
L CXLVII

QUI NON Ē MECUM / CONTRA ME Ē ; ET QUI N̄
CONGREGAT MECUM / SPARGIT . IDEO DICO
UOBIS / OMNE PECCATUM ET BLASPHEMIA /
REMITTETUR HOMINIBUS ; SP̄S AUT̄ BLAS
PHEMIAE / NON REMITTETUR ; ET QUICUM
QUE DIXERIT UERBŪ CONTRA FILIUM HO
MINIS / REMITTETUR EI ; QUI AUT̄ DIXE
RIT CONTRA SP̄M SC̄M / NON REMITTETUR
EI / NEQUE IN HOC SECLO NEQUE IN FUTURO :

AUT FACITE ARBOREM BONAM ET FRUCTUM EIUS BONUM · AUT FACITE ARBORĒ MALAM ET FRUCTUM EIUS MALUM; SIQUIDEM EX FRUCTU ARBOR COGNOSCITUR; PROGENIES UIPERARUM · QUOMODO POTESTIS BONA LOQUI CUM SITIS MALI · EXABUNDANTIA ENIM CORDIS · OS LOQUITUR; MT CXXIIII X Iol

BONUS HOMO DE BONO THESAURO · PROFERT BONA; ET MALUS HOMO DE MALO THESAURO · PROFERT MALA; MT CXXV V L LXII

DICO AUT UOBIS · Q̄M OMNE UERBUM OTIOSUM QUOD LOQUUTI FUERINT HOMINES · REDDENT RATIONĒ DE EO IN DIE IUDICII; EX UERBO ENIM TUIS IUSTIFICABERIS · ET EX UERBIS TUIS CONDEMNABERIS; MT CXXVI X Iol

TUNC RESPONDERUNT EI QUIDAM · DE SCRIBIS ET PHARISAEIS DICENTES; MAGISTER · UOLUMUS A TE SIGNUM UIDERE; MT CXXVII V L CXXVIII

QUI RESPONDENS · AIT ILLIS; GENERATIO MALA ET ADULTERA · SIGNUM QUERIT · ET SIGNUM NON DABITUR EI NISI SIGNUM IONAE PROPHETAE; SICUT ENIM FUIT IONAS IN UENTRE COETI · TRIBUS DIEBUS ET TRIBUS NOCTIBUS · SIC ERIT ET FILIUS HOMINIS MT CXXVIII V L CXXXII

IN CORDE TERRAE · TRIBUS DIEBUS ET TRIB;
NOCTIBUS . UIRI NĪNIUITE · SURGENT IN IU
DICIO CUM GENERATIONE ISTA · ET CONDEMP
NABUNT EAM · QUI P^{a}AENITENTIĀ EGERUNT
IN PRAEDICATIONE IONAE · ^{et} ECCE PLUS QUAM
IONA HIC . REGINA AUSTRI SURGET IN IUDI
CIO CUM GENERATIONE ISTA · ET CONDEMP
NABIT EAM . QUIA UENIT A FINIBUS TERRAE ·
AUDIRE SAPIENTIAM SALOMONIS · ET ECCE
PLUS QUAM SALOMON HIC .

M cxxviii
V
L cxxi

CUM AUT̄ INMUNDUS SP̄S EXIERIT AB HOMINE ·
AMBULAT PER LOCA ARIDA · QUAERENS REQUI
EM ET NON INUENIT . TUNC DICIT . REUER
TAR IN DOMUM MEĪ UNDE EXIUI . ET UENI
ENS · INUENIT EAM UACANTEM SCOPIS MUN
DATAM · ET ORNATAM . TUNC UADIT ·
ET ADSUMIT SEPTEM ALIOS SPIRITUS SECŪ
NEQUIORES SE · ET INTRANTES HABITANT
IN EO ; ET FIUNT NOUISSIMA HOMINIS IL
LIUS · PEIORA PRIORIBUS . SIC ERIT GENE
RATIONI HUIC PESSIMAE .

M cxxx
II
MR xxxv
L lxxvii

ADHUC EO LOQUENTE AD TURBAS · ECCE MATER
EIUS ET FRATRES STABANT FORIS · QUAEREN
TES LOQUI CUM EO . DIXIT AUT̄ EI QUIDAM ;

Ecce mater tua et fratres tui foris stant
quaerentes te ; At ipse respondens dicen
ti sibi ait ; quae est mater mea et qui s̄
fratres mei : et extendens manum in dis
cipulos suos dixit ; Ecce mater mea et
fratres mei ; quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei qui in caelis est
ipse meus et frater et soror et mater ē ;

XIII
Mt CXXXI
II
Mr XXXVI
L LXVI

In illo die exiens ih̄s de domo sedebat se
cus mare et congregatae sunt ad eum
turbae multae ita ut in nauiculam as
cendens sederet ; Et omnis turba sta
bat in litore et loquutus ē eis multa
in parabulis dicens ; ecce exiit qui semi
nat seminare et dum seminat quae
dam ceciderunt secus uiam et uener̄
uolucres caeli et comederunt ea ; Alia
aūt ceciderunt in petrosa ubi non habe
bat terram multam et continuo ex
orta sunt quia non habebant altitu
dinem terrae sole aūt orto aestuaue
runt et quia non habebant radicem
aruerunt ; Alia aūt ceciderunt in spi
nas et creuerunt spinae et suffocauerea

ALIA AUT̄ CECIDERUNT IN TERRAM BONAM ET
DABANT FRUCTUM ; ALIUD CENTESIMUM
ALIUD SEXAGESIMUM ALIUD TRIGISIMUM ;
QUI HABET AURES AUDIENDI AUDIAT ; ET ACCE
DENTES DISCIPULI DIXERUNT EI ; QUARE IN
PARABOLIS LOQUERIS EIS QUI RESPONDENS
AIT ILLIS ; QUIA UOBIS DATUM Ē NOSSE MYS
TERIA REGNI CAELORUM . ILLIS AUT̄ NON Ē DATŪ ;

MT CXXXII V L LXXXI
QUI ENIM HABET . DABITUR EI ET ABUNDABIT ;
EI AUT̄ QUI NON HABET ET QUOD HABET AUFE
RETUR AB EO ;

MT CXXXIII I MR XXXVII L LXXVII IO CVIIII
IDEO IN PARABOLIS LOQUOR EIS . QUIA UIDENTES
NON UIDEANT ET AUDIENTES NON AUDIANT
NEQUE INTELLEGANT ; UT ADIMPLEATUR IN
EIS PROPHETIA ESAIAE DICENTIS ; AUDITU
AUDIETIS ET NON INTELLEGITIS ; ET UIDEN
TES UIDEBITIS ET NON UIDEBITIS ; INCRAS
SATUM Ē ENIM COR POPULI HUIUS ET AURIB;
GRAUITER AUDIERUNT ; ET OCULOS SUOS CLU
SERUNT ; NEQUANDO OCULIS UIDEANT ET
AURIBUS AUDIANT ET CORDE INTELLEGANT
ET CONUERTANTUR ET SANEM EOS ;

MT CXXXIIII V L CXI
UESTRI AUT̄ BEATI OCULI QUIA UIDENT ET AURES
URAE QUIA AUDIUNT ; AMEN DICO UOBIS QUIA

multi prophetae et iusti cupierunt ui
dere quae uidetis · et non uiderunt ; et au
dire quae auditis et non audierunt ;

Vos ergo audite parabolam seminantis ; M̄ cxxxv II M̄ xxxvii L lxxviii

Omnis qui audit uerbum regni et non in
tellegit · uenit malignus et rapit quod
seminatum ē de corde eius ; hic est qui
secus uiam seminatus ē ; qui aūt supra
petrosaq̄ seminatus ē · hic ē qui uerbū
audit · et continuo cum gaudio accipit
illud ; non habet aūt in se radicem sed
ē temporalis ; facta aūt tribulatione
et persequutione propter uerbum ·
continuo scandalizatur ; qui aut se
minatus ē in spinis · hic ē qui uerbum
audit · et sollicitudo sc̄li istius et fal
lacia diuitiarum suffocat uerbum · et
sine fructu efficitur ; qui uero in ter
ram bonam seminatus ē · hic ē qui uerbū
audit et intellegit et fructum affert ;

Et facit aliud quidem centum aliud aūt
sexaginta porro aliud triginta

Aliam parabolam proposuit illis dicens ; M̄ cxxxvi X

Simile factum ē regnum caelorum homini

qui seminauit bonum semen in agro suo ;
Cum aūt dormirent homines / uenit ini
micus eius / et superseminauit zizania
in medio tritici et abiit ; Cum aūt cre
uisset herba et fructum fecisset / tunc
apparuerunt et zizania ; Accedentes
aūt serui patris familias / dixerunt ei ;
Domine nonne bonum semen seminasti
in agro tuo / unde ergo habet zizania ;
Et ait illis ; Inimicus homo hoc fecit ;
Serui aūt / dixerunt ei ; uis imus et col
ligimus ea / et ait ; non ; Ne forte colli
gentes zizania / eradicetis simul cum eis
et triticum ; Sinite utraque crescere
usque ad messem / et in tempore messis
dicam messoribus ; colligite primum
zizania / et alligate ea fasciculos ad con
burendum ; Triticum aūt / congrega
te in horreum meum ;

MT cxxvii
II
MR xL IIII
L cLxvii

Aliam parabolam / proposuit eis dicens ;
Simile ē regnum caelorum grano sinapis /
quod accipiens homo / seminauit in a
gro suo ; quod minimum quidem ē omni
bus seminibus / cum aūt creuerit maius

est omnibus oleribus ; et fit arbor ita
ut uolucres caeli ueniant et habitent
in ramis eius ;

Aliam parabolam loquutus ē eis ; Simile
est regnum caelorum fermento quod
acceptum mulier abscondit in farinae
satis tribus . donec fermentatū ē totum

M̄ cxxxvii
V
L clxviii

Haec omnia loquutus ē ihs̄ in parabolis ad
turbas et sine parabolis non loquebat'
eis ; ut impleretur quod dictum ē per
prophetam dicentem ; Aperiam in para
bolis os meum eructuabo abscondita
a constitutione mundi ;

M̄ cxxxviiii
VI
R̄ xlv

Tunc dimissis turbis uenit in domū et
accesserunt ad eum discipuli eius dicen
tes ; Dissere nobis parabolam zizanio
rum agri ; Qui respondens ait ; Qui se
minat bonum semen est filius homi
nis ; Ager aūt est mundus ; Bonum ue
ro semen hi sunt filii regni ; Zizani
a aūt filii sunt nequam ; Inimicus
aūt qui seminauit ea ē diabolus ; mes
sis uero consūmatio sc̄li est ; Messo
res aūt angeli sunt ; Sicut ergo colli

M̄ cxl
X

guntur zizania et igne conburuntur ´ sic
erit in consummatione scli ; mittet fili
us hominis angelos suos ´ et colligent de
regno eius omnia scandala ´ et eos qui fa
ciunt iniquitatem ; et mittent eos in
caminum ignis ´ ibi erit fletus et stri
dor dentium ; Tunc iusti ´ fulgebunt
sicut sol in regno patris eorum ; qui ha
bet aures audiendi ´ audiat ; Simile est
regnum caelorum · thesauro abscondi
to in agro ´ quem qui inuenit homo ab
scondit · et prae gaudio illius uadit et
uendit uniuersa quae habet ´ et emit agrū
illum ; Iterum simile ē regnum caelorū
homini negotiatori ´ quaerenti bonas
margaritas , Inuenta autē una praetiosa
margarita ´ abiit et uendidit omnia
quae habuit ´ et emit eam ; Iterum simi
le ē regnum caelorum sagenae misse in
mare ´ et ex omni genere piscium congre
ganti ; quam cum impleta esset educen
tes · et secus litus sedentes ´ elegerunt
bonos in uasa · malos autē foras miser̄t ;
Sic erit in consūmatione scli ; Exibunt

angeli · et separabunt malos de medio ius
torum · et mittent eos in caminum ignis ·
Ibi erit fletus et stridor dentiū ; Intelle
xistis haec omnia · dicunt ei · etiam ;
Ait illis ; Ideo omnis scriba doctus in regno
caelorum · similis ē homini patri familias ·
qui profert de thesauro suo noua et uetera ;
Et factum ē cum consummasset ihs para
bolas istas · transiit inde ; et ueniens
in patriam suam · docebat eos in synago
gis eorum · ita ut mirarentur et dice
rent ; unde huic sapientia haec et uir
tutes · nonne hic ē fabri filius · non
ne mater eius dicitur maria · et fra
tres eius iacobus et ioseph et symon et
iudas · et sorores eius nonne omnes
apud nos sunt · unde ergo huic omña
ista · et scandalizabantur in eo ;
Ihs aut̄ dixit eis ; non ē propheta sine ho
nore · nisi in patria sua et in domo sua ;
Et non fecit ibi uirtutes multas · propt̄
incredulitatem illorum ;
In illo tempore · audiuit herodes tetrar
cha famam ihū · et ait pueris suis ; hic ē

mt cxli
mr i l
l xviii
io lviii

mt cxlii
mr i li
l xxi
io xxxv

xiiii
mt cxliii
mr ii lvii
l xc

IOHANNES BAPTISTA / IPSE SURREXIT A MORTUIS /
ET IDEO UIRTUTES OPERANTUR IN EO ;
mt cxliiii II mr lviiii l xii HERODES ENIM TENUIT IOHANNEM / ET ALLIGA
UIT EUM ET POSUIT IN CARCEREM / PROPTER
HERODIADEM UXOREM FRATRIS SUI ; DICEBAT
ENIM ILLI IOHANNES ; NON LICET TIBI HABERE
EAM ; ET UOLENS ILLUM OCCIDERE / TIMUIT
POPULUM / QUIA SICUT PROPHETĀ EŪ HABEBANT ;
mt cxlv VI mr lx DIE AŪT NATALIS HERODIS / SALTAUIT FILIA HERO
DIADIS IN MEDIO / ET PLACUIT HERODI ; UNDE
CUM IURAMENTO POLLICITUS Ē EI DARE / QUOD
CUMQUE POSTULASSET AB EO ; AT ILLA / PRAEMO
NITA A MATRE SUA ; DA MIHI INQUIT HIC IN DIS
CO / CAPUT IOHANNIS BAPTISTAE ; ET CONTRIS
TATUS Ē REX ; PROPTER IUS IURANDŪ AŪT / ET
EOS QUI PARITER RECUMBEBANT / IUSSIT DARI
MISITQ: ET DECOLLAUIT IOHANNEM IN CARCEREM.
ET ADLATUM Ē CAPUT EIUS IN DISCO / ET DATU
Ē PUELLAE / ET TULIT MATRI SUAE ; ET ACCE
DENTES DISCIPULI EIUS / TULERUNT CORPUS /
ET SEPELIERUNT ILLUD ; ET UENIENTES
NUNTIAUERUNT IHŪ ;
mt cxlvi III l xcii io xlvii QUOD CUM AUDISSET IHS / SECESSIT INDE IN NAUI
CULA / IN LOCUM SECRETUM SEORSUM ; ET CŪ

audissent turbae / sequutae sunt eum pe
destres de ciuitatibus ; et exiens uidit tur
bam multam . et misertus est eis / et cu
rauit languidos eorum ;
Vespere aut̄ facto / accesserunt ad eum disci dh cxlvij
puli eius dicentes ; desertus ē locus / et ho dt I lxiiii
ra iam praeteriit ; dimitte turbas / ut l xciii
euntes in castella / emant sibi escas ; ih̄s io xlviii
aut̄ . dixit eis ; non habent necesse ire .
date illis uos manducare ; responderunt
ei ; non habemus hic / nisi quinque panes
et duos pisces ; qui ait eis ; afferte illos
huc mihi ; et cum iussisset turbam discū
bere supra faenum / acceptis quinque pa
nibus et duobus piscibus / aspiciens in
caelum / benedixit et fregit / et dedit
discipulis panes / discipuli aut̄ turbis ;
Et manducauerunt om̄s / et saturati s̄ ;
Et tulerunt reliquias xii cophinos / frag
mentorum plenos ; manducantium
aut̄ fuit numerus / quinq; milia uirorū .
exceptis mulieribus et paruulis ;
Et statim iussit discipulos suos ascendere dh cxlviii VI
in nauiculam / et praecedere eū transfre dt LXV

TUM / DONEC DIMITTERET TURBAS ;

mt cl viii
II
mr lxvi
L xl iiii
xxv

ET DIMISSA TURBA / ASCENDIT IN MONTEM SO
LUS ORARE ;

mt cl
IIII
mr lxvii
io li

VESPERE AUT̄ FACTO / SOLUS ERAT IBI ; NAUICU
LA AUT̄ / IN MEDIO MARI IACTABATUR FLUCTIB ;
ERAT ENIM CONTRARIUS UENTUS . QUARTA AU
T UIGILIA NOCTIS / UENIT AD EOS / AMBULANS
SUPRA MARE : ET UIDENTES EUM SUPRA MA
RE AMBULANTEM / TURBATI SUNT DICENTES /
QUIA FANTASMA Ē / ET PRAE TIMORE CLAMAUE
RUNT ; STATIMQ; IHS LOQUUTUS Ē EIS DICENS ;
HABETE FIDUCIAM / EGO SUM / NOLITE TIMERE ;

mt cli
X
[illegible]

RESPONDENS AUT̄ PETRUS / DIXIT ; DNĒ / SI TU
ES / IUBE ME UENIRE AD TE SUPER AQUAS ; AT IP
SE AIT ; UENI ; ET DESCENDENS PETRUS DE NA
UICULA / AMBULABAT SUPER AQUAM / UT UENI
RET AD IHM ; UIDENS UERO UENTUM UALIDŪ
TIMUIT ; ET CUM COEPISSET MERGI / CLAMA
UIT DICENS ; DNĒ / SALUUM ME FAC ; ET CONTI
NUO IHS EXTENDENS MANUM / ADPRAEHENDIT
EUM / ET AIT ILLI ; MODICAE FIDEI / QUARE
DUBITASTI ;

mt clii
VI
mr lxviii

ET CUM ASCENDISSET IN NAUICULAM / CESSAUIT
UENTUS ; QUI AUT̄ IN NAUICULA ERANT / UENER /

et adorauerunt eum dicentes ; uere filius dī es ;
Et cum transfretassent · uenerunt in terrā
genesar ; et cum cognouissent eum uiri lo
ci illius · miserunt in uniuersam regionē
illam · et obtulerunt ei omnes male haben
tes · et rogabant eum · ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent ; et quicumque
tetigerunt · salui facti sunt ;

mt clIII / II / mr lxviii / I xxxvi

Tunc accesserunt ad eum ab hierusolymis ·
scribae et pharisaei dicentes ; quare disci
puli tui transgrediuntur traditionem
seniorum · non enim lauant manus suas ·
cum panem manducant ; Ipse autē respon
dens · ait illis ; quare et uos transgredi
mini mandatum dī · propter traditionē
urām · nam ds̄ dixit ; honora patrē et
matrē · et qui maledixerit patri uel ma
tri · morte moriatur ; uos autē dicitis ·
quicumq; dixerit patri uel matri munus
quodcumq; ē ex me · tibi proderit ; et non
honorificauit patrē suum · aut matrem
suam ; et irritum fecistis mandatū dī ·
propt̄ traditionem urām ; hypocritae ·
bene prophetauit de uobis esaias dicens ;

XV

mt clIIII / VI / mr lxxi

Populus hic labiis me honorat · cor aūt eorū
longe est a me ; sine causa aūt colunt me ·
docentes doctrinas et mandata hominū ;

m̄ CLV
X
sol

Et conuocatis ad se turbis · dixit eis ; audi
te · et intellegite ; non quod intrat in
ós coinquinat hominē · sed quod proce
dit ex ore · hoc coinquinat hominem ;

Tunc accedentes discipuli eius · dixerun̄
ei ; scis quia pharisaei audito hoc uerbo
scandalizati sunt · at ille respondens ·
ait ; omnis plantatio quam n̄ plantaū
pater meus caelestis · eradicabitur ;

m̄ CLVI
V
L LVII

Sinite illos · caeci sunt · duces caecorum ;
Caecus aūt si caecum ducatum praestet
ambo in foueam cadunt ;

m̄ CLVII
VI
mr̄ LXXII

Respondens aūt petrus · dixit ei ; edisse
re nobis parabolam istam ; at ille ·
dixit ; adhuc et uos sine intellectu es
tis · non intellegitis · quia omne quod
in os intrat in uentrē uadit · et in seces
sum emittitur ; quae aūt procedun̄
de ore · de corde exeunt · et ea coinqui
nant hominē ; de corde enim exeunt
cogitationes male · homicidia · adulte

ria fornicationes · furta · falsa testimo
nia · blasphemiae ; haec sunt · quae coin
quinant hominem ; non lotis aūt mani
bus manducare · non coinquinat hominē ;
Et egressus inde ihs · secessit in partes ty
ri et sydonis ; Et ecce mulier chananea ·
a finibus illis egressa · clamauit dicens ei ;
Miserere mei dne fili dauid · filia mea male
a daemonio uexatur ; Qui non respondit
ei uerbum ; Et accedentes discipuli eius ·
rogabant eum dicentes ; Dimitte eam ·
quia clamat post nos ;
Ipse aūt respondens · ait ; Non sū missus · mt clviii V L ccxxv
nisi ad oues quae perierunt domus isrl ;
At illa uenit · et adorauit eum dicens ; Dne · mt clviiii VI mr lxviii
adiuua me ; Qui respondens · ait ; Non ē
bonum sumere panem filiorū · et mitte
re canibus ; At illa dixit ; Etiam dne ;
Nam et catelli edunt de micis · quae cadunt
de mensa dominorum suorum ; Tunc re
spondens ihs ait illi ; O mulier · magna
ē fides tua · fiat tibi sicut uis ; Et sana
ta est filia eius · ex illa hora ;
Et cum transisset inde ihs · uenit secus mare mt clx VI mr lxxvi

galileae ; et ascendens in montem · sedebat
ibi ; et accesserunt ad eum turbae multae
habentes secum mutos · caecos · clodos ·
debiles · et alios multos ; et proiecerunt
eos ad pedes eius · et curauit eos ; ita · ut
turbae mirarentur · uidentes mutos
loquentes · clodos ambulantes · caecos
uidentes · et magnificabant dm̄ irl̄ ;

Feri

Ihs̄ aūt conuocatis discipulis suis · dixit ;
Misereor turbae · quia triduo iam perseue
rant mecum · et non habent quod man
ducent ; et dimittere eos ieiunos nolo ·
ne deficiant in uia ; et dicunt ei discipuli ·
Unde ergo nobis in deserto panes tantos ·
ut saturemus turbam tantam ? et ait illis
ihs ; quot panes habetis ? at illi dixerunt ;
Septem ; et paucos pisciculos ; et praecepit
turbae · ut discumberent super terram ;
Et accipiens septem panes et pisces · et gra
tias agens · fregit · et dedit discipulis su
is · et discipuli dederunt populo ; et co
mederunt omnes · et saturati sunt ; et
quod superfuit de fragmentis · tulerunt
septem sportas plenas ; erant autem qui

MANDUCAUERUNT · QUATTUOR MILIA HOMINŪ ·
EXTRA PARUULOS ET MULIERES ; ET DIMISSA
TURBA · ASCENDIT IN NAUICULAM · ET UENIT
IN FINES MAGEDDAN ;

ET ACCESSERUNT AD EUM PHARISAEI · ET SADDUCAEI
TEMPTANTES ; ET RAUERUNT EUM · UT SIGNŪ
DE CAELO OSTENDERET EIS ;

MT clxi
IIII
MR lxxvii
IO xxiii

AT ILLE RESPONDENS · AIT EIS ; FACTO UESPERE ·
DICITIS SERENUM ERIT · RUBICUNDUM EST
ENIM CAELUM ; ET MANE · HODIE TEMPESTAS
ERIT · RUTILAT ENIM TRISTE CAELUM ; FACIEM
ERGO CAELI DIIUDICARE NOSTIS · SIGNA AUT̄
TEMPORUM n̄ POTESTIS ;

MT clxii
V
L clxi

GENERATIO MALA ET ADULTERA · SIGNUM QUAE
RIT · ET SIGNUM NON DABITUR EI · NISI SIG
NUM IONAE ; ET RELICTIS ILLIS · ABIIT ; ET CŪ
UENISSENT DISCIPULI EIUS TRANS FRETUM ·
OBLITI SUNT PANES ACCIPERE ;

MT clxiii
VI
MR lxxviii

QUI DIXIT ILLIS ; INTUEMINI · ET CAUETE A FER
MENTO PHARISAEORUM · ET SADDUCAEORUM ;

MT clxiiii
II
MR lxxviii
L cxliiii

AT ILLI · COGITABANT INTER SE DICENTES · QUIA
PANES NON ACCEPIMUS ; SCIENS AUT̄ IHS̄ · DIX̄ ;
QUID COGITATIS INTER UOS MODICAE FIDEI · QUIA
PANES NON HABETIS ? NONDUM INTELLEGITIS

MT clxv
VI
MR lxxx

NEQUE RECORDAMINI QUINQUE PANUM IN
QUINQUE MILIA HOMINUM ET QUOT COPHI
NOS SUMPSISTIS NEQUE SEPTEM PANUM ET
QUATTUOR MILIA HOMINUM ET QUOT SPOR
TAS SUMPSISTIS QUARE NON INTELLEGITIS
QUIA NON DE PANE DIXI UOBIS CAUETE A FER
MENTO PHARISAEORUM ET SADDUCAEORUM;
TUNC INTELLEXERUNT QUIA NON DIXERIT CA
UENDUM A FERMENTO PANUM SED A DOCTRI
NA PHARISAEORUM ET SADDUCAEORUM;

MT CLXVI
I
MR LXXXII
L XCIIII
IO LXXXIIII

VENIT AUTEM IHS IN PARTES CESAREAE PHILIPPI
ET INTERROGABAT DISCIPULOS SUOS DICENS;
QUEM DICUNT HOMINES ESSE FILIUM HOMINIS
AT ILLI DIXERUNT . ALII IOHANNEM BAPTISTAM
ALII AUTEM HELIAM ALII UERO HIEREMIAM AUT
UNUM EX PROPHETIS ; DICIT ILLIS IHS ; UOS
AUTEM QUEM ME ESSE DICITIS RESPONDENS SI
MON PETRUS DIXIT TU ES XPS FILIUS DEI UI
UI RESPONDENS AUTEM IHS DIXIT EI ; BEATUS
ES SIMON BARIONA QUIA CARO ET SANGUIS NON
REUELAUIT TIBI SED PATER MEUS QUI IN CAELIS
EST ; ET EGO DICO TIBI QUIA TU ES PETRUS ET SUPER
HANC PETRAM AEDIFICABO AECCLESIAM MEAM ;
ET PORTAE INFERI NON PRAEUALEBUNT ADUERSUS EAM ;

MT CLXVII
X

Et tibi dabo claues regni caelorum, et quodcumque ligaueris super terram erit ligatum in caelis; et quodcumque solueris super terram erit solutum et in caelis;

mt clxviii ii mr lxxxiii l xcv Tunc praecepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset xp̄s ih̄s.

Exinde coepit ih̄s ostendere discipulis suis quia oporteret eum ire hierusolymam et multa pati a senioribus et scribis et principibus sacerdotū; et occidi et tertia die resurgere;

mt clxviiii ii mr lxxxiiii Et adsumens eum petrus coepit increpare illum dicens; absit a te dn̄e non erit tibi hoc; qui conuersus dixit petro; uade post me satanas scandalum mihi es quia non sapis ea quae d̄i sunt sed ea quae hominum;

mt clxx ii mr lxxxv l xcvi Tunc ih̄s dixit discipulis suis; Si quis uult post me uenire abneget semet ipsum et tollat crucem suam et sequatur me; qui enim uoluerit animam suam saluam facere perdet eam; qui aūt perdiderit animā suam propt̄ me inueniet eā. quid enim prodest homini si mundum uniuersum lucretur · animae uero suae detrimentum patiatur · Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua ·

I mclxxi x Filius enim hominis · uenturus ē in gloria patris sui cum angelis suis ; Et tunc reddet unicuique secundum opera eius ;

I mclxxii II R mr lxxxvii l xcviii Amen dico uobis · sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem · donec uideant filium hominis uenientē in regno suo ;

XVII Et post dies sex · adsumpsit ihs petrū · et iacobum et iohannem fratrem eius · et ducit illos in montem excelsum seorsum · et transfiguratus ē ante eos ; et resplenduit facies eius sicut sol · uestimenta autē eius · facta sunt alba sicut nix ; et ecce apparuit illis moyses et helias · cum eo loquentes ; Respondens autē petrus · dixit ad ihm ; dne · bonum ē nos hic esse ;

Si uis · faciamus hic tria tabernacula ;

Tibi unum et moysi unum · et heliae unū ;

Adhuc eo loquente · ecce nubes lucida obumbrauit eos · et ecce uox de nube dicens ;

Hic ē filius meus dilectus · in quo mihi bene conplacuit · ipsum audite ; et audientes

discipuli / ceciderunt in faciem suam / et
timuerunt ualde ; et accessit ihs / et te
tigit eos / dixitq; eis ; surgite / nolite ti
mere ; leuantes aūt oculos suos / neminē
uiderunt nisi solum ihm ; et descenden
tibus illis de monte / praecepit ihs dicens ;
Nemini dixeritis uisionē / donec filius
hominis a mortuis resurgat ;

Et interrogauerunt eum discipuli di mt clxxiii VI mr lxxxviii
centes ; quid ergo scribae dicunt ? qd
heliam oporteat primū uenire ? at ille
respondens / ait eis ; helias quidē uen
turus ē / et restituet omīa ; dico
aūt uobis / quia helias iam uenit et
non cognouerū eum ; sed fecerunt in
eo quecumq; uoluerunt ; sic et filius
hominis / passurus ē ab eis ; Tunc in
tellexerunt discipuli / quia de iohan
ne baptista dixisset eis ;

Et cum uenisset ad turbam / accessit ad mt clxxiiii II mr xci L xcviii
eum homo / genibus prouolutis ante
eum dicens ; dne / miserere filio meo /
quia lunaticus ē et male patitur ; nā
sepae cadit in ignē / et crebro in aquam ;

Et obtuli eum discipulis tuis: et non potue
runt curare eum; Respondens ait;
O generatio incredula et peruersa: quo
usque ero uobiscum: usquequo patiar
uos. Afferte huc illum ad me; Et increpauit illum ihs. et exiit ab eo daemoni
um: et curatus ē puer ex illa hora;

mt clxxv v l cc Tunc accesserunt discipuli ad ihm secre
to et dixerunt; Quare nos non potui
mus eicere illum: dicit illis ihs; prop
ter incredulitatem urām; Amen quip
pe dico uobis: si habueritis fidem sicut
granum sinapis: dicetis monti huic tran
si hinc et transibit: et nihil inpossibi
le erit uobis; hoc aūt genus non eicit·
nisi per orationem et ieiunium;

mt clxxvi ii mr xciii l ci Conuersantibus aūt eis in galilea. dixit
illis ihs filius hominis tradendus ē
in manus hominum. et occident eum:
et tertia die resurget; et contristati sunt uehementer;

mt clxxvii x Et cum uenissent capharnaum: accesser̄
qui didragma accipiebant ad petrum.
et dixerunt ei; Magister uester n̄ soluit

didragma ? at ille ait ; etiam ; et cum intrasset in domum praeuenit eum ihs dicens ; quid tibi uidetur simon . reges terrae a quibus accipiunt tributum uel censum . a filiis suis an ab alienis ? et ille dixit . ab alienis ; dixit illi ihs . ergo liberi sunt filii ; ut aūt n scandalizemus eos . uade ad mare et mitte hamum . et cum piscem qui primus ascenderit tolle ; et aperto ore eius inuenies staterem illum sumens . da eis pro me et te ;

xviii

In illa hora accesserunt discipuli ad ihm dicentes ; quis putas maior est in regno caelorum ? et aduocans ihs paruulum statuit eum in medio eorum . et dixit ; amen dico uobis . nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli . non intrabitis in regnum caelorū ;

Mt clxxviii
Mr II xcv
L cii

Quicumq; ergo humiliauerit se sicut paruulus iste . hic ē maior in regno cęlorum . et qui susceperit unū paruulū talē in nomine meo . me suscepit .

Mt clxxviiii
Mr II xcviii
L cxvii

Qui aūt scandalizauerit unū de pusillis

istis qui in me credunt · expedit ei ut sus
pendatur mola asinaria in collo eius ·
et demergatur in profundum maris ;
Uae mundo ab scandalis · necesse ē enim ·
ut ueniant scandala ; uerumtamen ·
uae homini illi · p̄ quē scandalū uenit ;
m̄ clxxx vi mc̄ c Si aūt manus tua uel pes tuus scandalizat
te · abscide eum et proice abs te ; Bonum
enim tibi ē ad uitam ingredi debilē uel
clodum · quam duas manus uel duos pe
des habentē · mitti in ignem aeternū ;
Et si oculus tuus scandalizat te · erue
eum et proice abs te ; Bonum tibi ē cum
uno oculo in uitam intrare · quā duos
oculos habentē mitti in gehennā ignis ;
m̄ clxxxi x sol Uidete · ne condemnatis unū ex his pusil
lis ; dico enim uobis · quia angeli eorum
in caelis · semper uident faciem patris
mei · qui in caelis ē ; uenit enim filius
hominis · saluare quod perierat ;
m̄ clxxxii v l clxxxvii Quid uobis uidetur · si fuerint alicui cen
tum oues · et errauerit una ex eis ·
Nonne relinquet nonaginta et nouē in
montibus · et uadit quaerere eam quę

errauit ; et si contigerit ut inueniat
eam · amen dico uobis · quia gaudebit sup̄
eam magis · quam super nonaginta nouē
quae non errauerunt ; sic non ē uolun
tas ante patrem uestrum qui in caelis ē ·
ut pereat unus de pusillis istis ;
Si autē peccauerit frater tuus in te · uade · mt clxxxiii V L cxcviii
et corripe eum inter te et ipsum solum ;
Si te audierit · lucratus eris fratrē tuum ;
Si autē non te audierit · adhibe tecum adhuc mt clxxxiiii X sol
unum uel duos · ut in ore duorū testium
uel trium · stet omne uerbum ; quod si
non audierit eos · dic ecclesiae ; si autē
ecclesiam non audierit · sit tibi sicut
ethnicus et publicanus ; Amen dico uo
bis · quaecumque alligaueritis super mt clxxxv VII Io ccxv
terram · erunt ligata et in caelo ; et
quaecumq; solueritis sup̄ terram · er̄
soluta et in caelo ;

Iterum dico uobis · quia si duo ex uobis c̄ mt clxxxvi X sol
senserint super terrā · de omni re quā
cumq; petierint · fiet illis a patre meo
qui in caelis ē ; ubi enim sunt duo uel
tres congregati in nomine meo · ibi sum

IN MEDIO EORUM ;

ām clxxxvi
L cxcviii

TUNC ACCEDENS PETRUS AD EUM DIXIT ; DNĒ QUOTIENS PECCABIT IN ME FRATER MEUS . ET DIMITTAM EI USQUE SEPTIES ? DICIT ILLI [illegible] ;

NON DICO TIBI USQ; SEPTIES SED USQ; SEPTUAGIES SEPTIES ;

[illegible]
ām clxxxviii
fol

IDEO ADSIMILATUM Ē REGNUM CAELORUM HOMINI REGI QUI UOLUIT RATIONĒ PONERE CUM SERUIS SUIS ; ET TUM COEPISSET RATIONĒM PONERE OBLATUS ĒĒT UNUS QUI DEBEBAT DECĒM MILIA TALENTA ; CUM AUT̄ NON HABERET UNDE REDDERET IUSSIT EUM DOMINUS SUUS UENUNDARI ET UXOREM EIUS ET FILIOS ET OMNIA QUAE HABEBAT ET REDDI [illegible] ; PROCIDENS AUT̄ SERUUS ILLE ROGABAT EUM DICENS ; PATIENTIAM HABE IN ME ET OMNIA REDDAM TIBI ; MISERTUS AUT̄ DOMINUS SERUI ILLIUS DIMISIT EUM . ET DEBITUM DIMISIT EI ; EGRESSUS AUT̄ SERUUS ILLE INUENIT UNUM DE CONSERUIS SUIS QUI DEBEBAT EI CENTUM DENARIOS ; ET TENENS SUFFOCABAT EUM DICENS ; REDDE QUOD DEBES ;

ET PROCIDENS CONSERUUS EIUS ROGABAT EUM DICENS ; PATIENTIAM HABE IN ME ET OMNIA

reddam tibi : Ille autē noluit ; sed abi
it et misit eum in carcerem · donec red
deret debitum ; Uidentes autē conserui
eius quae fiebant · contristati sunt
ualde ; et uenerunt · et narrauerun̄
domino suo · omnia quae facta fuerant ;
Tunc uocauit illum dominus suus · et
ait illi ; serue nequam · omne debitū
dimisi tibi ; qm̄ rogasti me ; non er
go oportuit et te misereri conserui
tui · sicut et ego tui misertus sum ·
Et iratus dominus eius · tradidit eū tor
toribus · quoadusq; redderet uniuersū
debitum ; Sic et pater meus caelestis
faciet uobis · si non remiseritis unus
quisq; fratri suo de cordibus uris ·
Et factum ē cum consummasset ihs ser
mones istos · migrauit a galilea · et ue
nit in fines iudeae trans iordanen · et
secutae sunt eum turbae multae · et cu
rauit eos ibi ; et accesserunt ad eum pha
risaei · temptantes eum et dicentes ; Si
licet homini dimittere uxorem suam ·
quacumq; ex causa ; qui respondens · ait eis ;

clxxviii
vi
ciii

NON LEGISTIS · QUIA QUI FECIT AB INITIO MAS
CULUM ET FEMINAM · FECIT EOS · ET DIXIT ;
PROPTER HOC DIMITTET HOMO PATREM ET
MATREM · ET ADHEREBIT UXORI SUAE · ET
ERUNT DUO IN CARNE UNA ; ITAQUE · IAM NON
SUNT DUO · SED UNA CARO ; QUOD ERGO D̄S CON
IUNXIT · HOMO NON SEPARET ; DICUNT ILLI ;
QUID ERGO MOYSES MANDAUIT · DARI LIBELLŪ
REPUDII ET DIMITTERE · ET AIT ILLIS ; QM̄
MOYSES AD DURITIAM CORDIS UR̄I · PERMISIT
UOBIS DIMITTERE UXORES UESTRAS · AB INI
TIO AUT̄ · NON FUIT SIC ;

T
CXC
B II
CV
L CXCV

DICO AUT̄ UOBIS · QUIA QUICUMQ; DIMISERIT
UXOREM SUAM · NISI OB SOLAM FORNICATI
ONEM ET ALIAM DUXERIT · MOECHATUR ; ET
QUI DIMISSAM DUXERIT · MOECHATUR ;

T
CXCI
X
SOL

DICUNT EI DISCIPULI EIUS ; SI ITA Ē CAUSA HOMI
NI CUM UXORE · NON EXPEDIT NUBERE ; QUI DIX ;
NON OMNES CAPIUNT UERBUM ISTUD · SED QUI
BUS DATUM Ē ; SUNT ENIM EUNUCHI · QUI
DE MATRIS UTERO SIC NATI SUNT ; ET SUNT
EUNUCHI · QUI FACTI SUNT AB HOMINIBUS ;
ET SUNT EUNUCHI · QUI SE IPSOS CASTRAUERUNT ·
PROPTER REGNUM CAELORUM ; QUI POTEST

capere · capiat ;

Tunc oblati sunt ei paruuli · ut manus eis im
mt cxcii
ii
mr cvi
l ccxvi
poneret et oraret ; discipuli aūt increpa
bant eos ; ihs uero ait eis ; sinite paruulos ·
et nolite eos prohibere ad me uenire ; taliū
ē enim regnum caelorū ; et cum inposuis
set eis manus · abiit inde ;

Et ecce unus accedens · ait illi ; magister
mt cxciii
ii
mr cvii
l ccxvii
mt cxxi
bone · qui boni faciam ut habeam uitam
aeternam · qui dixit ei ; quid me interro
gas de bono · unus ē bonus ds ; si aūt uis
ad uitam ingredi · serua mandata ; dicit
illi ; quae · ihs aūt dixit ; non homicidi
um facies · non adulterabis · non faciēs
furtū · non falsum testimonium dices ;
honora patrem tuum · et matrē · et diliges
proximum tuum sicut teipsum ; dicit
illi adulescens ; omnia haec custodiui ·
quid adhuc mihi deē · Ait illi ihs · si uis
mt cxciiii
ii
mr cviii
l ccxviii
clii
perfectus esse · uade · uende quae habes et
da pauperibus · et habebis thesaurū in cae
lo · et ueni sequere me ;

Cum audisset aūt adulescens uerbum · abiit
mt cxcv
ii
mr cviiii
l ccxx
tristis ; erat enim · habens multas pos

sessiones ihs aūt dixit discipulis suis ; Amen
dico uobis quia diues difficile intrabit in regnū
caelorum ; Et iterum dico uobis facilius ē came
lum per foramen acus transire quam diuitem
intrare in regnum caelorum . Auditis aūt his
discipuli mirabantur ualde dicentes . quis
ergo poterit saluus esse . Aspiciens aūt ihs
dixit eis . Apud homines hoc inpossibile est .
apud dm̄ aūt omnia possibilia sunt . Tunc
respondens petrus dixit ei , ecce nos reliq
mus om̄a et sequuti sumus te quid ergo
ā cxcvi erit nobis . ihs aūt dixit illis . Amen dico
uobis quod uos qui sequuti estis me . in re
generatione cum sederit filius hominis in
sede maiestatis suae .

ā cxcvii l cclxxii Sedebitis et uos super sedes duodecim iu
dicantes duodecim tribus isrl̄ .

ā cxcviii ā cx l cexxi Et omnis qui reliquerit domū uel fratres
aut sorores . aut patrē aut matrē . aut uxorē
aut filios . aut agros propt̄ nomen meum
centuplum accipiet et uitā aetn̄ā possidebit ;

ā cxcviiii ā cvi l clxxiii Multi aūt erunt primi nouissimi et nouissi
mi primi ;

ā cc Simile ē enim regnum caelorū homini patri

familias · quiexiit primomane conducere
operarios inuineamsuam ; conuentione
aūt facta cumoperariis exdenario diurno ·
misit eos inuineamsuam ; etegressus circa
horam tertiam · uidit alios stantes inforo
otiosos · etillis dixit ; Iteetuos inuineā
meam · etquod iustum fuerit dabo uobis ;
Illi aūt abierunt ; Iterum aūt exiit circa
sextam et nonam horam · etfecit similit̄ ;
Circa undecimam uero exiit · etinuenit ali
os stantes · etdicit illis ; quid hic statis
totadie otiosi · dicunt ei ; quianemo nos
conduxit ; dicit illis ; Iteetuos inuineā
meam ; Cumsero aūt factum esset · dicit
dominus uineae procuratori suo ; uoca
operarios · etredde illis mercedem ; Inci
piens anouissimis · usq; adprimos · Cum
uenissent ergo quicirca undecimam horā
uenerant · acceperunt singulos denarios ·
Uenientes aūt etprimi · arbitrati sunt
quodplus essent accepturi ; Acceperunt
aūt etipsi singulos denarios ; etaccipi
entes · murmurabant aduersus patrem
familias dicentes ; hi nouissimi unahora

fecerunt · et pares illos nobis fecisti · qui
portauimus pondus diei et aestus · at ille
respondens · uni eorum dixit ; Amice · non
facio tibi iniuriam ; nonne ex denario con
uenisti mecum · Tolle quod tuum ē · et ua
de ; uolo aut̄ et huic nouissimo dare · sicut
et tibi ; Aut non licet mihi quod uolo face
re · An oculus tuus nequam ē · quia ego bonus
sum · Sic erunt nouissimi primi · et primi
nouissimi ; multi enim sunt uocati · pau
ci aut̄ electi ;

CCI
II
MC CXII
LC CCXXII

Et ascendens ihs hierusolimam · adsumpsit
duodecim discipulos secreto · et ait illis ;
Ecce ascendimus hierusolymam · et filius
hominis tradetur principibus sacerdotū
et scribis · et condemnabunt eum morte ;
Et tradent eum gentibus ad deludendum ·
et flagellandum · et crucifigendum ·
et tertia die resurget ;

CCII
VI
MC CXIII

Tunc accessit ad eum mater filiorum zebe
daei cum filiis suis · adorans · et petens
aliquid ab eo · qui dixit ei ; Quid uis · ait illi ;
Dic ut sedeant hii duo filii mei · unus ad dex
teram tuam · et unus ad sinistram

IN REGNO TUO ; RESPONDENS AUT̄ IHS̄ · DIXIT ;
NESCITIS QUID PETATIS ; POTESTIS BIBERE CALICĒ
QUEM EGO BIBITURUS SUM ? DICUNT EI ; POSSU
MUS ; AIT ILLIS ; CALICEM QUIDEM MEUM BIBE
TIS / SEDERE AUT̄ AD DEXTERAM MEAM ET SINIS
TRAM · NON EST MEUM DARE UOBIS · SED QUIB;
PARATUM EST A PATRE MEO ;

ET AUDIENTES DECEM · INDIGNATI SUNT DE DUOB;
FRATRIBUS ; IHS̄ AUT̄ · UOCAUIT EOS AD SE ET AIT
ILLIS ; SCITIS QUIA PRINCIPES GENTIUM DOMI
NANTUR EORUM ? ET QUI MAIORES SUNT · POTES
TATEM EXERCENT IN EOS ; NON ITA ERIT INT̄ UOS ;
SED QUICUMQ; UOLUERIT INTER UOS MAIOR FIERI ·
SIT UESTER MINISTER ; ET QUI UOLUERIT INTER
UOS PRIMUS ESSE · ERIT UESTER SERUUS ;

MT CCIII
II
MR CXIIII
L CCLXV

SICUT FILIUS HOMINIS · NON UENIT MINISTRARI ·
SED MINISTRARE ; ET DARE ANIMAM SUAM · RE
DEMPTIONEM PRO MULTIS ;

MT CCIIII
IIII
MR CXV
IO XCI ET
CXXVII

ET EGREDIENTIBUS EIS AB HIERICHO · SEQUUTAE SUN̄
EUM TURBAE MULTAE ; ET ECCE DUO CAECI SEDEN
TES SECUS UIAM · AUDIERUNT QUIA IHS̄ TRANSI
RET · ET CLAMAUERUNT DICENTES ; DN̄E · MISE
RERE N̄RI FILI DAUID ; TURBA AUT̄ · INCREPABAT
EOS UT TACERENT ; AT ILLI · MAGIS CLAMABANT

MT CCV
II
MR CXVI
L CCXXIIII

dicentes ; dñe miserere nr̄i fili dauid ; et
stetit · et uocauit eos et ait ; quid uul
tis ut faciam uobis ? dicunt illi ; dñe ut
aperiantur oculi nostri ; misertus aũt
eorum ih̄s · tetigit oculos eorum ; et con
festim uiderunt · et sequuti sunt eum ;

Pasc
mt ccvi
ii
mr cxvii
l ccxxxii

Et cum adpropinquassent hierosolymis ·
et uenissent bethfage ad montem oliueti ·
tunc ih̄s misit duos discipulos · dicens
eis ; ite in castellum quod contra uos ē ·
et statim inuenietis asinam alligatam ·
et pullum cum ea ; soluite · et adduci
te mihi ; et si quis uobis aliquid dixerit
dicite · quia dñs his opus habet · et con
festim dimittet eos ;

mt ccvii
vii
io ci

Hoc aũt factum ē · ut adimpleretur quod
dictum ē per prophetam dicentē ; dicite
filiae sion · ecce rex tuus uenit tibi man
suetus · et sedens super asinam · et pul
lum filium subiugalis ;

mt ccviii
ii
mr cxviii
l ccxxxiii

Euntes aũt discipuli · fecerunt sicut prae
cepit illis ih̄s · et adduxerunt asinam
et pullũ · et imposuerunt super eos ues
timenta sua · et eum desuper sedere fecer̄ ;

plurima aut̄ turba strauerunt uestim̄
ta sua in uia; alii aut̄ caedebant ramos
de arboribus et sternebant in uia;

Turbae aut̄ quae praecedebant et quae seque — mt ccviiii / i / mr cxviii / l ccxxiiii / io c
bantur clamabant dicentes; osanna fi
lio dauid benedictus qui uenit in nomine
dn̄i osanna in altissimis;

Et cum intrasset hierusolymam commo — mt ccx / x / sol
ta ē uniuersa ciuitas dicens; quis ē hic
populi aut̄ dicebant; hic est ihs̄ prophe
ta a nazareth galileae;

Et intrauit ihs̄ in templum dī et eiciebat — mt ccxi / i / mr cxxi / l ccxxxviii / io xxi
omnes uendentes et ementes in templo;
Et mensas nummolariorum et cathedras
uendentium columbas euertit; et di
cit eis; scriptum ē domus mea domus
orationis uocabitur; uos aut̄ fecistis
illam speluncam latronum;

Et accesser̄ ad eum caeci et claudi in templo — mt ccxii / x / sol
et sanauit eos;

Uidentes aut̄ principes sacerdotum et scri — mt ccxiii / l ccxxiv
bae mirabilia quae fecit et pueros cla
mantes in templo et dicentes; osanna
filio dauid indignati sunt et dixer̄ ei;

Audis quid isti dicunt · ih̄s aut̄ · dicit eis ;
utique ; numquam legistis · quia ex ore in
fantium et lactantium perfecisti laudem :

Mt ccxiiii VI Mr cxx
Et relictis illis · abiit foras extra ciuitatē
in bethaniam · ibique mansit ; mane aut̄
reuertens in ciuitatem · esuriit ; et uidens
fici arborem unam secus uiam · et uenit ad
eam · et nihil inuenit in ea nisi folia tan
tum ; et ait illi ; numquam ex te fructus
nascatur in sempiternum ; et arefacta
ē continuo · ficulnea ; et uidentes disci
puli · mirati sunt dicentes ; quomo
do continuo aruit :

Mt ccxv VI Mr cxxiiii
Respondens aut̄ ih̄s · ait eis ; amen dico uo
bis · si habueritis fidem et non hesitaue
ritis · non solum de ficulnea facietis ·
sed et si monti huic dixeritis tolle et
iacta te in mare · fiet ;

Mt ccxvi IIII Mr cxxv Io cl & cxxviii
Et omnia quaecumque petieritis in ora
tione credentes · accipietis ;

Mt ccxvii II Mr cxxvii L ccxl
Et cum uenisset in templum · accesserunt
ad eum docentem principes sacerdotum ·
et seniores populi dicentes ; In qua potes
tate haec facis · et quis tibi dedit hanc po

testatem . respondens ihs . dixit eis ; Inter
rogabo uos et ego unum sermonem ; quem
si dixeritis mihi . et ego uobis dicam . in qua
potestate haec facio ; Baptismum iohannis
unde erat . e caelo an ex hominibus . At
illi . cogitabant intra se dicentes ; Si di
xerimus e caelo . dicet nobis . quare ergo
non credidistis illi ; Si aut̄ dixerimus ex
hominibus . timemus turbam ; Omnes
enim habebant iohannem sicut prophe
tam ; Et respondentes ihu dixerunt ;
Nescimus ; Ait illis et ipse . nec ego dico uo
bis . in qua potestate haec facio ;

ccxviii
x
fol

Quid aut̄ uobis uidetur . homo quidam ha
bebat duos filios . et accedens ad primum
dixit ; Fili . uade hodie operare in uineam
meam ; Ille aut̄ respondens ait ; nolo ;
Postea aut̄ paenitentia motus abiit ;
Accedens aut̄ ad alterum . dixit similiter ;
At ille respondens ait ; eo dn̄e . et non iuit ;
Quis ex duobus fecit uoluntatem patris .
Dicunt primus ; Dicit illis ihs ; Amen di
co uobis . quia publicani et meretrices .
praecedunt uos in regno dī ; uenit enim ad

uos iohannis in uia iustitiae · et non credi
distis ei ; publicani aut̄ et meretrices cre
diderunt ei ; uos aut̄ uidentes · nec paeni
tentiam habuistis postea ut crederetis ei ;

Can II
mh ccxviiii
II
mr cxxviii
L ccxli

Aliam parabolam audite ; homo erat pater
familias · qui plantauit uineam · et sepe
circumdedit ei ; et fodit in ea torcular ·
et aedificauit turrem · et locauit eam
agricolis · et peregre profectus ē ; Cum
aut̄ tempus fructuum adpropinquasset ·
misit seruos suos ad agricolas · ut acci
perent fructus eius ; Et agricolae adp
hensis seruis eius · alium cēderunt · ali
um occiderunt · alium uero lapidauerunt ;
Iterum misit alios seruos plures priori
bus · et fecerunt illis similiter ; Nouis
sime aut̄ · misit ad eos filium suum dicens ;
Uerebuntur · filium meum ; Agricolae aut̄
uidentes filium · dixerunt intra se ;
hic est heres · uenite occidamus eum · et
habebimus hereditatem eius , Et adprae
hensum eum · eiecerunt extra uineam ·
et occiderunt ; Cum ergo uenerit domi
nus uineae · quid faciet agricolis illis ·

aiunt illi ; malos male perdet ; et uineam
locauit aliis agricolis · qui reddant ei fruc
tum temporibus suis ; Dicit illis ihs , num
quam legistis in scripturis · Lapidemquē
reprobauerunt aedificantes · hic factus
ē in caput anguli ; a dnō factum ē istud ·
et est mirabile in oculis nostris ; Ideo di
co uobis · quia auferetur a uobis regnum
di · et dabitur genti facienti fructus ēi ;
Et qui ceciderit super lapidem istum · con
fringetur ; super quem ceciderit · con
teret eum . Et cum audissent principes
sacerdotum et pharisaei parabolas eius ·
cognouerunt quod de ipsis diceret ; Et
quaerentes eum tenere · timuerunt
turbas ; qm̄ sicut prophetā eū habebant ;
Et respondens ihs · dixit iterum in parabo
lis dicens ; Simile factum ē regnum cae
lorum · homini regi · qui fecit nuptias
filio suo ; Et misit seruos suos uocare
inuitatos ad nuptias · et nolebant ueni
re ; Iterum misit alios seruos · dicens ;
Dicite inuitatis · ecce prandium meum pa
raui ; tauri mei et altilia occisa · et oma

mt ccxx I
mr cxxviii
L ccxl
Io lxxxviii

mt ccxxi V
L clxxxi

parata : uenite ad nubtias ; Illi aūt neglexe
runt · et abierunt alius in uillam suam
alius uero ad negotiationem suam ; Reliqui
uero · tenuerunt seruos eius · et contu
melia adfectos occiderunt ; Rex aūt cum
audisset · iratus ē ; et missis exercitibus
suis · perdidit homicidas illos · et ciuita
tem illorum succendit ; Tunc ait seruis
suis ; Nuptiae quidem paratae sunt · sed
qui inuitati erant · non fuerunt digni ;
Ite ergo ad exitus uiarum · et quoscumque
inueneritis · uocate ad nubtias ; Et egres
si serui eius in uias · congregauerunt om̄s
quos inuenerunt bonos et malos · et im
pletae sunt nuptiae discumbentium ;
mccxxii x sol Intrauit aūt rex ut uideret discumben
tes · et uiditt ibi hominem non uestitum
ueste nubtiali · et ait illi ; Amice quo
modo huc intrasti · non habens uestem
nuptialem ? At ille obmutuit ; Tunc di
xit rex ministris ; Ligatis pedibus eius
et manibus · mittite $\overset{ai}{\text{e}}$ in tenebras exteri
ores · ibi erit fletus et stridor dentiū ;
Multi aūt sunt uocati · pauci uero electi ;

LXIII·
m ccxxiii
a̅ ii
m cxxx
L ccxliii

Tunc abeuntes pharisaei · consilium inierunt ut caperent ihm in sermone ; et mittunt ei discipulos suos · cum herodianis dicentes ;

Magister · scimus quia uerax es · et uiam di̅ in ueritate doces · et non est tibi cura de aliquo · non enim respicis personam hominum ; dic ergo nobis · quid tibi uidetur · licet censum dare caesari an non ·

Cognita aut̅ ihs̅ nequitia eorum ait ; quid me temptatis hypocritae · ostendite mihi nomisma census ; At illi obtulerunt ei denarium ; et ait illis ihs̅ . Cuius est imago haec et superscriptio · dicunt ei ; caesaris ; Tunc ait illis ; reddite ergo · quae sunt caesaris caesari · et quae sunt di̅ do̅ ; Et audientes · mirati sunt ; et relicto eo · abierunt .

In illo die · accesserunt ad eum saducaei · qui dicunt non esse resurrectionem · et interrogauerunt eum dicentes ; magister moses dixit ; si quis mortuus fuerit non habens filium · ut ducat frater eius uxorem illius · et suscitet semen fratri suo ; erant aut̅ apud nos septem fratres ·

et primus uxore ducta defunctus ē et non
habens semen reliquid uxorem suam fra
tri suo ; Similiter secundus et tertius
usque ad septimum ; nouissime aūt omniū
et mulier defuncta ē ; In resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor ; Omnes
enim habuerunt eam ; respondens aūt ihs̄
ait illis ; Erratis nescientes scripturas
neque uirtutem dī ; In resurrectione enim
neque nubent neque nubentur sed sunt
sicut angeli dī in caelo ; de resurrectione
aūt mortuorum non legistis quod dic
tum ē a dō dicente uobis ; ego sum ds abra
ham et ds isaac et ds iacob ; non ē ds mor
tuorum sed uiuentium ; Et audientes
turbae mirabantur in doctrina ei ;

mt ccxxiiii vi mr cxxxi Pharisaei aūt audientes quod silentium
imposuisset sadducaeis conuenerunt in u
num et interrogauit eum unus ex eis legis
doctor temptans eum ; magister quod ē
mandatum magnum in lege ; ait illi ihs̄ ;
Diliges dnm̄ dm̄ tuum ex toto corde tuo
et in tota anima tua et in tota mente tua ;
hoc ē maximum et primum mandatum ;

Secundum aut̄ simile est huic ; diliges pro
ximum tuum sicut teipsum ; In his duo
bus mandatis uniuersa lex pendet et proph̄ ;

Congregatis aut̄ pharisaeis interrogauit — mt ccxxv / ii / mr cxxxiiii
eos ih̄s dicens ; quid uobis uidetur de xp̄o — l ccl v
cuius filius est ; dicunt ei ; dauid ; ait
illis ; quomodo ergo dauid in sp̄u uocat
eum dn̄m dicens ; dixit dn̄s dn̄o meo
sede a dextris meis ; donec ponam inimi
cos tuos scabellum pedum tuorum ;

Si ergo dauid uocat eum dn̄m quomodo — mt ccxxvi / ii / mr cxxxiii
filius eius est ; et nemo poterat respon — l ccxliiii
dere ei uerbum neque ausus fuit ex illa die
quisquam eum amplius interrogare ;

Tunc ih̄s loquutus ē ad turbas et ad disci — mt ccxxvii / x / sol
pulos suos dicens ; super cathedram mo
si sederunt scribae et pharisaei ; Omnia
ergo quaecumq; dixerint uobis serua
te et facite ; secundum opera uero eorū
nolite facere ; dicunt enim et n̄ faciunt ;

Alligant aut̄ onera grauia et inportabilia — mt ccxxviii / v / l cxxxviii
et imponunt in humeros hominum ; digi
to aut̄ suo nolunt ea mouere ;

Omnia uero opera sua faciunt ut uideant — mt ccxxviiii / ii / mr cxxxv / l ccl vii / cxxxvii

ab hominibus ; dilatant enim filacteria
sua et magnificant fimbrias ; amant aūt
primos recubitus incenis · et primas cathe
oras in synagogis · et salutationes in foro ·
et uocari ab hominibus rabbi ;

ch ccxxx
x
fol
Uos aūt nolite uocare rabbi ; unus ē enim
magister uester · omnes aūt uos fratres
estis ; et patrem · nolite uocare uobis su
per terram ; unus est enim pater uester ·
qui in caelis est , nec uocemini magistri ·
quia magister uester unus est xp̄s ;

ch ccxxxi
v
l clxxviii
Qui maior est uestrum · erit minister ues
ter ; qui aūt se exaltauerit humiliabit' ;
Et qui se humiliauerit exaltabitur ;

[illegible]
ch ccxxxii
v
l cxl ii
Uae aūt uobis scribae et pharisaei hypocritę ·
quia clauditis regnum caelorum ante ho
mines ; uos enim non intratis · nec intro
euntes sinitis intrare ;

ch ccxxxiii
x
fol
·91
Uae uobis scribae et pharisaei hypocritae ·
qui circuitis mare et aridam · ut faciatis
unum proselitum ; et cum fuerit factus ·
facitis eum filium gehennae duplo quam
uos ; uae uobis duces caeci · qui dicitis · qui
cumque iurauerit per templum · nihil.

est ; qui aut̄ iurauerit in auro · templi ·
debet [illegible] ; stulti et caeci · quid enim
maius est · aurum an templum quod sanc
tificat aurum · et quicumque iurauerit
in altari · nihil est ; quicumque aut̄ iu
rauerit in dono quod ē super illud · de
bet ; caeci [illegible] quid enim maius est ·
donum an altare quod scīficat donum ·
Qui ergo iurat in altare iurat in eo · et in
omnibus quae super illud sunt ; et quicūq;
iurauerit in templo · iurat in illo · et
in eo qui habitat in ipso ; et qui iurat
in caelo · iurat in throno dī · et in eo qui
sedit super eum ;

Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae · m̄ ccxxxiiii V L cxxxvi
qui decimatis mentam et anetum et cy
minum · et relinquitis quae grauiora s
legis ; iudicium et misericordiam et fi
dem ; haec oportuit facere et illa nō omittere ;

Duces caeci · excolantes culicem · camelū m̄ ccxxxv V Vol
autem glutientes ;

Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae · m̄ ccxxxvi V L cxxxv
quia mundatis quod de foris ē calicis et
parabsidis · intus aut̄ pleni estis rapina

et inmunditia ; pharisaee caece · munda
prius quod intus ē calicis et parabsidis ·
de
ut fiat et id quod foris est mundum ;

ccxxxvii v l cxxxviii Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae · qui
adsimiles estis sepulchris dealbatis · quae
a foris parent hominibus speciosa · intus
uero plena ossibus mortuorum · et omni
spurcitia ; sic et uos a foris quidē pare
tis hominibus iusti · intus aūt pleni
estis hypocrisi et iniquitate ;

ccxxxviii v l cxl Vae uobis scribae et pharisaei hypocritae ·
quia aedificatis sepulchra prophetarum · et
ornatis monumenta iustorum ; et dicitis ;

Si fuissemus in diebus patrum nostrorum ·
non essemus socii eorum · in sanguine pro
phetarum ; Itaque testimonio estis uobis
met ipsis · quia filii estis eorum · qui pro
phetas occiderunt ;

ccxxxviiii x sol Et uos implete mensuram patrum uestro
rum serpentes · progenies uiperarum ·
quomodo fugietis a iudicio gehennae ;

ccxl v l cxli Ideo · ecce ego mitto ad uos prophetas et sapi
entes et scribas · et ex illis occidetis et cru
cifigetis · et ex eis flagellabitis in synago

gis uestris · et persequimini de ciuitate
in ciuitatem ; ut ueniat super uos omnis
sanguis iustus · qui effusus ē super terrā ;
A sanguine abel iusti · usque ad sanguinem
zachariae filii barachiae · quem occidistis
inter templum et altare ; Amen dico uobis ·
uenient haec omnia super generationē istam ;
Hierusalem hierusalem · quae occidis pro
phetas · et lapidas eos qui ad te missi sunt ;
Quoties uolui congregare filios tuos · quē
ad modum congregat gallina pullos suos
sub alas · et noluisti ; ecce relinquetur
uobis · domus urā deserta ; dico enim uobis ·
non me uidebitis amodo · donec dicatis ;
Benedictus qui uenit in nomine dn̄i ;
Et egressus ihs̄ de templo · ibat ; et accesse
runt discipuli eius · ut ostenderent ei
aedificationes templi ; Ipse aūt respon
dens · dixit illis ; uidetis haec omnia · Amē
dico uobis · non relinquetur hic lapis sup
lapidem · qui non destruatur ;
Sedente aūt eo super montem oliueti · acces
serunt ad eum discipuli secreto · dicen
tes ; dic nobis quando haec erunt · et quod

Feria
mt ccxli
L clxxv

mt ccxlii
II
mc cxxxvii
L ccxlvii
et ccxxxvii

mt ccxliii
II
mc cxxxviii
L ccxlviii

SIGNUM ADUENTUS TUI · ET CONSUMMATIONIS
SCLI ; ET RESPONDENS IHS DIXIT EIS ; UIDETE
NE QUIS UOS SEDUCAT ; MULTI ENIM UENIENT
IN NOMINE MEO DICENTES EGO SUM XPS · ET MUL
TOS SEDUCENT ; AUDITURI ENIM ESTIS PROELIA ·
ET OPINIONES PROELIORUM · UIDETE NE TURBE
MINI ; OPORTET ENIM HAEC FIERI · SED NON
DUM Ē FINIS ; CONSURGET ENIM GENS IN GENTĒ ·
ET REGNUM IN REGNUM · ET ERUNT PESTI
LENTIAE ET FAMES · ET TERRAE MOTUS P LOCA ;
HAEC AUT̄ OMNIA · INITIA SUNT DOLORUM ;

mt ccxliiii
I
mr cxxxviii
l ccl
io cxlvi &
cxli

TUNC TRADENT UOS IN TRIBULATIONE · ET OCCI
DENT UOS · ET ERITIS ODIO OMNIBUS GENTI
BUS · PROPTER NOMEN MEUM ;

mt ccxlv
X
fol

ET TUNC SCANDALIZABUNTUR MULTI · ET INUI
CEM TRADENT · ET ODIO HABEBUNT INUICEM ;
ET MULTI PSEUDOPROPHETAE SURGENT · ET SE
DUCENT MULTOS ; ET QM̄ HABUNDAUIT INIQUI
TAS · REFRIGESCET CARITAS MULTORUM ; QUI AUT̄
PERSEUERAUERIT USQ; IN FINĒ · HIC SALUUS ERIT ;

mt ccxlvi
VI
mr cxl

ET PRAEDICABITUR HOC EUANGELIUM REGNI IN UNI
UERSO ORBE · IN TESTIMONIUM OMNIBUS GEN
TIBUS · ET TUNC UENIET CONSUMMATIO ;

mt ccxlvii
VI
mr cxlii

CUM ERGO UIDERITIS ABHOMINATIONEM DESOLA

tionis quae dicta ē a danihelo propheta
stantem in loco sc̄o qui legit intellegat ;
Tunc qui in iudaea sunt fugiant ad montes ; m̄ ccxlvii II mr̄ cxliii l ccviiii
Et qui in tecto non descendat tollere ali
quid de domo sua ; Et qui in agro non re
uertatur tollere tunicam suam ;
Uae autem praegnantibus et nutrientibus m̄ ccxlviii II mr̄ cxliiii l ccliiii
in illis diebus ; Orate autem ut non fiat m̄ ccl V mr̄ cxlv
fuga ur̄a hieme uel sabbato ;
Erit enim tunc tribulatio magna qualis m̄ ccli II mr̄ cxlvi l cclv
ñ fuit ab initio mundi usq; modo neq; fiet ;
Et nisi breuiati fuissent dies illi non fie m̄ cclii VI mr̄ cxlvii
ret salua omnis caro sed propter elec
tos breuiabuntur dies illi ;
Tunc si quis uobis dixerit ecce hic xp̄s m̄ ccliii II mr̄ cxlviii l cciiii
aut illic nolite credere ;
Surgent enim pseudoxp̄i et pseudoprophe m̄ ccliiii VI mr̄ cxlviiii
tae et dabunt signa magna et prodigia ;
Ita ut in errorem inducantur si fieri po
test etiam electi ; ecce praedixi uobis ;
Si ergo dixerint uobis ecce in deserto ē noli m̄ cclv V l ccii
te exire ; ecce in penetrabilib; nolite credere ;
Sicut enim fulgor exit ab oriente et parit m̄ cclvi V l ccv
usque in occidentem ita erit et aduentus filii
hominis ;

m̄ cclvii
L ccviii
UBICUMQUE FUERIT CORPUS · ILLUC CONGREGA
BUNTUR AQUILAE ; STATIM AŪT POST TRIBU
m̄ cclviii
mr̄ cl
L cclvii
LATIONEM DIERUM ILLORUM · SOL OBSCURABI
TUR · ET LUNA NON DABIT LUMEN SUUM · ET
STELLAE CADENT DE CAELO · ET UIRTUTES CAE
LORUM COMMOUEBUNTUR ; ET TUNC PARE
BIT SIGNUM FILII HOMINIS IN CAELO ;

m̄ cclviiii
II
mr̄ cli
L cclviii
ET TUNC PLANGENT OMNES TRIBUS TERRAE · ET
UIDEBUNT FILIUM HOMINIS UENIENTEM IN
NUBIBUS CAELI · CUM UIRTUTE MULTA ET MA
IESTATE ; ET MITTET ANGELOS SUOS CUM TUBA
ET UOCE MAGNA · ET CONGREGABUNT ELECTOS EĪ
A QUATTUOR UENTIS · A SUMMIS CAELORUM .
USQUE AD TERMINOS CORUM ; AB ARBORE AŪT
FICI · DISCITE PARABOLAM ; CUM IAM RAMUS
EIUS TENER FUERIT · ET FOLIA NATA · SCITIS
QUIA PROPE Ē AESTAS ; ITA ET UOS · CUM UIDE
RITIS HAEC OMNIA · SCITOTE QUIA PROPE EST
IN IANUIS ; AMEN DICO UOBIS · QUIA NON PRAE
haec
TERIBIT HAEC GENERATIO · DONEC OMNIA
FIANT ; CAELUM ET TERRA TRANSIBUNT · UER
BA UERO MEA NON PRAETERIBUNT ;

m̄ cclx
VI
mr̄ clii
DE DIE AŪT ILLA ET ORA NEMO SCIT · NEQUE ANGELI
CAELORUM · NEQUE FILIUS NISI PATER SOLUS ;

Sicut aut̄ in diebus noe · ita erit et aduen cclxi v
tus filii hominis ; Sicut enim erant in dieb; l ccvii
ante diluuium · comedentes et bibentes ·
nubentes et nuptum tradentes · usque ad
eum diem quo introiuit noe in arcam ;
Et non cognouerunt donec uenit diluui
um · et tulit omnes ; Ita erit et aduen
tus filii hominis ;

Tunc duo erunt in agro · unus adsumetur · cclxii v
et unus relinquetur ; Duae molentes in l ccxii
mola · una adsumetur et una relinque
tur ; Duo in lecto · unus assumetur et un
relinquetur ; Uigilate ergo · quia nesci cclxiii vi mr clııı
tis qua ora dn̄s uester uenturus sit ;

Illud aut̄ scitote · qm̄ si sciret pater fami cclxiiii ii mr clv
lias qua ora fur uenturus esset · uigila l clvi
ret utique · et non sineret perfodiri
domum suam ; Ideo et uos estote parati ·
quia qua hora nescitis filius hominis
uenturus ē ; Quis putas ē fidelis seruus cclxv v
et prudens · quem constituit dominus l clvii
suus sup̄ familiam suam · ut det illis ci
bum in tempore ; Beatus ille seruus cclxvi v l clv
quem cum uenerit dominus eius · inuene clvii

rit sic facientem ; Amen dico uobis · qm̄ su
per omnia bona sua constituet eum ;
mt cclxvii v lclviii Si aūt dixerit malus seruus ille in corde suo ·/
moram facit dominus meus uenire ·/ et
coeperit percutere conseruos suos ·/ man
ducet aūt et bibat cum ebriosis ; ueni
et dominus serui illius · in die qua non
sperat · et hora qua ignorat ; et diuidet
eum ·/ partemque eius · ponet cum hypo
critis ; illic erit fletus et stridor dentiū ;
mt cclxviii x Tunc simile erit regnum caelorum decem
uirginibus ·/ quae accipientes lampades
suas ·/ exierunt obuiam sponso et spon
sae ; Quinque aūt ex eis erant fatuae ·/
et quinque prudentes ; Sed quinq; fatu
ae ·/ acceptis lampadibus ·/ non sumpserū
oleum secum ; Prudentes uero ·/ accepe
runt oleum in uasis suis cum lampadib ;
Morā aūt faciente sponso ·/ dormitauerūt
omnes et dormierunt ; media aūt noc
te ·/ clamor factus ē ; Ecce sponsus uenit ·/
exite obuiam ei ; Tunc surrexerunt
omnes uirgines illae ·/ et ornauerunt
lampades suas ; Fatuae aūt ·/ sapientibus

dixerunt ; date nobis de oleo ur̄o · quia lampades nr̄ae extinguntur ; Responderunt prudentes · dicentes ; ne forte non sufficiat nobis et uobis ; ite potius ad uendentes · et emite uobis ; Dum aūt irent emere · uenit sponsus ; et quae paratae erant · intrauerunt cum eo ad nuptias · et clausa ē ianua ; Nouissime uero ueniunt et reliquae uirgines · dicentes ; Dn̄e dn̄e aperi nobis ; At ille respondens ait ; Amen dico uobis · nescio uos ; uigilate itaque · quia nescitis diem neque horam ;

Sicut enim homo peregre proficiscens · uocauit seruos suos · et tradidit illis bona sua ; Et uni dedit quinque talenta · alii aūt duo · alii uero unum ; unicuique secundum propriam uirtutem · et profectus ē statim ; Abiit aūt qui quinque talenta acceperat · et operatus ē in eis · et lucratus ē alia quinque ; Similiter qui duo acceperat · lucratus ē alia duo ; Qui aūt unum acceperat · abiens fodit in terram · et abscondit pecuniam domini sui ; Post multum uero temporis · uenit

mt cclxvi
mr c l iii
l ccxxvi

mt cclxx
l ccxxvi

dominus seruorum illorum· et posuit
rationem cum eis ; Et accedens qui quinq;
talenta acceperat· obtulit alia quinque
talenta dicens ; dñe quinque talenta mi
hi tradidisti· ecce alia quinque super lu
cratus sum ; ait illi dominus eius ; Euge
bone serue et fidelis quia super pauca fu
isti fidelis super multa te constituam·
intra in gaudium domini tui ; Accessit
aut̄ et qui duo talenta acceperat· et ait ;
Dñe duo talenta tradidisti mihi· ecce
alia duo lucratus sum ; et ait illi domin̄
eius ; Euge serue bonae et fidelis· quia
super pauca fuisti fidelis supra multa
te constituam· intra in gaudium domi
ni tui ; Accedens aut̄ et qui unum talen
tum acceperat· ait ; dñe scio quia ho
mo durus es· metis ubi non seminasti·
et congregas ubi non sparsisti ; Et timens·
abii et abscondi talentum tuum in t̄ra·
ecce habes quod tuum ē ; Respondens aut̄
dominus eius· dixit ei ; serue male et pi
ger· sciebas quia meto ubi non semino·
et congrego ubi non sparsi· oportuit

ergo te committere pecuniam meam num
mulariis. et ueniens ego recepissem utiq;
quod meum ē cum usura; Tollite itaque
ab eo talentum et date ei qui habet decē ch cclxxi
talenta. Omni enim habenti dabitur: II ch xlii
et habundabit; ei aut̄ qui non habet: L ccxx
et quod uidetur habere auferetur ab eo;
Et inutilem seruum eicite in tenebras ex ch cclxxii
teriores; illic erit fletus et stridor den V L ccxxxi
tium; Cum aut̄ uenerit filius hominis ch cclxxiii
in maiestate sua et omnes angeli cum eo. X ial
tunc sedebit super sedem maiestatis suę.
Et congregabuntur ante eum omnes gen
tes: et separabit eos ab inuicem: sicut
pastor segregat oues ab hędis; et statu
et oues quidem a dextris suis. haedos
aut̄ a sinistris; Tunc dicet rex his qui
a dextris eius erunt; uenite benedicti
patris mei. possidete paratum uobis
regnum a constitutione mundi; esu
riui enim et dedistis mihi manducare;
Sitiui et dedistis mihi bibere; hospes
eram et collegistis me; Nudus et ope
ruistis me; Infirmus et uisitastis me;

In carcere eram et uenistis ad me ; Tunc respondebunt ei iusti dicentes ; Dñe quando te uidimus esurientem et pauimus ? sitientem . et dedimus tibi potum ? quando aut te uidimus hospitem et collegimus te ? aut nudum . et operuimus te ? aut quando te uidimus infirmum aut in carcerem et uenimus ad te ? Et respondens rex . dicet illis ; Amen dico uobis quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis . mihi fecistis . Tunc dicet et his qui a sinistris erunt ; Discedite a me maledicti in ignem aeternum qui paratus ē diabolo et angelis eius ; Esuriui enim . et non dedistis mihi manducare ; Sitiui et non dedistis mihi potum ; hospes erā . et non collegistis me ; nudus et non operuistis me ; Infirmus et in carcere et non uisitastis me ; Tunc respondebunt ei et ipsi dicentes ; Dñe . quando te uidimus esurientem aut sitientem . aut hospitem . aut nudum aut infirmum uel in carcere . et non ministrauimus tibi ? Tunc respondebit illis dicens ;

Amen dico uobis · quam diu non fecistis uni
de minoribus his · nec mihi fecistis ; Et
ibunt hii in supplicium aeternum · ius
ti aũt in uitam aeternam ; lxxvi
Et factum est cum consummasset ihs ser mt cclxx
mones hos oms · dixit discipulis suis ; mr i clvi
Scitis quia post biduum pascha fiet · et L cclx
filius hominis tradetur ut crucifica Io xx
tur · Tunc congregati sunt principes mt cclxx mr vi clvi
sacerdotum et seniores populi · in atriũ
principis sacerdotum · qui dicebatur cai
phas ; et consilium fecerunt · ut ihm
dolo tenerent et occiderent ; Dicebant
aũt ; non in die festo · ne forte tumul
tus fieret in populo ; Cum aũt esset mt cclxx
ihs in bethania in domo symonis leprosi · mr i clvi
accessit ad eum mulier · habens alabas L lxxiii
trum unguenti praetiosi · et effudit Io xcvi
super caput ipsius recumbentis ; Uiden
tes aũt discipuli · indignati sunt dicen
tes ; ut quid perditio haec · potuit
enim istud uenundari multo · et dari
pauperibus ; Sciens aũt ihs ait illis ;
Quid molesti estis mulieri · opus bonũ ·

OPERATA EST IN ME ; NAM SEMPER PAUPERES
HABETIS UOBISCUM · ME AUT̄ NON SEMPER
BI
HABETIS ; MITTENS ENIM HAEC UNGUENTU̅
h cclxxvii IIII clviii lxcviii HOC IN CORPUS MEUM · AD SEPELIENDUM ME
FECIT ; AMEN DICO UOBIS · UBICUMQUE PRAE
DICATUM FUERIT HOC EUANGELIUM IN TOTO
QD
MUNDO · DICETUR ET HOC FECIT IN MEMORIA
cclxxviii II clx l cclxiii EIUS ; TUNC ABIIT UNUS DE DUODECIM QUI DI
CITUR IUDAS SCARIOTH · AD PRINCIPES SACER
DOTUM ET AIT ILLIS ; QUID UULTIS MIHI
DARE ET EGO UOBIS EUM TRADAM · AT ILLI CON
STITUERUNT EI TRIGINTA ARGENTEOS ; ET
EXINDE QUEREBAT OPORTUNITATEM · UT EU̅
TRADERET ; PRIMA AUT̄ DIE AZYMORUM · AC
CESSERUNT DISCIPULI AD IHM̄ DICENTES ;
UBI UIS PAREMUS TIBI COMEDE PASCHA · AT IHS̄
DIXIT ; ITE IN CIUITATEM AD QUENDAM · ET
DICITE EI ; MAGISTER DICIT · TEMPUS MEUM
PROPE Ē · APUD TE FACIO PASCHA CUM DISCIPU
LIS MEIS ; ET FECERUNT DISCIPULI SICUT
CONSTITUIT ILLIS IHS ET PARAUERUNT
PASCHA ; UESPERE AUT̄ FACTO · DISCUMBE
BAT CUM DUODECIM DISCIPULIS SUIS ;
cclxxviiii IIII clxi lo cxxi et lxxii ET AEDENTIBUS ILLIS · DIXIT . AMEN DICO UOB

quia unus uestrū me traditurus est ;

Et contristati ualde · coeperunt singuli

mt cclxxx
i
mr clxii
l cclxviii
io cxxii

dicere ; numquid ego sum dn̄e ·

At ipse respondens · ait ; qui intinguit me

mt cclxxxi
ii
mr clxiii
l cclxviii

cum manum in parabsidem · hic me tra
det ; Filius quidem hominis uadit · sic
scriptum ē de illo ; Uae aūt homini illi ·

mt cclxxxi
vi
mr clxiii

per quam filius hominis tradetur ; Bo
num erat ei · si natus non fuisset homo
ille ; Respondens aūt iudas · qui tradid̄

mt cclxxx
x
sol

cum dixit ; Numquid ego sum rabbi · Ait
illi ; tu dixisti ; Caenantibus aūt eis ·

mt cclxxxi
i
mr clxv
l cclxvi
io lxv

accepit ih̄s panem · et benedixit · ac fregit ·
deditq; discipulis suis · et ait ; Accipite
et comedite · hoc est corpus meum ;

Et accipiens calicem · gratias egit · et dedit

mt cclxxxv
ii
mr clxvi
l cclxv
et cclxvii

illis dicens ; Bibite ex hoc om̄s · hic ē enim
sanguis meus noui testamenti · qui pro
multis effundetur in remissionem pec
catorum ; Dico aūt uobis · non bibam
amodo de hoc genimine uitis · usque in
diem illum · cum illud bibam uobiscum
nouum in regno patris mei ;

xxviii ·
mt cclxxxv
vi
mr clxvii

Et hymno dicto · exierunt in montē oliue
ti ;

mt cclxxxvii
IIII
mr clxvii
Io clii

Tunc dicit illis ih̄s : Omnes uos scandalũ
patiemini in me in ista nocte ;

mt cclxxxviii
VI
mr clxviii

Scriptum ẽ enim ; Percutiam pastorem ·
et dispergentur oues gregis ; Postquã
aũt resurrexero · praecedã uos in galilęã ;

mt cclxxxviiii
I
mr clxx
L cclxxv
Io cxxvi

Respondens aũt petrus · ait illi ; Et si om̄s
scandalizati fuerint in te · ego numquã
scandalizabor ; Ait illi ih̄s · Amen dico
tibi · quia in hac nocte antequam gallus

mt ccxc
VI
mr clxxi

cantet · ter me negabis ; Ait illi petrus ;
Etiam si oportuerit me mori tecum · non
te negabo ; Similiter et om̄s discipuli di

mt ccxci
I
mr clxxii
L cclxxviii
Io clvi

xerunt ; Tunc uenit ih̄s cum illis in uillã
quae dicitur gethsemani · et dixit disci

mt ccxcii
VI
mr clxxiii

pulis suis Sedete hic · donec uadam illuc
et orem ; Et adsumpto petro et duobus
filiis zebedaei · coepit contristari et moes

mt ccxciii
IIII
mr clxxiiii
Io cvii

tus esse ; Tunc ait illis ; Tristis ẽ anima
mea · usque ad mortem ; sustinete hic

mt ccxciiii
I
mr clxxv
L cclxxx
Io clxi

et uigilate mecum ; Et progressus pusil
lum · procidit in faciem suam · orans et
dicens · pater mi · si possibile ẽ · transe

mt ccxcv
I
mr clxxvi
L cclxxxvii
Io lvii

at a me calix iste ; Uerumtamen · non
sicut ego uolo · sed sicut tu uis ;

ETUENITADDISCIPULOSSUOS · ETINUENITEOS MT CCXCVI II MR CLXXVII L CCLXXX & CCLXXXIIII
DORMIENTES · ETDICITPETRO · SICNONPO
TUISTISUNAHORAUIGILAREMECUM · UIGI
LATEETORATE · UTNONINTRETISINTEMPTA
TIONEM · SPS QUIDEM PROMPTUS Ē · CARO MT CCXCVII IIII MR CLXXVIII IO LXX
AUT INFIRMA · ITERUM SECUNDO ABIIT · ET MT CCXCVIII VI MR CLXXVIII
ORAUIT DICENS · PATER MI · SI NON POTEST
HIC CALIX TRANSIRE NISI BIBAM ILLUM · FIAT
UOLUNTAS TUA · ETUENIT ITERUM · ETINUE
NITEOS DORMIENTES · ERANT ENIM OCULI
EORUM GRAUATI · ETRELICTIS ILLIS · ITERŪ
ABIIT · ETORAUIT TERTIO EUNDEM SERMO
NĒ DICENS · TUNCUENITADDISCIPULOSSU MT CCXCVIIII IIII MR CLXXX
OS · ETDICITILLIS · DORMITEIAMETREQUI IO CIII
ESCITE · ECCEADPROPINQUABITHORA · ETFI
LIUSHOMINISTRADETURINMANUSPECCA
TORUM · SURGITE · EAMUS · ECCEADPROPIN
QUABIT · QUIMETRADET ·
ADHUCIPSOLOQUENTE · ECCEIUDASUNUSDEDU MT CCC I MR CLXXXI L CCLXXXV IO CLVIII ET LXXVI
ODECIMUENIT · ETCUMEOTURBAMULTA
CUMGLADIISETFUSTIBUS · MISSIAPRINCIPIB ·
SACERDOTUM ETSENIORIBUS POPULI ·
QUIAUTTRADIDITEUM · DEDITILLISSIGNUM MT CCCI II MR CLXXXII L CCLXXXVI
DICENS · QUEMCUMQ · OSCULATUS FUERO ·

IPSE EST. TENETE EUM. ET CONFESTIM ACCEDENS
AD IHM̄ DIXIT. HAUE RABBI. ET OSCULATUS
Ē EUM. DIXITQUE ILLI IHS̄. AMICE AD QUOD UE
NISTI. TUNC ACCESSERUNT. ET MANUS INIE
CERUNT IN IHM̄. ET TENUERUNT EUM.

MT CCCII
I
MR CLXXVIII
L CCLXXXVII
IO CLX

ET ECCE UNUS EX HIS QUI ERANT CUM IHU EX
TENDENS MANUM EXEMIT GLADIUM SUUM.
ET PERCUSSIT SERUUM PRINCIPIS SACERDO
TUM. ET AMPUTAUIT AURICULAM EIUS.

MT CCCIII
X
COL

TUNC AIT ILLI IHS̄. CONUERTE GLADIUM TUUM
IN LOCUM SUUM. OMNES ENIM QUI ACCEPE
RINT GLADIUM GLADIO PERIBUNT. AN PU
TAS QUIA NON POSSUM ROGARE PATRĒ MEUM.
ET EXHIBEBIT MIHI MODO PLUS QUAM DUODE
CIM MILIA LEGIONES ANGELORUM. QUOMO
DO ERGO IMPLEBUNTUR SCRIPTURE QUIA
SIC OPORTET FIERI.

MT CCCIIII
I
MR CLXXVIIII
L CCLXXXVIIII
IO CLXI

IN ILLA HORA DIXIT
IHS̄ TURBIS. TAMQUAM AD LATRONEM EXISTIS.
CUM GLADIIS ET FUSTIBUS CONPRAEHENDERE
ME. COTTIDIE APUD UOS SEDEBAM DOCENS
IN TEMPLO. ET NON ME TENUISTIS.

MT CCCV
VI
MR CLXXX

HOC AUTEM TOTUM FACTUM Ē. UT ADIMPLERENT
SCRIPTURAE PROPHETARŪ.

MT CCCVI
I
MR CLXXXVII
L CCXC
IO CLXII ET
CCLXXIIII

TUNC DISCIPULI
OM̄S RELICTO EO FUGERUNT. AT ILLI TENEN

TES IHM DUXERUNT AD CAIPHAN PRINCIPEM
SACERDOTUM UBI SCRIBAE ET SENIORES Ć
UENERANT ; PETRUS AUT̄ SEQUEBATUR MT CCCVII IIII MR CLXXVIII
EUM A LONGE USQUE IN ATRIUM PRINCIPIS IO CLXXIIII
SACERDOTUM ; ET INGRESSUS INTRO SEDE
BAT CUM MINISTRIS UT UIDERET FINEM ,
PRINCIPES AUT̄ SACERDOTUM ET OMNE CONCI MT CCCVIII II MR CLXXVIII
LIUM QUAEREBANT FALSUM TESTIMONIŪ L CCCV
CONTRA IHM UT EUM MORTI TRADERENT
ET NON INUENERUNT ; CUM MULTI FALSI
TESTES ACCESSISSENT NOUISSIME AUT̄ UE MT CCCVIIII VI MR CXC
NERUNT DUO FALSI TESTES ET DIXERUNT ;
HIC DIXIT POSSUM DISTRUERE TEMPLUM DI
ET POST TRIDUUM REAEDIFICARE ILLUD ;
ET SURGENS PRINCEPS SACERDOTUM AIT ILLI ;
NIHIL RESPONDIS AD EA QUAE ISTI ADUERSUM TE
TESTIFICANTUR ; IHS AUT̄ TACEBAT ; ET PRIN
CEPS SACERDOTUM AIT ILLI ; ADIURO TE
PER DNM UIUUM UT DICAS NOBIS SI TU ES XPS
FILIUS DI ; DICIT ILLI IHS ; TU DIXISTI ;
UERUMTAMEN DICO UOBIS AMODO UIDEBITIS MT CCCX I MR CXCI
FILIUM HOMINIS SEDENTEM AD DEXTRIS UIR L CCXCVII
TUTIS ET UENIENTEM IN NUBIBUS CAELI ; IO LXVIIII
TUNC PRINCEPS SACERDOTUM SCIDIT UESTIMĒTA MT CCCXI V MR CXCII

sua dicens ; Blasphemauit ; quid adhuc ege
mt cccxii II mr cxciii l cclxxviii mus testibus ? Ecce nunc audistis plas
phemiam / quid uobis uidetur ? At illi re
spondentes dixerunt ; Reus ē mortis ;
mt cccxiii I mr cxciiii l cclxxiiii io clxxii Tunc expuerunt in faciem eius / et colaphis
eum ceciderunt ; Alii autē / palmas in faciē
ei dederunt dicentes ; Prophetiza nobis
xp̄e quis ē qui te percussit ;
mt cccxiiii I mr cxcv l cclxxi io clxviii Petrus uero sedebat foris in atrio ; Et acces
sit ad eum una ancilla / dicens ; Et tu cum
ihū galileo eras ? At ille / negauit coram
omnibus dicens ; Nescio quid dicis ;
mt cccxv I mr cxcvi l cclxxii io clxxv Exeunte autē illo ianuam / uidit eum alia ancil
la / et ait his qui erant ibi ; Et hic erat cū
ihū nazareno ; Et iterum negauit cum iu
ramento quia non noui hominem ; Et post
pusillum accesserunt qui stabant / et
dixerunt petro ; Uere et tu ex illis es ;
Nam et loquela tua / manifestum te facit ;
Tunc coepit detestari et iurare / quia non
nouisset hominem ; Et continuo gallus
mt cccxvi II mr cxcvii l cclxxiii cantauit ; Et recordatus ē petrus uerbi
ihū quod dixerat / prius quam gallus can
tet / ter me negabis ; Et egressus foras

FLEUIT AMARE. MANE AŪT FACTO./ CONSILIUM MT CCCXVII II MR CXCVIII L CCXCV
INIERUNT OMNES PRINCIPES SACERDOTUM ET
SENIORES POPULI ADUERSUS IHM̄ / UT EUM MOR
TI TRADERENT ; ET UINCTUM ADDUXERŪ EUM ./
ET TRADIDERUNT PONTIO PILATO PRAESIDI ; MT CCCXVIII I MR CXCVIIII L CCC IO CLXXVI
TUNC UIDENS IUDAS QUI EUM TRADIDIT · QUOD MT CCCXVIII X SOL
DAMNATUS ESSET PAENITENTIA DUCTUS ./ RE
TULIT TRIGINTA ARGENTEOS PRINCIPIBUS SA
CERDOTUM / ET SENIORIBUS DICENS ; PECCAUI ./
TRADENS SANGUINEM IUSTUM ; AT ILLI ./ DIXE
RUNT ; QUID AD NOS / TU UIDERIS ; ET PRO
IECTIS ARGENTEIS IN TEMPLO / RECESSIT · ET
ABIENS · LAQUEO SE SUSPENDIT ; PRINCIPES
AŪT SACERDOTUM / ACCEPTIS ARGENTEIS / DI
XERUNT ; NON LICET MITTERE EOS IN CORBA
NAN · QUIA PRAETIUM SANGUINIS Ē ; CONSI
LIO AŪT INITO / EMERUNT EX ILLIS AGRUM FI
GULI IN SEPULTURĀ PEREGRINORUM ; PROPT̄
HOC UOCATUS Ē AGER ILLE ACHELDEMACH · HOC
Ē AGER SANGUINIS · USQ; IN HODIERNUM DIEM ;
TUNC IMPLETUM Ē / QUOD DICTUM Ē PER HIERE
MIAM PROPHETAM DICENTEM ; ET ACCEPERŪ
TRIGINTA ARGENTEOS · PRAETIŪ ADPRAETIATI .
QUOD ADPRAETIAUERUNT A FILIIS ISRL ; ET DEDERŪ

EOS IN AGRUM FIGULI · SICUT CONSTITUIT
m̄t cccxx I m̄r cc L cccii Io clxxviii
MIHI DN̄S · IH̄S AUTĒ STETIT ANTE PRAESIDĒ ·
ET INTERROGAUIT EUM PRAESES DICENS
m̄t cccxxi IIII m̄r cci Io clxxx K cxcii
TU ES REX IUDAEORUM · DICIT ILLI IH̄S TU DI
CIS ; ET CUM ACCUSARETUR A PRINCIPIBUS
SACERDOTUM ET SENIORIBUS · NIHIL RE
SPONDIT ; TUNC DICIT ILLI PILATUS ; NON
AUDIS QUANTA ADUERSUM TE DICUNT TES
TIMONIA · ET NON RESPONDIT EI AD ULLŪ
UERBUM · ITA UT MIRARETUR PRAESES
m̄t cccxxii II m̄r ccii L cccviii
UEHEMENTER ; PER DIEM AUTĒ SOLLEMNĒ ·
CONSUEUERAT PRAESES DIMITTERE POPU
LO UNUM UINCTUM QUĒ UOLUISSENT ;
m̄t cccxxiii IIII m̄r cciii Io clxxxiii
HABEBAT AUTĒ TUNC UNUM UINCTUM INSIGNĒ ·
QUI DICEBATUR BARABBAS ; CONGREGATIS
AUTĒ ILLIS · DIXIT PILATUS ; QUEM UULTIS
DIMITTAM UOBIS · BARABBAN AN IH̄M QUI
DICITUR XP̄S · SCIEBAT ENIM · QUOD PER
INUIDIAM TRADIDISSENT EUM ;
m̄t cccxxiiii X sol
SEDENTE AUTĒ ILLO PRO TRIBUNALI · MISIT AD
ILLUM UXOR EIUS DICENS ; NIHIL SIT TIBI
ET IUSTO ILLI · MULTA ENIM PASSA SUM HO
DIE PER UISUM PROPTER EUM ;
m̄t cccxxv I m̄r cciiii L cccx Io clxxxiiii
PRINCIPES AUTĒ SACERDOTUM ET SENIORES ·

persuaserunt populis. ut peterent ba
rabban. ihm̄ uero perderent; Respondens
aut̄ praeses. ait illis, quem uultis uobis
de duobus dimitti? At illi dixerunt;
Barabban. Dicit illis pilatus; quid igit̄
faciam de ihu qui dicitur xp̄s? dicunt
omnes, crucifigatur. ait illis praeses;
Quid enim mali fecit? At illi magis cla
mabant dicentes; crucifigatur;

mt cccxxvi
I
mr ccxl
L cccxi
Io clxxviii

Videns aut̄ pilatus quia nihil proficeret.
sed magis tumultus fieret. accepta
aqua. lauit manus coram populo dicens;
Innocens ego sum a sanguine iusti huius.
uos uideritis; et respondens uniuer
sus populus. dixit, Sanguis eius super
nos et super filios nostros;

mt cccxxv
X
pal

Tunc dimisit illis barabban. ihm̄ aut̄ fla
gellatum. tradidit eis ut crucifigeret.

mt cccxxviii
I
mr ccvi
L ccc xiii
Io cxcvi

Tunc milites praesidis suscipientes ihm̄
in praetorio. congregauerunt ad eum
uniuersam cohortem, et exeuntes eū
clamidem coccineam circumdederunt
ei; et plectentes coronam de spinis po
suerunt super caput eius. et harundinē

xxviii .
mt cccxxviiii
IIII
mr ccvii
Io clxxxv
et clxxxv.

in dextera eius; et genu flexo ante eum / inludebant dicentes; haue rex iudaeorū;

m cccxxx
VI
mr ccviii

Et expuentes in eum / acceperunt arundinē / et percutiebant caput eius; et postquā inluserunt ei / exuerunt eum clamyde / et induerunt eum uestimentis eius. et duxerunt eum ut crucifigerent;

m cccxxxi
I
mr ccviiii
l cccxv
io ccxcvii

Exeuntes aūt / inuenerunt hominem cyreneum. uenientem obuiam sibi / nomine symonem; hunc angariauerunt / ut tolleret crucem eius;

m cccxxxii
I
mr ccx
l cccxviii
io ccxcvii

Et uenerunt in locum qui dicitur golgotha / quod est caluariae locus;

m cccxxxiii
IIII
mr ccxi
io ccIII

Et dederunt ei uinum bibere / cum felle mixtum; et cum gustasset / noluit bibere;

m cccxxxiiii
I
mr ccxii
l cccxxi
io cci

Postquam aūt crucifixerunt eum / diuiserunt sibi uestimēta eius / sortem mittentes. ut adimpleretur quod dictum est per prophaetam dicentem: Diuiserunt sibi uestimenta mea. et super uestem meam miserunt sortem;

m cccxxxv
mr ccxiii
l cccxviiii
io cxcviiii

et sedentes / seruabant eum; Et inposuerunt super caput eius. causam ipsius scriptam; hic est ihs rex iudaeorum;

m cccxxxvi
mr ccxv
l cccxvii
io cxcviii

Tunc crucifixi s̄ cum eo duo latrones / unus a dextris et

unus a sinistris. Praetereuntes aut̄ — mt cccxxxvii VI mr ccxvii
blasphemabant eum, mouentes capita sua
et dicentes: Uah qui destruit templum dī
et in triduo illud reaedificat; salua te
metipsum, si filius dī es, descende de cru
ce. Similiter et principes sacerdotum — mt cccxxxviii II mr ccxviii l cccxxii
inludentes cum scribis et senioribus
dicebant: Alios saluos fecit, se ipsum n̄
potest saluum facere. Si rex isrł est,
descendat nunc de cruce et credimus ei;
Confidit in dō, liberet nunc eum si uult;
eum. Dixit enim, quia dī filius sum.
Id ipsum et latrones qui crucifixi erant — mt cccxxxviiii II mr ccxviii l cccxxv
cum eo, inproperabant ei;
A sexta aut̄ hora, tenebrae factae sunt su — mt cccxl II mr ccxx l cccxxvii
per uniuersam terram usq; ad horam
nonam. Et circa horam nonam clamauit — mt cccxli VI mr ccxxi
ihs uoce magna dicens: heli heli lema sa
bacthani; hoc est: Ds meus, ds mS, ut
quid dereliquisti me? Quidam aut̄ illic
stantes et audientes dicebant: Heliam
uocat iste. Et continuo currens unus ex — mt cccxlii II mr ccxxii l cccxxiii
eis, acceptam spongiam impleuit aceto,
et imposuit harundini et dabat ei bibere.

Mt cccxliii I
Mr ccxviii
L cccxxviiii
Io cciiii

Ceteri uero dicebant · sine · uideamus an
ueniat helias · liberans eum · Ihs aūt · ite
rum clamans uoce magna · emisit spm̄ ;

Mt cccxliiii II
Mr ccxxiii
L cccxxviii

Et ecce uelum templi scissum ē in duas par
tes a summo usque deorsum ;

Mt cccxlv X
sol

Et terra mota ē et petrae scissae sunt · et
monumenta aperta sunt · et multa cor
pora scōrum qui dormierant · surrexer̄ ;
Et exeuntes de monumentis post resurrec
tionem eius · uenerunt in scām ciuitatē ·
et apparuerunt multis ;

Mt cccxlvi II
Mr ccxxv
L cccxxx

Centurio aūt et qui cum eo erant custodi
entes ihm̄ · uiso terrae motu et his quae
fiebant · timuerunt ualde dicentes ;
Uere · dī filius erat iste ;

Mt cccxlvii VI
Mr ccxxvi

Erant aūt ibi mulieres multae a longe ·
quae sequutae erant a galilaea · ministran
tes ei ; Inter quas erat maria magdalene ·
et maria iacobi et ioseph mater · et ma

Mt cccxlviii I
Mr ccxxvii
L cccxxvii
Io cc vi

ter filiorū zebedei · Cum sero aūt fac
tum esset · uenit quidam homo diues ab
arimathia nomine ioseph · qui et ipse disci
pulus erat ihū ; hic accessit ad pilatum ·
et petiit corpus ihū · tunc pilatus ius

sit reddi corpus Et accepto corpore ioseph
inuoluit illud in sindone munda ; et posuit
illud in monumento suo nouo · quod exciderat
in petra , et aduoluit saxum magnum
ad ostium monumenti : et abiit ;

Mt cccxlviii
I
Mr ccxxviii
L cccxxiii
Io ccviii

Erant aut̄ ibi maria magdalenae · et altera
maria · sedentes contra sepulchrum ;

Mt cccl
VI
Mr ccxxviiii

Altera aut̄ die quae ē post parasceuen · conuenerunt
principes sacerdotum et pharisei ·
ad pilatum dicentes ; dñe · recordati sum⁹ ·
quia seductor ille dixit adhuc uiuens .
Post tres dies resurgam ; Iube ergo custodirę
sepulchrum · usque in diem tertium ;
Ne forte ueniant discipuli eius et furentur
eum · et dicant plebi surrexit a mortuis ;
Et erit nouissimus error · peior priore ;
Ait illi pilatus ; habetis custodiam · ite ·
custodite sicut scitis ; Illi aut̄ abeuntes ·
munierunt sepulchrum · signantes lapidem
cum custodibus ;

Mt cccli
X
sol

Vespere aut̄ sabbati · quae lucescit in prima
sabbati · uenit maria magdalenae · et altera
maria uidere sepulchrum ; et ecce
terrae motus factus ē magnus · angelus

Mt ccclii
I
Mr ccxxi
L cccxxvi
Io ccviiii

enim dni descendit de caelo . et accedens re
uoluit lapidem et sedebat super eum . erat
aut aspectus eius sicut fulgur et uestimen
ta eius sicut nix . Prae timore aut eius h cccliii ii h ccxxii L cccxxvii
exterriti sunt custodes . et facti sunt ue
lud mortui . respondens aut angelus dix
mulieribus . nolite timere uos . scio eni
quod ihm qui crucifixus est quaeritis . non
est hic surrexit enim sicut dixit . ue
nite et uidete locum ubi positus erat
dns . et cito euntes dicite discipulis eius
quia surrexit . et ecce praecedet uos in ga
lileam . ibi eum uidebitis . ecce praedixi uobis .
et exierunt cito de monumento cum ti h cccliiii B ccccxiii L cccxxviii
more et gaudio magno currentes nunti
are discipulis eius . Et ecce ihs occurrit
illis dicens . hauete . Illae aut accesserunt h ccclv fol
et tenuerunt pedes eius et adorauerunt
eum . tunc ait illis ihs . nolite timere .
Ite nuntiate fratribus meis ut eant in
galileam ibi me uidebunt . quae cum abis
sent ecce quidam de custodibus uenerunt
in ciuitatem et nuntiauerunt princip
bus sacerdotum omnia quae facta fuerant

Et congregati cum senioribus consilio accep
to pecuniam copiosam dederunt militib;
dicentes dicite quia discipuli eius nocte
uenerunt et furati sunt eum nobis dor
mientibus . et si hoc auditum fuerit a pre
side nos suadebimus ei et securos uos facie
mus . At illi accepta pecunia fecerunt si
cut erant docti . et diuulgatum ē uerbum
istud apud iudaeos usque in hodiernum diem
Undecim autem discipuli abierunt in galilaeam
in montem ubi constituerat illis ihs . et ui
dentes eum adorauerunt . quidam autem du
bitauerunt . et accedens ihs locutus ē eis di
cens . data ē mihi omnis potestas in caelo et
in terra . euntes ergo docete omnes gentes bap
tizantes eos in nomine patris et filii et sps
scī . docentes eos seruare omnia quaecumq;
mandaui uobis . et ecce ego uobiscum sum
omnibus diebus usque ad consummationē
sċli . amen

EXPLICIT EVANGELI
um secundum matheum
ĀMN GRA DI AC

INCIPIUNT CAPITULA SECUNDUM MARCU̅

I De iohanne baptista et uictu et habitu eiusdem · Bapti
zatus ihs et temptatus uicit · petrum et ceteros sequi
· iubet · hominem abinmundo spu eripit ·

II Socrum petri afebribus liberat · et alios multos curat
· Iacobum alfei sequi iubet · et iudaeis dicit non esse
· opus sanis medicum ·

III Discipuli spicas uellunt · manum aridam habentem
· sanat · duodecim apostolorum electio · de beelze
bub principem daemoniorum ·

IIII Matrem et fratres spnit · parabolam seminantis dic̄
· euigilans tempestatem sedat · daemonium legio
nem ab homine expellit ·

Archysynagogi filiam mortuam suscitat · prophetam
in patria sua sine honore esse dicit · duodecim disci
pulos praemittit cum praeceptis · de capite iohannis ·

VI Regressis apostolis ad ihm̄ · de quinque panibus et duo
bus piscibus quinque milia uirorum saturat · ins sup̄
mare ambulat · ea magis coinquinare hominem quae
exeunt de ore ·

VII Filiam syrophenissae a daemonio liberat · surdum et
mutum curat dicens ei effeta · de septem panibus in
quattuor milia hominū · monet cauere a fermento
pharisaeorum · de sputo caeco oculos aperit · petrum

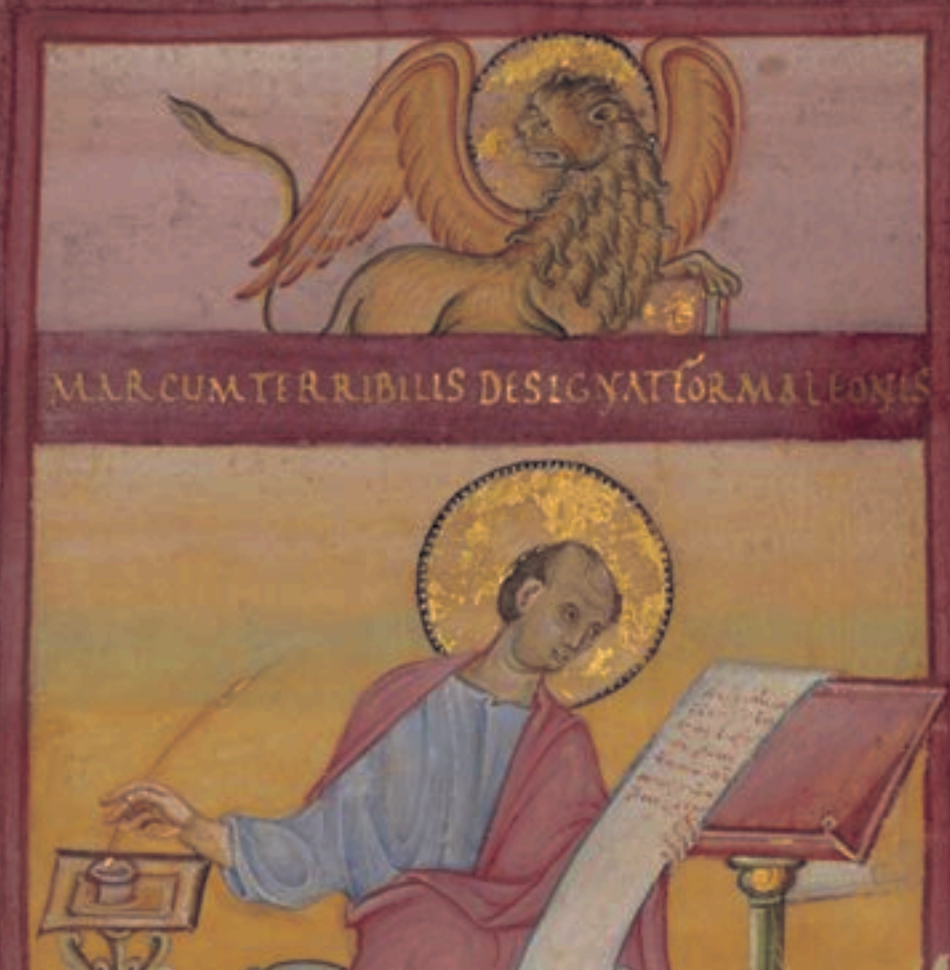
MARCUM TERRIBILIS DESIGNAT FORMA LEONIS

INCIPIT EV
ANGELIVM
SECVNDVM
MARCVM:

INITIV̄ EVANGELII IH̄V XP̄I FILII D̄I

SICUT SCRIPTU Ē IN LIBRO ISAIAE PROPHETE ECCE MIT TO
ANGELUM MEUM ANTE FACIEM TUAM · QUI PRAEPA
RAUIT UIAM TUAM · UOX CLAMANTIS IN DESER
TO · PARATE UIAM DN̄I · RECTAS FACITE SEMITAS Ē I ;

FUIT IOHANNES IN DESERTO BAPTIZANS · ET PRAE
DICANS BAPTISMUM PENITENTIAE · IN REMISSIO
NEM PECCATORUM ; ET EGREDIEBATUR AD ILLUM
OMNIS IUDEAE REGIO · ET HIERUSOLIMITAE UNI
UERSI ; ET BAPTIZABANTUR AB ILLO IN IORDANE
FLUMINE · CONFITENTES PECCATA SUA

I

ET ERAT IOHANNES UESTITUS PILIS CAMELI · ET ZONA
PELLICIA CIRCA LUMBOS EIUS ; ET LOCUSTAS ET
MEL SILUESTRE EDEBAT · ET PRAEDICABAT DICENS ;
UENIT FORTIOR ME POST ME · CUIUS NON SUM
DIGNUS · PROCUMBENS · SOLUERE CORRIGIAM
CALCIAMENTORUM EIUS ; EGO BAPTIZAUI UOS IN
AQUA · ILLE UERO BAPTIZAUIT UOS SP̄U SC̄O ;

ET FACTUM EST IN DIEBUS ILLIS · UENIT IH̄S A NAZA
RETH GALILEAE · ET BAPTIZATUS Ē IN IORDANE AB IO
HANNE ; ET STATIM ASCENDENS DE AQUA · UIDIT
APERTOS CAELOS · ET SP̄M TAMQUAM COLUMBAM
DESCENDENTEM · ET MANENTEM IN IPSO

Et uox facta est de caelis ; Tu es filius meus di-
lectus · in te conplacui ;
Et statim sp̄s expulit eum in desertum · et erat Mr vi II Mt xv L xv
in deserto xl diebus et xl noctibus · et temp-
tabatur a satana . Eratque cum bestiis · et Mr vii I Mt xvii
angeli ministrabant ei ;
Postquam aut̄ traditus ē iohannes · uenit Mr viii IIII Mt xviii Io xvi
in galileam Praedicans euangelium regni Mr viiii I Mt xx
d̄i · et dicens . q̄m impletum ē tempus · et
adpropinquabit regnum d̄i paenitemini ·
et credite euangelio ; Et praeteriens secus
mare galileae · uidit simonem et andream
fratrem eius · mittentes retia in mare ·
erant enim piscatores ; Mr x
Et dixit eis ih̄s ; uenite post me · et faciam uos II Mt xxi L xxii
fieri piscatores hominum ; et protinus
relictis retibus · sequuti sunt eum ;
Et progressus inde pusillum · uidit iacobū Mr xi I Mt xxii
zebedei et iohannem fratrem eius · et ipsos
in naui componentes retia · et statim uo-
cauit illos ; et relicto patre suo zebedeo
in naui cum mercennariis · sequuti sunt eū ; Mr xii
Et ingrediuntur capharnaum · et statim sab- VIII L xxiii
batis ingressus sinagogam · docebat eos ;

R
CH XIII
II
T
MT LXII
L IIII
ET XXIIII
R
CH XIIII
VIII
LXXV

ET STUPEBANT SUPER DOCTRINA EIUS ; ERAT ENIM
DOCENS EOS QUASI POTESTATĒ HABENS ET N̄ SIC̄ SCRIBE .
ET ERAT IN SYNAGOGA EORUM HOMO IN SPŪ INMUNDO
ET EXCLAMAUIT DICENS ; QUID NOBIS ET TIBI
NAZARENE UENISTI PERDERE NOS SCIO QUI SIS SC̄S
DI ; ET COMMINATUS Ē EI IHS DICENS ; OMMUTESCE .
ET EXI DE HOMINE ; ET DISCERPENS EUM SP̄S INMUN
DUS ET EXCLAMANS UOCE MAGNA EXIIT AB EO ; ET
MIRATI SUNT OMNES ITA UT CONQUIRERENT INT̄
SE DICENTES ; QUIDNAM Ē HOC QUAE DOCTRINA
HAEC NOUA QUIA IN POTESTATE ET SPIRITIBUS IN
MUNDIS IMPERAT ET OBOEDIUNT EI . ET PROCES
SIT RUMOR EIUS STATIM IN OMNEM REGIONEM GA
LILEAE ET PROTINUS EGREDIENTES DE SYNAGOGA
UENERUNT IN DOMUM SYMONIS ET ANDREAE CŪ
IACOBO ET IOHANNE ; DECUMBEBAT AUT̄ SOCRUS SY
MONIS FEBRICITANS ET STATIM DICUNT EI DE ILLA ;

II
CH XV
II
MT LXVII
LXXVI

ET ACCEDENS ELEUAUIT EAM ADPRAEHENSA MANU
EIUS ; ET CONTINUO DIMISIT EAM FEBRIS ET MI
NISTRABAT EIS ; UESPERE AUT̄ FACTO CUM OCCI
DISSET SOL ADFEREBANT AD EUM OM̄S MALE HA
BENTES ET DAEMONIA HABENTES ; ET ERAT OM
NIS CIUITAS CONGREGATA AD IANUAM ET CURAU̅
MULTOS QUI UEXABANTUR UARIIS LANGUORIBUS

et daemonia multa eiciebat ;
Et non sinebat loqui ea / qm̄ sciebant eum ; R cm XVI VIII L XXVII
Et diluculo ualde surgens . egressus abiit R cm XVII VIII L XXVIII
in desertum locum / ibique orabat ; et secu
tus é eum symon / et qui cum illo erant ;
Et cum inuenissent eum / dixerunt ei / quia
omnes quaerunt te ; et ait illis ; eamus in
proximos uicos et ciuitates / ut et ibi prae
dicem . ad hoc enim ueni ; et erat praedicans
in sýnagogis eorum / et omni galilæa . et
daemonia eiciens ; Et uenit ad eum lepro R cm XVIII II cm LXIII L XXXIII
sus / deprecans eum . et genu flexo dixit ;
Si uis / potes me mundare . Ih̄s aut̄ misertus
eius / extendit manum suam / et tangens
eum / ait illi ; uolo / mundare ; et cum di
xisset / statim discessit ab eo lepra . et
mundatus est ; et comminatus é ei / sta
timque eiecit illum / et dicit ei ; uide ne
mini dixeris / sed uade / ostende te princi
pi sacerdotum . et offer pro emundatione
tua . quae praecepit moyses in testimoniū
illis At ille egressus . coepit praedicare cm XVIIII X sol
et diffamare sermonem ; ita / ut iam non
possit manifeste in ciuitatem introire .

Mr xx
Mt lxx
L xxxvii
Io xxxviii

sed foris in desertis locis esse · et conueniebant ad eum undique. Et iterum intrauit capharnaum post dies · et auditum ē quod in domo esset; et conuēnerunt multi · ita ut non caperet neque ad ianuam · et loquebatur eis uerbum; et uenerunt ferentes ad eum paralyticum · qui a quattuor portabatur; et cum non possint offerre eum illi prae turba · nudauerunt tectum ubi erat;

Et patefacientes · submiserunt grabattum · in quo paralyticus iacebat; Cum uidisset aūt ihs fidem illorum · ait paralytico;

Fili · dimittuntur tibi peccata; Erant aūt illic quidam de scribis sedentes · et cogitantes in cordibus suis; quid hic sic loquit? blasphemat; quis potest dimittere peccata · nisi solus ds̄ · quo statim cognito ihs spu suo · quia sic cogitarent intra se · dicit illis; quid ista cogitatis in cordib; uris? quid est facilius dicere paralytico · dimittuntur tibi peccata · an dicere · surge tolle grabattum tuum et ambula · ut aūt sciatis · quia potestatem habet filius hominis · in terra dimittendi peccata; ait para

lytico ; tibi dico · surge · tolle grabattum
tuum · et uade in domum tuam ; et statim
ille surrexit · et sublato grabatto abiit
coram omnibus ; ita ut ammirarentur
omnes · et honorificarent dm̄ dicentes ;
Quia numquam sic uidimus ;

Et egressus ē rursus ad mare · omnisque tur
ba ueniebat ad eum · et docebat eos ; et cū
praeteriret · uidit leuin alphei sedentē
ad theloneum · et ait illi ; sequere me ; et
surgens · sequutus est eum ;

R̄
m̄ xxi
ii
m̄ lxxi
lxxxviii

Et factum est cum accumberet in domo illius ·
multi publicani et peccatores simul discum
bebant cum ihū · et discipulis eius ; erant
enim multi · qui et sequebantur eum et scribę
et pharisaei ; uidentes quia manducaret cū
publicanis et peccatoribus · dicebant dis
cipulis eius ; quare cum publicanis et pec
catoribus manducat et bibit magister uṙ ?

R̄
m̄ xxii
ii
m̄ lxxxi
lxxxviii
& clxxxvi

Hoc audito ihs · ait illis ; non necesse habent
sani medicum · sed qui male habent ; non eni
ueni uocare iustos · sed peccatores ; et erant
discipuli iohannes et pharisaei ieiunantes ·
et ueniunt · et dicunt illi ; quare discipuli

R̄
m̄ xxiii
ii
m̄ lxxiii
l xl

iohannis et pharisaeorum ieiunant · tui autē
discipuli non ieiunant · et ait illi ihs̄ ; Num
quid possunt filii nuptiarum quam diu spon
sus cum illis ē ieiunare · quanto tempore
habent secum sponsum · non possunt ieiuna
re , uenient autē dies · cum auferetur ab eis
sponsus · et tunc ieiunabunt in illis diebus ;
Nemo adsumentum panni rudis adsuit uesti
mento ueteri ; alioquin · aufert supplemen
tum nouum a ueteri · et maior scissura fit ;
Et nemo mittit uinum nouellum in utres ue
teres ; alioquin · disrumpit uinum utres ·
et uinum effundetur · et utres peribunt ;
d uinum nouum · in utres nouos mitti debet ;

[illegible]
[illegible] xxiiii
[illegible] cxiiii
l xli

Et factum ē iterum · cum sabbatis ambularet
per sata · et discipuli eius coeperunt prae
gredi · et uellere spicas ; pharisaei autē · dice
bant ei ; ecce quid faciunt discipuli tui sab
batis quod non licet · et ait illis ; Numquā
legistis quid fecerit dauid quando necessita
tem habuit · et esuriit ipse et qui cum eo
erant · quomodo introiit in domum dī sub
abiathar principe sacerdotum · et panis pro
positionis manducauit · quos n̄ licebat man
ducare

NISI SACERDOTIBUS · ET DEDIT EIS QUI CŪ EO ERANT ·

MR XXV II MT CXVI L XLII ET DICEBAT EIS ; SABBATUM PROPTER HOMINEM FACTUM Ē · ET NON HOMO PROPTER SABBATUM ; ITAQ; · DNS EST FILIUS HOMINIS · ETIAM SABBATI ; ET INTROIUIT ITERUM IN SYNAGOGAM · ET ERAT IBI HOMO HABENS MANUM ARIDAM · ET OBSERUABANT EUM · SI SABBATIS CURARET · UT ACCUSARENT ILLUM ;

ET AIT HOMINI · HABENTI MANUM ARIDAM ; SURGE IN MEDIUM ; ET DICIT EIS ; LICET SABBATIS BENE FACERE AN MALE · ANIMAM SALUAM FACERE . AN PERDERE · AT ILLI · TACEBANT ; ET CIRCUMSPICIENS EOS CUM IRA · CONTRISTATUS SUPER CAECITATEM CORDIS EORUM · DICIT HOMINI ;

EXTENDE MANUM TUAM ; ET EXTENDIT, ET RESTITUTA Ē MANUS ILLIUS ;

MR XXVI IIII MT CXVII IO XCIII L XXV EXEUNTES AUT̄ STATIM PHARISAEI CUM HERODIANIS · CONSILIUM FACIEBANT ADUERSUS EUM · QUOMODO EUM PERDERENT ; ET IHS CUM DISCIPULIS SUIS · SECESSIT AD MARE ;

MR XXVII I MT XCIII L XLV IO XLVI ET MULTA TURBA A GALILAEA ET IUDAEA · SEQUUTA Ē EUM ; ET AB HIERUSOLYMIS ET AB IDUMAEA · ET TRANS IORDANEM ; ET QUI CIRCA TYRUM ET SYDONEM · MULTITUDO MAGNA · AUDIENTES QUAE FACIEBAT · UENERUNT AD EUM ; ET DIXIT DISCI

pulis suis ./ ut in nauicula sibi deseruiret
propter turbam ./ ne comprimerent eum ;
Multos enim sanabat ./ ita ut inruerent in eum ./
ut illum tangerent ; quotquot habebant
plagas et sp̄s inmundi cum illum uidebant ./
procidebant ante eum Et clamabant dicen
mR XXVIII / VIII / L XXVII tes ; quia tu es filius dī ; et uehementer cō
minabatur eis ./ ne manifestarent illum ;
mR XXVIIII / I II / m LXXVIIII / L LXXXVI Et ascendens in montem ./ uocauit ad se quos uo
luit ipse ./ et uenerunt ad eum ; et fecit ut
essent duodecim cum illo ./ et ut mitteret
eos praedicare euangelium ./ et dedit illis po
testatem curandi infirmitates ./ et eiciendi
mR XXX / I II / m LXXX / L XLIIII daemonia ; Et inposuit symoni nomen pe
trus ./ et iacobum zebedaei et iohannem fra
trem eius iacobi ; et imposuit eis nomina
boanerges ./ quod ē filii tonitrui ; et andreā
et philippum ./ et bartholomeum et mattheū ./
et thomam et iacobum alphei et thaddeum ./
et symonem chananeum et iudam scarioth
mR XXXI / X / pl qui tradidit illum Et ueniunt ad domum ./
et conuenit iterum turba ./ ita ut non pos
sent neque panem manducare ; et cum audis
sent sui ./ exierunt tenere eum ; dicebant

enim · qm̄ in furorem uersus est ;

Et scribe qui ab hierusolymis descenderant ·
mr xxxii
ii
mt cxxi
l cxxvii
dicebant ; qm̄ beelzebub habet · et quia in
principe daemoniorum · eicit daemonia ;

Et conuocatis eis in parabolis · dicebat illis ;
mr xxxiii
ii
mt cxxii
l cxxviii
Quomodo potest satanas satanan eicere? et
si regnum in se diuidatur · non potest stare
regnum illud ; et si domus super semet ipsā
dispertiatur · non poterit domus illa stare ;

Et si satanas consurrexerit in semet ipsum ·
dispertitus est · et non poterit stare sed
finem habet ; Nemo potest uasa fortis ingressus
in domum diripere · nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet ;

Amen dico uobis · qm̄ omnia dimittentur filiis
mr xxxiiii
ii
mt cxxiii
l cxlvii
hominum peccata · et blasphemiae quibus
blasphemauerint ; qui aūt blasphemauerit
in spm̄ scm̄ · non habet remissionem in aeternum
; sed reus erit aeterni delicti · qm̄ dicebant
· spm̄ inmundum habet ;
Init·

Et ueniunt mater eius et fratres · et foris
mr xxxv
ii
mt cxxx
l lxxxii
stantes · miserunt ad eum uocantes eum ;

Et sedebat circa eum turba · et dicunt ei ;

Ecce mater tua et fratres tui foris · quer̄ te ;

ET RESPONDENS EIS; QUAE Ē MATER MEA ET FRA
TRES MEI; ET CIRCUMSPICIENS EOS QUI IN CIRCUI
TU EIUS SEDEBANT AIT; ECCE MATER MEA ET
FRATRES MEI; QUI ENIM FECERIT UOLUNTATEM
DĪ HIC FRATER MEUS ET SOROR MEA ET MAT̄ EST;

M̄ XXXVI
II
M̄ CXXXI
L LXXVI

ET ITERUM COEPIT DOCERE AD MARE ET CONGREGA
TA Ē AD EUM TURBA MULTA ITA UT IN NAUEM AS
CENDENS SEDERET IN MARI; ET OMNIS TURBA
CIRCA MARE SUPER TERRAM ERAT; ET DOCEBAT
ILLOS IN PARABOLIS MULTA; ET DICEBAT ILLIS IN
DOCTRINA SUA; AUDITE; ECCE EXIIT SEMINANS
AD SEMINANDUM ET DUM SEMINAT ALIUD
CECIDIT CIRCA UIAM ET UENERUNT UOLUCRES
ET COMEDERUNT ILLUD; ALIUD UERO CECIDIT SUPER
PETROSA UBI NON HABUIT TERRAM MULTAM;
ET STATIM EXORTUM Ē QM̄ NON HABEBAT ALTI
TUDINEM TERRAE; ET QUANDO EXORTUS Ē SOL
EXAESTUAUIT ET EO QUOD NON HABERET RADI
CEM EXARUIT; ET ALIUD CECIDIT IN SPINIS
ET ASCENDERUNT SPINAE ET SUFFOCAUERUNT
ILLUD ET FRUCTUM NON DEDIT; ET ALIUD CE
CIDIT IN TERRAM BONAM ET DABAT FRUCTŪ
ASCENDENTEM ET CRESCENTEM ET ADFEREBAT
UNUM TRIGINTA ET UNUM SEXAGINTA ET

unum centum ; et dicebat ; qui habet aures
audiendi audiat ; et cum esset singularis
interrogauerunt eum hi qui cum eo erant
duodecim parabolā ; et dicebat eis ; uobis
datum ē scire mysterium regni dī

MR XXXVII
I
MT CXXXIII
L LXXVII
IO CVIIII

Illis aūt qui foris sunt in parabolis omnia
fiunt ; Ut uidentes uideant et non uideant
et audientes audiant et non intellegant ;
Nequando conuertantur et dimittantur
eis peccata ; et ait illis ; nescitis parabo
lam hanc ? et quomodo omnes parabolas
cognoscetis Qui seminat uerbum semi

MR XXXVIII
II
MT CXXXV
L LXXVIII

nat ; hi aūt sunt qui circa uiam ubi se
minatur uerbum ; et cum audierint con
festim uenit satanas et aufert uerbum
quod seminatum ē in cordi^{bus} eorum ; et hi s̄
similiter qui sup̄ petrosa seminantur
qui cum audierint uerbum statim cum
gaudio accipiunt illud et non habent ra
dicem in se sed temporales sunt ; deinde
orta tribulatione et persequutione prop
ter uerbum confestim scandalizantur ;
Et alii sunt qui in spinis seminantur hi s̄
qui uerbum audiunt et erumnae sc̄li et

141

DECEPTIO DIUITIARUM / ET CIRCA RELIQUA CONCU
PISCENTIAE INTROEUNTES SUFFOCANT UERBUM /
ET SINE FRUCTU EFFICITUR ; ET HI SUNT QUI
SUPER TERRAM BONAM SEMINATI SUNT / QUI
AUDIUNT UERBUM ET SUSCIPIUNT / ET FRUCTI
FICANT ; UNUM TRIGINTA / ET UNUM SEXAGIN
TA / ET UNUM CENTUM ;

mr xxxviii mt xxxii l cxxxiii ET DICEBAT ILLIS ; NUMQUID UENIT LUCERNA
UT SUB MODIO PONATUR ; AUT SUB LECTO / NON
NE UT SUPER CANDELABRUM PONATUR ·

mr xl mt xcii l lxxx NON ENIM EST ALIQUID ABSCONDITUM / QUOD Ñ
MANIFESTETUR ; NEC FACTUM Ē OCCULTUM /
SED UT IN PALAM UENIAT ; SI QUIS HABET AURES
mr xli mt l l lvi AUDIENDI / AUDIAT ET DICEBAT ILLIS ; UIDE
TE / QUID AUDIATIS ; IN QUA MENSURA MENSI
FUERITIS / REMETIETUR UOBIS ET ADICIETUR UOB̄ ·

mr xlii mt cclxxi l ccxxx QUI ENIM HABET / DABITUR ILLI ; ET QUI NON HA
BET / ETIAM QUOD HABET / AUFERETUR AB ILLO ;

mr xliii sol ET DICEBAT ; SIC EST REGNUM DI / QUEMADMO
DUM SI HOMO IACIAT SEMENTEM IN TERRAM /
ET DORMIAT · ET EXSURGAT NOCTE AC DIE · ET
SEMEN GERMINET / ET INCRESCAT DUM NESCIT
ILLE / ULTRO ENIM TERRA FRUCTIFICAT ; PRIMŪ
HERBAM / DEINDE SPICAM · / DEINDE PLENUM ·

FRUMENTUM IN SPICA ; ET CUM SE PRODUXERIT
FRUCTUS · STATIM MITTIT FALCEM · QM̄ ADEST
TEMPUS MESSIS E T DICEBAT ; CUI ADSIMILABI MR xliiii MT cxxxvii L clxvii
MUS REGNUM DĪ · AUT CUI PARABOLAE COMPARA
BIMUS ILLUD ? SICUT GRANUM SINAPIS · QUOD
CUM SEMINATUM FUERIT IN TERRA · MINUS Ē
OMNIBUS SEMINIBUS · QUAE SUNT IN TERRA ;
ET CUM SEMINATUM FUERIT · ASCENDIT · ET FIT
MAIUS OMNIBUS OLERIBUS ; ET FACIT RAMOS
MAGNOS · ITA UT POSSINT SUB UMBRA EIUS AUES
CAELI HABITARE E T TALIBUS MULTIS PARABOLIS MR xlv MT cxxxviii
LOQUEBATUR EIS UERBUM · PROUT POTERANT
AUDIRE ; SINE PARABOLA AŪT · N̄ LOQ·BATUR EIS ;
SEORSUM AŪT · DISCIPULIS SUIS DISSEREBAT OM̄A ; MR xlvi sol
ET AIT ILLIS IN ILLA DIE · CUM SERO ESSET FACTUM ; MR xlvii MT lxviii L lxxxiii
RANSEAMUS CONTRA ; ET DIMITTENTES TUR
BAM · ADSUMUNT EUM ITA UT ERAT IN NAUI ·
ET ALIAE NAUES ERANT CUM ILLO ; ET FACTA Ē
PROCELLA MAGNA UENTI · ET FLUCTUS MITTE
BAT IN NAUEM · ITA UT IMPLERETUR NAUIS ;
ET ERAT IPSE IN PUPPI SUPRA CERUICAL DORMI
ENS · ET EXCITANT EUM · & DICUNT EI ; MAGISTER ·
NON AD TE PERTINET QUIA PERIMUS ? ET EXSUR
GENS · COMMINATUS Ē UENTO · ET DIXIT MARI ;

Tace / obmutesce ; et cessauit uentus / et facta ē tranquillitas magna ; et ait illis ; quid timidi estis / necdum habetis fidem ? et timuerunt magno timore / et dicebant ad alterutrum ; quis putas ē iste / quia et uentus et mare oboediunt ei ? Et uenerunt trans fretum maris / in regionem gerassenorum ; et exeunti ei de naui / statim occurrit ei de monumentis homo in spū inmundo / qui domicilium habebat in monumentis ;

Et neque catenis iam quisquam eum poterat ligare / qm̄ sepe compedibus et catenis uinctus / disrupisset catenas et compedes comminuisset / et nemo poterat eum domare ;

Et semper nocte ac die in monumentis et in montibus erat / clamans et concidens se lapidibus ; uidens aūt ihm̄ a longe / cucurrit et adorauit eum ; et clamans uoce magna dicit ; quid mihi et tibi ihū fili dī summi ? adiuro te per dm̄ / ne me torqueas ;

Dicebat enim illi ; exi sps inmunde ab homine ; et interrogabat eum ; quod tibi nom̄ ē ? dicit ei ; legio nomen mihi ē / quia multi sumus ; et deprecabatur eum multum /

ne se expelleret extra regione ; erat aūt ibi
circa montem grex porcorum magnus pas
cens · et depraecabantur eum sp̄s dicentes
Mitte nos in porcos · ut in eos introeamus ;
Et concessit eis statim ih̄s ; et exeuntes sp̄s
inmundi · introierunt in porcos ; et mag
no impetu · grex praecipitatus ē in mare
ad duo milia · et suffocati sunt in mari ;
Qui aūt pascebant eos fugerunt · et nun
tiauerunt in ciuitatem et in agros ;
Et egressi sunt uidere quid esset facti ;
et ueniunt ad ih̄m ; et uident illum qui
a daemonio uexabatur · sedentem uestitū
et sanae mentis · et timuerunt ; et nar
rauerunt illis qui uiderant qualiter
factum esset ei qui daemonium habue
rant · et de porcis ; et rogare eum coepe
runt · ut discederet de finibus eorum ;
Cumque ascenderet nauē · coepit illum
depraecari qui a daemonio uexatus fuerat ·
ut esset cum illo ih̄s aut non admisit
eum · sed ait illi ; uade in domum tuam
ad tuos · et adnuntia illis quanta tibi dn̄s
fecerit · et misertus sit tui ; et abiit ·

m̄ xlviii
VIII
l lxxviii

m xlviii
m lxxiiii
L lxxxv

et coepit praedicare in deccapoli quanta sibi
fecisset ihs et omnes mirabantur ;
Et cum transcendisset ihs in naui rursus
trans fretum . conuenit turba multa ad
illum . et erat circa mare ; et uenit quidā
de archisynagogis nomine iairus ; et ui
dens eum . procidit ad pedes eius ; et dep̄
cabatur eum multum dicens ; qm̄ filia mea
in extremis est ; ueni inpone manum sup
eam . ut salua sit et uiuat ; et abiit cum
illo et sequebatur eum turba multa et
comprimebant illum ; et mulier quae erat
in profluuio sanguinis annis xii et fue
rat multa perpessa a compluribus medi
cis et erogauerat omnia sua ; nec quic
quam proficerat sed magis deterius ha
bebat ; Cum audisset de ihu uenit in tur
ba retro et tetigit uestimentum eius ;
Dicebat enim ; quia si uel uestimentum ei
tetigero salua ero ; et confestim sicca
tus ē fons sanguinis eius . et sensit corpo
re quod sanata esset a plaga ; et statim
cognoscens in semet ipso uirtutem quae
exierat de eo conuersus ad turbam aie

bat ; quis tetigit uestimenta mea ? et dicebant ei discipuli sui ; uides turbam comprimentem te · et dicis quis me tetigit ?

Et circumspiciebat uidere eam quae hoc fecerat ; mulier aūt timens et tremens · sciens quod factum esset in se · uenit et procidit ante eum · et dixit ei omnem ueritatem · Ihs aūt dixit ei ; filia · fides tua te saluam fecit ; uade in pace · et esto sana a plaga tua ; Adhuc eo loquente · ueniunt ab archisynagogo dicentes · quia filia tua mortua ē · quid ultra uexas magistrum ?

Ihs aūt · uerbo quod dicebatur audito · ait archisynagogo ; noli timere · tantum modo crede ; Et non admisit quemquam sequi se · nisi petrum et iacobum · et iohannem fratrem iacobi ; Et ueniunt in domū archisynagogi · et uidet tumultum · et flentes et heiulantes multum · et ingressus · ait ihs ; quid turbamini · et ploratis ? puella non est mortua · sed dormit ·

Et inridebant eum ; Ipse uero electis omnibus · adsumit patrem et matrē puellae · et qui secum erant · et ingreditur

uh

ubi erat puella iacens ; et tenens manum
puellae · ait illi ; talitha cumi · quod est int̄
pretatum · puella · tibi dico surge ; et confes
tim surrexit puella · et ambulabat · erat autē
annorum duodecim ; et obstipuerunt stupo
re maximo ; et praecepit illis uehementer
ut nemo id sciret · et dixit dari illi manducare ;

mt l
mr cxli
l xviii
io l viii

Et egressus inde · abiit in patriam suam · et
sequebantur illum discipuli sui ; et facto
sabbato · coepit in synagoga docere · et mul
ti audientes · ammirabantur [illegible] doc
trina eius dicentes ; unde huic omnia hęc
Et quae ē sapientia quae data ē illi · et uir
tutes tales quae per manus eius efficiunt̄ ;
Nonne iste est fabr [illegible] filius et mariae · frat̄
iacobi · et ioseph et iudae et symonis · non
ne et sorores eius hic nobiscum sunt ?
Et scandalizabantur in illo ;

mt li
mr cxlii
l xxi
io xxxiv

Et dicebat eis ih̄s ; quia non ē propheta sine
honore · nisi in patria sua et in cognatione
sua · et in domo sua ; et non poterat ibi uir
tutem ullam facere · nisi paucos infirmos
inpositis manibus curauit · et mirabatur
propter incredulitatem illorum ;

ET CIRCUIBAT CASTELLA · INCIRCUITU DOCENS ;
ET CONUOCAUIT XII ⁄ ET COEPIT EOS MITTERE BINOS ⁄
ET DABAT ILLIS POTESTATEM SPIRITUUM INMUN
DORUM ; ET PRAECEPIT EIS ⁄ NEQUID TOLLERENT
IN UIA ⁄ NISI UIRGAM TANTUM ; NON PERAM ⁄
NON PANEM · ⁄ NEQUE IN ZONA AES ; SED CALCIA
TOS SCANDALIS ⁄ ET NE INDUERENTUR DUABUS
TUNICIS ; ET DICEBAT EIS ; QUOCUMQUE INTRO
IERITIS IN DOMUM · ⁄ ILLIC MANETE DONEC
EXEATIS INDE ; ET QUICUMQUE NON RECEPERINT
UOS NEC AUDIERINT UOS · ⁄ EXEUNTES INDE ⁄ EX
CUTITE PULUEREM DE PEDIBUS UESTRIS IN TES
TIMONIUM ILLIS · ET EXEUNTES PRAEDICABANT
UT PAENITENTIAM AGERENT ⁄ ET DAEMONIA
MULTA EICIEBANT · ET UNGUEBANT OLEO MUL
TOS EGROS ⁄ ET SANABANT ET AUDIUIT HERO
DES REX ⁄ MANIFESTUM ENIM FACTUM EST NO
MEN EIUS ⁄ ET DICEBAT · QUIA IOHANNES BAPTIS
TA RESURREXIT A MORTUIS ⁄ ET PROPTEREA OPE
RANTUR UIRTUTES IN ILLO ; ALII AUTEM DICEBANT ⁄
QUIA HELIAS Ē ; ALII UERO DICEBANT ⁄ quia PROPHE
TA Ē ⁄ QUASI UNUS EX PROPHETIS ;

QUO AUDITO HERODES · AIT ; QUEM EGO DECOLLAUI
IOHANNEM ⁄ HIC A MORTUIS RESURREXIT ;

mr LII
II
mt LXXVI
L CLXVIII
mr LIII
II
mt LXXVII
I LXXVII
& cx ·

mr LIIII
II
mt LXXXIII
L CXII
& LXXXVII

mr LV
II
mt LXXXV
L CXIIII
& LXXXVIII

mr LVI
VIII
L LXXXVIII

mr LVII
II
mt CXLIII
L XC

mr LVIII
X

ā lviii
c̄ xliiii
lxii

Ipse enim herodes misit ac tenuit iohannem
et uinxit eum in carcerem propter herodi
adem uxorem philippi fratris sui quia du
xerat eam Dicebat enim iohannes herodi

ā lx
c̄ cxlv

Non licet tibi habere uxorem fratris tui;
herodias aūt insidiabatur illi et uolebat
occidere eum nec poterat; herodes enim
metuebat iohannem sciens eum uirum
iustum et scm̄; et custodiebat eum; et
audito eo multa faciebat et libenter eum
audiebat; et cum dies oportunus accidis
set herodes natalis sui caenam fecit prin
cipibus et tribunis et primis galileae;
Cumque introisset filia ipsius herodiadis
et saltasset et placuisset herodi simul
que recumbentibus rex ait puellae; pe
te a me quod uis et dabo tibi; et iurauit
illi quia quicquid petieris dabo tibi li
cet dimidium regni mei; quę cum exisset
dixit matri suae; quid petam; et illa di
xit; caput iohannis baptistae; cumque
introisset statim cum festinatione ad
regem petiuit dicens; uolo ut protin’
des mihi in disco caput iohannis baptistae;

ET CONTRISTATUS É REX; PROPTER IUSIURANDÚ LXI
ET PROPTER SIMUL RECUMBENTES. NOLUIT EÍ
CONTRISTARE. SED MISSO SPĒCULATORE. PRAECEPIT AFFERRE CAPUT EIUS IN DISCO. ET DECOLLAVIT EUM IN CARCERE. ET ADTULIT CAPUT EIUS
IN DISCO. ET DEDIT ILLUD PUELLAE. ET PUELLA
DEDIT MATRI SUAE; QUO AUDITO DISCIPULI
EIUS VENERUNT ET TULERUNT CORPUS EIUS.
ET POSUERUNT ILLUD IN MONUMENTO;

ET CONVENIENTES APOSTOLI AD IHM. RENUNTIAVERUNT ILLI OMÑA QUAE EGERANT ET DOCUERANT ET AIT ILLIS; VENITE SEORSUM.
IN DESERTUM LOCUM. ET REQUIESCITE PUSILLUM; ERANT ENIM QUI VENIEBANT. ET REDIEBANT MULTI. ET NĒC MANDUCANDI SPATIUM HABEBANT ET ASCENDENTES IN NAVÉ.
ABIERUNT IN DESERTUM LOCUM SEORSUM;

ET VIDERUNT EOS ABEUNTES. ET COGNOVERUNT
MULTI. ET PEDESTRES DE OMNIBUS CIVITATIB;
CONCURRERUNT ILLUC. ET PRAEVENERUNT
EOS; ET EXIENS VIDIT TURBAM MULTAM.
ET MISERTUS É SUPER EOS. QUIA ERANT SICUT
OVES NON HABENTES PASTOREM. ET COEPIT
DOCERE ILLOS MULTA; ET CUM IAM HORA MULTA

LXI
VIII
LXCI

LXII

LXIII
V
LXXVII

fieret. accesserunt discipuli eius dicentes;

mr lxiiii
I
mt cxlvii
l xciiii
io xlviii

Desertus ē locus hic. et iam hora praeteriuit.
dimitte illos. ut euntes in proximas uillas
et uicos. emant sibi cibos quos manducent;
Et respondens. ait illis; date illis manducare;
Et dixerunt ei; euntes. emamus denariis
ducentis panes. et dabimus eis manducare;
Et dicit eis; quot panis habetis? Ite. et ui
dete; et cum cognouissent. dicunt;
Quinq; . et duos pisces; et praecepit illis.
ut accumbere facerent omnes. secundū
contubernia super uiride faenum; et dis
cubuerunt in partes per centenos et quin
quagenos; et acceptis quinque panibus
et duobus piscibus. intuens in caelum.
benedixit et fregit panes. et dedit disci
pulis suis. ut ponerent ante eos. et duos
pisces diuisit omnibus; et manducauer̄
omnes. et saturati sunt; et sustulerunt
reliquias fragmentorum .XII. cophinos
plenos. et de piscipibus; erant autē qui man
ducauerunt. quinq; milia uirorum;

mr lxv
mt cxlviii

Et statim coegit discipulos suos ascendere
nauem. ut praecederent eum trans fretū;

A bethsaidam · dum ipse dimitteret populum ;

Et cum dimisisset eos · abiit in montem orare ;

MR LXVI
II
MT CXLVIII
L XLIIII & XXXV

Et cum sero esset · erat nauis in medio mari · et ipse solus in terra ; Et uidens eos laborantes in remigando · erat enim uentus contrarius eis ; et circa quartam uigiliā noctis · uenit ad eos ambulans super mare · et uolebat praeterire eos · At illi ut uiderunt eum ambulantem super mare · putauerunt phantasma esse · et exclamauer̄ ;

MR LXVII
IIII
MT CL
IO II

Omnes enim eum uiderunt · et conturbati sunt ; et statim loquutus ē cum eis · et dixit illis ; confidite · ego sum · nolite timere

Et ascendit ad illos in nauem · et cessauit uentus · et plus magis intra se stupebant ; Non enim intellexerunt de panibus · erat enim cor eorum obcaecatum ; et cum transfretassent · peruenerunt in terram genesareth · et adplicuer̄ ;

MR LXVIII
MT CLII

Cumque egressi essent de naui · continuo cognouerunt eum ; et percurrentes uniuersam regionem illam · coeperunt in grabattis eos qui se male habebant circumferre · ubi audiebant eum esse ; et quocumq;

MR LXVIIII
III
MT CLIII
L XXVI

INTROIBAT INUICOS UEL INUILLAS AUT CIUITATES /
INPLATEIS PONEBANT INFIRMOS ; ET DEPRAECA
BANTUR EUM / UT UEL FIMBRIAM UESTIMENTI
EIUS TANGERENT ; ET QUOTQUOT TANGEBANT
EUM / SALUI FIEBANT · ET CONUENIUNT AD EU̅
LXX X PHARISAEI / ET QUIDAM DE SCRIBIS UENIENTES
AB HIERUSOLYMIS ; ET CUM UIDISSENT QUOS
DAM EX DISCIPULIS EIUS COMMUNIBUS MANIB;
ID EST NON LOTIS MANDUCARE PANEM / UITUPE
RAUERUNT ; PHARISAEI [illegible] ET OMNIS IUDAEI /
NISI CREBRO LAUENT MANUS NON MANDUCAN̅ /
TENENTES TRADITIONEM SENIORUM ; ET A FORO
REDEUNTES / NISI BAPTIZENTUR NON COMEDUN̅ ;

ET ALIA MULTA QUAE TRADITA SUNT ILLIS SERUA
RE / BAPTISMATA CALICUM ET URCEORUM / ET AE
RAMENTORUM ET LECTORUM ;

LXXI MT CLIIII ET INTERROGABANT EUM PHARISAEI / ET SCRIBAE ;
QUARE DISCIPULI TUI NON AMBULANT IUXTA TRA
DITIONEM SENIORUM / SED COMMUNIBUS MA
NIBUS MANDUCANT PANEM ; AT ILLE RESPON
DENS / DIXIT EIS ; BENE PROPHETAUIT ESAIAS
DE UOBIS HYPOCRITIS / SICUT SCRIPTUM EST ;

POPULUS HIC LABIIS ME HONORAT / COR AUTEM EORU̅
LONGE EST A ME ; IN UANUM [illegible] COLUNT DOCENTES

doctrinas ė ị praecepta hominum · relinquen
tes enim mandatum dī ; tenetis tradittio
nem hominum · baptismata calicum · et ur
ceorum et alia similia his facitis multa ;
Et dicebat illis ; bene irritum facitis prae
ceptum dī · ut traditionem uestram ser
uetis ; moyses enim dixit ; honora patrē
tuum et matrem tuam · et qui maledixerit
patri aut matri · morte moriatur ; uos aūt
dicitis · si dixerit homo patri aut matri
corban quod ē donum · quodcumque ex me
tibi profuerit · et ultra non dimittitis eū
quicquam facere patri suo aut matri ; Res
cindentes uerbum dī · per traditionem ues
tram quam tradidistis · et similia huius
modi multa facitis ; et aduocans iterum tur
bam dicebat illis ; Audite me omnes et in
tellegite · nihil ē extra hominem introiens
in eum · quod possit eum coinquinare ; sed
quae de homine procedunt · illa sunt quae
communicant hominem ; si quis habet au
res audiendi · audiat ;

R
m lxxii
vi
m clvii

Et cum introisset in domum a turba · inter
rogabant eum discipuli eius parabolam ;

Et ait illis; sic et uos inprudentes estis. Non intellegitis quia omne extrinsecus introiens in hominem non potest eum communicare, quia non introiit in cor eius, sed in uentrem et in secessum exit, purgans omnes. Dicebat autem; quoniam quae de homine exeunt, illa communicant hominem;

Ab intus enim de corde hominum, cogitationes malae procedunt; adulteria, fornicationes, homicidia, furta, auaritiae, nequitiae, dolos,

Inpudicitia, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia; omnia haec mala ab intus procedunt, et communicant hominem; Et inde surgens, abiit in fines Tyri et Sidonis; Et ingressus domum, neminem uoluit scire, et non potuit latere; mulier enim statim ut audiuit de eo, cuius filia habebat spiritum inmundum, intrauit et procidit ad pedes eius; erat enim mulier gentilis, Syrophoenissa genere;

IVII
M̄R LXXIII
VI
M̄T CLVIII

Et rogabat eum, ut daemonium eiceret de filia eius; qui dixit illi; sine prius saturari filios; non est enim bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus; at illa respondit, et dicit; utique domine; nam et catelli sub mensa comedunt de micis puerorum; et ait

illi ; propter hunc sermonem uade exiit de
monium de filia tua ; et cum abisset domum
suam · inuenit puellam iacentem supra lec
tum · et daemonium exisse de ea ;

Et iterum exiens de finibus tyri · uenit per ā lxxiiii
sidonem ad mare galileae · inter medios fi
nes decapoleos ; et adducunt ei surdum et
mutum · et depraecabantur eum · ut inpo
nat illi manum ; et adpraehendens eum de
turba seorsum · misit digitos suos in auri
culas eius · et expuens tetigit linguam eius ;
Et suspiciens in caelum · ingemuit · et ait
illi ; effheta · quod est adaperire ; et statim
apertae sunt aures eius · et solutum est uin
culum linguae eius · et loquebatur recte ;
Et praecepit illis · ne cui dicerent ;
Quanto autem eis praecipiebat · tanto magis ā lxxv
plus praedicabant · et eo amplius ammira l c
bantur dicentes Bene omnia fecit · et sur ā lxxvi
dos fecit audire · et mutos loqui ; In illis ā clx
diebus iterum · cum turba multa esset nec
haberent quod manducarent · conuoca
tis discipulis ait illis ; misereor super
turbam · quia ecce iam triduo sustinent me ·

nec habent quod manducent ; Et si dimisero
eos ieiunos in domum suam · deficient in uia ;
Quidam enim ex eis · de longe uenerunt : Et re
sponderunt ei discipuli sui ; Unde istos pote
rit quis hic saturare panibus in solitudine ·
Et interrogauit eos ; quot panes habetis · qui
dixerunt ; septem : Et praecepit turbe dis
cumbere supra terram ; Et accipiens septem
panes gratias agens fregit · et dabat disci
pulis suis ut apponerent · et apposuer̄t
turbae ; Et habebant pisciculos paucos ·
et ipsos benedixit · et iussit apponi ; Et
manducauerunt · et saturati sunt ; Et sus
tulerunt quod superauerat de fragmen
tis · septem sportas ; Erant aūt qui man
ducauerunt · quasi quattuor milia
· et dimisit eos ; Et statim ascendens
nauem cum discipulis suis · uenit in par
mt lxxvii lc clxi io xxiii tes dalmanutha Et exierunt pharisaei ·
et coeperunt conquirere cum eo · quaeren
tes ab illo signum de caelo · temptantes eū ;
mt lxxviii lc clxiii Et ingemescens spū · ait Quid generatio ista
quaerit signum · Amen dico uobis · si dabi
tur generationi isti signum ; Et dimittens

eos. ascendens iterum nauem abiit trans
fretum. Et obliti sunt discipuli eius sume
re panes. et nisi unum panem non habebant
secum in naui Et praecipiebat eis dicens; mt lxviiii
Uidete et cauete a fermento pharisaeorum mt clxiiii
et fermento herodis Et cogitabant ad al L cxliiii
terutrum dicentes. quia panes non habemus; mt lxxx
Quo cognito ih̄s ait illis; quid cogitatis quia mt clxv
panes non habetis nondum cognoscitis nec
intellegitis adhuc caecatum habetis cor
uestrum; oculos habentes non uidetis
et aures habentes non $\overset{a}{u}$ detis; nec recor
damini quando quinque panes fregi in quin
que milia et quod cophinos fragmentorū
plenos sustulistis. dicunt ei; duodecim;
Quando et septem panes in quattuor milia
quot sportas fragmentorum tulistis
Dicunt ei; septem; et dicebat eis; quomo
do nondum intellegitis Et ueniunt beth mt lxxi
saida et adducunt ei caecum. et rogaban̄
eum ut illum tangeret; et adprachensa
manu caeci eduxit eum extra uicum. et
expuens in oculos eius inpositis manibus
suis. interrogauit eum si aliquid uideret;

Et aspiciens ait ; uideo homines · uelut arbo
res ambulantes ; deinde iterum inposuit
manus super oculos eius · et coepit uidere ·
Et restitutus ē ita ut uideret clare omnia ;
Et misit illum in domum suam · dicens ;
Uade in domum tuam · et si in uicum introi
eris · nemini dixeris ;

MT LXXXII
MR CLXVI
L XCIIII
IO LXXIIII

Et egressus ē ihs̄ et discipuli eius · in castella
caesariae philippi · et in uia interrogabat
discipulos suos · dicens eis ; Quem me di
cunt esse homines ? qui responderunt
illi dicentes ; Iohannem baptistam · alii
heliam · alii uero quasi unum de prophe
tis ; Tunc dicit illis ; uos uero · quem me

MT LXXXIII
MR CLXVII
L XCV

dicitis esse Respondens petrus · ait ei ;
Tu es xp̄s ; Et comminatus ē eis · ne cui dice
rent de illo ; Et coepit docere illos · qm̄
oportet filium hominis multa pati
et reprobari a senioribus · et a summis sa
cerdotibus et scribis · et occidi · et post
tres dies resurgere ; Et palam uerbum lo

MT LXXXIIII
MR CLXVIII

quebatur Et adprachendens eum petrus ·
coepit increpare eum ; Qui conuersus
et uidens discipulos suos · comminatus ē

petro dicens ; uade retro me satanas / qm̄
non sapis quae dī sunt / sed quae sunt ho
minum Et conuocata turba cum disci
pulis suis / dixit eis ; si quis uult me se
qui / deneget semet ipsum / et tollat cru
cem suam et sequatur me : qui enim uolu
erit animam suam saluam facere · perd&
eam ; qui aūt perdiderit animam suam
propter me et euangelium / saluam eam
faciet ; quid enim proderit homini · si
lucretur mundum totum / et detrim̄
tum faciat animae suae ? aut quid dabit
homo commutation pro anima sua ?
Qui enim me confusus fuerit et mea uer
ba in generatione ista adultera et pec
catrice / et filius hominis confundet
eum / cum uenerit in gloria patris sui
cum angelis scis Et dicebat illis · Amē
dico uobis / quia sunt quidā de hic stanti
bus qui non gustabunt mortem / donec
uideant regnum dī ueniens in uirtute ;
Et post dies sex / adsum[illegible] ihs petrum
et iacobum et iohannem / et ducit illos
in montem excelsum seorsum solus /

Mr LXXXV
II
Mt CLXX
L XCVI

Mr LXXXVI
II
Mt XCIIII
L XCVII
et CXLVI

Mr LXXXVII
II
Mt CLXXII
L XCVIII

et transfiguratus ē coram ipsis ; et uestimen
ta eius facta sunt splendentia · et candida nimis
uelut nix · qualia fullo super terram non
potest candida facere ; et apparuit illis
helias cum moyse · et erant loquentes cū
ihū ; et respondens petrus · ait ihū · Rab
bi · bonum ē nos hic esse · et faciamus tria
tabernacula ; tibi unum · et moysi unum ·
et heliae unum ; non enim sciebat quid di
ceret · erant enim timore exterriti ;
Et facta ē nubes obumbrans eos · et uenit
uox de nube dicens ; hic ē filius meus caris
simus · audite illum ; et statim circum
spicientes · neminem amplius uiderunt
nisi ihm̄ tantum secum ; et descenden
tibus illis de monte · praecepit illis · ne
cui quae uidissent narrarent · nisi cū
filius hominis a mortuis resurrexerit ;
ā lxxviii x Et uerbum continuerunt apud se · con
quirentes quid esset cum a mortuis re
ā lxxviiii vi m̄ clxxiii surrexerit . Et interrogabant eum di
centes ; quid ergo dicunt pharisaei et
scribae · quia heliam oportet uenire
primum · qui respondens · ait illis ;

helias cum uenerit / primo restituet omā ;
Et quomodo scriptum ē in filium homi
nis · ut multa patiatur et contempnatur ;
Sed dico uobis / quia et helias uenit / et fe
cerunt illi quaecumque uoluerunt / sic̄
scriptum ē de eo Et ueniens ad discipu
los suos / uidit turbam magnam circa eos /
et scribas conquirentes cum illis ; Et
confestim omnis populus uidens ihm̄
stupefactus ē et expauerunt / et accur
rentes salutabant eum ·

mr xc
x

Et interrogabat eos ; quid inter uos con
quaeritis ? et respondens unus de tur
ba / dixit ; magister · attuli filium maū
ad te / habentem spm̄ mutum ; qui ubi
cumq; eum adprachenderit / allidit eum
et spumat / et stridet dentibus et aresc̄ ;
Et dixi discipulis tuis ut eicerent illum /
et non potuerunt ; qui respondens eis /
dicit ; ó generatio incredula / quamdiu
apud uos ero / quamdiu uos patiar , ad
ferte illum ad me ; Et attulerunt eum ;
Et cum uidisset illum statim sps̄ contur
bauit eum / et elisus in terram uolutabat

mr xci
ii
mt clxxiiii
l xcviiii

spumans ; et interrogauit patrem eius ;
Quantum temporis ē · ex quo hoc ei accidit ·
At ille ait ; ab infantia ; et frequenter eū
et in ignem et in aquam misit · ut eum p
deret ; sed si quid potes · adiuua nos miser
tus nr̄i ; Ihs autē · ait illi ; si potes credere
omnia possibilia credenti ; et continuo
exclamans pater pueri cum lacrimis aie
bat ; credo dñe adiuua incredulitatē meā ;
Et cum uideret ihs concurrentem turbam ·
comminatus ē spiritui inmundo · dicens
illi ; surge et mute sp̄s ego tibi praecipio exi
ab eo · et amplius ne introeas in eum ; et ex
clamans et multum discerpens eum · exiit
ab eo · et factus ē sicut mortuus ; ita ut
multi dicerent · quia mortuus ē ; Ihs aut
tenens manum eius · eleuauit eum · et sur
ca xcii
x
rexit ; Et cum introisset in domum · disci
puli eius secreto interrogabant eum ; qua
re nos non potuimus eicere eum ; et dixit illis ;
[illegible]
ca xciii
ii
ca clxxvii
i ci
Hoc genus in nullo potest exire · nisi in ora
tione et ieiunio ; Et inde profecti praet
grediebantur galilaeā · nec uolebat quem
quam scire ; docebat autē discipulos suos ·

et dicebat illis . qm̄ filius hominis tradet'
in manus hominum . et occident eum . et
occisus tertia die resurget . at illi ignora
bant uerbum . et timebant eum interro
gare . Et uenerunt capharnaum . qui cum mr̄ xciiii v
domi essent . interrogabat eos . quid in
uia tractabatis . at illi tacebant . mr̄ xcv ii mt̄ clxxviii l cii

Siquidem inter se in uia disputauerant . quis
esset illorum maior . et residens . uocau̅
xii . et ait illis . si quis uult primus esse .
erit omnium nouissimus . et omnium
minister . et accipiens puerum . statuit
eum in medio eorum . quem cum conplexus
esset . ait illis . quisquis unum ex huius
modi pueris recipit in nomine meo . me
recipit Et quicumq; me susciperit . n̄ mr̄ xcvi i mt̄ xcviii l cxvi io cxx &' xl
me suscipit . sed eum qui me misit . mr̄ xcvii viii l ciii

Respondit illi iohannes dicens . magister .
uidimus quendam in nomine tuo eicientē
daemonia . qui non sequitur nos et prohi
buimus eum Ihs aut̄ ait . nolite prohibe
re eum . nemo ē enim qui faciat uirtutem
in nomine meo . et possit cito male loqui
de me . qui enim non ē aduersū uos . pro uob ē .

mr xcviii VI mt c Quisquis enim potum dederit uobis calicem
aquae in nomine meo quia xpi estis · amen di
co uobis · non perdet mercedem suam ;

mr xcviiii II mt clxxviii l cxcvii t quisquis scandalizauerit unum ex his pu
sillis credentibus in me · bonum ē ei magis
si circumdaretur mola asinaria collo eius ·
et in mare mitteretur ;

mr c VI mt clxxx Et si scandalizauerit te manus tua · abscide illā ;
Bonum ē tibi debilem introire in uitam · quam
duas manus habentem ire in gehennam in ig
nem inextinguibilem ; ubi uermis eorum n̄
moritur · et ignis non extinguitur ;

mr ci X t si pes tuus te scandalizat · amputa illum ;
Bonum ē tibi claudum introire in uitam
aeternam · quam duos pedes habentem mit
ti in gehennam ignis inextinguibilis ubi
uermis eorum non moritur · et ignis eorum
non extinguitur ; Quod si oculus tuus
scandalizat te · eice eum ; Bonum ē tibi lus
cum introire in regnum dī · quam duos ocu
los habentem · mitti in gehennam ignis
Ubi uermis eorum non moritur · et ignis non
extinguitur ; Omnis enim igne salietur ·
et omnis uictima salietur ;

Bonum est sal ; quod si sal insulsum fuerit · in quo illud condietis ; habete in uobis sal · et pacem habete inter uos ;

mr cii
ii
mt xxxi
l clxxxv

Et inde exsurgens · uenit in fines iudeae ultra iordanen · et conueniunt iterum turbae ad eum ; et sicut consueuerat · iterū docebat illos ; Et accedentes pharisaei · interrogabant eum ; si licet uiro uxorem dimittere ; temptantes eum ; At ille respondens · dixit eis ; Quid uobis praecepit moyses ; qui dixerunt ; moyses permisit libellum repudii scribere · et dimittere ; Quib; respondens ihs ait ; Ad duritiam cordis uñi scripsit uobis praeceptum istud ; Ab initio aūt creaturae · masculum et feminā fecit eos dš · et dixit ; propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem · et adherebit ad uxorem suam · et erunt duo in carne una ; Itaque iam non sunt duo · sed una caro ; quod ergo dš iunxit · homo n̄ separet ;

mr ciii
vi
mt clxxxviii

Et in domo iterum discipuli eius · de eodem interrogauerunt eum ; Et dicit illis ; Quicumq; dimiserit uxorem suam et aliam duxerit ; adulterium committit super eam ;

mr ciiii
x

mr cv
ii
mt cxc
l cxcv

Et si uxor dimiserit uirum suum et alii nupse
cvi II cxcii Lccxvi rit · moechatur. Et offerebant illi paruulos
ut tangeret illos; discipuli autem commina
bantur offerentibus; Quos cum uideret ihs
indigne tulit et ait illis; Sinite paruulos
uenire ad me · et ne prohibueritis eos · taliũ
ē enim regnum dĩ; Amen dico uobis · quisquis
non receperit regnum dĩ uelut paruulus · ñ
intrauit in illud; Et conplexans eos · et in
ponens manus super illos · benedicebat eos;
cvii II cxciii Lccxi & ccxviii Et cum egressus esset in uiã · procurrens qui
dam genuflexo ante eum · rogabat eum dicens;
Magister bone · quid faciam ut uitam aeternã
percipiam? ihs autem dixit ei; Quid me dicis
bonum? Nemo bonus · nisi unus ds; Praecep
ta nosti · ne adulteres · ne occidas · ne fure
ris · ne falsum testimonium dixeris · ne frau
dem feceris · honora patrem tuum et matrẽ ·
At ille respondens ait illi; magister bone ·
haec omnia obseruaui a iuuentute mea;
cviii cxciiii l ciii & ccxviii Ihs autem intu[illegible] eum · dilexit eum et dixit illi
Unum tibi deē; uade · quaecumq; habes uende ·
et da pauperibus · et habebis thesaurum in
caelo et ueni sequere me; Qui contristatus

in uerbo · abiit merens ; erat enim · habens
possessiones multas ; et [illegible]spiciens ihs ait
discipulis suis ; quam difficile qui pecunias
habent in regnum dī introibunt ; disci
puli autem obstupescebant in uerbis eius ;
At ihs rursus respondens · ait illis · filioli ·
quam difficile ē confidentes in pecuniis in
regnum dī introire ; facilius ē camelum
per foramen acus transire · quam diuitem
intrare in regnum dī ; qui magis admiraban
tur · dicentes ad semetipsos ; et quis potest
saluus fieri · et intuens illos ihs ait ; apud
homines inpossibile est · sed non apud dm̄ ;
Omnia possibilia sunt apud dm̄ ; et coepit pe
trus ei dicere ; ecce nos dimisimus omnia ·
et sequuti sumus te · Respondens ihs ait ;
Amen dico uobis · nemo ē qui reliquerit domū ·
aut fratres · aut sorores · aut patrem · aut
matrem · aut filios · aut agros · propter me
et propter euangelium · qui non accipiat
centies tantum · nunc in tempore hoc ·
Domos et fratres et sorores · et matres · et
filios et agros cum persequutionibus · et
in saeculo futuro uitam aeternam ;

m̄ cvm
ii
m̄ cxcv
l ccxl

m̄ cx
ii
m̄ cxcvm
l ccxli

mr cxi
ii
mt ccxxviii
L clxxiii
mr cxii
ii
mt ccci
L ccxxii

Multi aūt erunt primi nouissimi ; et nouissi
mi primi ; Erant aūt in uia ascendentes hie
rusolymam ; et praecedebat illos ihs et stu
pebant ; et sequentes timebant ; et assu
mens iterum xii coepit illis dicere ; quae
essent ei euentura ; quia ecce ascendimus
hierusolymam ; et filius hominis tradetur
principibus sacerdotum ; et scribis ; et seni
oribus ; et damnabunt eum morte ; et
tradent eum gentibus et inludent ei ;
Et conspuent eum et flagellabunt eum ;
et interficient eum ; et tertia die resur
get ; Et accedunt ad eum iacobus et iohan
nes filii zebedaei dicentes ; magister ;
uolumus ut quodcumq; petierimus faci
as nobis ; at ille dixit eis ; quid uultis ut
faciam uobis ; et dixerunt ; da nobis ·
ut unus ad dexteram tuam ; et alius ad si
nistram tuam sedeamus in gloria tua ihs
aūt ait eis ; nescitis quid petatis ; potes
tis bibere calicem quem ego bibo aut baptis
mo quo ego baptizor baptizari ; at illi
dixerunt ei ; possumus ihs aūt ait eis ;
Calicem quidem quem ego bibo bibetis ; et

mr cxiii
vi
mt ccii

baptismo quo ego baptizor baptizabimini ; Sedere aūt ad dexteram meam uel ad sinistrā ·/ non est meum dare uobis ·/ sed quibus paratum est ·

m̄r cxiiii
m̄t cciii
L cclxx

Et audientes decem ·/ coeperunt indignari · de iacobo et iohanne ; ih̄s aūt uocans eos ·/ ait illis ; scitis · quia hi qui uidentur principari gentibus dominantur eis ·/ et principes eorum potestatem habent ipsorum ; non ita ē aūt in uobis ; sed quicumq; uoluerit fieri maior ·/ erit ur̄ minister ; et quicumque uoluerit in uob̄ primus esse ·/ erit omnium seruus ;

m̄r cxv
m̄t cciiii
Io cxxxv
&c ccl

Nam et filius hominis ·/ non uenit ut ministraretur ei ·/ sed ut ministraret ; et daret animam suam · redemptionem pro multis ;

m̄r cxvi
m̄t ccv
L cclxxiiii

Et ueniunt hierichum ·, et proficiscente eo de hiericho et discipulis eius ·/ et plurima multitudine ; filius timaei barthlmaeus ·/ caecus sedebat iuxta uiam mendicans ; qui cum audisset ·/ quia ih̄s nazarenus est ·/ coepit clamare et dicere ; fili dauid ih̄u ·/ miserere mei ; Et comminabantur ei multi ut taceret ; at ille · multo magis clamabat ; fili dauid miserere mei ; Et stans

IHS praecepit illum uocari ; et uocant caecū ·
dicentes ei ; Animo aequior esto · surge · uocat
te ; qui proiecto uestimento suo · exiliens
uenit ad eum ; et respondens IHS · dixit illi ;
Quid uis tibi faciam ? caecus aūt · dixit ei ;
Rabboni ut uideam IHS aūt · ait illi ; uade ·
fides tua te saluum fecit ; et confestim ui
dit · et sequebatur eum in uia ;

MR cxvii II MT ccvi L ccxxii
Et cum adpropinquarent hierusolymae et
bethaniae ad montem oliuarum · mittit
duos ex discipulis suis · et ait illis ; Ite in
castellum quod est contra uos · et statī
introeuntes illuc · inuenietis pullum li
gatum · super quem nemo adhuc hominum
sedit · soluite illum · et adducite ; et si
quis uobis dixerit quid facitis · dicite quia
dn̄o necessarius ē · et continuo illum di
MR cxviii II MT ccviii L ccxxiiii
mittet huc ; Et abeuntes inuenerunt
pullum ligatum ante ianuam foris in biuio ·
et soluunt eum ; et quidam de illic stan
tibus · dicebant illis ; quid facitis soluen
tes pullum ? qui dixerunt eis sicut prae
ceperat illis IHS · et dimiserunt eos ; et
duxerunt pullum ad ihm · et imponunt

illi uestimenta sua et sedit super eum ;
Multi aut̄ uestimenta sua substrauerunt
in uia ; Alii aut̄ frondes cedebant de arbori
bus et sternebant in uia ; mr cxviii I mt ccxviii l ccxxxiiii io c
Et qui praeibant et qui sequebantur cla
mabant dicentes ; Osanna benedictus qui
uenit in nomine dñi ; Benedictum quod
uenit regnum patris nr̄i dauid osanna
in excelsis Et introiuit hierusolyma in mr cxx VI mt ccxviii
templum ; Et circumspectis omnibus
cum iam uespera esset hora exiit in be
thaniam cum duodecim ; Et alia die cum exi
rent bethania esuriit ; Cumque uidis
set a longe ficum habentem folia uenit
si quid forte inueniret in ea ; Et cum ue
nisset ad eam nihil inuenit praeter fo
lia non enim erat tempus ficorum ; Et
respondens dixit ei ; Iam non amplius in
aeternum quisquam fructum ex te man
ducet ; Et audiebant discipuli eius ;
Et ueniunt hierusolymam ; Et cum intro mr cxxi I mt ccxi l ccxxxviii io xxi
isset templum coepit eicere uendentes
et ementes in templo et mensas nummo
lariorum et cathedras uendentium columbas

euertit ; et non sinebat ut quisquam transferret
uas per templum / et docebat dicens eis ;
Non ne scriptum est / quia domus mea / dom~
orationis uocabitur omnibus gentibus ;
Uos autem / fecistis eam speluncam latronum ;

mt cxxii i mr ccxx l ccxxviii io lxxxv
Quo audito principes sacerdotum et scribae /
quaerebant quomodo eum perderent ;
imebant enim eum / qm uniuersa turba ammirabatur · super doctrina eius ;

mt cxxiii x
Et cum uespera facta esset / egrediebatur de
ciuitate ; et cum mane transirent / uiderunt ficum aridam factam a radicibus ; et
recordatus petrus / dixit ei ; rabbi / ecce ficus cui maledixisti / aruit ;

mt cxxiiii vi mr ccxv
Et respondens ihs / ait illis ; habete fidem dī ;
Amen dico uobis / quia quicumque dixerit huic monte tollere et mittere in mare / et n~
hesitauerit in corde suo / sed crediderit · quia

mt cxxv iiii mr ccxvi io cxxviii l cl & c xxxvii
quodcumq; dixerit fiat / fiet ei ;
Propterea dico uobis / omnia quaecumq; orantes petitis / credite · quia accipietis et euenient uobis ;

mt cxxvi mr xliiii
Et cum stabitis ad orandum /
dimittite si quid habetis aduersus aliquem /
ut et pater uester qui in caelis ē / dimittat

uobis peccata urã ; Quod si uos non dimiseri
tis · nec pater uester qui in caelis est di
mittet uobis peccata uestra ;

LX

Et ueniunt rursu hierusolymam ; et cũ
ambularet in templo · accedunt ad eum sum
mi sacerdotes et scribae et seniores · et di
cunt illi ; In qua potestate haec facis · et
quis tibi dedit hanc potestatem ut ista fa
cias · Ihs autem respondens · ait illis ; Inter
rogabo uos et ego unum uerbum ; et respon
dete mihi · et dicam uobis · in qua potesta
te haec faciam ; Baptismus iohannis · de cae
lo erat an ex hominibus · respondete mihi ;
At illi · cogitabant secum dicentes ; Si dixe
rimus de caelo · dicet nobis quare ergo ñ
credidistis ei ; Si dicemus ex hominibus ·
timemus populum ; Omnes enim habeban
iohannem · quia uere propheta esset ; et
respondentes · dicunt ; Nescimus ;
Et respondens ihs · ait illis ; neque ego dico
uobis · in qua potestate haec faciam ;

Mr cxxvii
II
Mt ccxvii
L ccxl

Et coepit illis in parabolis loqui ; Uineam
pastinauit homo et circumdedit sepem ·
Et fodit lacum et aedificauit turrem ·

Mr cxxviii
II
Mt ccxviii
L ccxli

et locauit eam agricolis · et peregre profec
tus ē · et misit ad agricolas in tempore ser
uum · ut ab agricolis acciperet de fructu
uineae · qui adprachensum eum caeciderunt
et dimiserunt uacuum · et iterum misit
ad illos alium seruum · et illum capite uul
nerauerunt · et contumeliis adfecerunt ·
Et rursum alium misit · et illum occider̄ ·
Et plures alios quosdam caedentes · alios
uero occidentes · Adhuc ergo unum ha
bens filium carissimum · et illum misit
ad eos nouissimum dicens · quia reuere
buntur filium meum · coloni aūt dixe
runt ad inuicem · hic ē heres · uenite occi
damus eum · et nr̄a erit hereditas · et ad
p̄hendentes eum occiderunt · et eiece
runt extra uineam · quid ergo faciet
dominus uineae · ueniet perdet colonos ·
et dabit uineam aliis · nec scripturam
hanc legistis · lapidem quem reprobaue
runt aedificantes · hic factus ē in caput
anguli · a dn̄o factum ē istud · et ē mira
bile in oculis nostris ·

R̄
mr cxxviiii
mt ccxx
l ccxlii
io lxxviii

Et quaerebant eum tenere · et timuerun̄

turbam ; cognouerunt eñm · qm̃ ad eos
parabolam hanc dixerit ; et relicto eo ·
abierunt Et mittunt ad eum · quos
dam ex pharisaeis et herodianis · ut eum
caperent in uerbo ; qui uenientes · di
cunt ei ; magister · scimus q̃ uerax
es · et non curas quemquam ; Nec enim
uides in faciem hominum · sed in ueri
tate uiam dñi doces ; Licet dare tributū
caesari · an non quis sciens uersutiam
eorum · ait illis ; quid me temptatis ·
Afferte mihi denarium ut uideam ; At
illi · attulerunt ei ; et ait illis ; cuius
ē imago haec et inscriptio · dicunt illi ;
Caesaris ; Respondens autē ihs · dixit illis ;
Reddite igitur quae sunt caesaris caesa
ri · et quae sunt dĩ dõ ; et mirabantur
super eo ; et uenerunt ad eum sadducei ·
qui dicunt resurrectionem n̄ esse · et
interrogabant eum dicentes ; magist̃ ·
moyses nobis dixit · ut si cuius frater
mortuus fuerit · et dimiserit uxorem
et filios n̄ reliquerit · accipiat frat̃ eius
uxorem ipsius · et resuscitet sem̃ fratri suo ;

cm cxxx
II
cm ccxxiii
L ccxliii

Septem ergo fratres erant · et primus acce
pit uxorem et mortuus ē · non relicto se
mine ; et secundus accepit eam · et mor
tuus ē · et nec iste reliquid semen ; et ter
tius similiter ; et acceperunt eam simi
liter septem ; et non reliquerunt semen ;
Nouissima omnium · defuncta ē et muli
er ; In resurrectione ergo cum resurre
xerint · cuius de his erit uxor ? septem
enim habuerunt eam uxorem ; Et re
spondens ihs ait illis ; Non ne ideo er
ratis · non scientes scripturas neque
uirtutem dī ; Cum enim a mortuis re
surrexerint · neque nubent · neque
nubentur · sed sunt sicut angeli in caelis ;
De mortuis aut quod resurgant non le
gistis in libro moysi · super rubum
quomodo dixerit illi dš inquiens ; Ego
sum dš abraham · et dš isaac et dš iacob ·
Non ē dš mortuorum · sed uiuorum ;
m̄ cxxxi
m̄ cccxxiiii
Uos ergo · multum erratis Et accessit
unus de scribis qui audierat illos conqui
rentes · et uidens quoniam bene illis respon
derit · interrogauit eū ; quod esset om

nium primum mandatum ih̄s aūt respon
dit ei . quia primum omnium mandatum
est ; audi irł . dn̄s ds̄ tuus ds̄ unus ē ; et
diliges dn̄m dm̄ tuum . ex toto corde tuo .
et ex tota anima tua . et ex tota mente
tua . et ex tota uirtute tua ; hoc ē pri
mum mandatum ; secundum aūt . simi
le ē illi ; diliges proximum tuū . tam
quam teipsum ; maius horum . aliud
mandatum non ē . Et ait illi scriba ; MR cxxxii
Bene magister . in ueritate dixisti . quia
unus ē ds̄ et non ē alius praeter eum ;
et ut diligatur ex toto corde . et ex toto
intellectu et ex tota anima . et ex tota
fortitudine ; et diligere proximum tā
quam seipsum . maius ē omnibus holo
caustomatibus et sacrificiis ih̄s aūt
audiens quod sapienter respondisset . MR cxxxiii
dixit illi ; non es longe a regno dī ; MT ccxxvi
L ccxliiii
Et nemo iam audebat eum interrogare ; MR cxxxiii
Et respondens ih̄s dicebat docens in tem MT ccxxv
plo ; quomodo dicunt scribae xp̄m filiū L ccxlv
esse dauid . ipse enim dauid . dicit in spū
scō ; dixit dn̄s dn̄o meo . sede a dextris meis ;

DONEC PONAM INIMICOS TUOS · SCABELLUM PE
DUM TUORUM · IPSE ERGO DAUID DICIT EUM
DNM · ET UNDE Ē FILIUS EIUS · ET MULTA TURBA
EUM LIBENTER AUDIUIT · ET DICEBAT EIS IN

MR CXXXV
II
MT CCXXVIII
L CXXXVII
K CCXLVI

DOCTRINA SUA · CAUETE A SCRIBIS QUI UOLUNT
IN STOLIS AMBULARE · ET SALUTARI IN FORO ·
ET IN PRIMIS CATHEDRIS SEDERE IN SYNAGOGIS ·
ET PRIMOS DISCUBITOS IN CAENIS ·

MR CXXXVI
VIII
L CCXLVII

QUI DEUORANT DOMOS UIDUARUM SUB OBTEN
TU PROLIXAE ORATIONIS · HI ACCIPIENT PRO
LIXIUS IUDICIUM · ET SEDENS IHS CONTRA
GAZOFILACIUM · ASPICIEBAT QUOMODO TUR
BA IACTARET AES IN GAZOFILACIUM · ET MUL
TI DIUITES IACTABANT MULTA · CUM UENIS
SET AUT UNA UIDUA PAUPER · MISIT
DUO MINUTA · QUOD Ē QUADRANS · ET CONUO
CANS DISCIPULOS SUOS · AIT ILLIS · AMEN DICO
UOBIS · QM UIDUA HAEC PAUPER · PLUS OMNI
BUS MISIT QUI MISERUNT IN GAZOFILACIŪ ·
OMNES ENIM · EX EO QUO ABUNDABAT ILLIS
MISERUNT · HAEC UERO DE PENURIA SUA · OM
NIA QUAE HABUIT MISIT TOTUM UICTUM

MR CXXXVII
II
MT CCXLII
L CCXLVIII
K CCXXXVII

SUUM · ET CUM EGREDERETUR DE TEMPLO ·
AIT ILLI UNUS EX DISCIPULIS SUIS · MAGISTER ·

aspice quales lapides sint et quales struc
turae templi. Et respondens IHS ait illi;
Uides has omnes magnas aedificationes.
Non relinquetur lapis super lapidem qui
non destruatur. Et cum sederet in
monte olybarum contra templum.
interrogabant eum separatim petrus
et iacobus et iohannes et andreas;

ĪXI
M̄T cxxvii
M̄R ccxliii
L cclxviii

Dic nobis quando ista fient et quod sig
num erit quando haec omnia incipi
ent consummari; Et respondens
IHS coepit dicere illis; uidete ne
quis uos seducat; multi enim ueni
ent in nomine meo dicentes quia ego
sum. et multos seducent; Cum au
dieritis aūt bella et opiniones bello
rum. ne timueritis; oportet enī
haec fieri. sed nondum finis; Exsur
get aūt gens super gentem. et regnū
super regnum. et erunt terrae mo
tus per loca et fames. Initium dolorū
haec Uidete aūt uos metipsos; tradent
aūt uos in conciliis et in synagogis uapu
labitis; et ante praesides et reges stabitis

M̄T cxxviii
M̄R ccxliiii
L ccl
L cclii
M̄R cclvi

propter me· in testimonium illis ;

II mr cxl
I mt ccxlvi
II mr cxli
I mt lxxxviii
lc ccli

Et in omnes gentes· primum oportet prae
dicari euangelium. Et cum duxerint uos
tradentes· nolite praecogitare quid lo
quamini· sed quod datum uobis fuerit
in illa ora ·d loquimini ; Non enim es
tis uos loquentes· sed sp̄s sc̄s ; Tradet
aūt frater fratrem in morte· et pater
filium· et consurgent filii in parentes·
et morte adficient eos ; Et eritis odio
omnibus· propter nomen meum ; qui
aūt sustinuerit in finem· hic saluus erit ;

II mr cxlii
I mt ccxlvii

Cum aūt uideritis abominationem desola
tionis stante ubi non debet· qui legit
intellegat ;

II mr cxliii
I mt ccxlviii
lc ccviii

Tunc qui in iudaea sunt
fugiant in montes· et qui super tectū·
ne descendat in domum· nec introeat
ut tollat quid de domo sua ; Et qui in
agro erit· non reuertatur retro tolle
re uestimentum suum.

II mr cxliiii
I mt ccxlviiii
lc ccliiii

Vae aūt praeg
nantibus et nutrientibus in illis dieb;

II mr cxlv
I mt ccl

uero
Orate· ut hieme non fiant

II mr cxlvi
I mt ccli
l cclv

Erunt enim dies illi tribulationes tales·
quales non fuerunt ab initio creaturae

quam condidit ds̄ usque nunc . neq; fient ; mr cxlvii
Et nisi breuiasset dn̄s dies illos non fuis mt cclii
set salua omnis caro . sed propter elec
tos quos elegit . breuiauit dies ;
Et tunc si quis uobis dixerit . ecce hic ē mr cxlviii / mt ccliii / l ccliiii
xp̄s ecce illic ne credideritis ;
Exsurgent enim pseudo xp̄i et pseudo mr cxlviiii / mt ccliiii
prophetae . et dabunt signa et porten
ta ad seducendos . si potest fieri etiam
electos ; uos ergo uidete . ecce praedixi
uobis omnia . Sed in illis diebus post mr cl / mt cclviii / l cclvii
tribulationem illam . sol contenebra
bitur . et luna non dabit splendorem
suum ; et stellae caeli erunt deciden
tes . et uirtutes quae sunt in caelis mo
uebuntur . Et tunc uidebunt filium mr cli / mt cclviiii / l cclviii
hominis uenientem in nubibus . cum
uirtute multa et gloria ; Et tunc mit
tet angelos suos . et congregabit elec
tos suos a quattuor uentis . a summo
terrae usque ad summum caeli ; A ficu
aūt discite parabolam ; cum iam ramꝰ
eius tener fuerit et nata fuerint folia .
cognoscitis quia in proximo sit aestas ;

Sic et uos cum uideritis haec fieri · scitote ·
quod in proximo sit in ostiis ; Amen dico
uobis · qm̄ non transibit generatio haec ·
donec omnia ista fiant ; Caelum et terra
transibunt · uerba aūt mea n̄ transibunt ;
MR clii MT cclx De die aūt illo uel hora nemo scit neque an
geli in caelo · neque filius nisi pater solus ;
MR cliii MT cclxiii Videte · uigilate et orate · nescitis enim
MR cliiii MT cclxviiii L ccxxiiii quando tempus sit Sicut homo qui pere
gre profectus · reliquid domum suam ·
et dedit seruis suis potestatem cuiusque
operis et ianitori praecipit ut uigilet ;
MR clv MT cclxiiii Vigilate ergo · nescitis enim quando domi
nus domus ueniat ; sero an media nocte ·
an galli cantu · an mane ; ne cum uenerit
repente · inueniat uos dormientes ; qd̄
aūt uobis dico · omnibus dico uigilate ;
MR clvi MT cclxxiiii L cclx IO xlviii A' xx Erat aūt pascha et azyma post biduum ;
MR clvii MT cclxxvii Et quaerebant summi sacerdotes et scribae ·
quomodo IHM dolo tenerent et occiderent ;
Dicebant enim · non in die festo ; ne forte
tumultus fieret populi ;
MR clviii MT cclxxvi L lxxiiii IO xcviii Et cum esset bethaniae in domo simonis le
prosi et recumberet · uenit mulier habens

alabastrum unguenti nardispicati p̄ti
osi. et fracto alabastro. effudit super
caput eius; erant aūt quidam indigne
ferentes. intra semet ipsos dicentes;
Ut quid perditio ista unguenti facta ē?
Poterat enim unguentum istud uenun
dari plusquam trecentis denariis et da
ri pauperibus. et fremebant in eam;
Ihs aūt. dixit eis. sinite eam. quid illi
molesti estis? bonum opus. operata
ē in me; Semper enim pauperes habetis
uobiscum. et cum uolueritis potestis
illis bene facere. me aūt non semper
habetis. Quod habuit haec fecit. p̄ — m̄c clviii / m̄t cclxxvi / io xcviii
uenit unguere corpus meum in sepul
tura. Amen dico uobis. ubicumque
praedicatum fuerit euangeliū istud V
in uniuerso mundo. et quod fec̄ haec
narrabitur in memoriam eius. — m̄c clx
Et iudas scariothes unus de duodecim. — m̄t cclxxv / l cclxiii
abiit ad summos sacerdotes ut pro A
deret eum illis; qui audientes gaui
si sunt. et promiserunt ei pecuniam illi
se daturos; et quaerebat quomodo eū

oportune traderet ; Et primo die azymo
rum quando pascha immolabant . dicunt
ei discipuli ; quo uis eamus et paremus ti
bi . ut manduces pascha . et mittit duos
ex discipulis suis . et dicit eis ; Ite in ciui
tatem . et occurret uobis homo la gue
nam aquae baiulans ; sequimini eum .
Et quocumque introierit . dicite domi
no domus ; quia magister dicit ; ubi est
diuersorium meum et refectio mea .
ubi pascha cum discipulis meis manducē .
Et ipse uobis demonstrabit caenaculum
grande stratum . et illic parate nobis ;
Et abierunt discipuli et uenerunt in
ciuitatem . et inuenerunt sicut dixe
rat illis . et praeparauerunt pascha ;
mt clxxi
mr cclxxviiii
lo lxxii &
cxxi
Vespere autem facto . uenit cum duodecim ;
Et discumbentibus eis et manducantibus .
ait ihs ; Amen dico uobis . quia unus ex
mt clxxii
mr cclxxx
l cclxviiii
lo cxxii
mt clxiii
mr cclxxxi
l cclxviiii
uobis me tradet . qui manducat mecum ;
At illi . coeperunt contristari . et dicere
ei sigillatim Numquid ego . qui ait
illis ; Unus ex duodecim . qui intingit
mecum manum in catino ; et filius qui

dem hominis. uadit sicut scriptum ē de eo.
Uae aūt homini illi. per quem filius hominis
tradetur. Bonum erat ei. si non esset na
Mr clxiiii
Mt cclxxxii
tus homo ille. Et manducantibus illis.
Mr clxv
Mt cclxxxiiii
L cclxvi
Io lv & lvvi
accepit ihs panem et benedicens fregit. et
dedit eis et ait. Sumite. hoc ē corpus meum.
Et accepto calice gratias agens dedit eis.
Mr clxvi
Mt cclxxxv
L cclxv
Et biberunt ex illo omnes. et ait illis. hic
ē sanguis meus noui testamenti. qui pro
multis effundetur. Amen dico uobis. quod
iam non bibam de genimine uitis. usq; in
diem illum cum illud bibam nouum in
regno dī. Et hymno dicto. exierunt in
Mr clxvii
Mt cclxxxvi
montem oliuarum. Et ait eis ihs. Omnes
Mr clxviii
Mt cclxxxvii
Io clii
scandalizabimini in nocte ista. quia scrip
tum ē. percutiam pastorem. et dispargen
Mr clxviiii
Mt cclxxxvii
tur oues. Sed postea quam resurrexero.
praecedam uos in galileam. Petrus aūt.
Mr clxx
Mt cclxxxviiii
L cclxxv
Io cxxvi
ait ei. et si omnes scandalizati fuerint.
sed non ego. et ait illi ihs. Amen dico tibi.
bis
quia tu hodie in nocte hac. prius quam gal
lus uocem dederit. ter me es negaturus.
At ille amplius loquebatur. et si oportuerit
Mr clxxi
Mt ccxc
me simul conmori tibi. non te negabo.

MR clxxii
MT ccxci
L cclxxviii
Jo clvi
MR clxxiii
MT ccxcii

SIMILITER AUT̄ ET OMS DICEBANT ;

ET UENIUNT IN PRAEDIUM CUI NOMEN GETHSEMANI / ET AIT DISCIPULIS SUIS ; SEDETE HIC / DONEC OREM ; ET ADSUMIT PETRUM ET IACOBUM ET IOHANNEM SECUM / ET COEPIT PAUÉRE ET TEDÉRE ;

MR clxxiiii
MT ccxciii
Jo cvii

ET AIT ILLIS ; TRISTIS Ē ANIMA MEA · USQ; AD MORTĒM ; SUSTINETE HIC / ET UIGILATE ;

MR clxxv
MT ccxciiii
L cclxxxi
Jo clxi

ET CUM PROCESSISSET PAULULUM / PROCIDIT SUPER TERRAM / ET ORABAT UT SI FIERI POSSET / TRANSIRET AB EO HORA ; ET DIXIT · ABBA PATER / OMNIA TIBI POSSIBILIA SUNT / TRANSFER CALICEM HUNC A ME ; SED NON QUOD EGO UOLO / SED QUOD TU ;

MR clxxvi
MT ccxcv
L cclxxxii
Jo lvii
Mc xl ii

ET UENIT · ET INUENIT EOS DORMIENTES / ET AIT PETRO ; SIMON DORMIS / NON POTUISTI UNA HORA UIGILARE ; VIGILATE ET ORATE / UT NÓN INTRETIS IN TEMPTATIONEM ;

MR clxxvii
MT ccxcvi
L cclxxxiiii
Mc cclxxvi
MR clxxviii
MT ccxcvii
Jo lxx
MR clxxviiii
MT ccxcviii

SPS QUIDEM PROMPTUS / CARO UERO INFIRMA ;

ET ITERUM ABIIT / ET ORAUIT EUNDEM SERMONĒ DICENS ; ET REUERSUS DENUO / INUENIT EOS DORMIENTES ; ERANT ENIM OCULI ILLORUM GRAUATI / ET IGNORABANT QUID RESPONDERENT EI ;

MR clxxx
MT ccxcviiii
Jo ciii

ET UENIT TERTIO / ET AIT ILLIS ; DORMITE IAM ET REQUIESCITE ; SUFFICIT ; UENIT HORA / ECCE TRADETUR FILIUS HOMINIS IN MANUS PECCATORŪ ;

Surgite eamus; ecce qui me tradet prope est ;
Et adhuc eo loquente uenit iudas scarioth un’
ex duodecim . et cum illo turba multa cum
gladiis et lignis missi a summis sacerdotib; .
et a scribis et senioribus . Dederat autē tra
ditor eius signum eis dicens ; Quemcumq;
caute
osculatus fuero ipse ē tenete eum et du
cite ; Et cum uenisset statim accedens
ad eum ait ; Rabbi ; et osculatus ē eum ; At
illi manus iniecerunt in eum . et tenuer’
eum Unus autē de circumstantibus edu
cens gladium percussit seruum summi
sacerdotis . et anputauit illi auriculam ;
Et respondens ihs ait illis ; Tamquam ad
latronem existis cum gladiis et lignis c̄
prachendere me . Cottidie eram apud uos
in templo docens et non me tenuistis .
sed ut adimpleantur scripturæ .
Tunc discipuli eius relinquentes eum . omš
fugerunt Adulescens autē quidam seque
batur eum amictus sindone super nudo .
et tenuerunt eum ; At ille reiecta sindone
nudus profugit ab eis ; Et adduxerunt
ihm ad summum sacerdotē . et conuenerun

MR CLXXXI
I
MT CCC
L CCLXXXV
IO CLVIII

MR CLXXXII
II
MT CCCI
L CCLXXXVI

MR CLXXXIII
I
MT CCCII
L CCLXXXII
IO CLX

MR CLXXXIIII
I
MT CCCIIII
L CCLXXXVIII
IO CLXI

MR CLXXXV
II
MT CCCV

MR CLXXXVI
X

MR CLXXXVII
I
MT CCCVI
L CCXC
IO CLXII

OMNES SACERDOTES ET SCRIBAE ET SENIORES ;

MT CLXXXVIII
MR CCCVII
IO CXLIIII
PETRUS AUT̄ A LONGE SEQUUTUS Ē EUM· USQ; INTRO
IN ATRIUM SUMMI SACERDOTIS ; ET SEDEBAT CŪ
MINISTRIS· ET CALEFACIEBAT SE AD IGNEM ;

MT CLXXXVIIII
MR CCCVIIII
L CCCV
SUMMI UERO SACERDOTES ET OMNE CONCILIUM
QUAEREBANT ADUERSUM IHM̄ TESTIMONIUM
UT EUM MORTI TRADERENT· NEC INUENIEBANT ;
MULTI ENIM TESTIMONIUM FALSUM DICEBANT
ADUERSUS EUM· ET CONUENIENTIA TESTIMONIA
NON ERANT ;

MT CXC
MR CCCVIIII
ET QUIDAM SURGENTES· FALSŪ
TESTIMONIUM FEREBANT ADUERSUS EUM DICENTES ;
QM̄ NOS AUDIUIMUS EUM DICENTEM·
EGO DISSOLUAM TEMPLUM HOC MANU FACTŪ
ET PER TRIDUUM ALIUD NON MANU FACTUM
AEDIFICABO ; ET NON ERAT CONUENIENS TESTIMONIUM
ILLORUM ; ET EXSURGENS SUMMUS

XIII
SACERDOS IN MEDIUM· INTERROGAUIT IHM̄
DICENS ; NON RESPONDES QUICQUAM AD EA QUAE
TIBI OBICIUNTUR AB HIS ; ILLE AUT̄ TACEBAT·
ET NIHIL RESPONDIT ; RURSUM SUMMUS SACERDOS
INTERROGABAT EUM· ET DICIT EI ; TU ES
XPS FILIUS BENEDICTI ;

MT CXCI
MR CCCX
L CCXCVII
IO LXVIII
IHS AUT̄· DIXIT ILLI ;
EGO SUM ; ET UIDEBITIS FILIUM HOMINIS A DEXTRIS
SEDENTEM UIRTUTIS· ET UENIENTEM CŪ

nubibus caeli ; Summus aūt sacerdos scin mr cxcii / mt cccxi
dens uestimenta sua ait · Quid adhuc desi mr cxciii / mt cccxii / l ccxcviii
deramus testes ; Audistis blasphemiam quid
uobis uidetur ; Qui omš condempnauerunt
eum esse reum mortis · Et coeperunt qui mr cxciiii / mt cccxiii / l cc xciiii / io clxxii
dam conspuere eū et uelare faciem eius et
colaphis eum caedere · et dicere ei ; propheti
za ; Et ministri alapis eum caedebant ; mr cxcv / mt cccxiiii / l ccxci / io clxxv / & clxxvi
Et cum esset petrus in atrio deorsum uenit
una ex ancillis summi sacerdotis · Et cum
uidisset petrum calefacientem se aspi
ciens illum ait ; Et tu cum ihū nazareno
eras ; At ille negauit dicens · Neque scio mr cxcvi / mt cccxv / l ccxcii / io clxxv
neq; noui quid dicis · Et exiit foras ante
atriū et gallus cantauit ; Rursum aūt
cum uidisset illum ancilla · coepit dicere
circumstantibus quia hic ex illis est ;
At ille iterum negauit · et post pusillū
rursus qui adstabant dicebant petro ;
Uere ex illis es · nam et galileus es ; Ille aūt
coepit anathematizare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicitis ; et
statim iterum gallus cantauit ; mr cxcvii / mt cccxvi / l ccxciii
Et recordatus ē petrus uerbi quod dixerat ei

IHS prius quam gallus cantet bis ter me ne

mr cxcviii
mt cccxvii
l ccxciii

gabis et coepit flere : Et confestim mane
consilium facientes summi sacerdotes cũ
senioribus et scribis et uniuerso concilio :

mr cxcviiii
mt cccxviii
l ccc
io clxxvi

mr cc
mt cccxx
l cccii
io clxxviii

Vinciente ihm duxerunt et tradider̃t
pilato Et interrogauit eum pilatus :
ues rex iudaeorum ? At ille respondens ait illi :

mr cci
mt cccxxi
io clxxx
mt cccxxii

Tu dicis Et accussabant eum summi sacer
dotes in multis ; pilatus autem rursum in
terrogauit eum dicens ; Non respondes
quicquam, uide in quantis te accusant ;
IHS autem amplius nihil respondit ita ut mi

mr ccii
mt cccxxiii
l cccviiii

raretur pilatus : Per diem autem festum di
mittere solebat illis unum ex uinctis quẽ

mr cciii
mt cccxxiiii
io clxxxiii

cumque petissent ; Erat autem qui dicebat
barabbas qui cum seditiosis erat uinctus
qui in seditione fecerat homicidiũ : Et
cum accendisset turba coepit rogare eũ
sicut semper faciebat illis ; pilatus autem
respondit eis et dixit ; Uultis dimittam
uobis regem iudaeorum ? Sciebat enim

[illegible]
mr cciiii
mt cccxxv
l cccx
io clxxxiiii

quod per inuidiam tradidissent eum sum
mi sacerdotes Pontifices autem concitaue
runt turbam ut magis barabban dimitteret eis ;

Pilatus aut̄ iterum respondens ait illis ;
Quid ergo uultis ut faciam regi iudaeorum ?
At illi iterum clamauerunt . crucifige eū ;
Pilatus aut dicebat eis . Quid enim mali fec̄ ?
At illi magis clamabant . crucifige eum ;

MR ccv
MT cccxxvi
L cccxi
IO clxxxviii
& cxciii

Pilatus aut̄ uolens populo satis facere . di
misit illis barabban . et tradidit ih̄m fla
gellis caesum . ut crucifigeretur ;

MR ccvi
MT cccxxviii
L cccxiii
IO cxcvi

Milites aut̄ duxerunt eum in atriū prae
torii . et conuocant totam cohortem .
Et induunt eum purpora . et inponunt ei
plectentes spineam coronam . et coeper̄
salutare eum ; haue . rex iudaeorum ;
Et percutiebant caput eius harundine . et
conspuebant eum . et ponentes genua ado
rabant eum . Et postquam inluserunt
ei . exuerunt eum purpora . et induerunt
illum uestimentis suis . et educunt illū
ut crucifigerent eum . Et angariauerunt
praetereuntem quempiam simonem cy
reneum . uenientem de uilla . patrem ale
xandri et rufi ut tolleret crucem eius ;
Et perducunt eum illum in golgotha locum .
quod ē interpraetatum caluariae locus ;

MR ccvii
MT cccxxviiii
IO clxxxv

MR ccviii
MT cccxxx

MR ccviiii
MT cccxxxi
L cccxv
IO cxcvii

MR ccx
MT cccxxxii
L cccxviii
IO cxcvii

mr ccxi
mt cccxxxiii
io cciii
mr ccxii
mt cccxxxiiii
lc cccxxi
io cci

Et dabant ei bibere murratum uinum. et non
accepit. Et crucifigentes eum. diuiserunt
uestimenta eius. mittentes sortem super
eis quis quid tolleret. Erat aut ora tertia.

mr ccxiii
mr ccxiiii
mt cccxxxv
lc cccxxiiii
io cxcviiii

et crucifixerunt eum. Et erat titulus
causae eius inscriptus. rex iudaeorum;

mr ccxv
mt cccxxxvi
lc cccxxii
io cxcviii

Et cum eo crucifigunt duos latrones. unum
a dextris. et alium a sinistris.

mr ccxvi
lc cclxxvii

Et adimpleta é scriptura quae dicit. et cum ini

mr ccxvii
mt cccxxxvii

quis reputatus é; Et praetereuntes blasphe
mabant eum mouentes capita sua et dicentes;
Ua qui destruit templum. et in tribus diebus
aedificat; saluum fac temet ipsum. descen

mr ccxviii
mt cccxxxviii
lc cccxxii

dens de cruce. Similiter et summi sacer
dotes. inludentes ad alterutrum cum scri
bis dicebant; Alios saluos fecit. se ipsum
non potest saluum facere. xp̄s rex isr̄l.
descendat nunc de cruce. ut uideamus et

mr ccxviiii
mt cccxxxviiii
lc cccxxv

credamus. Et qui cum eo crucifixerant.

mr ccxx
mt cccxl
lc cccxxvii

conuiciabantur ei. Et facta hora sexta
tenebrae factae sunt per totam terram. us

mr ccxxi
mt cccxli

que in horam nonam. Et hora nona excla
mauit ih̄s uoce magna dicens; heloi heloi.
lema sabacthani; quod é interpraetatum.

Ds meus. ds meus. ut quid dereliquisti me ;
Et quidam de circumstantibus audientes
dicebant ; ecce heliam uocat Currens
aut unus . et implens spongiam aceto .
circumponensq; calamo potum dabat
et dicens ; Sinite uideamus si ueniat helias .
ad deponendum eum ; Ihs aut emissa uoce
magna expirauit ; Et uelum templi scis
sum ē in duo . a summo usque deorsum ;
Videns aut centurio qui ex aduerso stabat
quia sic clamans exspirasset ait ; uere .
homo hic filius di erat ; Erant aut et muli
eres de longe aspicientes . inter quas erat
maria magdalenae . et maria iacobi mino
ris et ioseph mater . et salomae ; et cum
esset in galilea sequebantur eum et
ministrabant ei ; Et aliae multae . quae
simul cum eo ascenderant hierusolyma ;
Et cum iam sero esset factum . quia erat
parasceue quod ē ante sabbatum . uenit
ioseph ab arimathia nobilis decurio . qui
et ipse erat expectans regnum di ; Et
audacter introiit ad pilatum . et peti
it corpus ihu ; pilatus aut mirabatur

mr ccxxxii II
mt cccxlii
l cccxxiii

mr ccxxxiii I
mt cccxliii
l cccxxviii
io cc iiii

mr ccxxxiiii
mt cccxliiii
l cccxxviiii

mr ccxxxv
mt cccxlvi
l cccxxx

mr ccxxxvi
mt cccxlvii

mr ccxxxvii
mt cccxlviii
l cccxxxii
io ccvi

si iam obisset ; et accersito centurione in
terrogauit eum : si iam mortuus esset ; et cū
cognouisset a centurione / donauit corpus
Mt ccxxviii I Mr cccxlviii L cccxxiii Io ccviii
ioseph . Ioseph aut̄ mercatus sindonem . et
deponens eum inuoluit sindone / et posuit
eum in monumento quod erat excisum de
petra . et aduoluit lapidem ad ostium mo
Mt ccxxviiii VI Mr cccl
numenti . Maria aut̄ magdalenae . et ma
ria ioseph . aspiciebant ubi poneretur ;
Mt ccxxx VI L cccxxxv
Et cum transisset sabbatū Maria magda
lenae et maria iacobi et salome / emerunt
aromata . ut uenientes unguerent eum ;
Mt ccxxxi I Mr ccclii L cccxxxvi Io ccviiii
Et ualde mane una sabbatorum . ueniunt
ad monumentum / orto iam sole ; et dice
bant ad inuicem ; quis reuoluit nobis lapi
dem ab ostio monumenti ? et respicientes .
uiderunt reuolutum lapidem . erat quip
pe magnus ualde ; et introeuntes in monu
mentum / uiderunt iuuenem sedentem
dextris . coopertum stola candida . et ob
Mt ccxxxii II Mr cccliii L cccxxxvii
stipuerunt . Qui dicit illis ; nolite ex
pauescere Ihm̄ quaeritis nazarenum cru
cifixum . surrexit / non ē hic ; ecce locus .
ubi posuerunt eum ; sed ite dicite discipu

LIS EIUS ET PETRO ; QUIA PRAECEDET UOS IN GA
LILAEAM ; IBI EUM UIDEBITIS . SICUT DIX̄ UOBIS ;
AT ILLE EUNTES FUGERUNT DE MONUM̄TO ; M̄ CCXXXIII II M̄ CCCLIIII L CCCXXVIII
INUASERAT ENIM EAS TREMOR ET PAUOR . ET NE
MINI QUICQUAM DIXERUNT . TIMEBANT ENIM ;
SURGENS AUT̄ IHS MANE PRIMA SABBATI . APPA
RUIT PRIMUM MARIAE MAGDALENAE . DE QUA
EIECERAT SEPTEM DAEMONIA ; ILLA UADENS .
NUNTIAUIT HIS QUI CUM EO FUERANT LUGEN
TIBUS ET FLENTIBUS ; ET ILLI AUDIENTES QUIA
UIUERET . ET UISUS ESSET AB EA NON CREDIDERUNT ;
POST HAEC AUT̄ DUOBUS EX EIS AMBULANTIBUS .
OSTENSUS Ē IN ALIA EFFIGIE . EUNTIBUS IN UIL
LAM ; ET ILLI EUNTES . NUNTIAUERUNT CETE
RIS . NEC ILLIS CREDIDERUNT ;
NOUISSIME . RECUMBENTIBUS ILLIS UNDECIM . M̄ CCXXXIIII X
APPARUIT . ET EXPROBRAUIT INCREDULITA
TEM ILLORUM . ET DURITIAM CORDIS ; QUIA
HIS QUI UIDERANT EUM RESURREXISSE . NON
CREDIDERUNT ; ET DIXIT EIS ; EUNTES IN
MUNDUM UNIUERSUM . PRAEDICATE EUAN
GELIUM OMNI CREATURAE ; QUI CREDIDERIT
ET BAPTIZATUS FUERIT . SALUUS ERIT ; QUI
UERO NON CREDIDERIT . CONDEMNABITUR ; SIGNA

aūt eos qui crediderint. / haec sequentur;

In nomine meo daemonia eicient / linguis loquentur nouis / serpentes tollent; et si mortiferum quid biberint / non eos nocebit; super aegros manus inponent. et bene habebunt; et dn̄s quidem ih̄s. post quam loquutus ē eis / adsumptus est in caelum / et sedit a dextris dī. Illi aūt profecti / praedicauerunt ubique; dn̄o cooperante / et sermonem confirmante; sequentibus signis. amen; EXPLICIT

[illegible]

ostendit adicit discipulis ut uenditio ues
timento emant gladium iudas traditor ihu
Passio ihu et sepultura et resurrectio eius

EXPLICIT BRE
VIS EVANGE
LII SECVNDV
LVCAM DO̅
TIAS SEM
PER AMEN

PROLOGVS HIERONIMI

Lucas syrus anthiocensis arte medicus disci pulus apostolorum postea paulum secutus

usq; ad confessionem eius seruiens dno sine

crimine. nam neq; uxorem umquam habens

neq; filios septuaginta quattuor annorum

obiit in bethania plenus spu sco. Qui cum iam

scripta essent euangelia per matheum qui

dem in iudaea. per marcum autem in italia

sco instigante spu in achaiae partibus hoc scrip

sit euangelium.

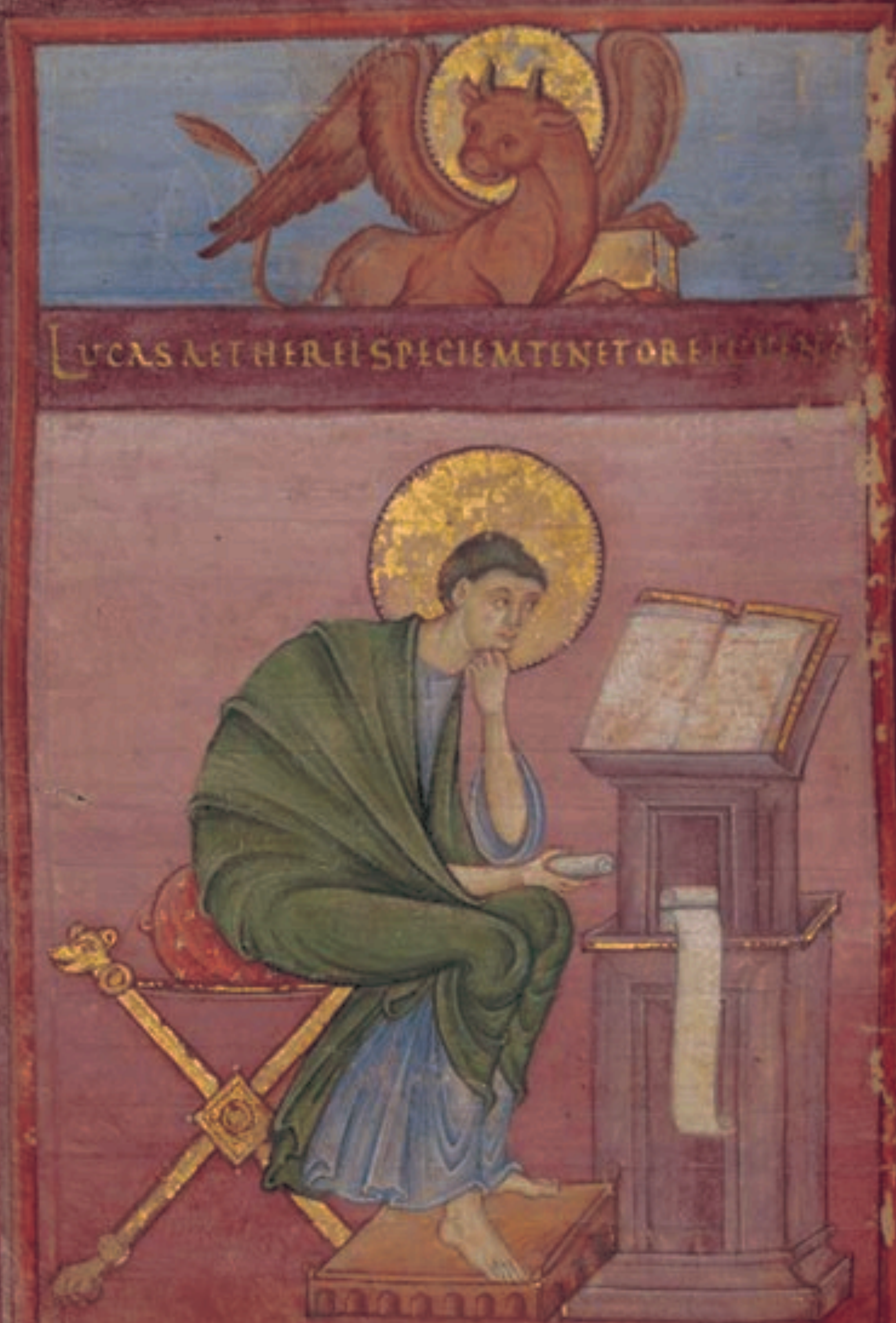
LUCAS AETHEREI SPECIEM TENET ORE IUVENCI

INCIPIT ARGUMENTUM

LUCAS NATIONE SYRUS ANTIOCENSIS
ARTE MEDICUS DISCIPULUS APL̄ORUM
POSTEA PAULUM SECUTUS USQ AD CON
FESSIONEM EIUS SERUIENS DÑO SINE CRI
MINE NAM NEQ UXOREM UNQUAM HA
BENS NEQ FILIOS SEPTUAGINTA QUA
TUOR ANNORUM OBIIT IN BITHYNIA
PLENUS SPŪ SCŌ QUI CUM IAM SCRIP
TA ESSENT EUANGELIA PER MATHEUM
QUIDEM IN IUDAEA PER MARCUM AUTE
IN ITALIA SCŌ INSTIGANTE SPŪ IN A
CHAIAE PARTIBUS HOC SCRIPSIT EUAN
GELIUM SIGNIFICANS ETIAM IPSE IN
PRINCIPIO ANTE ALIA ESSE DESCRIPT
CUI LUCAE NON INMERITO ETIAM SCRI
BENDORUM APOSTOLICORUM ACTUUM
POTESTAS IN MYSTERIO DATUR UT DŌ
IN DM̄ PLENO ET FILIO PRODITIONIS EX
TINCTO ORATIONE AB APL̄IS FACTA SOR
TE DÑI ELECTIONIS NUMERUS COMPLERETUR
SICQ PAUL CONSUM̄ATIONĒ APL̄ICIS ACTI
B DARET QUĒ DIU CONTRA STIMULOS RE
CALCITRANTĒ DÑS ELEGISSET FINIT

+INCIPIT
TEXTVS SCI
EVANGELII
SECVNDVM
LVCAM:

QVONIAMQVIDEMMVLTI
CONATI SUNT ORDINARE NARRA
TIONEM QUAE IN NOBIS COMPLETE SUN̄T
RERUM· SICUT TRADIDERUNT NOBIS
QUI AB INITIO IPSI UIDERUNT· ET MINIS
TRI FUERUNT SERMONIS; UISUM EST
ET MIHI ADSEQUUTO A PRINCIPIO OM
NIBUS DILIGENTER EX ORDINE TIBI
SCRIBERE OPTIME TEOPHILAE· UT COG
NOSCAS EORUM UERBORUM DE QUIBUS
ERUDITUS ES UERITATEM;

I FUIT IN DIEBUS HERODIS REGIS
IUDEAE· SACERDOS QUIDAM NOMINE
ZACHARIAS· DE UICE ABIA; ET UXOR
ILLI DE FILIABUS AARON· ET NOMEN
EIUS ELISABETH; ERANT AUTEM·
AMBO IUSTI ANTE DM̄· INCEDEN
TES IN OMNIBUS MANDATIS ET IUS
TIFICATIONIB; DN̄I SINE QUAERELLA;

ET NON ERAT ILLIS FILIUS· EO QUOD
ESSET ELISABETH STERILIS· ET
AMBO PROCESSISSENT IN DIEBUS
SUIS; FACTUM EST AUTEM CUM SA

CERDOTIO FUNGERETUR ZACHARIAS IN ORDINE UICIS SUAE ANTE DM SECUNDUM CONSUETUDINEM SACERDOTII SORTE EXIIT UT INCENSUM PONERET; INGRESSUS IN TEMPLUM DN̄I. ET OMNIS MULTITUDO ERAT POPULI ORANS FORIS HORA INCENSI; APPARUIT AUTEM ILLI ANGELUS DN̄I. STANS A DEXTRIS ALTARIS INCENSI; ET ZACHARIAS TURBATUS EST UIDENS. ET TIMOR INRUIT SUPER EUM.

AIT AUTEM AD ILLUM ANGELUS; NE TIMEAS ZACHARIA. QN̄M EXAUDITA EST DEPRECATIO TUA; ET UXOR TUA ELISABETH. PARIET TIBI FILIUM. ET UOCABIS NOMEN EIUS IOHANNEM;

ET ERIT GAUDIUM TIBI ET EXULTATIO. ET MULTI IN NATIUITATE EIUS GAUDEBUNT. ERIT ENIM MAGNUS CORAM DN̄O. ET UINUM ET SICERA NON BIBET. ET SP̄U SC̄O REPLEBITUR ADHUC. EX UTERO MATRIS SUAE. ET MULTOS FILIORUM ISRAHEL. CONUERTET AD DN̄M DM̄ IPSORUM;

ET IPSE PRAECEDET ANTE ILLUM IN SPŪ
ET UIRTUTE HELIAE´ UT CONUERTAT
CORDA PATRUM IN FILIOS´ ET INCREDI
BILES AD PRUDENTIAM IUSTORUM;
PARARE DN̄O´ PLEBEM PERFECTAM; ET
DIXIT ZACHARIAS AD ANGELUM; UN
DE HOC SCIAM? EGO ENIM SUM SENEX´
ET UXOR MEA PROCESSIT IN DIEBUS
SUIS

I:II V ET RESPONDENS ANGELUS´ DIXIT EI;
III EGO SUM GABRIHEL´ QUI ADSTO ANTE
DM̄´ ET MIS$\overset{SUS}{SUM}$ LOQUI AD TE´ ET
HAEC TIBI EUANGELIZARE;

II ET ECCE ERIS TACENS· ET NON POTERIS
LOQUI´ USQUE IN DIEM QUO HAEC
FIANT´ PRO EO QUOD NON CREDIDIS
TI UERBIS MEIS´ QUAE IMPLEBUN
TUR IN TEMPORE SUO; ET ERAT
PLEBS EXPECTANS ZACHARIAM´ ET
MIRABANTUR QUOD TARDARET IPSE
IN TEMPLO; EGRESSUS AUTEM NON PO
TERAT LOQUI AD ILLOS; ET COGNOUE
RUNT QUOD UISIONEM UIDISSED INTĒ
PLO´ ET IPSE ERAT INNUENS ILLIS· ET

permansit mutus; Et factum est
ut impleti sunt dies officii eius.
abiit in domum suam; Post hos au
tem dies. concepit helisabeth
uxor eius. et occultabat se mensi
bus quinque dicens; Quia sic mihi
fecit dn̄s in diebus quibus respe
xit auferre obprobrium meum
inter homines;

In mense autem sexto. missus est
angelus gabrihel a dō in ciuitatem
galileae cui nomen nazareth. ad
uirginem disponsatam uiro cui no
men erat ioseph. de domo dauid.
et nomen uirginis maria;

Et ingressus angelus ad eam dix.
Haue gratia plena. dn̄s tecum.
benedicta tu in mulieribus;
Quae cum audisset. turbata est
in sermone eius. et cogitabat
qualis esset ista salutatio; Et
ait angelus ei. Ne timeas maria.
inuenisti enim gratiam apud
dm̄; Ecce concipies in utero.

ET PARIES FILIUM· ET UOCABIS NOMEN
EIUS IHM̄· HIC ERIT MAGNUS· ET FILI
US ALTISSIMI UOCABITUR; ET DABIT
ILLI DN̄S D̄S SEDEM DAUID PATRIS EI̅·
ET REGNAUIT IN DOMO IACOB IN AE
TERNUM· ET REGNI EIUS NON ERIT
FINIS; DIXIT AUTEM MARIA AD ANGELŪ;
QUOMODO FIET ISTUT QM̄ UIRUM NON
COGNOSCO; ET RESPONDENS ANGELUS·
DIXIT EI· SP̄S SC̄S SUPERUENIET IN TE·
ET UIRTUS ALTISSIMI OBUMBRABIT
TIBI; IDEOQUE ET QUOD NASCETUR·
SCM̄ UOCABITUR FILIUS D̄I; ET ECCE
ELISABETH· COGNATA TUA· ET IPSA CON
TU
CEPIT FILIUM IN SENEC·TÆ SUA· ET HIC
MENSIS EST SEXTUS· ILLI QUAE UOCA
TUR STERELIS· QUIA NON ERIT INPOS
SIBILE APUD D̄M OMNE UERBUM; DI
XIT AUTEM MARIA; ECCE ANCILLA DN̄I·
FIAT MIHI SECUNDUM UERBUM TUUM;
ET DISCESSIT AB ILLA ANGELUS; EX
SURGENS AUTEM MARIA IN DIEBUS
ILLIS ABIIT IN MONTANA CUM FESTI
NATIONE IN CIUITATEM IUDA· ET IN

trauit in domum zachariae et salutauit
elisabeth; Et factum est ut audiuit
salutationem mariae helisabet
exultauit infans in utero eius; et
repleta est spū scō helisabeth;
Et exclamauit uoce magna et dixit;
Benedicta tu inter mulieres et be
nedictus fructus uentris tui; Et un
de hoc mihi ut ueniat mater dn̄i
mei ad me. Ecce enim ut facta est
uox salutationis tuae in auribus
meis exultauit in gaudio infans in
utero meo; Et beata quae credidit
qm̄ perficientur ea quae dicta sunt
$\overset{\text{ei}}{\text{ti}}$bi a dn̄o; Et ait maria; Magnificat
anima mea dn̄m et exultauit sp̄s me
+ us in dō salutari meo; Quia respe
xit humilitatem ancillae suae ecce
enim ex hoc beatam me dicent om̄s
generationes; Quia fecit mihi mag
na qui potens est et scm̄ nomen eius
Et misericordia eius in progenies
et progenies timentibus eum;
Fecit potentiam in brachio suo

dispersit superbos mente cordis sui;
Deposuit potentes de sede. et ex
altauit humiles; Esurientes
impleuit bonis. et diuites dimi
sit inanes; Suscepit israhel
puerum suum. recordatus mi
sericordiae suae; Sicut loqu
tus est ad patres nostros. abra
ham et semini eius in saecula;
Mansit autem maria cum illa qua
si mensibus tribus. et reuersa ē k iii
in domum suam; Helisabeth autē
impletum est tempus pariendi.
et peperit filium. et audierunt
uicini et cognati eius quia magni
ficauit dn̄s misericordiam suam
cum illa. et congratulabantur
ei; Et factum est in die octauo.
uenerunt circumcidere puerum.
et uocabant eum nomine patris
sui zachariam; Et respondens ma
ter eius dixit Nequaquam. sed
uocabitur iohannes; Et dixerun̄
ad illam; Quia nemo est in cognatio

ne tua· qui uocetur hoc nomine; In
nuebant autem patri eius· quem uel
let uocari eum; et postulans pugilla
rem scripsit dicens· iohannes est no
men eius; Et mirati sunt uniuersi;
Apertum est autem ilico os eius· et
lingua eius· et loquebatur benedi
cens dm̄; Et factus est timor super
omnes uicinos eorum· et super om
nia montana iudaeae· diuulgaban
tur omnia uerba haec; Et posuerunt
omnes qui audierant in corde suo·
dicentes; Quid putas puer iste
erit; Etenim manus dn̄i· erat cum
illo; Et zacharias pater eius· inple
tus est spū scō· et prophetauit
dicens;

Benedictus dn̄s dś israhel· quia uisita
uit et fecit redemptionem plebi
suae· Et erexit cornu salutis nobis·
in domo dauid pueri sui; Sicut lo
quutus est per os scōrum· qui a se
culo sunt prophetarum eius· Salu
tem ex inimicis nostris· et de manu

omnium qui oderunt nos; Ad faciendam
misericordiam cum patribus nostris·
et memorari testamenti sui sc̄i ;
Ius iurandum quod iurauit ad abrahā
patrem nostrum· daturum se nobis ;
Vt sine timore· de manu inimicorum
nostrorum liberati seruiamus illi;
In scitate et iustitia coram ipso· om
nibus · diebus nostris ; Et tu
puer propheta altissimi uocaberis·
praeibis enim ante faciem dn̄i para
re uias eius· Ad dandam scientiam
salutis plebi eius· in remissionem pec
catorum eorum; Per uiscera miseri
cordiae dī nostri· in quibus uisitauit
nos oriens ex alto; Inluminare his
qui in tenebris et in umbra mortis
sedent· ad dirigendos pedes nostros
in uiam pacis;

Puer autem crescebat et confortabat’
spū· et erat in desertis usque in di
em ostensionis suae ad israhel ;

Factum est autem in diebus illis·
Exiit edictum a cesare augusto ut L III

dis scriberetur uniuersus orbis ;
Haec disscriptio prima facta est ·
a praesidae syriae cyrino ; Et ibant
omnes ut profiterentur singuli
in suam ciuitatem ; Ascendit autem
et ioseph a galilea de ciuitate naza
reth in iudaeam ciuitatem dauid ·
quae uocatur bethleem ; Eo quod
essed de domo et familia dauid · ut
profiteretur cum maria disponsa
ta sibi uxore pregnatae ; Factum
est autem cum essent ibi impleti
sunt dies ut pareret ; Et peperit
filium suum primo genitum et
pannis eum inuoluit ; et reclina
uit eum in praesepio · quia non erat
eis locus in diuersorio ; Et pastores
erant in regione eadem uigilantes ·
et custodientes uigilias noctis su
pra gregem suum ; Et ecce angelus
dni stetit iuxta illos · et clari
tas di circumfulsit illos · et timu
erunt timore magno ; Et dixit
illis angelus ; Nolite timere ·

Ecce enim euangelizo uobis gaudium
magnum· quod erit omni populo·
Quia natus est uobis hodie saluator·
qui est xp̄s dn̄s· in ciuitate dauid·
Et hoc uobis signum· Inuenietis in
fantem pannis inuolutum· et posi
tum in praesepio· Et subito facta ē
cum angelo multitudo militiae
caelestis· laudantium dm̄ et dicen
tium· Gloria in altissimis dō· et
in terra pax hominib; bone uolun
tatis· Et factum est ut discesse
runt ab eis angeli in caelum· pasto L III
res loquebantur ad inuicem·
Transeamus usq; in bethleem·
et uideamus hoc uerbum quod fac
tum est· quod dn̄s ostendit nobis·
Et uenerunt festinantes· et inuene
runt mariam et ioseph· et infantem
positum in praesepio· Uidentes
autem· cognouerunt de uerbo
quod dictum erat illis de puero
hoc· Et omnes qui audierunt
mirati sunt· et de his quae dic

taerant a pastoribus ad ipsos; Mari
a autem conseruabat omnia uerba haec
conferens in corde suo; Et reuer
si sunt pastores glorificantes et
laudantes dm̄; In omnibus quae audi
erant et uiderant sicut dictum
+ est ad illos; Et postquam consum
mati sunt dies octo ut circumcide
retur puer uocatum est nomen eius
ihs quod uocatum est ab angelo
prius quam in utero conciperetur;
Et postquam impleti sunt dies pur
gationis eius secundum legem mo
ysi tulerunt illum in ierusalem
ut sisterent eum dn̄o sicut scrip
tum est in lege dn̄i; Quia omne
masculinum adaperiens uuluam
scm̄ dn̄o uocabitur; Et ut darent
hostiam secundum quod dictum ē
in lege dn̄i par turturum aut duos
pullos columbarum

n Et ecce homo erat in hierusalem cui
nomen symeon; Et homo iste iustus
et timoratus expectans consola

TIONEM ISRAHEL ; ET SPS̄ SCS̄ ERAT IN EO ;
ET RESPONSUM ACCEPERAT AB SPŪ SCŌ
NON UISURUM SE MORTEM NISI PRIUS
UIDERET XPM̄ DNĪ ; ET UENIT IN SPŪ IN
TEMPLUM ; ET CUM INDUCERENT PUE
RUM IHM̄ PARENTES EIUS UT FACEREN̄
SECUNDUM CONSUETUDINEM LEGIS
PRO EO ; ET IPSE ACCEPIT EUM IN ULNAS
SUAS ET BENEDIXIT DM̄ ET DIXIT ;
NUNC DIMITTIS SERUUM TUUM DNĒ
SECUNDUM UERBUM TUUM IN PACE ;
QUIA UIDERUNT OCULI MEI SALUTARE TU
UM QUOD PARASTI ANTE FACIEM OM
NIUM POPULORUM ; LUMEN AD REUE
LATIONEM GENTIUM ET GLORIAM
PLEBIS TUAE ISRAHEL.
ET ERAT PATER EIUS ET MATER MIRAN
TES SUPER HIS QUAE DICEBANTUR DE ILLO.
ET BENEDIXIT ILLIS SYMEON ET DIXIT AD
MARIAM MATREM EIUS ; ECCE POSITUS
EST HIC IN RUINAM ET RESURRECTIONĒ
MULTORUM IN ISRAHEL ET IN SIGNUM
CUI CONTRADICETUR ; ET TUAM IPSIUS
ANIMAM PERTRANSIBIT GLADIUS UT

reuelentur ex multis cordibus cogitationes; Et erat anna prophetissa filia fanuhel de tribu asser; haec processerat in diebus multis et uixerat cum uiro suo annis septem a uirginitate sua;

Et haec uidua usque ad annos LXXXIIII quae non discedebat de templo ieiuniis et obsecrationibus seruiens nocte ac die; Et haec ipsa hora superueniens confitebatur dño et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem hierusalem; Et ut perfecerunt omnia secundum legem dñi reuersi sunt in galileam in ciuitatem suam nazareth; puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dī erat in illo; Et ibant parentes eius per omnes annos in hierusalem in die sollemni paschae; Et cum factus esset annorum duodecim ascendentibus illis in hierusolimam secundum consuetu

dinem diei festi· Consummatisque
diebus cum redirent· remansit pu
er ihs in hierusalem· et non cogno
uerunt parentes eius· Existiman
tes autem illum esse in comitatu
uenerunt iter diei· et requirebant
eum inter cognatos et notos· Et
non inuenientes reuersi sunt in
hierusalem· requirentes eum·
Et factum est post triduum· inuene
runt illum in templo sedentem in me
dio doctorum· audientem illos et
interrogantem·
Stupebant autem omnes qui eum au LIIII II IO LXII MC XIII
diebant· super prudentia et respon
sis eius· Et uidentes ammirati sunt·
Et dixit mater eius ad illum· Fili quid LV X
fecisti nobis sic· ecce pater tuus
et ego dolentes quaerebamus te·
Et ait ad illos· Quid est quod me quae
rebatis· nesciebatis quia in his
quae patris mei sunt· oportet me es
se· et ipsi non intellexerunt
uerbum quod locutus est ad illos·

ET DESCENDIT CUM EIS ET UENIT NAZARETH
ET ERAT SUBDITUS ILLIS; ET MATER EIUS
CONSERUABAT OMNIA UERBA HAEC IN COR
DE SUO; ET IHS PROFICIEBAT SAPIENTIA
ET AETATE ET GRATIA APUD DM ET HOMINES.

III LXI
III
[illegible] XVII
IO II

ANNO AUTEM QUINTO DECIMO IMPERII
TIBERII CAESARIS PROCURANTE PONTIO
PILATO IUDAEAM TETRACHA AUTEM GALI
LEAE HERODAE PHILIPPO AUTEM FRA
TRE EIUS TETRACHA ITUREAE ET TRACO
NITIDIS REGIONIS ET LYSANIA ABILINE
TETRACHA SUB PRINCIPIBUS SACERDO
TUM ANNA ET CHAIPHA FACTUM EST
UERBUM DNI SUPER IOHANNEM ZACHA
RIAE FILIUM IN DESERTO;

LVII
I
MT II
[illegible] VIII
[illegible]

ET UENIT IN OMNEM REGIONEM IORDANIS
PRAEDICANS BAPTISMUM PAENITENTIAE
IN REMISSIONEM PECCATORUM SICUT
SCRIPTUM EST IN LIBRO SERMONUM
ESAIAE PROPHETAE; VOX CLAMANTIS IN
DESERTO PARATE UIAM DNI RECTAS FA
CITE SEMITAS EIUS, OMNIS UALLIS
IMPLEBITUR ET OMNIS MONS ET COL
LIS HUMILIABITUR; ET ERUNT PRAUA

in directa· et aspera in uias planas; Et
uidebit omnis caro· salutare dī; LVIII V d. x
Dicebat ergo ad turbas· quae exiebant
ut baptizarentur ab ipso; Genimi
na uiperarum· quis ostendit uobis
fugere a uentura ira· Facite ergo
fructus dignos paenitentiae· et ne
ceperitis dicere patrem habemus abra
ham; Dico enim uobis· quia potest ds̄
de lapidibus istis suscitare filios
abrahae; Iam enim securis ad radi
cem arborum posita est; Omnis er
go arbor non faciens fructum bo
num· excidetur et in ignem mittetur·
Et interrogabant eum turbae dicen LVIIII ×
tes; Quid ergo faciemus· Respon
dens autem· dicebat illis; Qui ha
bet duas tunicas· det non habenti;
Et qui habet escas· similiter faciat;
Venerunt autem et publicani ut
baptizarentur· et dixerunt ad illū;
Magister· quid faciemus· At ille·
dixit ad eos; Nihil amplius· quam
quod constitutum est uobis facia

tis; Interrogabant autem eum et milites dicentes · Quid faciemus et nos; Et ait illis; Neminem concutiatis · neque calumniam faciætis · et contenti estote stipendiis uestris; Exestimante autem populo : et cogitantib; omnibus · in cordibus suis de iohanne · ne forte ipse esset xp͞s · respondit iohannes dicens omnibus;

LXV
I
MT IIII
IOH XI
Q XII &
VI

Ego quidem aqua baptizo uos · uenit autem fortior me · cuius non sum dignus soluere corrigiam calciamentorum eius; Ipse uos baptizabit · in sp͞u sc͞o et igni ·

LXI
II
IOH XII

Cuius uentilabrum in manu eius · et purgabit aream suam; Et congregabit triticum in horreum suum · paleas autem conburet igni inextinguibili; Multa quidem et alia exhortans · euangelizabat populo;

LXII
II
IOH C XL IIII
MR LVIIII

Herodes autem tetr^R^acha · cum corriperetur ab illo de herodiade uxore fratris sui · et de omnibus malis quę fecit herodes · Adiecit et hoc supra

omnia et inclusit iohannem in carcerē;
Factum est autem cum baptizare tur
omnis populus· et ih̄u baptizato et o
rante apertum est caelum · et dis
cendit sp̄s sc̄s corporali specie sicut
columba in ipsum· et uox de caelo
facta est; Tu es filius meus dilec
tus in te conplacuit mihi;

Lxiii
i
Mt xiiii
Mr v
Io xv

Et ipse ih̄s erat incipiens quasi anno
rum· XXX· ut putabatur filius ioseph;

Lxiiii
iii
Mt i
Lu xiii
Mr v

Qui fuit heli
Qui fuit melchi
Qui fuit mathathie
Qui fuit esli
Qui fuit mathathie
Qui fuit iuda
Qui fuit zorobabel,
Qui fuit melchi·
Qui fuit helmadan
Qui fuit eliezer
Qui fuit leui
Qui fuit ioseph
Qui fuit matthath
Qui fuit iannae·

Qui fuit amos
Qui fuit naccae
Qui fuit semei·
Qui fuit iohanna
Qui fuit salathihel,
Qui fuit addi
Qui fuit her
Qui fuit iorim
Qui fuit symeon
Qui fuit iona
Qui fuit leui
Qui fuit ioseph
Qui fuit naum
Qui fuit math·

Qui fuit iosech
Qui fuit resa
Qui fuit neri
Qui fuit cosam
Qui fuit hiesu
Qui fuit matiath
Qui fuit iuda
Qui fuit heliacim
Qui fuit melea
Qui fuit nathan
Qui fuit obeth
Qui fuit naasson
Qui fuit esrom
Qui fuit iacob·
Qui fuit thare
Qui fuit ragau
Qui fuit sale
Qui fuit sem
Qui fuit matusale
Qui fuit malalehel
Qui fuit seth
Qui fuit menna
Qui fuit dauid·
Qui fuit booz·
Qui fuit amidab
Qui fuit phares
Qui fuit isaac
Qui fuit nachor
Qui fuit phalec
Qui fuit cainan
Qui fuit noe
Qui fuit enoch
Qui fuit cainan
Qui fuit adam
Qui fuit matthaia
Qui fuit iesse
Qui fuit salmon
Qui fuit aram
Qui fuit iudae
Qui fuit abrahae
Qui fuit seruch
Qui fuit heber
Qui fuit arfaxad
Qui fuit lamech
Qui fuit iareth
Qui fuit enos
Qui fuit ·dī
Qui fuit

IHS AVTEM PLENVS SPV SCO REGRESSVS IIII LXV II
sus est ab iordane et agebatur in spu XV
in deserto diebus quadraginta et temp VI
tabatur a diabulo; Et nihil manducauit
in diebus illis et consummatis illis
esuriit; Dixit autem illi diabulus
Si filius di es dic lapidi huic ut pa
nis fiat; Et respondit ad illum
ihu; Scriptum est quia non in pa
ne solo uiuit homo sed in om
ni uerbo di; Et duxit illum diabo
lus et ostendit illi omnia regna
orbis terrae in momento tempo
ris et ait ei; Tibi dabo potestatem
hanc uniuersam et gloriam illo
rum quia tradita sunt mihi et
cui uolo do illa; Tu ergo si adora
ueris coram me erunt tua omnia;
Et respondens ihs dixit illi; Scrip
tum est dnm dm tuum adorabis
et illi soli seruies; Et duxit illum
in hierusalem et statuit eum su
pra pinna templi et dixit illi;
Si filius di es mitte te hinc deorsum;

SCRIPTUM EST ENIM QUOD ANGELIS SUIS
MANDABIT DE TE UT CONSERUENT TE
ET QUIA IN MANIBUS TOLLENT TE NE FOR
TE OFFENDAS AD LAPIDEM PEDEM TUUM;
ET RESPONDENS IHS AIT ILLI; DICTUM EST
NON TEMPTABIS DNM DM TUUM; ET CON
SUMMATA OMNI TEMPTATIONE DIABO
LUS RECESSIT AB ILLO USQUE AD TEMPUS;

LXVII I Mt XXIII Mr XXVII Io XLVI
ET REGRESSUS EST IHS IN UIRTUTE SPS IN GA
LILEAM ET FAMA EXIIT PER UNIUERSAM
REGIONEM DE ILLO; ET IPSE DOCEBAT IN SY
NAGOGIS EORUM ET MAGNIFICABATUR
AB OMNIBUS;

LXVIII X
ET UENIT NAZARETH UBI ERAT NUTRITUS·
ET INTRAUIT SECUNDUM CONSUETUDINEM
SUAM DIE SABBATI IN SYNAGOGAM ET SUR
REXIT LEGERE; ET TRADITUS EST ILLI LIBER
PROPHETAE AESAIAE; ET UT REUOLUIT LI
BRUM INUENIT LOCUM UBI SCRIPTUM
ERAT; SPS DNI SUPER ME PROPTER QUOD
UNXIT ME EUANGELIZARE PAUPERIBUS
sanare contritos corde
MISIT ME; PRAEDICARE CAPTIUIS REMIS
SIONEM ET CAECIS UISUM; DIMITTERE
CONFRACTOS IN REMISSIONEM PRAEDICA

re annum dni acceptum/ et diem retribu
tionis; Et cum plicauisset librum red
didit ministro et sedit; Et omnium
in synagoga oculi erant intenden
tes in eum; Caepit autem dicere
ad illos quia hodie impleta est haec
scriptura in auribus uestris;

L xviii
I
mt xli
mr l
io lviii

Et omnes testimonium illi dabant/
et mirabantur in uerbis gratiae
quae procedebant de ore ipsius; et
dicebant;

L xx
x

Nonne hic est/ filius ioseph ? et ait
illis; Utique dicetis mihi hanc simi
litudinem; Medice curate ipsum.
Quanta audiuimus facta in chaphar
naum fac et hic in patria tua

L xxi
I
mt cc iii
mr ii
io xxxv

Ait autem; Amen dico uobis quia nemo
propheta acceptus est in patria sua;

L xxii
x

In ueritate dico uobis multae uiduae
erant in diebus aeliae in istrahel./
quando clausum est caelum annis
tribus et mensibus sex; cum facta
esset fames magna in omni terra;
Et ad nullam illarum missus est elias/

nisi in sareptha sidoniae ad mulierem
uiduam. Et multi leprosi erant in is
rahel sub heliseo propheta et nemo
eorum mundatus est nisi neman sy
rus; Et repleti sunt omnes in syna
goga ira haec audientes; Et surrexe
runt et eiecerunt illum extra ciui
tatem et duxerunt illum usque
ad super cilium montis supra quem
ciuitas illorum erat aedificata ut
praecipitarent eum. Ipse autem
transiens per medium illorum ibat;

Lxxvii
vii
Mr xvii
Et discendit in chapharnaum ciuitatem
galileae ibique docebat illos sabbatis;

Lxxviii
ii
Io Lxvii
Mr xviii
Et stupebant in doctrina eius quia
in potestate erat sermo ipsius;

Lxxix
vii
Mr xviiii
Et in synagoga erat homo habens dae
monium inmundum et exclama
uit uoce magna dicens Sine quid no
bis et tibi ihu nazarenae uenisti
perdere nos? Scio te quis sis
scs di. Et increpauit illi ihs dicens;
Obmutesce et exi ab illo; Et cum
proiecisset illum daemonium in me

dium· exiit ab illo· nihil que illum
nocuit; Et factus est pavor in om
nibus· et conloquebantur ad invi
cem dicentes; Quod est hoc verbum·
quia in potestate· et virtute imperat
inmundis spiritibus et exeunt; Et
divulgabatur fama de illo· in omnem
locum regionis·

Surgens autem ih̄s de synagoga· intro
ivit in domum symonis; Socrus autem
symonis tenebatur magis febribus;
et rogaverunt illum pro ea; Et stans
super illam· imperavit febri· et dimi
sit illam; Et continuo surgens· minis
trabat illis; Cum sol autem occidis
set· om̄s qui habebant infirmos vari
is languoribus· ducebant illos ad eum;

At ille singulis manus inponens· cura
bat eos;

Exiebant aut̄ daemonia a multis· claman
tia et dicentia· quia tu es filius dī; Et in
crepans non sinebat eloqui· quia scie
bant ipsum esse xp̄m

Facta aut̄ die· egressus ibat in desertum

L xxvi
II
M lxxvii
Mr xv

L xxvii
VIII
Mr xvi

L xxviii
VIII
Mr xvii

ET TURBAE REQUIREBANT EUM; ET UENE
RUNT USQUE AD IPSUM· ET DETINEBANT
ILLUM NE DISCEDERET AB EIS; QUIBUS
ILLE AIT; QUIA ET ALIIS CIUITATIBUS OPOR
TET ME EUANGELIZARE REGNUM DĪ;
QUIA IDEO MISSUS SUM· ET ERAT PRAEDI
CANS IN SYNAGOGIS GALILEAE;

LXXVIIII
X
FACTUM EST AUTEM CUM TURBAE INRUE
RENT IN EUM UT AUDIRENT UERBUM DĪ·
ET IPSE STABAT SECUS STAGNUM GENNE
SARETH· ET UIDIT DUAS NAUES STANTES SE
CUS STAGNUM· PISCATORES AUTEM DES
CENDERĀT· ET LAUABANT RETIA; ASCEN
DENS AUTEM IN UNAM NAUEM QUAE ERAT
SIMONIS· ROGAUIT EUM A TERRA REDU
CERE PUSILLUM; ET SEDENS DOCEBAT
DE NAUICULA TURBAS;

LXXX
VIIII
Io CCXVIIII
KCCXXII
UT CESSAUIT AUTEM LOQUI· DIXIT AD SIMO
NEM; DUC IN ALTUM· ET LAXATE RETIA UUR̄A
IN CAPTURAM; ET RESPONDENS SIMON
DIXIT ILLI; PRAECEPTOR PER TOTAM
NOCTEM LABORANTES NIHIL CEPIMUS·
IN UERBO AUTEM TUO LAXABO RETE; ET
CUM HOC FECISSENT CONCLUSERUNT PIS

cum multitudinem copiosam; Rumpebatur aut̄ rete eorum· et annuerunt sociis qui erant in alia naue· ut uenirent et adiuuarent eos· Et uenerunt et impleuerunt ambas nauiculas ita ut mergerentur;

Lxxxi
x

Quod cum uideret simon petrus procidit ad genua ihu dicens; Exi a me· quia homo peccator sum dn̄e; Stupor enim circumdederat eum· et omnes qui cum illo erant· in captura piscium quam ceperant; Similiter autem iacobum et iohannem filios zebedei· qui erant socii simonis;

Lxxxii
ii
Mt xxi
Mr x

Et ait ad simonem ihs· Noli timere· ex hoc iam homines eris capiens, Et subductis ad terram nauibus· relictis omnibus secuti sūt illum,

Lxxxiii
ii
Mt Lxxii
Mr xviii

Et factum est cum esset in una ciuitatum· et ecce uir plenus lepra· et uidens ihm et procidens in faciem· rogauit eum dicens· dn̄e si uis· potens me mundare * Et confestim lepra discessit ab illo· Et ipse praece

* & extendens manū tetigit illū dicens, uolo mundare,

pit illi ut nemini diceret; Sed uade
ostende te sacerdoti et offer pro
emundatione tua sicut praecepit
moyses in testimonium illis;

Lxxxiii
I
MT xxviii
MR xxviii
IO xLvi

Perambulabat autem magis sermo de il-
lo et conueniebant turbae multae
ut audirent et curarentur ab infir
mitatibus suis; Ipse autē secedebat
in deserto et orabat;

Lxxxv
I
MT cxLviii
MR Lvii

Et factum est in una dierum et ipse
sedebat docens et erant pharisaei se
dentes et legis doctores qui uenerant
ex omni castello galileae et iudaeae et
hierusalem; et uirtus erat dnī ad sa
nandum eos;

Lxxxvi
II
MT cLiii
MR Lxviii

Lxxxvii
I
MT Lxv
MR xv
IO xxxvii

Et ecce uiri portantes in lecto hominem
qui erat paralyticus et quaerebant
eum inferre et ponere ante eum et
non inuenientes qua parte illum infer
rent prae turba ascenderunt supra tec
tum et per tegulas summiserunt illū
cum lecto in medium ante ihm; Quorū
fidem ut uidit dixit homo remit
tuntur tibi peccata tua; Et coeperunt

cogitare scribe et pharisaei · dicentes ;
Quis est hic qui loquitur blasphemias ·
quis potest dimittere peccata nisi
solus ds̄ . Ut cognovit autem ih̄s cogita
tiones eorum · respondens dixit ad
illos ; Quid cogitatis in cordibus u̅r̅i̅s̅ ;
Quid est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata · an dicere surge et am
bula ; Ut aut̄ sciatis · quia filius homi
nis potestatem habet in terra di
mittendi peccata ; Ait paralytico ;
Tibi dico surge · tolle lectum tuum
et uade in domū tuam ; Et confestim
surgens coram illis · tulit in quo iace
bat · et habiit in domum suam magnificans
dm̄ ; Et repleti sunt timore di
centes · quia uidimus mirabilia hodie ;
Et post haec exiit · et uidit ih̄s publica
num nomine leui sedentem ad telo
neum · et ait illi ; Sequere me ; Et re
lictis omnibus surgens secutus est
eum ;
Et fecit ei conuiuium magnum leui in
domo sua · et erat turba multa publi

Lxxxviii
II
mt Lxxi
mr xxi

Lxxxviiii
II
mt Lxxii
mr xxii

& stupor adp̄hendit omīs & magnificabant dm̄ ;

canorum et aliorum qui cum illis erant
discumbentes, Et murmorabant pha
risaei et scribe eorum dicentes ad dis
cipulos eius; Quare cum publicanis
et peccatoribus manducatis et bibitis;
L.XL II mt LXXVII mr XXIIII Et respondens ih̄s dixit ad illos; Non
egent qui sani sunt medico sed qui
male habent; Non ueni uocare iustos
sed peccatores in penitentiam. At illi
dixerunt ad eum; Quare discipuli io
hannis ieiunant frequenter et obse
crationes faciunt similiter et pharis
eorum tui aut̄ edunt et bibunt; Quib;
ipse ait. Numquid potestis filios spon
si dum cum illis est sponsus facere
ieiunare; Uenient aut̄ dies. et cum
ablatus fuerit ab illis sponsus tunc
ieiunabunt in illis diebus; Dicebat
autem et similitudinem ad illos;
Quia nemo commissuram a uestimen
to nouo inmittit in uestimentum
uetus; Alioquin et nouum rum
pit et ueteri non conuenit commis
sura a nouo; Et nemo mittit uinum

nouum in utres ueteres· alioquin rumpet uinum nouum utres· et ipsum effundetur et utres peribunt.

Sed uinum nouum in utres nouos mittendum est et utraque conseruantur. Et nemo bibens uetus statim uult nouum; dicit enim uetus melius est.

Factum est autem in sabbato secundo primo· cum transiret per sata· uellebant discipuli eius spicas et manducabant confricantes manibus. Quidam autem pharisęorum· dicebant illis· LXLI II MT CXVIII MR XXVIII

Quid facitis quod non licet in sabbatis·

Et respondens ihs ad eos dixit. Nec hoc legistis quod fecit dauid cum esurisset ipse et qui cum eo erant· quomodo intrauit in domum di· et panis propositionis sumpsit et manducauit et dedit his qui cum ipso erant· quos non licet manducare nisi tantum sacerdotibus. Et dicebat illis. Quia dns est filius hominis· etiam sabbati.

Factum est autem et in alio sabbato LXLII II MT CXXI MR XXV

ut intraret in sinagogam et doceret;
et erat ibi homo et manus eius dextera
erat arida; Obseruabant autem scri
bae et pharisaei si in sabbato curaret·
ut inuenirent unde accusarent illum.
Ipse uero sciebat cogitationes eorum·
et ait homini qui habebat manum ari
dam, Surge et sta in medium· Et sur
gens stetit, Ait aut̄ ad illos ihs̄· In
terrogo uos· si licet sabbatis bene fa
cere an male· animam saluam facere
an perdere; Et circumspectis omnibus
dixit homini· Extende manum tuam.
Et extendit et restituta est manus eius
Ipsę aut̄ repleti sunt insapientia et
conloquebantur adinuicem quidnam
facerent ihū

l.xl.iii
ii
mt.c.xl.viii
mr.lxvi

Factum est aut̄ in diebus illis exiit in
montem orare· et erat pernoctans
in oratione dī.

l.xl.iiii
ii
mt.lxx
mr.xxx

Et cum dies factus esset uocauit discipu
los suos et elegit duodecim ex ipsis
quos et apostolos nominauit, Simo
nem quem cognominauit petrum et an

dream fratrem eius· iacobum et iohannem·
philippum et bartholomeum· matheū
et thomam· iacobum alphei et simonem
qui uocabatur zelotes; Iudam iacobi
et iudam scarioth qui fuit proditor;
Et discendens cum illis stetit in loco LXLV I MT XXIII MR XXVII IO XLVI
campestri, Et turba discipulorum eī
et multitudo copiosa plebis ab omni
iudaea et hierusalem· et maritima
et tyri et sidonis qui uenerant et au
dirent eum· et sanarentur a languo
ribus suis; Et qui uexabantur a spiri
tibus inmundis· curabantur; Et omnis
turba quaerebat eum tangere· quia
uirtus de illo exiebat et sabat omnes;
Et ipse eleuatis oculis in discipulos LXLVI V MT XXV
suos dicebat; Beati pauperes· quia
uestrum est regnum dī;
Beati qui nunc esuritis· quia saturabimini· LXLVII V MT XXVIII
Beati qui nunc fletis· quia ridebitis; LXLVIII V MT XXVII
Beati eritis cum uos oderint homines· LXLVIIII V MT XXX
et cum separauerint uos et exprobra
uerint et eiecerint nomen uestrum
tamquam malum· propter filiū hominis;

Gaudete in illa die et exultate ecce enim
merces ur̄ā multa est in caelo; Secun
dum enim haec faciebant prophetis pa
tres eorum;

L L X Verumtamen uae uobis diuitibus quia
habetis consolationem uestram;
Uae uobis qui saturati estis quia esuritis;
Ve uobis qui ridetis nunc quia lugebitis
et flebitis;

L I X Vae cum bene uobis dixerint omnes ho
mines secundum haec faciebāt prophe
tis patres eorum;

L II V mt xl Sed uobis dico qui auditis; Diligite
inimicos uestros benefacite his qui
uos oderunt ⁊ benedicite maledicenti
bus uos orate pro calumniantibus
uos;

L LIII V mt xxviii Et qui te percutit in maxillam prebe
et alteram; Et ab eo qui aufert tibi
uestimentum tuum etiam tunicam noli
prohibere; Omni autem petenti
te tribuae et qui aufert quae tua sunt
ne repetas;

L LIIII V mt LIIII Et prout uultis ut faciant uobis hom

nes· et uos facite illis similiter·
Et si diligitis eos qui uos diligunt· quae uo
bis est gratia· Nam et peccatores dili
gentes se diligunt· Et si benefeceritis
his qui uobis benefaciunt· quae uobis ē
gratia· Siquidem et peccatores hoc fa
ciunt· Et si mutuum dederitis his a qui
bus speratis recipere· quae gratia est uo
bis· Nam et peccatores peccatoribus
fenerantur· ut recipiant aequalia·

L.LV
V
m XLI

Verum tamen diligite inimicos uros·
et benefacite et mutuum date nihil
desperantes· Et erit merces uestra
multa· et eritis filii altissimi· qui ipse
benignus est super ingratos et malos·
Estote ergo misericordes· sicut et pater
uester misericors est·

L.LVI
II
mt L
m XLI

Nolite iudicare et non iudicabimini·
Nolite condemnare· et non condemna
bimini· dimittite et dimittetur uobis
Date· et dabitur uobis· Mensurā
bonam et conferſam et coagitatam et
super effluentem· dabunt in sinum
uestrum· Eadem uero mensura qua men

SI FUERITIS REMETIETUR UOBIS,

L LVII V mt LVI DICEBAT AUTEM ILLIS ET SIMILITUDINEM;
NUMQUID POTEST CAECUS CAECUM DUCERE·
NONNE AMBO IN FOUEAM CADENT

L LVIII III mt XC io CXVIII & CXXXVIIII NON EST DISCIPULUS SUPER MAGISTRUM,
PERFECTUS AUTEM OMNIS ERIT· SI SIT SICUT
MAGISTER EIUS;

L LVIIII V mt LI QUID AUTEM UIDES FESTUCAM IN OCULO FRATRIS
TUI TRABEM AUTEM QUAE IN OCULO TUO EST N
CONSIDERAS· ET QUOMODO POTES DICERE
FRATRI TUO· FRATER SINE EICIAM FESTUCAM
DE OCULO TUO IPSE IN OCULO TUO TRABEM
NON UIDES, HYPOCRITA EICE PRIMUM
TRABEM DE OCULO TUO· ET TUNC PERSPICIES UT
EDUCAS FESTUCAM DE OCULO FRATRIS TUI·

L LX V mt LVIII NON EST ENIM ARBOR BONA QUAE FACIT FRUCTUS
MALOS· NEQUE ARBOR MALA FACIENS FRUCTŪ
BONUM, UNAQUAEQ; ENIM ARBOR DE FRUCTU
SUO COGNOSCITUR;

L LXI V mt LXVIII NEQUE ENIM DE SPINIS COLLIGUNT FICUS· NEQUE
+ DE RUBO UINDĒMIANT UUAM;

L LXII V mt CXXV BONUS HOMO DE BONO THESAURO CORDIS SUI
PROFERT BONUM, ET MALUS HOMO DE MALO
THESAURO· PROFERT MALUM; EX ABUNDANTIA

enim cordis hos eius loquitur

Quid autem uocatis me dñe dñe et non facitis
quae dico. Omnis qui uenit ad me et audit
sermones meos et facit eos· ostendam
uobis cui similis sit

L. Lviii
II
Io cxvi
mt Lviii

Similis est homini aedificanti domum qui
fodit in altum et posuit fundamenta
supra petram· Inundatione autem facta
inlisum est flumen domui illi et non po
tuit eam mouere; Fundata enim erat supra
petram. Qui autem audit et non facit similis
est homini aedificanti domum suam su
pra terram sine fundamento· in quam
inlisus est fluuius· et continuo cecidit
et facta est ruina domus illius magna;

L. Lxiiii
V
mt Lxi

F vi·

Cum autem implesset omnia uerba
sua in aures plebis· intrauit in chaphar
naum; Centurionis autem cuiusdam
seruus male habens· erat moriturus·
qui illi erat praetiosus; Et cum audisset
de ihū misit ad eū seniores iudaeorum
rogans eum ut ueniret et saluaret ser
uum eius· At illi cum uenissent ad ihm̄
rogabant eum sollicite dicentes ei

L. Lxv
III
Io xxxvii
mt Lxiiii

Quia dignus est ut hoc illi praestes; diligit
enim gentem nostram et synagoga ipse
aedificavit nobis; ihs aut. ibat cum illis;
Et cum iam non longe esset a domo. misit ad
eum centurio amicos dicens; dne noli
vexari; non enim dignus sum ut sub tec
tum meum intres; Propter quod et me
ipsum non sum dignum arbitratus ut
venirem ad te. Sed dic verbo et sanabitur
puer meus; Nam et ego homo sum sub
potestate constitutus habens sub me
milites; Et dico huic vade et vadit Et
alio veni et venit; Et servo meo fac hoc
et facit. Quo audito ihs miratus est; et
conversus sequentibus se turbis dixit;
Amen dico vobis nec in israhel tantam
fidem inveni.

LLXVI V mt LXVI Et reversi qui missi fuerant domum inve
nerunt servum qui languebat sanum;

LLXVII X Et factum est deinceps. ibat in civitatem
quae vocatur naim et ibant cum illo discipu
li eius. et turba copiosa; Cum aut̄ adpro
pinquarent portae civitatis. ecce de
functus efferebatur filius unicus matris

128

suae. Et haec uidua erat. et turba ciuita
tis multa cum illa. Quam cum uidisset
dn̄s misericordia motus super ea. di
xit illi. Noli flere. Et accessit. et teti
git loculum; Hi autē qui portabant ste
terunt; et ait. Adulescens tibi dico sur
ge. Et resedit qui erat mortuus et coe
pit loqui. et dedit illum matri suae.

Accepit autem omnes timor. et magnifica
bant dm̄ dicentes. Quia propheta mag
nus surrexit in nobis. et quia ds̄ uisi
tauit plebem suam.

Et exiit hic sermo in uniuersam iudaeam — L. LXVIII X
de eo. et omnem circa regionem.

Et nuntiauerunt iohanni discipuli eius — L. LXVIII V MT C II
de omnib; his. Et conuocauit duos de
discipulis suis iohannes. et misit ad ihm̄
dicens. Tu es qui uenturus es an alium
expectamus. Cum autē uenissent ad eum
uiri dixerunt. Johannes baptista misit
nos ad te dicens. Tu es qui uenturus es
an alium expectamus. In ipsa autē hora
curauit multos a languoribus et plagis
et spiritibus malis. et caecis multis

donauit uisum. Et respondens dixit illis:
Euntes renuntiate Iohanni quae uidistis
et audistis. Quia caeci uident claudi
ambulant, leprosi mundantur, surdi
audiunt, mortui resurgunt, pauperes
euangelizantur. Et beatus est qui
non fuerit scandalizatus in me.
Et cum discessissent nuntii Iohannis coepit
dicere de Iohanne ad turbas: Quid
existis in desertum uidere? arundinem
uento moueri? Sed quid existis uidere?
hominem mollib; uestimentis indutum?
Ecce qui in ueste praectiosa sunt et deliciis
in domibus regum sunt. Sed quid existis
uidere prophetam? Utique dico
uobis et plus quam prophetam.

L. LXX
II
MT CIII
MR I

Hic est de quo scriptum est: Ecce mitto
angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te.

L. LXXI
V
MT CIIII

Dico enim uobis: maior inter natos mulierum
propheta Iohanne Baptista
nemo est. Qui autem minor est in regno
dī maior est illo.

L. LXXII
X

Et omnis populus audiens et publicani

iustificauerunt dm̄ · baptizati baptismo
iohannis; Pharisaei aut̄ et legis periti ·
consilium dī spreuerunt in semetipsos ·
non baptizati ab eo;

Cui ergo similes dicam homines genera L LXVIII V MT CVII
tionis huius; Et cui similes sunt; simi
les sunt pueris sedentibus in foro · et lo
quentibus ad inuicem et dicentibus;
Cantauimus uobis tibiis · et non saltas
tis; Lamentauimus · et non plorastis;
Venit enim iohannes baptista neque
manducans panem neque bibens uinū ·
et dicitis daemonium habet · Venit
filius hominis manducans et bibens ·
et dicitis ecce homo deuorator et bi
bens uinum · amicus publicanorum et
peccatorum; Et iustificata est sapienti
a ab omnibus filiis suis ·

Rogabat aut̄ illum quidam de pharisaeis · L LXVIIII I MT CCLXXVIII IO XCVIII MR CLVIII
ut manducaret cum illo; Et ingressus
domum pharisaei · discubuit · Et ecce
mulier quae erat in ciuitate peccatrix ·
ut cognouit quod accubuit in domo
pharisaei attulit alabastrum unguenti;

Et stans retro secus pedes eius · lacrimis coepit rigare pedes eius · et capillis capitis sui tergebat; et osculabatur pedes eius · et unguento unguebat. Videns autem pharisaeus qui uocauerat eum ait intra se dicens, hic si esset propheta · sciret utique · quae et qualis mulier esset quae tangit eum · quia peccatrix est · Et respondens ihs · dixit ad illum, Simon habeo tibi aliquid dicere ·

At ille ait, magister · dic · Duo debitores erant cuidam feneratori · unus debebat denarios · quingentos · alius quinquaginta; Non habentibus illis unde redderent · donauit utrisque ·

Quis ergo eum plus diligit · Respondens simon · dixit, Aestimo · quia is cui plus donauit; At ille dixit ei; Recte iudicasti; Et conuersus ad mulierem · dixit simoni, Uides · s [illegible] hanc mulierem? intraui in domum tuam · aquam pedib; meis non dedisti · haec autem lacrimis rigauit pedes meos · et capillis suis tersit · Osculum mihi non dedisti ·

haec aut̄ ex quo intrauit non cessauit os
culari pedes meos. Oleo caput meum
non unxisti. haec aut̄ unguento unx̄
pedes meos. Propter quod dico tibi
remittuntur ei peccata multa. qm̄ di
lexit multum. Cui aut̄ minus dimit
titur minus diligit; Dixit autem
ad illam; Remittuntur tibi peccata.
Et coeperunt qui simul accumbebant
dicere intra se; Quis est hic qui etiā
peccata dimittit. dixit aut̄ ad muli
erem. Fides tua te saluam fecit. uade
in pace.

Et factum est deinceps. et ipse iter faci L LXXV X
ebat per ciuitate et castella. praedi
cans. et euangelizans regnum dī. et
duodecim cum illo. et mulieres aliquae
quae erant curatae a spiritib; malignis
et infirmitatib; maria quae uocatur
magdalenae. de qua daemonia septem
exierant. Et iohanna uxor chuzae. pro
curatoris herodis. Et susanna et ali
ae multae quae ministrabant ei de
facultatib; suis. Cum autem turba L LXXVI II MT CXXXI MR XXVIII

plurima conueniret et de ciuitatibus properarent ad eum dixit per similitudinem; Exiit qui seminat seminare semen suum; Et dum seminat aliud cecidit secus uiam et conculcatum est et uolucres caeli comederunt illud; & Aliud cecidit supra petram et natum aruit quia non habebat humorem; Et aliud cecidit inter spinas et simul exortae spinae suffocauerunt illud; Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum; Haec dicens clamabat; Qui habet aures audiendi audiat; Interrogabant autem eum discipuli eius quae esset haec parabola; Quib; ipse dixit; Vobis datum est nosse mysterium regni dī;

L lxxvii
I
Jo cviii
Mt cxxxiii
Mc xxxvii

Ceteris autem in parabolis; Ut uidentes non uideant et audientes non intellegant.

L lxxviii
II
Mt cxxxv
Mr xxxviii

Est autem haec parabola. Semen est uerbum dī; Qui autē secus uiam hi sunt qui audiunt deinde uenit diabolus et tollit uerbum de corde eorum ne credentes salui fiant; Nam qui supra petram qui cum audierint cū gaudio suscipiunt;

;uerbū;

ET HI RADICES NON HABENT QUIA AD TEMPUS CREDUNT ET IN TEMPORE TEMPTATIONIS RECEDUNT; QUOD AUTEM IN SPINIS CECIDIT HI SUNT QUI AUDIERUNT ET A SOLLICITUDINIB; ET DIUITIIS ET UOLUPTATIBUS UITAE EUNTES SUFFOCANTUR ET NON REFERUNT FRUCTUM; QUOD AUT̄ IN BONAM TERRAM HI SUNT QUI IN CORDE BONO ET OPTIMO AUDIENTES UERBUM RETINENT ET FRUCTUM ADFERUNT IN PATIENTIA. FYR.

NEMO AUT̄ LUCERNAM ACCENDENS OPERIT EAM UASĒ AUT SUBTUS LECTUM PONIT; SED SUPRA CANDELABRUM PONIT UT INTRANTES UIDEANT LUMEN;

L. LXXVIII
II
MT XXXII
MR XXXVIII

NON ENIM EST OCCULTUM QUOD NON MANIFESTETUR NEC ABSCONDITUM QUOD NON COGNOSCATUR ET IN PALAM UENIAT;

L. LXXX.
II
MT XCII
MR XL.

UIDETE ERGO QUOMODO AUDITIS; QUI ENIM HABET DABITUR ILLI ET QUICUMQUE NON HABET ETIAM QUOD PUTAT SE HABERE AUFERETUR AB ILLO;

L. LXXXI
V
MT CXXXII

L. LXXXII
II
MT CXXX
MR XXXV.

UENERUNT AUTEM AD ILLUM MATER ET FRATRES EIUS ET NON POTERANT ADIRE AD EUM PRAE TURBA; ET NUNTIATUM EST ILLI; MATER

TUA ET FRATRES TUI · HI SUNT · QUI UERBU
DI AUDIUNT ET FACIUNT

L lxxxiii
II
Mr lxviii
Mt xlvii

FACTUM EST AUTEM IN UNA DIERUM · ET IP
SE ASCENDIT IN NAUICULAM · ET DISCIPU
LI EIUS · ET AIT AD ILLOS · TRANSFRETEMUS
TRANS STAGNUM · ET ASCENDERUNT · NAUI
GANTIBUS AUTEM ILLIS · OBDORMIUIT ·
ET DISCENDIT PROCELLA UENTI IN STAGNUM ·
ET COMPLEBATUR
ET PERICLITABANTUR · ACCEDENTES AUT ·
SUSCITAUERUNT EU DICENTES · PRAECEPTOR ·
PERIMUS · AT ILLE SURGENS · INCREPAUIT
UENTUM ET TEMPESTATEM AQUAE · ET CES
SAUIT · ET FACTA EST TRANQUILLITAS · DIXIT
AUT ILLIS · UBI EST FIDES UESTRA · QUI TI
MENTES · MIRATI SUNT · DICENTES AD IN
UICEM · QUIS PUTAS HIC EST · QUIA ET UEN
TIS IMPERAT ET MARI · ET OBOEDIUNT EI ·
ENAUIGAUERUNT AUT AD REGIONEM GERAS
SENORUM · QUAE EST CONTRA GALILEAM ·
ET CUM EGRESSUS ESSET AD TERRAM · OC
CURRIT ILLI UIR QUIDAM QUI HABEBAT
DAEMONIUM IAM TEMPORIBUS MULTIS ·
ET UESTIMENTO NON INDUEBATUR · NEQ ·

stant foris uolentes te uidere · qui respondens dixit ad eos · mater mea
& frs mei

11

indomo manebat· sedinmonumentis;
Isutuidit ihm procedit anteillum·
etexclamans uoce magna dixit· Quid
mihi ettibiest ihu filidi altissimi;
Obsecrote neme torqueas; Praecipi
ebatenim spiritui inmundo· ut
exiret abhomine; Multis enim
temporibus arripiebatillum·
etuinciebatur catenis· etcompedi
b; custoditus· Etruptis uinculis
agebatur adaemonio indeserta;
Interrogauit autillum ihs dicens·
Quod tibi nomenest; Atille dixit;
Legio· quia intrauerant daemonia
multa ineum; Etrogabant illum·
neimperaret illis· utinabysum irent;
Erat autē ibi grex porcorum multo
rum pascentium inmonte· etroga
bant eum utpermitteret eos inillos
ingredi· etpermisit illos· Exierunt
ergo daemonia abhomine· etintraue
runt inporcos; Etimpetu habiit
grex perpraeceps instagnum· etsuf
focatus est; Quod utuiderunt factū

qui pascebant · fugerunt · et nuntiauerunt in ciuitatē et in uillas · Exierun̄ autem uidere quod factum est ; Et uenerunt ad ihm̄ et inuenerunt hominem sedentem a quo daemonia exierant uestitum ac sana mente ad pedes eius · et timuerunt ; Nuntiauerunt aut̄ illis et qui uiderant · quomodo sanus factus esset a legione ; Et rogauerunt illum omnis multitudo regionis gerassenorum · ut discederet ab ipsis · quia timore magno tenebant̄

l. lxxxiiii / VIII / ad xlviii Ipse aut̄ ascendens nauem reuersus est · Et rogabat illum uir a quo daemonia exierant · ut cum eo esset · Dimisit aut̄ eum ihs dicens ; Redi in domū tuā · et narra quanta tibi fecit ds̄ ; Et abiit per uniuersam ciuitatem praedicans · quanta illi fecisset ihs

l. lxxxv / II / ad lxxxiiii / ad xlviiii Factum est aut̄ cum redisset ihs · et excepit illum turba · erant enim omnes expectantes eum ; Et ecce uenit uir cui nomen iairus ; et ipse princeps sinagoge erat ; Et cecidit ad pedes ihu rogans eū

ut intraret in domum eius · quia filia unica
erat illi fere annorum duodecim; et haec
moriebatur · Et contigit dum iret · a tur
ba conprimebatur · Et mulier quaedam
erat in fluxu · sanguinis ab annis duodecim ·
quae in medicos erogauerat omnem sub
stantiam suam · nec ab ullo potuit curari ·
Accessit retro · et tetigit fimbriam uesti
menti eius · et confestim stetit fluxus
sanguinis eius; Et ait ihs · Quis me teti
git · negantibus aut̄ omnib; dixit pe
trus et qui cum illo erant · Praecep
tor turbae te conprimunt et adfligunt
et dicis quis me tetigit; Et dixit ihs ·
Tetigit me aliquis · nam et ego noui uir
tutem de me exisse; Videns aut̄ mulier
quia non latuit · tremens uenit et proci
dit ante pedes illius · Et ob quam causam
tetigerit eum · indicauit coram omni
populo · Et quemadmodum confestim
sanata sit; At ipse · dixit illi · Filia · fides
tua te salvam fecit · uade in pace · Adhuc
illo loquente · uenit quidam ad principem
synagogae · dicens ei · Quia mortua est

FILIA TUA NOLI UEXARE ILLUM ; IHS AUTEM AUDITO
HOC UERBO · RESPONDIT PATRI PUELLE ; NO
LI TIMERE · CREDE TANTUM · ET SALUA ERIT ·
ET CUM UENISSET DOMUM · NON PERMISIT
INTRARE SECUM QUEMQUAM · NISI PETRUM
ET IACOBUM · ET IOHANNEM & PATREM ET MA
TREM PUELLAE · FLEBANT AUT̄ OMNES · ET
PLANGEBANT ILLAM · AT ILLE DIXIT ; NOLITE
FLERE NON EST ENIM MORTUA PUELLA ·
SED DORMIT ; ET DERIDEBANT EUM · SCIEN
TES QUIA MORTUA ESSET ; IPSE AUTEM
TENENS MANUM EIUS CLAMAUIT DICENS ·
PUELLA SURGE ; ET REUERSUS EST SPS EIUS
ET SURREXIT CONTINUO · ET IUSSIT ILLI DARE
MANDUCARE · ET STUPUERUNT PARENTES
EIUS · QUIB; PRAECEPIT NE ALICUI DICERENT ·
QUOD FACTUM ERAT ; [illegible]

L LXXXVI II MT LXXVIIII MR XXVIIII CONUOCATIS AUTEM DUODECIM APOSTO
LIS · DEDIT ILLIS UIRTUTEM ET POTESTATEM
SUPER OMNIA DAEMONIA · ET UT LANGUO
RES CURARENT ; ET MISIT ILLOS · PRAEDICA
RE REGNUM DI · ET SANARE INFIRMOS ;

L LXXXVII II MT LXXXII MR LIII ET AIT AD ILLOS ; NIHIL TULERITIS IN UIA
NEQUE UIRGAM · NEQUE PERAM · NEQUE

panem neque pecuniam neque duas tuni
cas habeatis; Et in quamcumq; domum
intraueritis ibi manete et inde ne exeatis.

Et quicumq; non receperint uos exeun L lxxxviii II mt lxxx mr l v
tes de ciuitate illa etiam puluerem
pedum uestrorum excutite in testi
monium supra illos;

Egressi aut̄ circuibant per castella euange L lxxxviiii VIII mr lvi
lizantes et curantes ubique;

Audiuit aut̄ herodes tethracha omnia L xc II mt cxliii
quae fiebant ab eo et hesitabat eo quod mr lvii
diceretur a quib; dam quia iohannes
surrexit a mortuis a quib; dam uero
quia helias apparuit ab aliis autem quia
propheta unus de antiquis surrexit;
Et ait herodes iohannem ego decollaui
quis aut̄ est iste de quo ego talia
audio. Et quaerebat uidere eum; L xci VIII mr lxi

Et reuersi apostoli narrauerunt illi
quaecumq; fecerunt;

Et adsumptis illis recessit seorsum L xcii III mt cxlvi io xlvii
in locum desertum qui est bethsaide.
Quod cum cognouissent turbae secu
ti sunt illum et excepit illos et loque-

batur illis de regno dī. et eos qui cura indi
gebant sanabat;

L xciii
I
mt cxlvii
io xlviii
m lxiii

Dies aūt coeperat declinare. et accedentes
duodecim dixerunt illi, dimitte tur
bas. ut euntes in castella uillasq; quae
circa sunt. deuertant et inueniant es
cas. quia hic in loco deserto sumus. ait
autem ad illos, uos date illis manducare;
At illi dixerunt, non sunt nobis plus quā
quinq; panes. et duo pisces, nisi forte
nos eamus. et emamus in omnem hanc
turbam escas. Erant aūt fere uiri
quinq; milia. ait aūt ad discipulos suos;
Facite illos discumbere per conuiuia
quinquagenos. et ita fecerunt; et dis
cumbere fecerunt omnes; Acceptis aūt
quinq; panib; et duob; piscib;. respexit
in caelum et benedixit illis; et fregit
et distribuit discipulis suis ut pone
rent ante turbas; et manducauerunt
omnes. et saturati sunt; et sublā
tum est quod superfuit illis fragmento
rum. cophini duodecim;

Iviii
L xciiii
II
mt clvi
io lxxiii
mc lxxviii

Et factum est cum solus esset orans.

erant cum illo et discipuli· et interroga
uit illos dicens; Quem me dicunt esse
turbae; At illi responderunt et dixe
runt iohannem baptistam· Alii autem
heliam· alii quia propheta unus de priori
bus surrexit; dixit autem illis; uos autem
quem me esse dicitis; Respondens simon
petrus dixit· Xp̄m̄ dī;

At ille increpans illos praecoepit ne cui
dicerent hoc· dicens quia oportet fili
um hominis multa pati et reprobari
a seniorib; et principib; sacerdotum
et scribis· et occidi et tertia die resur
gere;

L xcv
II
mt clxviii
mr lxxxiii

Dicebat autem ad omnes; Si quis uult post
me uenire abneget semet ipsum et
tollat crucem suam quo tidie et sequa
tur me; Qui enim uoluerit animā suam
saluam facere perdet illam· Nam qui per
diderit animam suam propter me; saluā
faciet illam; Quid enim proficit homo si lu
cretur uniuersum mundum· se autem
ipsum perdat et detrimentum sui faciat·

L xcvi
II
mt clxx
mr lxxxv

Nam qui me erubuerit et meos sermones

L xcvii
II
mt xciii
mr lxxxvi

hunc filius hominis erubescet cum uenerit in maiestate sua et patris et scorum angelorum;

LXXVIII
I
mt LXXXII
mr LXXXVII

Dico aūt uobis uere sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt mortem donec uideant regnum dī·

XVIII·

Factum est autem post haec uerba fere dies octo· et assumsit petrū et iacobum et iohannem et ascendit in montem ut oraret· Et factum est dum oraret species uultus eius altera et uestitus eius albus refulgens·

Et ecce duo uiri loquebantur cum illo·

Erant aūt moyses et helias· uisi in maiestate· Et dicebant excessum eius· quem completurus erat in hierusalem;

Petrus uero et qui cum illo· grauati erant somno· Et euigilantes uiderunt maiestatem eius· et duos uiros qui stabant cum illo· Et factum est dum discederent ab illo· ait petrus ad ihm· praeceptor bonum est nos hic esse· et faciamus tria tabernacula· Unum tibi et unum moysi· et unum heliae· nesciens

quid diceret. Haec autem illo loquente.
facta est nubes et obumbravit eos et timu
erunt. Intrantib; illis in nubem et vox
facta est de nube dicens. Hic est filius me
us dilectus. ipsum audite. Et dum fieret
vox. inventus est ihs solus; Et ipsi tacu
erunt et nemini dixerunt in illis diebus
quicquam ex his quae viderant.

Factum est autē in sequenti die descen
dentib; illis dae monte occurrit illis
turba multa. Et ecce vir de turba excla
mavit dicens; Magister obsecro te
respice in filium meum. quia unicus est
mihi. Et ecce sps adpraehendit illum.
et subito clamat et helidit et dissi
pat eum cum spuma. et vix discedit
dilanians eum. Et rogavi dissipulos
tuos ut eicerent illum. et non potu
erunt. Respondens autē ihs dixit;
O generatio infidelis et perversa us
quequo ero apud vos et patiar vos.
Adduc huc filium tuum; Et cum ac
cederet. helisit illum daemonium
et dissipavit. Et increpavit ihs spm

L xcviii
ii
mt clxxviii
mr xci

spm inmundum· et sanauit puerum et reddi
dit illum patri eius;

L c vii
M lxxv
Stupebant aut omš · inmagnitudine dī;

Lcx
II
thc lxxvi
m xciii
Omnib; quae mirantib; inomnib; quae faci
ebat · dixit ad discipulos suos ; Ponite uos
incordib; uris · sermones istos; Filius h
hominis futurum est ut tradatur inma
nus hominum; At illi ignorabant uerbū
istud; et erat uelatum ante eos ut non
sentirent illud · et timebant interroga
re eum de hoc uerbo ·

Lcxi
II
thc lxxvii
m xcv
Intrauit aut cogitatio in eos quis eorum
maior esset · At ihs uidens cogitationes
cordis illorum · adpraehendens puerum
statuit eum secus se · et ait illis · Quicumq;
susceperit puerum istum innomine meo ·
me recipit · Et quicumq; me receperit re
cipit eum qui me misit ; Nam qui minorē
inter omnes uos · hic maior est ·

L c xiii
VIII
m xciiii
Respondens aut iohannes dixit ; Praecep
tor uidimus quendam innomine tuo
eicientem daemonia · et prohibuimus
eum quia non sequitur nobiscum · Et ait
ad illum ihs · Nolite prohibere · qui enim

non est aduersum uos pro uobis est;

Factum est aut̄ dum complerentur dies
assumptionis eius. et ipse faciem suam
firmauit ut iret hierusalem. et misit
nuntios ante conspectum suum. Et e
untes intrauerunt in ciuitatem sama
ritanorum ut pararent illi. et non re
ceperunt eum quia facies eius erat e
untis hierusalem. Cum uidissent aut̄
discipuli eius. iacob; et iohannes dixe
runt; dn̄e. uis dicimus ut descendat
ignis de caelo. et consumat illos; Et con
uersus increpauit illos dicens nescitis cuiꝰ
sp̄s estis filius hominis n̄ uenit animas ꝑdere sed saluare. et
abierunt in aliud castellum;

L ciiii
X

Factum est aut̄ ambulantib; illis in uia.
dixit quidam ad illum. Sequar te quo
cumq; ieris. Et ait illi ih̄s. Vulpes foue
as habent. et uolucres caeli nidos. fili
us aut̄ hominis non habet ubi caput
reclinet;

L cv
V
d lxviii

Ait aut̄ ad alterum; Sequere me. Ille aut̄
dixit. dn̄e permitte mihi primū ire
et sepelire patrem meum; dixitq; ei ih̄s
Sine ut mortui sepeliant mortuos suos.

L cvi
X

tu aut̄ uade adnuntia regnum dī. Et ait alter.
Sequar te dn̄e. sed primum permitte mihi
renuntiare his qui domi sunt. Et ait ad il
lum ih̄s. Nemo mittens manum suam in
aratrum et aspiciens retro. aptus est
regno dī.

K L cvi X Post haec autem designauit dn̄s et
alios septuaginta duos. et misit illos bi
nos ante faciem suam. in omnem ciuita
tem et locum quo erat ipse uenturus. et
dicebat illis.

L cvii V dr lxxviii Messis quidem multa. operarii aut̄ pauci.
Rogate ergo dn̄m messis. ut mittat ope
rarios in messem suam.

L cviii V dr lxxxvi Ite ecce ego mitto uos. sicut agnos inter
lupos.

L cx II dr lxxxii mr liii Nolite portare sacculum neque peram
neq; calciamenta. et neminem per uiam
salutaueritis.

L cxi V dr lxxxiii In quacumq; domum intraueritis. primū
dicite pax huic domui. et si ibi fuerit
filius pacis. requiescet super illam pax
urā. sin aut̄. ad uos reuertetur.

L cxii II dr lxxxiii mr liiii In eadem aut̄ domo manete. edentes et bi bentes quae apud illos sunt. dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum.

L cxiii
X

Et in quamcumq; ciuitatem intraueritis et susceperint uos manducate quae adponuntur uobis et curate infirmos qui in illa sunt. Et dicite illis adpropinquabit in uos regnum dī.

L cxiiii
II
mt lxxv
mr lv

In quamcumq; ciuitatem intraueritis et non receperint uos exeuntes in plateas eius dicite. Etiam puluerem qui adhesit nobis de ciuitate urā extergimus in uos. Tamen hoc scitote quia adpropiauit regnū dī. dico uobis quia sodomis in die illa remissius erit quam illi ciuitati.

L cxv
II
mt cviii

Uae tibi corozain uae tibi bethsaida. Quia si in tyro et sidone factae fuissen̄ uirtutes quae in uobis factae sunt olim in cilicio et cinere sedentes paeniterent. Uerum tamen tyro et sidone remissius erit in iudicio quam uobis. Et tu capharnaum usq; in caelum exaltata usq; ad infernum dimergeris.

L cxvi
I
mt xcviii
io cxx
&c xviiii
ml xcvi

Qui uos audit me audit et qui uos spernit

me spernit; qui aut̄ me spernit spernit eum
qui me misit;

L cxvii X Reuersi sunt aut̄ septuaginta duo cum gau
dio dicentes; dn̄e etiam daemonia subi
ciuntur nobis in nomine tuo; Et ait illis;
Videbam satanan sicut fulgor de caelo ca
dentem; Ecce dedi uobis potestatem
calcandi supra serpentes et scorpiones
et supra omnem uirtutem inimici et ni
hil uobis nocebit; Verum tamen in hoc
nolite gaudere quia sp̄s uobis subiciun
tur; Gaudete aut̄ quod nomina urā scrip
ta sunt in caelis;

L cxviii V dcx In ipsa hora exultauit sp̄u sc̄o et dixit;
tibi
Confiteor pater dn̄e caeli et terrae quod
abscondisti haec a sapientib; et prudentib;
et reuelasti ea paruulis; Etiam pater
quia sic placuit ante te;

L cxviiii III dcxii Io cxlviii &xxx Omnia mihi tradita sunt a patre meo; Et ne
mo scit quis sit filius nisi pater et quis sit
et cui uoluerit filius
pater nisi filius reuelare;

L cxx X dcxxxiii Et conuersus ad discipulos suos dixit;
Beati oculi qui uident quae uos uidetis;
Dico enim uob̄ quod multi prophetae

et reges uoluerunt uidere quae uos uidetis ·
et non uiderunt · et audire quae auditis · et
non audierunt · L cxxi II

Et ecce quidam legis peritus surrexit · temp Mt cxxvii Mr cvii
tans illum et dicens; magister · quid facien
do uitam aeternam possidebo? At ille ·
dix̄ ad eum; In lege quid scriptum est · quo
modo legis; Ille respondens dixit; diliges
dn̄m dm̄ tuum · ex toto corde tuo · et ex to
ta anima tua · et ex omnib; uirib; tuis · et
ex omni mente tua · et proximū tuum sicut
te ipsum; Dixitq; illi · Recte respondisti
hoc fac et uiues; L cxxii X

Ille aut̄ uolens iustificare seipsum · dixit
ad ihm̄; Et quis est meus proximus? Suspi
ciens aut̄ ihs̄ · dixit; homo quidam descen
debat ab hierusalem in hiericho · et inci
dit in latrones qui etiam dispoliauerunt
eum · et plagis inpositis abierunt semi
uiuo relicto; Accidit aut̄ ut sacerdos qui
dam descenderet eadem uia · et uiso illo
praeteriuit · Similiter et leuita cum es
set secus locum · et uideret eum pertran
siit; Samaritanus aut̄ quidam iter faciens ·

uenit secus eum· et uidens eum misericor
dia motus est; et adpropians alligauit
uulnera eius· infundens oleum et uinū·
Et inponens illum in iumentum suum
duxit in stabulum· et curam eius egit;
Et altera die· protulit duos denarios·
et dedit stabulario· et ait; Curam illi
us habe· et quodcumq; supererogaue
ris ego cum rediero reddam tibi;
Quis horum trium uidetur tibi proxi
mus fuisse· illi qui incidit in latrones·
At ille· dixit; Qui fecit misericordiam
in illum· Et ait illi ihs̄· uade et tu fac
similiter; Factum est autem dum irent·
+ et ipse intrauit in quoddam castellum·
et mulier quaedam martha nomine·
excepit illum in domum suam; Et huic
erat soror nomine maria· quae etiam
sedens secus pedes dn̄i· audiebat uerbū
illius; Martha autē· satagebat circa fre
quens ministerium· Quae stetit et ait·
dn̄e non est tibi cura· quod soror mea
reliquid me sola ministrare; dicer
go illi ut me adiuuet; Et respondens·

dixit illi dns · martha martha · solli
citaes · et turbaris ergaplurima · por
ro · unum est necessarium · maria
optimam partem elegit · quae non au
feretur abea ·

XI
L cxxxiii
v
mt xLiii

Et factum est cum esset in lo co
quodam orans · ut cessauit dixit unus
ex discipulis eius ad eum · dn̄e · doce
nos orare · sicut iohannis docuit dis
cipulos suos · Et ait illis · cum oratis dicite ·
Pater sc̄ificetur nomen tuum ·
adueniat regnum tuum · panem nr̄m
cotidianum · da nobis cotidiae · et de
mitte nobis peccata nostra · Siquidē
et ipse dimittimus omni debenti no
bis · Et ne nos inducas in temptationem ·

sed libera nos amalo ;
L cxxxiiii
x

Et ait ad illos · Quis ur̄m habebit amicū ·
et ibit ad illum media nocte · et dicet illi ;
Amice commoda mihi tres panes · qm̄
amicus meus uenit · de uia ad me · et non
habeo quod ponam ante illum · Et ille
deintus respondens · dicat · Noli mihi
molestus esse · iam ostium clausum ē ·
et pueri mei mecum sunt in cubili non

possum surgere et dare tibi; Et ille si per
seuerauerit pulsans· dico uobis· et si non
dabit illi· surgens eo quod amicus eius sit·
propter inprobitatem tamen eius surget·
et dab& illi quotquot habet necessarios·

L CXXV V MT LIII Et ego uobis dico· petite et dabitur uobis;
quaerite et inuenietis; pulsate et ape
rietur uobis; Omnis enim qui petit ac
cipit· et qui quaerit inuenit· et pulsanti
aperietur; Quis aut̄ ex uobis patrem
petit panem· numquid lapidem dabit illi·
Aut piscem· numquid pro pisce serpentē
dabit illi· Aut si petierit ouum· num
quid porreget illi scorpionem; Si ergo
uos cum sitis mali· nostis bona dare fili
is ur̄is· Quanto magis pater uester de
caelo· dabit spm̄ bonum· petentib; se·

L CXXVI V MT CXVIII Et erat eiciens daemonium· et illud erat
mutum; Et cum eiecisset daemonium·
locutus est mutus· et admiratae sunt
turbae·

L CXXVII II MT CXX MR XXXVII Quidam aut̄ ex eis dixerunt; In beelzebub
principe daemoniorum· eicit daemonia;

L CXXVIII V MT CXXVIII Et alii temptantes· signum de caelo quae rebant ab eo;

Ipse autē ut uidit cogitationes eorum dixit L cxxviii II dic xxii m xxx
eis; Omne regnum in se ipsum diuisum
desolabitur et domus supra domū cadet.
Si autē et satanas in se ipsum diuisus est quo
modo stabit regnum ipsius. Quia dicitis
in beelzebub eicere me daemonia; Si autē
ego in beelzebub eicio daemonia filii urī
in quo eiciunt? Ideo ipsi iudices urī e
runt; Porro si in digito dī eicio dae
monia profecto peruenit in uos reg
num dī. Cum fortis armatus custodit
atrium suum in pace sunt ea quae
possidet. Si autē fortior illo superue
niēs uicerit eum uniuersa arma eius
auferet in quib; confidebat et spolia eī
distribuet. Qui non est mecū aduer
sum me est, Et qui non colligit mecum
dispergit; L cxx V dic xxviii

Cum inmundus sps̄ exierit de homine. per
ambulat per loca inaquosa quaerens re
quiem. et non inueniens dicit; Reuer
tar in domū meā unde exiui. Et cum ue
Inuenit
nerit et inuenerit uacantem et scopis
mundatam.

tunc uadit · et adsumit septem alios sp̄s ne
quiores se · et ingressi habitant ibi ; et sunt
nouissima hominis illius peiora priorib; ;

Lxxxi
x
Factum est aut̄ cum haec diceret · extollens
uocem quaedam mulier de turba · dixit
illi · Beatus uenter qui te portauit · et u
bera quae suxisti · At ille · dixit · Quin
immo beati qui audiunt uerbum dī ·
et custodiunt illud

Lxxxii
v
dcxxviii
Turbis aut̄ concurrentib; coepit dicere ;
Generatio haec · generatione quam est ;
Signum quaerit · et signum non dabitur
illi · nisi signum ionae · Nam sicut fuit
ionas · signum nineuitis · ita erit et fili
us hominis · generationi isti · Regina
austri · surget in iudicio · cum uiris ge
nerationis huius · et condemp nabit
illos quia uenit a finib; terrae audire
sapientiam salomonis · et ecce plus
quam salomone hic · Uiri nineuitae ·
surgent in iudicio cum generatione
hac · et condemnabunt illam ; quia pae
nitentiam egerunt · ad praedicationē
ionae · et ecce plus quam iona hic ·

Nemo lucernam accendit et in abs̄conso ponit. L cxxxiii II di xxxii m xxxviii
neq; sub modio· sed super candelabrum.
ut qui ingrediuntur lumen uideant;

Lucerna corporis tui· est oculus tuus. L cxxxiiii V di xlvii
Si oculus tuus fuerit simplex· totum
corpus tuum lucidum erit. Si aut̄ ne
quam fuerit· etiam corpus tuum te
nebrosum erit; Uide ergo ne lumen
quod in te est· tenebre sint; Si ergo
corpus tuum lucidum fuerit· non ha
bens aliquam partem tenebrarum
erit lucidum totum· Et sicut lucer
na fulgoris· inluminabit te;

Et cum loqueretur· rogauit illum qui L cxxxv V di ccxxxvi
dam pharisaeus· ut pranderet apud se·
Et ingressus recubuit; Pharisaeus aut̄
coepit intra se reputans dicere: qua
re non baptizatus esset ante prandiū;
Et ait dn̄s ad illum· Nunc uos pharisaei
quod deforis est calicis et catini mun
datis; quod aut̄ intus est uestrum plenū ē
rapina· et iniquitate· Stulti nonne
qui fecit· quod deforis est· etiam
id quod intus est fecit; Uerum tamen

quod superest date aelymosinam et ecce
omnia munda sunt uobis;

L cxxxvi V Mt ccxxxviii
Sed uae uobis pharisaei quidecimatis men
tam et rutam et omne holus et praeteri
tis iudicium et caritatem d̄i. Haec autem
oportuit facere et illa non omittere;

L cxxxvii II Mt ccxxxiii M cxxxv
Vae uobis pharisaeis quia diligitis primas
cathedras in synagogis et salutationes
in foro;

L cxxxviii V Mt ccxxxvii
Vae uobis quia estis ut monumenta quae
non apparent et homines ambulantes
supra nesciunt;

L cxxxviiii V Mt ccxxxviii
Respondens autem quidam ex legis peritis
ait illi; Magister haec dicens etiam nobis
contumeliam facis; At ille ait; Et uobis
legis peritis uae quia honeratis homi
nes onerib; quae portari non possunt
et ipsi uno digito ur̄o non tangitis sarcinas.

L cxl V Mt ccxxxviii
Vae uobis quia aedificatis monumenta
prophetarum patres autem ur̄i occiderunt
illos; Profecto testificamini quod consenti
tis operib; patrum uestrorum; Qm̄ qui
dem ipsi eos occiderunt uos autem aedifi
catis eorum sepulchra;

PROPTEREA ET SAPIENTIA DĪ DIXIT; MITTAM AD IL L CXLI
LOS PROPHETAS· ET APOSTOLOS ET EX ILLIS OC V MT CCXL·
CIDENT ET PERSEQUENTUR; UT INQUIRA
TUR SANGUIS OMNIUM PROPHETARUM·
QUI EFFUSUS EST A CONSTITUTIONE MUNDI·
A GENERATIONE ISTA· A SANGUINE ABEL· US
Q; AD SANGUINEM ZACHARIAE· QUI PERIIT
INTER ALTARE ET E DEM; ITA DICO UOBIS·
REQUIRETUR AB HAC GENERATIONE;

VAE UOBIS LEGIS PERITIS QUIA TULISTIS CLA L CXLII
UEM SCIENTIAE IPSI NON INTROISTIS· ET E V MT CCXXXII
OS QUI INTROIBANT PROHIBUISTIS;

CUM HAEC AD ILLOS DICERET COEPERUNT PHA L CXLIII X
RISAEI ET LEGIS PERITI GRAUITER INSISTE
RE ET OS EIUS OPPRIMERE· DE MULTIS
INSIDIANTES EI, ET QUAERENTES CAPERE
ALIQUID EX ORE EIUS· UT ACCUSARENT EUM;
MULTIS AUT̄ TURBIS CIRCUMSTANTIB; ITA
UT SE INUICEM CONCULCARENT· COEPIT ſXII·
DICERE AD DISCIPULOS SUOS· L CXLIIII II MT CLXVIII MR LXXVIII

ATTENDITE A FERMENTO PHARISAEORUM
QUOD EST HYPOCHRISIS; L CXLV V MT XCIII

NIHIL OPERTUM EST QUOD NON REUELETUR
NEQUE ABSCONDITUM QUOD NON SCIATUR;

qm quae in tenebris dixistis· in lumine dicen
tur; Et quod in aurem loquuti estis in
cubiculis· praedicabitur in tectis; Dico
autem uobis amicis meis· ne terreamini
ab his qui occidunt corpus· et post haec
non habent amplius quod faciant; Osten
dam aut̄ uobis· quem timeatis; Timete
eum qui postquam occiderit· habet po
testatem mittere in gehennam· Ita dico
uobis· hunc timete; Nonne quinq; passe
res ueneunt depondio· et unus ex illis·
non est in obliuione coram dō; Sed & capil
li capitis uṝi· om̄s numerati sunt; Noli
te ergo timere multis passerib; plures
estis; Dico aut̄ uobis· omnis quicumq; con
fessus fuerit me coram hominib; et fili
us hominis confitebitur illum· coram
angelis dī·

L cxlvi
II
mt xcuiii
mr lxxxui

Qui aut̄ negauerit me coram hominib; de
negabitur coram angelis dī;

L cxlvii
II
mt cxxiii
mr xxxiiii

& Omnis qui dicit uerbum in filium hominis·
remittetur illi· ei aut̄ qui in spm̄ scm̄ blas
phemauerit· non remittetur;

L cxlviii
II
mt lxxxuiii
mr cxli

Cum aut̄ inducent uos in sýnagogas et

ad magistratus et potestates· nolite sol
liciti esse qualiter aut quid respondeatis·
aut quid dicatis· Sp̄s enim sp̄s docebit uos
in ipsa hora quae oporteat dicere· Lcxlviii x
Ait aut̄ ei quidam de turba; Magister· dic
fratri meo· ut diuidat mecum hereditatē;
At ille· dixit ei; Homo quis me constituit·
iudicem aut diuisorem supra uos; Dixit
q; ad illos; Uidete et cauete ab omni auari
tia· quia non in habundantia cuius quam
uita eius est· ex his quae possidet; q cl x h xlviii
Dixit aut̄ similitudinem ad illos dicens;
Hominis cuiusdam diuitis uberes fructus
ager attulit· et cogitabat intra se dicens·
Quid faciam quod non habeo quo congregem
fruct$\overset{u}{\text{ọ}}$s meos; Et dixit; Hoc faciam· de
struam horrea mea· et maiora faciam· et
illuc congregabo omnia· quae nota sunt
mihi et bona mea· et dicam animae meae;
Anima· habes multa bona posita in annos
plurimos· requiesce comede bibe aepu
lare; Dixit aut̄ illi ds̄; Stultae· hac nocte
animam tuam repetunt a te· quae autem
parasti cuius erunt; Sic est qui sibi thesau

rizat· et non est in dm̄ diues;·

lcl
v
m̄ xlviii

Dixitque ad discipulos suos; Ideo dico uobis· nolite solliciti esse animę quid manducetis· neq; corpori quid uestiamini; Anima plus est quam esca· et corpus quam uestimentum;· Considerate coruos· quia non seminant neq; metunt· Quib; non est cellarium neq; horreum· et ds̄ pascet illos;

Quanto magis uos plures estis illis·; Quis aut̄ uestrum cogitando potest adicere ad staturam suam· cubitum unum·; Si ergo neque quod minimum est potestis· quid de ceteris solliciti estis; Considerate lilia· quomodo crescunt· non laborant· non nent· Dico aut̄ uobis ~~quia~~ nec Salomon· in omni gloria sua· uestiebatur· sicut unū ex istis; Si aut̄ faenum quod hodie in agro est· et cras in clibanum mittitur ds̄ sic uestit; quanto magis uos pusillae fidaei·; Et uos nolite quaerere quid manducetis aut quid bibatis· et nolite in sublime ~~ex~~tolli; Haec enim omnia gentes mundi quaerunt· pater aut̄ uester scit· qm̄ his indigetis; Uerum tamen quaerite regnū dī et haec om̄a adicientur uob̄·

Nolite timere pusillus grex· quia complacu
it patri uestro dare uobis regnum; L cli x

Uendite quae possidetis· et date elymosinā· L clii ii ā c xxiii ā c viii

Faciate uobis sacculos qui non ueterescant L cliii v ā xlvi
thesaurum non deficientem in caelis, quo
fur non adpropiat· neq; tinea corrumpit.

Ubi enim thesaurus uester est· ibi et cor ur̄m erit·

Sint lumbi uestri praecincti· et lucernae L cliiii x
ardentes; Et uos similes hominib; expec
tantib; dn̄m suum· quando reuertatur
a nuptiis; Ut cum uenerit et pulsauerit·
confestim aperiant ei; L clv v ā cclxvi

Beati serui illi· quos cum uenerit dn̄s· inue
nerit uigilantes; Amen dico uobis· quod
praecinget se· et faciet illos discumbere·
et transiens ministrabit illis· Et si uene
rit in secunda uigilia· et si in tertia uigilia
uenerit· et ita inuenerit· beati sunt serui illi·

hoc autē scitote quō si sciret paterfamilias· L clvi ii ā cclxiiii ā clv
qua hora fur ueniret· uigilaret utique·
et non sineret perfodiri domum suam·

Et uos estote parati· quia qua ora non pu
tatis· filius hominis uenit;

L clvii
v
dcclxv

Ait aut̄ et petrus · dn̄e · adnos dicitis hanc
parabolam · an etad omnes ; dixit autem
dn̄s · Quis putas est fidelis · dispensator
et prudens · quem constituit dn̄s supra
familiam suam · ut det illis in tempore
tritici mensuram ; Beatus ille seruus
quem cum uenerit dn̄s · inuenerit ita
facientem ; Uere dico uobis ; quia supra
omnia quae possidet constituet illum ·

L clviii
v
dcclxvii

Quod si dixerit seruus ille in corde suo ·
moram facit dn̄s meus · uenire · et coepe
rit percutere pueros et ancillas · et e
dere et bibere et inebriari ; Ueniet
dn̄s serui illius · in die qua non sperat
et ora qua nescit · et diuidet eum · par
temq; eius cum infidelib; ponet · Ille aut̄

L cl viiii
x

seruus qui cognouit uoluntatem dn̄i sui
et non praeparauit · et non fecit secundum
uoluntatem eius · uapulabit multas ;
Qui aut̄ non cognouit et fecit digna · plagis
uapulabit paucis ; Omnia aut̄ cui multū
datum est · multum quaeretur ab eo ;
Et cui commendauerunt multum · plus
e
petụnt ab eo ;

IGNEM UENI MITTERE IN TERRAM· ET QUID UOLO· NISI UT ACCENDATUR ; BAPTISMA AUT̄ HABEO BAPTIZARI· ET QUOMODO COARTOR USQ; DUM PERFICIATUR ; PUTATIS QUIA PACEM UENI DARE IN TERRAM ; NON DICO UOBIS· SED SEPARATIONEM ; ERUNT ENIM EX HOC QUINQUE IN DOMO UNA DIUISI· TRES IN DUO· ET DUO IN TRES ; DIUIDENTUR PATER IN FILIUM· ET FILIUS IN PATREM SUUM ; MATER IN FILIAM· ET FILIA IN MATREM ; SOCRUS IN NURUM SUĀ· ET NURUS IN SOCRUM SUAM ; l clx v clxxv

DICEBAT AUT̄ ET AD TURBAS ; CUM UIDERITIS NUBEM ORIENTEM AB OCCASU· STATIM DICITIS NIMB; UENIT· ET ITA FIT ; ET CUM AUSTRUM FLANTEM· DICITIS QUIA AESTUS ERIT ET FIT ; L clxi v clxvi

HYPOCRITAE· FACIEM caeli & terrae NOSTIS PROBARE· HOC AUT̄ TEMPUS QUOMODO NON PROBATIS ; QUID AUT̄ ET A UOBIS IPSIS NON IUDICATIS· QUOD IUSTUM EST· L clxii v clxxvi

CUM AUT̄ UADIS CUM ADUERSARIO TUO AD PRINCIPEM IN UIA· DA OPERAM LIBERARI AB ILLO ; NE FORTE TRADAT TE APUT IUDICEM· ET IUDEX TRADAT TE EXACTORI· ET EXACTOR MITTAT TE IN CARCEREM ; DICO TIBI· NON EXIES INDE·

donec etiam nouissimum minutum reddas·

ſxcui
Lclxvii
X

Adherant aut̄ quidam ipso in tempore nuntiantes illi de galileis· quorum sanguinem pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. Et respondens dixit illis; putatis quod hi galilei prae omnib; galilaeis peccatores fuerunt· quia talia passi sunt; Non dico uobis· sed nisi paenitentiam habueritis· om̄ similiter peribitis· sicut illi decem et octo· supra quos cecidit turris in siloam et occidit eos; putatis quia et ipsi debitores fuerunt· praeter om̄s homines habitantes in hierusalem;· Non dico uobis· sed si non paenitentiam egeritis· om̄s similiter peribitis·

Lclxviii
X

Dicebat autem hanc similitudinem; Arborem fici habebat quidam plantatam in uinea sua· et uenit quaerens fructum in illa· et non inuenit· Dixit aut̄ ad cultorem uineae; Ecce anni tres sunt ex quo uenio quaerens fructum in ficulnea hac· et non inuenio. Succide ergo illam· ut quid etiam terram occupat·, At ille respondens· dixit illi;

O ne· dimitte illam et hoc anno· usq; dum
fodiam circa illam· et mittam [illegible]
stercora. Et si quidem fecerit fructum·
S in autem in futurum succides eam; Erat
aut̄ docens in sinagoga eorum sabbatis.
E t ecce mulier quae habebat spm̄ infirmi
tatis annis decem et octo· et erat incli
nata· nec omnino poterat rursum respi
cere; Quam cum uic [illegible] ihs uocauit ad
se· et ait illi; Mulier dimissa es ab infir
mitate tua; Et inposuit illi manus·
et confestim erecta est et glorificabat dm̄·
R espondens aut̄ archisynagogus· indignans
quia sabbato curasset ihs dicebat tur
bae; Sex dies sunt in quibus oportet
operari· in his ergo uenite et curamini·
et non in die sabbati; Respondit autem
ad illum dns· et dixit; Hypocritae u
nus quis q; urm̄· sabbato non soluit bo
uem suum aut asinum a praesepio; et du
cit adaquare. Hanc aut̄ filiam abrahae
quam alligauit satanas· ecce decem et oc
to annis· non oportuit solui a uinculo
isto die sabbati;

Lc lxv
dic xvi
m· xxv

L clxvi
x
Et cum haec diceret · erubescebant om̄s
aduersarii eius. Et omnis populus
gaudebat in uniuersis quae gloriosae
fiebant ab eo;·

L clxvii
ii
mt cxxxviii
mr xliiii
Dicebat ergo; Cui simile est regnum dī·
et cui simile esse exestimabo illud;
Simile est grano sinapis· quod acceptum
homo· misit in hortum suum; Et cre
uit· et factum est in arborem magnam·
et uolucres caeli requieuerunt in ra
mis eius;

L clxviii
v
mt cxxxviiii
Et iterum dixit; Cui simile estimabo
regnum dī; simile est fermento· quod
acceptum mulier abscondit in farinae
sata tria· donec fermentaretur totum;

L clxviiii
v
mt lxxvi
mr lii
Et ibat per ciuitates et castella docens·
et iter faciens in hierusalem·

L clxx
v
mt lx
Ait autem illi quidam; Dn̄e· si pauci sunt
qui saluantur; Ipse autem dixit ad illos;
Contendite intrare per angustam
portam· quia multi dico uobis quae
runt intrare et non poterunt;

L clxxi
v
mt lx
Cum autem intrauerit pater familias
et clauserit ostium dicentes; Dn̄e ape

et incipietis foris stare & pulsare ostium

RINOBIS; ETRESPONDENS· DICETUOBIS; NES
CIOUOS UNDESITIS; TUNCINCIPIETIS DICE
RE. MANDUCAUIMUS CORAMTE ETBIBI
MUS· ETINPLATEIS NOSTRIS DOCUISTI;
ETDICETUOBIS· NESCIOUOS UNDESITIS· DIS
CEDITEAME OMNES OPERARII INIQUITATIS;
IBIERITFLETUS· ETSRIDORDENTIUM; CUM L clxxii· V mt lxx
UIDERITIS ABRAHAM ETISAAC ETIACOB ET
OMNES PROPHETAS INREGNO DĪ UOSAUTEM
EXPELLIFORAS; ETUENIENT ABORIENTE ET
OCCIDENTE ETABAQUILONE· ETAUSTRO·
ETACCUMBENT INREGNO DĪ; L clxxiii II mt cxcviii mr cxi
ETECCE SUNTNOUISSIMI QUIERANT PRIMI·
ETSUNT PRIMI QUIERANT NOUISSIMI. L clxxiiii X
INIPSADIE ACCESSERUNT QUIDAM PHARISAE
ORUM DICENTES ILLI· EXI ETUADEHINC·
QUIAHERODES UULT TEOCCIDERE; ETAIT
ILLIS, ITEDICITE UULPILLI; ECCE EICIO
DAEMONIA ETSANITATES PERFICIO HODIE
ETCRAS ETTERTIADIE CONSUMOR;
UERUMTAMEN OPORTETME HODIE ETCRAS
ETSEQUENTI AMBULARE QUIANONCAPIT
PROPHETAM PERIRE EXTRAHIERUSALEM;
HIERUSALEM HIERUSALEM QUAE OCCIDIS L clxxv V mt ccxli

prophetas· et lapidas eos qui mittuntur ad te; Quotiens uolui congregare filios tuos· quemadmodum auis nidum suum sub pinnis· et noluisti; Ecce relinquetur uobis· domus uestra; Dico aut̄ uobis quia non uidebitis me· donec ueniat cum dicetis; Benedictus qui uenit in nomine dn̄i;

Fer iiii L clxxvi x Et factum est cum intraret in domū cuiusdam principis pharisaeorum sabbato manducare panem· et ipsi obseruabant eum· Et ecce homo quidam hydropicus· erat ante illum;

L clxxvii ii Mt cxv Mr xxv Et respondens ihs dixit ad legis peritos et pharisaeos dicens· Si licet sabbato curare; At illi tacuerunt; Ipse uero adprehensum sanauit eum ac dimisit· Et respondens ad illos· dixit;

Cuius uestrum asinus aut bos in puteum cadet· et non continuo extrahet illum die sabbati; Et non poterant ad haec respondere illi;

L clxxviii x Dicebat aut̄ et ad inuitatos parabolam· intendens quomodo primos accubitus

elegerent· dicens adillos; Cuminuitatus
fueris adnubtias· nondiscumbas inprimo
loco· neforte honoratior teesit inuitatus
illo
abeo; Etueniens is quite etillum uocauit·
dicat tibi; Da huic locum; Ettunc incipi
as cumrubore· nouissimum locum tene
re; Sedcum uocatus fueris· uade recū
be innouissimo loco· Etcum uenerit
quite inuitauit· dicat tibi; Amice ascen
desuperius; Tuncerit tibi gloria· corā
simul discumbentib;

L clxxxuiii
V
chcc xxxi

Quiaomnis· quise exaltat humiliabitur·
etquise humiliat exaltabitur;

L clxxx
x

Dicebat autē etei quise inuitauerat;
Cumfacis prandium autcaenam noli
uocare amicos tuos neq; fratres tuos·
neq; cognatos· neq; uicinos diuites;
neforte etipsi tere inuitent· etfiat
tibi retributio· Sedcumfacis conui
uium· uoca pauperes debiles caecos
claudos etbeatus eris· quia nonhabent
retribuere tibi; Retribuetur enim
tibi· inresurrectione iustorum;
Haeccumaudisset quidam desimul

discumbentibus· dixit illi; Beatus qui
manducabit panem inregno dī·

i clxxxi
ii ccxxi

Adipse dixit ei; Homo quidam fecit caenā
magnam· etuocauit multos; Et misit
seruum suum horacaenae· dicere inui
tatis utuenirent· quia iam parata sunt
omnia; Et coeperunt omēs simul excusa
re· primus· dixit ei; Uillam emi· et ne
cesse habeo exire et uidere illam· ro
go te habe me excusatum; Et alter dixit·
Iuga boum emi quinq; et eo probare
illa· Rogo te habe me excusatum;
Et alius dixit· uxorem duxi· et ideo non
possum uenire· Et reuersus seruus·
nuntiauit haec domino suo· Tunc ira
tus pater familias· dixit seruo suo·
Exi cito in plateas et uicos ciuitatis· et
pauperes ac debiles· et coecos et claudos
introduc huc; Et ait seruus; Dne fac
tum est ut imperasti· Et adhuc locus ē·
Et ait dn̄s seruo· Exi in uias et sepes et
compelle intrare ut impleatur domus
mea; Dico aūt uobis quđ nemo uirorū
illorum qui uocati sunt· gustabit

caenam meam;

Ibant autem turbae multae cum eo. et con
uersus dixit ad illos. Si quis uenit ad me.
et non hodit patrem suum et matrem sũ
ãm. et uxorem et filios. et fratres et
sorores. adhuc autem et animam suam.
non potest meus discipulus esse; Et qui
non baiulat crucem suam et uenit post
me. non potest esse meus discipulus;
Quis enim ex uobis uolens turrem aedifica
re. non prius sedens computat sumptos.
qui necessarii sunt. si habeat ad perfici
endum; Ne posteaquam posuerit fun
damentum et non potuerit perficere.
omẽs qui uident incipiant inludere ei
dicentes. Quia hic homo coepit aedifica
re et non potuit consummare. Aut
qui rex iturus committere bellum ad
uersus alium regem. non sedens prius
cogitat si possit cum decem milib; occur
rere ei qui cum uiginti milib; uenit ad se.
Alioquin adhuc illo longe agente. lega
tionem mittens. rogat ea quae pacis sunt.
Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat

Lclxxxii
V
mt xcvi

Lclxxxiii
X

Lclxxxiiii
V
mt xcvi

omnib; quae possidet · non potest meus esse discipulus;

Hoc · L clxxv II di xxxi mr c ii Bonum est sal · si autem sal quoque euanuerit in quo condietur · neq; in terrã neq; in sterquilinium utile est · sed foras mittetur; Qui habet aures audiendi audiat;

L clxxvi II di lxxii mr xxii Erant autem adpropinquantes ei publicani et peccatores · ut audirent illum; Et murmorabant pharisaei et scribae dicentes · quia hic peccatores recipit et manducat cum illis.

L clxxvii V di clxxxii Et ait ad illos parabolam istam dicens; Quis ex uobis homo qui habet centum oues · et si perdiderit unam ex illis · nonne dimittit nonaginta nouem in deserto · et uadit ad illam quae perierat donec inueniat illam; Et cum inuenerit eam · inponit in humeros suos gaudens; Et ueniens domũ · conuocat amicos et uicinos · dicens illis · Congratulamini mihi · quia inueni ouem meam quae perierat; Dico uobis · quod ita gaudium erit in caelo · super uno peccatore paenitentiam agente · quam sup̄ nona ginta nouem iustis· qui non indigent paeniten tiam; L clxxxvi x

Aut quae mulier habens dragmas decem· si per
diderit dragmam unam· nonne accendit
lucernam et euerrit domum· et quaerit
diligenter donec inueniat; Et cum inue
nerit conuocat amicas et uicinas dicens·
Congratulamini mihi quia inueni dragmā
quam perdideram·

Ita dico uobis· gaudium erit coram angelis L clxxxviii v ch clxxxii
di super uno peccatore· paenitentiam
agente·

Ait autem; homo quidam habuit duos filios L cxc x
et dixit adulescentior ex illis patri; Pa
ter· da mihi portionem substantiae·
quae me contingit· Et diuisit illi sub
stantiam· Et non post multos dies con
gregatis omnibus adulescentior filius
peregre profectus est in regionē longin
quam et ibi dissipauit substantiam suā
uiuendo luxuriose; Et postquam omā
consummasset· facta est famis ualida
in regione illa· et ipse coepit egere· Et
habiit et adhesit uni ciuium regionis illius

et misit illum in uillam suam· ut pasce
ret porcos, Et cupiebat implere uentrē
suum de siliquis quas porci manducabant
et nemo illi dabat. Ipse autē reuersus· dix·
Quanti mercennarii patris mei habun
dant panib; ego autem hic fame pereo·
Surgam et ibo ad patrem meum· et dicam
illi; pater peccaui in caelum et coram te·
etiam non sum dignus uocari filius tu
us· Fac me sicut unum de mercennariis
tuis, Et surgens uenit ad patrem suum·
Cum autem adhuc longe esset· uidit illū
pater ipsius· et misericordia motus est;
Et accurrens cecidit supra collum eius·
et osculatus eum; dixitq; ei filius; pater
peccaui in caelum et coram te· iam non
sum dignus uocari filius tuus; dixit
autem pater ad seruos suos· Cito profer
te stolam primam· et induite illum;
Et date anulum in manu eius· et calcia
menta in pedes, Et adducite uitulum
saginatum et occidite· et manducemus·
et epulemur; quia hic filius meus mor
tuus erat· et reuixit· perierat et inuen

ius est; Et coeperunt aepulari; Erat aūt filius eius senior in agro; Et cum ueniret et adpropinquaret domui· audiuit simphoniam et chorum· et uocauit unum de seruis· et interrogauit quae haec essent; Is q; dixit illi; Frater tuus uenit· et occidit pater tuus uitulum saginatum· quia saluum illum recoepit· Indignatus est aūt· et nolebat introire; Pater ergo illius egressus· coepit rogare illum; At ille respondens· dixit patri suo; Ecce tot annis seruio tibi· et numquam mandatum tuum praeteriui· et numquam dedisti mihi hedum· ut cum amicis meis aepularer; Sed postquam filius tuus hic qui deuorauit substantiam suam cum meretricib; uenit· occidisti illi uitulum saginatum; At ipse dixit illi; Fili tu semper mecum es et omnia mea tua sunt; Epulari aūt et gaudere oportebat· quia frater tuus hic mortuus erat et reuixit; perierat et inuentus est Dicebat autem· et ad discipulos suos; Homo quidam erat diues qui habebat uilicum· et hic diffama tus erat apud illum · quasi dissipasset bona ipsius; Et uocauit illum · et ait illi · Quid hoc audio de te? Redde rationem uilicationis tuae · iam enim non poteris uilicare;

Ait autem uilicus intra se; Quid faciam quia dn̄s meus aufert a me uilicationem;

Fodere non ualeo · mendicare erubesco;

Scio quid faciam; ut cum amotus fuero a uilicatione · recipiant me in domus suas; Conuocatis itaq; singulis debitorib; domini sui; dicebat primo;

Quantum debes domino meo? At ille dix;

Centum cados olei; dixitq; illi; Accipe cautionem tuam · et sede cito · scribe quinquaginta; Deinde alio dixit · Tu uero quantum debes? Qui ait; Centū choros tria; Ait illi · Accipe litteras tuas · et scribe octocinta; Et laudauit dn̄s uilicum iniquitatis · quia prudenter fecisset; Quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt; Et ego uobis dico · facite uobis amicos de mammona iniquitatis · ut cum defeceritis recipiant uos in ae

terna tabernacula; Qui fidelis est
in minimo· et in maiore fidelis est;
Et qui in modico iniquus est· et in maio
re iniquus est; Si ergo in iniquo mam̃o
nae fideles non fuistis· quod ue rum
est quis credet uobis;· Et si in alieno
fideles non fuistis· quod urm̃ est quis
dabit uobis;

L cxci
v
mt xlviii

Nemo seruus potest duob; dominis serui
re; Aut enim unum odit et alterum
diliget· aut uni adherebit et alterū
contemnet; Non potestis dō seruire·
et mamone;

L cxcii
x

Audiebant autem omnia haec pharisaei·
qui erant auari· et deridebant illum·
Et ait illis; Vos estis qui iustificatis uos
coram hominib; ds̄ aut̄ nouit corda
uestra; quia quod hominib; altum est·
abhominatio est ante dm̄;

L cxciii
v
mt cv

Lex et prophetae· usque ad iohannem ex
eo regnum dī euangelizatur· et omnis
in illud uim facit;

L cxciiii
v
mt xxxviii

Facilius est aut̄ caelum et terram praete
rire· quam de lege unum apicē cadere;

L CCV
II
MT CXCV
MR C

OMNIS QUI DIMITTIT UXOREM SUAM ET DUCIT
ALTERAM MAECHATUR; ET QUI DIMISSAM A UIRO
DUCIT MOECHATUR.

XVI
L CCVI
X

HOMO QUIDAM ERAT DIUES ET INDUEBA
TUR PURPURA ET BYSSO ET AEPULABATUR
COTIDIE SLENDIDE. ET ERAT QUIDEM MENDI
CUS NOMINE LAZARUS QUI IACEBAT AD IANUĀ
EIUS ULCERIB; PLENUS CUPIENS SATURARI
DE MICIS QUAE CADEBANT DE MENSA DIUITIS.
SED ET CANES UENIEBANT ET LINGEBANT ULCE
RA EIUS; FACTUM EST AUT̄ UT MORERETUR
MENDICUS ET PORTARETUR AB ANGELIS IN SI
NŪ ABRAHAE. MORTUUS EST AUT̄ ET DIUES
ET SEPULTUS EST IN INFERNUM. ELEUANS
AUTEM OCULOS SUOS CUM ESSET IN TORMEN
TIS UIDIT ABRAHAM A LONGE ET LAZARUM
IN SINU EIUS. ET IPSE CLAMANS DIXIT PAT̄
ABRAHAM MISERERE MEI ET MITTE LAZARŪ
UT INTINGUAT EXTREMUM DIGITI SUI IN AQUA
UT REFRIGERET LINGUAM MEĀ QUIA CRUCIOR
IN HAC FLAMMA. ET DIXIT ILLI ABRAHAM, FILI
RECORDARE QUIA RECEPISTI BONA IN UITA TUA
ET LAZARUS SIMILITER MALA. NUNC AUT HIC
CONSOLATUR TU UERO CRUCIARIS. ET IN HIS

omnib; inter nos et uos chaos magnum firmatum est ut hi qui uolunt hinc transire ad uos non possint neq; inde huc transmeare; Et ait; Rogo ergo te pat̄ ut mittas eum in domo patris mei. habeo enim quinq; fratres ut testetur illis. ne et ipsi ueniant in locum hunc tormentorum. Et ait illi abraham; habent moysen et prophetas audiant illos. At ille dixit. Non pater abraham sed si quis ex mortuis ierit ad eos paenitentiam agent; At ait illi. Si moysen et prophetas non audiunt neq; si quis ex mortuis resurrexerit credent ;

Et ad discipulos suos ait; Inpossibile est ut non ueniant scandala. Uae aut̄ illi per quem ueniunt. utilius est illi si lapis molaris inponatur circa collum eius. et proiciatur in mare quam ut scandalizet unum de pusillis istis;

L cxcvii II mt clxxviiii mr xcviiii

Adtendite uobis. si peccauerit frater tuus increpa illum; et si penitentiam egerit dimitte illi.

L cxcviii V mt clxxviii

Et si septies in die peccauerit in te et

L cxcviiii V mt clxxvii

SEPTIES IN DIE CONUERSUS FUERIT AD TE DICENS
PAENITET ME· DIMITTE ILLI· ET DIXERUNT APOS
TOLI DNO· ADAUGE NOBIS FIDEM·

L cc
v
dclxxv

DIXIT AUTEM DNS· SI HABUERITIS FIDEM SICUT GRA
NUM SINAPIS· DICERETIS HUIC ARBORI MORO
ERADICARE ET TRANSPLANTARE IN MARE ET OBOE
DIRET UOBIS·

L cci
x

QUIS AUTEM UESTRUM HABENS SERUUM ARANTEM
AUT OUES PASCENTEM· QUI REGRESSO DE AGRO
DICIT ILLI STATIM· TRANSI RECUMBE· ET NON
DICET EI PARA QUOD CENEM ET PRAECINGE TE
ET MINISTRA MIHI DONEC MANDUCEM ET BIBAM
ET POST HAEC TU MANDUCABIS ET BIBES· NUMQUID
GRATIAM HABET SERUO ILLI QUIA FECIT QUAE ei
IMPERAUERAT· NON PUTO· SIC ET UOS CUM FE
CERITIS OMNIA QUAE PRAECEPTA SUNT UOBIS
DICITE SERUI INUTILES SUMUS QUOD DEBUI
MUS FACERE FECIMUS· ET FACTUM EST DUM I
RET IN HIERUSALEM· TRANSIEBAT PER MEDIUM
SAMARIAM ET GALILEAM· ET CUM INGREDERE
TUR QUODDAM CASTELLUM· OCCURRERUNT EI
DECEM UIRI LEPROSI· QUI STETERUNT A LONGE
ET LEUAUERUNT UOCEM DICENTES IHU PRAE
CEPTOR MISERERE NOSTRI· QUOS UT UIDIT·

dixit; Ite· ostendite uos sacerdotib; Et
factum est dum irent· mundati sunt; Unus
aut̄ ex illis· ut uidit quia mundatus est re
gressus est cum magna uoce· magnificans
dm̄; Et cecidit in faciem ante pedes eius
gratias agens· et hic erat samaritanus·

Respondens autem ihs dixit; Nonne decem
mundati sunt· et nouem ubi sunt; non
est inuentus qui rediret et daret gloriam
dō· nisi hic alienigena· Et ait illi· Surge
uade· quia fides tua te saluum fecit;

Interrogatus autem a pharisaeis· quando
uenit regnum dī· Respondit eis et dixit·
Non uenit regnum dī cum obseruatione·
neq; dicent ecce hic· aut ecce illic· Ecce enim
regnum dī inter uos est· Et ait ad discipu
suos; uenient dies· quando desideretis
uidere unum diem filii hominis· et non ui
debitis·

Et dicent uobis· ecce hic· et ecce illic· nolite
ire neq; sectemini·

Nam sicut fulgur coruscans de sub caelo in ea
quae sub caelo sunt fulget· ita erit filius
hominis in die sua·

L ccii
V
m cclii

L cciii
X

L cciiii
II
m ccliii
mr cxlviii

L ccv
V
m cclvi

L ccvi
II
Mt clxviii
Mr lxxviii

Primum autem oportet illum multa pati·
et reprobari a generatione hac.

L ccvii
V
Mt cclxi

Et sicut factum est in dieb; Noe ita erit
et in dieb; filii hominis· Edebant et bi
bebant· uxores ducebant· et dabantur
ad nuptias; Usq; in diem qua intravit
Noe in arcam et venit diluvium et
perdidit om̄;

L ccviii
X

Similiter sicut factum est in dieb; Loth·
edebant et bibebant· emebant et vende
bant· plantabant et aedificabant; Qua die
autem exiit Loth a Sodomis· pluit ignem
et sulphur de caelo· et omnes perdidit

Secundum haec erit qua die filius homi
nis revelabitur·

L ccviiii
II
Mt ccxlviii
Mr cxliii

In illa hora qui fuerit in tecto et vasa
eius in domo· ne descendat tollere illa·

Et qui in agro· similiter non redeat retro·

ccx
X

Memores estote uxoris Loth·

ccxi
III
xcviii
cv

Quicumq; quaesierit animam suam salvā
facere perdet illam, Et quicumq; per
diderit illam propter me vivificabit eam·

L ccxii
V
Mt cclxii

Dico vobis in illa nocte erunt duo in lec
to uno· unus assumetur et alter relin
quetur

Duae erunt molentes inunum· una assu
metur· et altera relinquetur; Duo
in agro; unus assumetur· et alter re
linquetur;

Respondentes dicunt illi; ubi dñe qui Lccxii v dcclvii
dixit eis; Ubicumq; fuerit corpus
illuc congregabuntur aquilae·

Dicebat autem et parabolam ad illos; Lccxiii x
qm̄ oportet semper orare et non de
ficere dicens; Iudex quidam erat
in quadam ciuitate· qui dm̄ non time
bat· et hominem non reuerebatur·

Vidua autem quaedam erat in ciuitate
illa et ueniebat ad eum dicens· Uin
dica me de aduersario meo; Et nole
bat per multum tempus; Post haec
aut dixit intra se· Etsi dm̄ non
timeo nec hominem reuereor·
tamen quia molesta est mihi haec
uidua uindicabo illam· ne in no
uissimo ueniens sugillet me;

Ait autem dns Audite quid iudex
iniquitatis dicit; ds autem non fa
ciet uindictam electorum suorū

clamantium ad se die ac nocte et pati
entiam habebit in illis; Dico uobis
quia cito faciet uindictam illorum;
Verum tamen filius hominis ueniens
putas inueniet fidem in terram;
Dixit autem et ad quosdam qui in se
confidebant tamquam iusti et asper
nabantur ceteros parabolam istam;
Duo homines ascenderunt in templū
ut orarent unus pharisaeus et al
ter publicanus; Pharisaeus stans
haec apud se orabit; Ds gratias ago
tibi quia non sum sicut ceteri homi
num; Raptores iniusti adulteri
uelud etiam hic publicanus; Ieiuno
bis in sabbato decumas do omnium
quae possideo; Et publicanus alon
ge stans nolebat nec oculos ad caelū
leuare sed percutiebat pectus suū
dicens ds propitius esto mihi pec
catori; amen dico uobis descendit
hic iustificatus in domū suam ab illo.
Quia omnis qui se exaltat humiliabi
tur et qui se humiliat exaltabitur;

L ccxv
v
M ccxxxi

Adferebant autem ad illum et infantes: L. ccxvi II Mr cxcii Mt cvi
ut eos tangeret; Quod cum uiderent
discipuli· increpabant illos. Ihs autem
conuocans illos· dixit, Sinite pueros
uenire ad me· et nolite eos uetare·
talium est enim regnum dī; L. ccxvii V Mr clxxviii Mt xcv
Amen dico uobis· quicumq; non acceperit
regnum dī sicut puer non intrauit
in illud; L. ccxviii II Mr cxciii Mt cvii
Et interrogauit eum: quidam princeps
dicens· Magister bone· quid faciens
uitam aeternam possidebo; dixit
aut̄ ei ihs̄· Quid me dicis bonum; nemo
bonus nisi solus ds̄; Mandata idq̄ nosti·
non occides· non moechaberis· non
furtum facies· non falsum testimoni
um dices; Honora patrem tuum et ma
trem; Qui ait· Haec omnia custodiui
a iuuentute mea; L. ccxviiii II Mr cxciiii Mt cviii
Quo audito ihs̄ ait ei; Adhuc unum ti
bi deest; Omnia quae cumq; habes
uende et da pauperib; et habebis
thesaurum in caelo· et ueni sequere me·
His ille auditis contristatus est· quia L. ccxx II Mr cxcv Mt cviiii

diues erat ualde; Uidens aut̄ illum ihs̄ ·
tristem factum dixit; Quam difficile
qui pecunias habent in regnum di intra
bunt; Facilius est enim camelum per
foramen acus transire quam diuitem
intrare in regnum dī; Et dixerunt
qui audiebant; Et quis potest saluus
fieri; Ait illis; Quae inpossibilia sunt
apud homines possibilia sunt apud dm̄;
Ait aut̄ petrus; Ecce nos dimisimus om̄a
et sequuti sumus te;

L. ccxxi
ii
mt cxcviii
mr cx

Qui dixit eis; Amen dico uobis; nemo est
qui relinquit domum aut parentes aut
fratres aut uxorem aut filios propter
regnum dī et non recipiat multo plu
ra in hoc tempore et in saeculo uen
turo uitam aeternam.

xvii
L. ccxxii
ii
mt cci
mr cxii

Assumpsit autē ihs̄ duodecim
et ait illis; Ecce ascendimus hierusoly
mam et consummabuntur omnia
quae scripta sunt per prophetas de fi
·enim·
lio hominis; Tradetur gentib; et in
ludetur et flagellabitur et conspue
tur; Et postquam flagellauerint oc

cident eum· et die tertia resurget·
Et ipsi nihil horum intellexerunt· Et L. ccxxiii X
erat uerbum istud absconsum ab eis
et non intellegebant quae dicebatur·
Factum est autē cum adpropinquaret L. ccxxiiii II di ccv m. cxvi
hiericho· caecus quidam sedebat secus
uiam mendicans· Et cum audiret tur
bam praetereuntem· interrogabat
quid hoc esset· Dixerunt autem ei
quod ihs nazarenus transiret; Et
clamauit dicens ihū fili dauid· mise
rere mei; Et qui praehibant incre
pabant eum ut taceret; Ipse uero mul
to magis clamabat fili dauid miserere
mei; Stans autem ihs iussit illum ad
duci ad se; Et cum adpropinquasset
interro·gauit illum dicens; Quid ti
bi uis faciam; At ille· dixit· dnē ut
uideam; Et ihs· dixit illi· Respice·
fides tua te saluum fecit; Et confes
tim uidit et seq; batur illum mag
nificans dm̄· Et omnis plebs ut ui
dit· dedit laudem dō·
Et ingressus perambulabat hiericho; L. ccxxv X

et ecce uir nomine zacheus et hic
erat princeps publicanorum et ip
se diues. Et quaerebat uidere ihm̄.
quis esset. et non poterat prae tur
ba. quia statura pusillus erat.
Et praecurrens ascendit in arborem
sycomorum. ut uideret illum. quia
inde erat transiturus. Et cum
uenisset ad locum. suspiciens ihs̄
uidit illum. et dixit ad eum. Zache
ae. festinans descende. quia hodie
in domo tua oportet me manere.
Et festinans descendit. et excoepit
illum gaudens. Et cum uiderent
om̄s. murmorabant dicentes. quod
ad hominem peccatorem diuertis
set. Stans aut̄ zacheus. dixit ad
dn̄m. Ecce dimidium bonorū meorū
dn̄e do pauperib; . et si quid aliquem
defraudaui. reddo quadruplum.
Ait ihs̄ ad eum. Quia hodie salus do
mui huic facta est. eo quod ēt ipse
filius esset abrahae.
ccxxvi
v
clviii
Uenit enim filius hominis quaerere

ci saluum facere quod perierat, L. ccxxvii x
Haec illis audientib; adiciens dixit parabolā·
eo quod esset prope hierusalem ; et quia
existimarent· quod confestim regnum
dī manifestaretur, L. ccxxviii ii Mt cclxviii Mr cl iiii
Dixit ergo; homo quidam nobilis· abiit
in regionem longinquam· accipere sibi
regnum et reuerti, L. ccxxviiii v Mt cclxv
Vocatis autē decem seruis suis dedit illis
decem mnas· et ait ad illos, Negotiami
ni dum uenio, Ciues autē eius· oderant
illum ⁊ et miserunt legationem post illū
dicentes, Nolumus hunc regnare super
nos, Et factum est ut rediret accepto
regno· et iussit uocari seruos quib; de
dit pecuniam· ut sciret quantum quis
q; negotiatus esset, Venit autē primus·
dicens, dn̄e· mna tua· decem mnas
adquisiuit; Et ait illi, Euge bone serue
quia in modico fidelis fuisti· eris po
testatem habens supra decem ciuitates·
Et alter uenit dicens, Dn̄e· mna tua
fecit quinq; mnas, Et huic ait· Et tu
esto supra quinq; ciuitates; Et alter

uenit dicens; dne ecce mna tua quam
habui repositam in sudario; timui enim
te quia homo austeris es; tollis quod non
posuisti; et metis quod non seminasti;
Dicit ei; De ore tuo te iudico serue nequã
Sciebas quod ego austeris homo sum
tollens quod non posui; et metens
quod non seminaui; et quare non dedis
ti pecuniam meam ad mensam; et ego ue
niens cum usuris utiq; exegissem illud
Et adstantib; dixit; Auferte ab illo
mnam et date illi qui decem mnas habet;
Et dixerunt ei dne habet decem mnas

L ccxx
II
cclxxi
r xlii

Dico aut uobis quia omni habenti dabi
tur; ab eo autem qui non habet et quod
habet auferetur ab eo

L ccxxvi
V
mt cclxxii

Uerum tamen inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare super se; addu
cite huc et interficite ante me

L ccxxxii
II
mt cc vi
mr c xvii

Et his dictis praecedebat ascendens hie
rusolymam Et factum est cum ad
propinquasset ad bethfage et bethaniã
ad montem qui uocatur oliueti misit
duos discipulos suos dicens; Ite in cas

tellum quod contra est· in quo intro
euntes· inuenietis pullum asinae alli
gatum· cui nemo umquam hominum
sedit; soluite illum et adducite;

Et si quis uos interrogauerit quare
soluitis· sic dicetis ei quia dns opera
eius desiderat;

L ccxxiii
ii
mr ccuiii
mt cxuiii

Abierunt autem qui missi erant· et inuene
runt sicut dixit illis stantem pullū;
Soluentib; autem illis pullum· dixerunt
domini eius ad illos· Quid soluitis pul
lum· At illi dixerunt· quia dns eum
necessarium habet. Et duxerunt illū
ad ihm· et iactantes uestimenta sua
supra pullum inposuerunt ihm. Eun
te autem illo· substernebant uestimen
ta sua in uia;

L ccxxiiii
i
mr ccuiiii
mt cxuiiii
io c

Et cum adpropinquaret iam ad descensū
montis oliueti· coeperunt omnes tur
bae discipulorum gaudentes laudare
dm uoce magna· super omnib; quas uide
rant uirtutib; dicentes Benedictus
qui uenit rex in nomine dni· pax in caelo·
et gloria in excelsis;

L ccxxv [illegible]

ET QUIDAM PHARISAEORUM DE TURBIS DIXE
RUNT AD ILLUM MAGISTER INCREPA DISCIPU
LOS TUOS QUIB; IPSE AIT DICO UOBIS QUIA
SI HI TACUERINT LAPIDES CLAMABUNT

L ccxxvii

ET UT ADPROPINQUAUIT UIDENS CIUITATEM
FLEUIT SUPER ILLAM DICENS QUIA SI COGNO
UISSES ET TU ET QUIDEM IN HAC DIE TUA QUAE
AD PACEM TIBI NUNC AUTĒ ABSCONDITA SUNT
AB OCULIS TUIS QUIA UENIENT DIES IN TE
ET CIRCUMDABUNT TE INIMICI TUI UALLO
ET CIRCUMDABUNT TE &co ANGUSTABUNT TE
UNDIQ; ET AD TERRAM PROSTERNENT TE
ET FILIOS TUOS QUI IN TE SUNT

L ccxxx [illegible]

ET NON RELINQUENT IN TE LAPIDEM SUPER
LAPIDEM EO QUOD NON COGNOUERIS TEMPUS
UISITATIONIS TUAE

L ccxxxviii [illegible]

ET INGRESSUS IN TEMPLUM COEPIT EICERE
UENDENTES IN ILLO ET EMENTES DICENS ILLIS
SCRIPTUM EST QUIA DOMUS MEA DOMUS
ORATIONIS EST UOS AUTĒ FECISTIS ILLAM
SPELUNCAM LATRONUM

L [illegible] Io Lxxxv

ET ERAT DOCENS QUOTIDIE IN TEMPLO
PRINCIPES AUTĒ SACERDOTUM ET SCRIBAE
ET PRINCIPES PLEBIS QUAEREBANT ILLUM

perdere et non inueniebant quid facerent illi; Omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

L ccxL
II
mt ccxuii
mr cxxuii

Et factum est in una dierum docente illo populum in templo et euangelizante conuenerunt principes sacerdotum et scribae cum senioribus et aiunt dicentes ad illum; Dic nobis in qua potestate haec facis aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem. Respondens autem dixit ad illos, Interrogabo uos et ego unum uerbum; Respondete mihi baptismum iohannis dae caelo erat an ex hominibus;

At illi cogitabant intra se dicentes, Quia si dixerimus de caelo dicet nobis quare ergo non credidistis illi. Si aut̄ dixerimus ex hominibus plebs uniuersa lapidabit nos; Certi sunt enim iohannem prophetam esse. Et responderunt se nescire unde esset. Et ihs ait illis. neque ego dico uobis in qua potestate haec facio.

L ccxLI
II
mt ccxuiii
mr cxxuiii

Coepit autem dicere ad plebem parabolam hanc; Homo plantauit uineam et locauit eam colonis et ipse peregre fuit.

multis temporibus. Et in tempore misit
ad cultores seruum ut de fructu uineae
darent illi. Qui caesum dimiserunt eum
inanem. Et addidit alterum seruum mit
tere. Illi aut̄ hunc quoque caedentes et ad
ficientes contumelia dimiserunt ina
nem. Et addidit tertium mittere. qui
et illum uulnerantes eiecerunt. Dixit
autem dn̄s uineae. Quid faciam? mittam
filium meum dilectum forsitan cum
hunc uiderint uerebuntur. Quem cū
uidissent coloni cogitauerunt inter
se dicentes. Hic est heres occidamus
illum ut nostra fiat hereditas. Et
eiectum illum extra uineam occiderūt.
Quid ergo faciet illis dn̄s uineae? ueniet
et perdet colonos istos et dabit uineam
aliis. Quo audito dixerunt illi. Absit.
Ille autem aspiciens eos ait. Quid est
ergo hoc quod scriptum est. Lapidem
quem reprobauerunt aedificantes
hic factus est in caput anguli. Omnis
qui ceciderit supra illum lapidem
conquassabitur. Supra quem autem ceci

derit · comminuet illum;

Et quaerebant principes sacerdotum
et scribe mittere in illum manus illa
hora · et timuerunt populum; Cog
nouerunt enim quod ad ipsos dixerit ·
similitudinem istam;

lccxlii
mtccxv
mcxxviii
iolxxviii

Et obseruantes miserunt insidiatores
qui se iustos simularent ut caperent
eum in sermone ut traderent illum
principatui et potestati praesidis; Et
interrogauerunt illum dicentes; ma
gister scimus quia recte dicis et doces
et non accipis personam; sed in ueritate
uiam dī doces · licet nobis dare tribu
tum caesari an non; Considerans aut̄
dolum illorum dixit ad eos; Quid me
temptatis; Ostendite mihi denarium;
Cuius habet imaginem et inscriptionē;
Respondentes dixerunt · Caesaris
Et ait illis; Reddite ergo quae caesaris
sunt caesari et quae dī sunt dō; Et non
potuerunt uerbum eius repraehende
re coram plebe et mirati in responso
eius · tacuerunt; Accesserunt autem

xviii ·
lccxliii
mtccxvii
mcxxx

quidam sadducaeorum qui negant esse resurrectionem et interrogauerunt eum dicentes; Magister moyses scripsit nobis si frater alicuius mortuus fuerit habens uxorem et hic sine filiis fuerit ut accipiat eam frater eius uxorem et suscitet semen fratri suo; Septem ergo fratres erant et primus accepit uxorem et mortuus est sine filiis; Et sequens accepit illam et ipse mortuus est sine filio;

Et tertius accepit illam similiter et om̄s septem et non reliquerunt semen et mortui sunt; Nouissim̄ omnium mortua est et mulier In resurrectione ergo cuius eorum erit uxor; Siquidem sep̄tem habuerunt eam uxorem;

Et ait illis [illegible] Filii saeculi huius nubent et traduntur ad nuptias; illi uero qui digni habebuntur saeculo illo et resurrectione ex mortuis neque nubunt neque ducunt uxores neque enim ultra mori poterunt; aequales enim angelis sunt et filii sunt dī cum sint filii resurrectionis; Quia uero resur gant mortui· et moyses ostendit secus rubum· sicut dicit dn̄m dm̄ abraham et dm̄ isaac· et dm̄ iacob· ds̄ autem non est mortuorum sed uiuorum· Om̄s enim uiuunt ei· Respondentes aut̄ quidam scribarum dixerunt· magister bene dixisti·

Et amplius non audebant eum quicquam interrogare;

L ccxliiii
II
mt ccxxvi
mr cxxxiii

Dixit autem ad illos; quomodo dicunt xp̄m filium dauid esse; et ipse dauid dicit in libro psalmorum· dixit dn̄s dn̄o meo· sede a dextris meis· donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum· Dauid ergo dn̄m illum uocat et quomodo filius eius est;

L ccxlv
II
mt ccxxvii
mr cxxxiiii

Audiente aut̄ omni populo· dixit discipulis suis; Adtendite a scribis· qui uolunt ambulare in stolis· et amant salutationes in foro· et primas chathedras in synagogis et primos discubitos in conuiuiis·

L ccxlvi
II
mt ccxxviii
mr cxxxv

Qui deuorant domos uiduarum· simulantes longam orationem; hii accipient damnationem maiorem; Respici

L ccxlvii
VIII
mr cxxxvi

ens aūt· uidit eos qui mittebant munera
sua in gazofilacium diuites· Uidit aūt
et quandam uiduam pauperculam mit
tentem aera minuta duo; et dixit;
Uere dico uobis· quia uidua haec pauper
plus quam omīs misit; Nam omīs hi
ex habundanti· sibi miserunt in mu
nera dī; haec aūt ex eo quod deest illi·
omnem uictum suum quem habuit misit·
L ccLvii ii Mt ccLii Mr cxxxvii Et quibusdam dicentib; de templo·
quod lapidib: bonis et donis ornatum
esset· dixit· Haec quae uidetis· uenient
dies· in quib; non relinquetur la
pis super lapidem qui non destruatur;
L ccLviii ii Mt ccLiii Mr cxxxviii Interrogauerunt aūt illum dicentes·
Praeceptor quando haec erunt et quod
signum cum fieri incipient· quidix·
Uidete ne seducamini· multi enim ueni
ent in nomine meo dicentes· quia ego
sum· et tempus adpropinquauit· noli
te ergo ire post illos; Cum audieritis
proelia et seditiones· nolite terreri;
Oportet primum haec fieri· sed non
dū statim finis; Tunc dicebat illis·

Surget gens contra gentem et regnum
aduersus regnum et terrae motus mag
ni erunt per loca et pestilentiae et
fames terroresq; de caelo et signa mag
na erunt;

Sed ante haec omnia inicient uobis manus
suas et persequentur tradentes in sy
nagogas et custodias trahentes ad
reges et ad presides propter nomen
meum contingit autem uobis in testimoniū;

Ponite ergo in cordibus uestris non
praemeditari quemadmodum respon
deatis; Ego enim dabo uobis os et sapi
entiam cui non poterunt resistere
et contradicere omīs aduersarii uri;

Trademini autem a parentib; et fratribus
et cognatis et amicis et morte adficient
ex uobis; Et eritis odio omnib; propter nomen meum et capillus de capite ues
tro non peribit; In patientia uestra
possidebitis animas uestras

Cum autem uideritis circumdari ab exer
citu hierusalem tunc scitote quia ad
propinquauit desolatio eius

Lc ccl
m ccxl iii
mr cxxxiiii
io cxl i

Lc ccli
m lxxxiii
mr cxli

Lc cclii
X

L. cclui II Mt ccxlvii Mr cxlii
Tunc qui in iudaea sunt fugiant in montes, et qui in medio eius ṅȯṅ discedant, et qui in regionibus non intrent in eam· quia dies ultionis hi sunt· ut impleantur om̄a quae scripta sunt·

L. cclvii II Mt ccxlviii Mr cxliii
Vae aut̄ praegnantib; et nutrientib; in illis dieb;·

L. cclv II Mt ccli Mr cxlvi
Erit enim praesura magna super terram, et ira populo huic·

L. cclvi X
Et cadent in ore gladii· et captivi ducentur in omnes gentes; et hierusalem calcabitur a gentib; donec impleantur tempora nationum;

L. cclvii II Mt cclviii Mr cl
Et erunt signa in sole et luna et stellis· et in terris praes sura gentium· prae confusione sonitus maris et fluctuū, arescentib; hominib; prae timore et expectatione· quae supervenient universo orbi· Nam virtutes caelorum movebuntur·

L. cclviii II Mt cclviii Mr cli
Et tunc videbunt filium hominis venientem in nube· cum potestate magna et maiestate· His autem fieri incipientibus· respicite et levate capita vestra· qnm̄ adpropinquat redemptio vestra·

Et dixit illis similitudinem · uidete ficulneam et omnes arbores · cum producunt iam ex se fructum · scitis qnm̄ prope est aestas ·

Ita et uos cum uideritis haec fieri scitote · qm prope est regnum dī Amen dico uobis · quia non praeteribit generatio haec donec om̄a fiant · Caelum et terra transibunt · uerba aut̄ mea non transibunt

Attendite aut̄ uobis · ne forte grauentur corda urā in crapula et ebrietate · et curis huius uitae · et superueniat in uos repentina dies illa; Tamquam laqueus enim superueniet in omnes · qui sedent super faciem omnis terrae · Uigilate itaq; omni tempore orantes ut digni habeamini fugere ista omnia quae futura sunt · et stare ante filium hominis ·

Erat aut̄ dieb; docens in templo · noctib; uero exiens morabatur in monte qui uocatur oliueti · et omnis populus manicabat ad eum in tēplo audire eū ·

Adpropinquabat aut̄ dies festus azimorum qui dicitur pascha;

Et quaerebant principes sacerdotum et

L ccLviii
x

[illegible]
Lu ccLx
Mt ccLxxiiii
Io xc
Mr cLvi

Lu ccLxi
Mt ccxcv
Mr cxxxviii
Io Lxxvii

scribae· quomodo eum interficerent
timebant uero plebem·

ł cclxii
io cxviii
[illegible] cxxiii

Intrauit autem satanas iniudam quicog
nominabatur scarioth · unum deduodecim;

ł cclxiii
h ii
mt cclxxviii
mr clx

Et abiit· et loquutus est· cum principib;
sacerdotum et magistratib; quemad
modum illum traderet eis; Et gauisi sunt;
et pacti sunt pecuniam illi dare Et spo
pondit; et quaerebat oportunitatem
ut traderet illum sine turbis uenit
aut dies azymorum· inqua necesse erat
occidi pascha· Et misit petrum et iohan
nem dicens; Euntes parate nobis pascha
ut manducem At illi dixerunt; ubi uis
paremus; et dixit adeos Ecce introe
antib; uobis inciuitatem· occurret
uobis homo· anfhoram aque portans;
Sequimini eum indomum inquā intrat
et dicetis patrifamilias domus· Dicit
tibi magister ubi est diuersorium
ubi pascha cum discipulis meis manducē;
Et ipse uobis ostendet caenaculum mag
num stratum· et ibi parate; Euntes
autem· inuenerunt sicut dixit illis

et parauerunt pascha. Et cum facta essed
hora discubuit et duodecim apostoli cũ eo. ꝗ cclxiii x
Et ait illis desiderio desideraui hoc
pascha manducare uobiscum antequam
patiar. Dico enim uobis quia ex hoc non ꝗ cclxv ii mt cclxxx mr clxvi
manducabo illud donec impleatur in reg
no dĩ. Et accepto calice gratias egit et dix.
Accipite et diuidite inter uos. Dico enim
uobis quod non bibam de generatione
uitis donec regnum dĩ ueniat. ꝗ cclxvi i mt cclxxviii io lv & lvi & mar clxv
Et accepto pane gratias egit et fregit et
dedit eis dicens Hoc est corpus meum
quod pro uobis datur hoc facite in meã ꝗ cclxvii iii mt cclxxx mr clxvi
commemorationem.
Similiter et calicem postquam cenauit
dicens hic est calix nouum testamentum
in sanguine meo qui pro uobis fundetur L cclxviii ii mt cclxxxi mr clxvii
Uerumtamen ecce manus tradentis me
mecum est in mensa. Et quidem filius ho
de
minis secundum quod finitum est uadit.
Uerumtamen ue illi homini per quem ꝗ cclxviiii i mt cclxxx io cxc ii mr clxii
tradetur. Et ipsi coeperunt quaerere
inter se quis esset ex eis qui hoc facturus ꝗ cclxx ii mt cclii mr cxiii
esset. Facta est autem et contentio inter

eos quis eorum uideretur esse maior; dix̄
aut̄ eis Reges gentium dominantur eorū
et qui potestatem [illegible] habent super
eos benefici uocantur; Uos aut̄· non sic
Sed qui maior est in uobis fiat sicut iunior·
Et qui praecessor est sicut ministrator
L cclxi x Nam quis maior est· qui recumbit· an qui mi
nistrat; Nonne qui recumbit; Ego aut̄
in medio uestrum sum· sicut qui minis
trat; Uos autem estis qui permansistis
mecum in temptationib; meis; Et ego
dispono uobis sicut disposuit mihi pater
meus regnum; Ut edatis· et bibatis· su
q cclxii v mr cxcvi per mensam meā in regno meo;
Et sedeatis super thronos· iudicantes duo
decim trib; israhel
q cclxiii x At autem dn̄s simon; Simon ecce sa
tanas expetiuit uos· ut cribraret sicut
triticum; Ego autem rogaui pro te
ut non deficiat fides tua·
L cclxiiii viiii io ccxxviiii m cclxxvii Et tu aliquando conuersus confirma
fratres tuos·
q cclxv m cclxxviii io ccxvi mr clx Qui dixit ei· Dn̄e tecum paratus sum
in carcerem· et in mortem ire; Et ille

dixit; Dico tibi petre non cantabit hodie L cclxxvi X
gallus · donec ter abnegas nosse me;
Et dixit eis; Quando misi uos sine sacculo
et pera et calciamentis numquid aliquid
defuit uobis; At illi dixerunt nihil.
Dixit ergo eis · Sed nunc qui habet sacculū
tollat similiter et peram · Et qui non
habet · uendat tonicam suam et emat gladiū L cclxxvii VIII mr ccxvi
Dico uobis · qm̄ adhuc hoc quod scriptum est ·
oportet impleri in me; Et cum iniquis
deputatus est; Etenim ea quae sunt de me L cclxxviii X
finem habent · Et illi dixerunt; dn̄e ·
ecce gladii duo hic · At ille dixit eis · sat ē; L cclxxviiii I mt ccxci
Et egressus ibat secundum consuetudinē mr clxxii io clvi
in montem oliuarum · Secuti sunt au L cclxxx II
tem illum et discipuli; Et cum peruenis mt ccxcvii mr clxxviii
set ad locum dixit illis · Orate ne intre
tis in temptationem · Et ipse auulsus est L cclxxxi I mt ccxcviii
ab eis quantum iactus est lapidis; Et po io clxi mr clxxxv
sitis genib; orabat dicens · Pater si uis L cclxxxii I mt ccxcv
transfer calicem istum a me · uerumtam̄ · io lii mr clxxxvi
non mea uoluntas · sed tua fiat · Apparuit L cclxxxiii X
autem illi angelus de caelo · confortans eū ·
Et factus in agonia prolixius orabat ·

Et factus est sudor eius sicut guttae sangui
nis decurrentis in terram;

L cclxxxiiii II mt cc xcvi mr clxxvii Et cum surrexisset ab oratione et venisset
ad discipulos suos invenit eos dormientes
prae tristitia. Et ait illis; quid dormitis
Surgite orate ne intretis in temptationē;

4 XX cc lxxxv I mt ccc jo clviii mr clxxxi Adhuc eo loquente ecce turba
et qui vocabatur iudas unus de duodecim
antecedebat eos. Et adpropinquavit
ihū ut oscularetur eum;

4 cclxxxvi II mt ccci mr clxxxii Ihs aut dixit illi, iuda osculo filium ho
minis tradis

L cc lxxxvii I mt ccc ii jo clx mr clxxxiii Videntes autem hii qui circa ipsum erant
quod futurum erat dixerunt ei; dne
si percutimus in gladio, et percussit
unus ex illis servum principis sacerdo
tum et amputavit auriculam eius
dextram. Respondens aut ihs ait.

L cclxxxviii X Sinite usq; adhuc. Et cum tetigis
set auriculam eius sanavit eum;

L cc lxxxviiii I mt ccciii jo clx mr clxxxiiii Dixit aut ihs ad eos qui venerant ad se
principes sacerdotum et magistra
tos templi et seniores; Quasi ad la
tronem existis cu gladiis et fustibus

cum cotidie uobiscum fuerim in templo

non extendistis in me manus. Sed haec est

hora uestra. et potestas tenebrarum; L ccxc m̄ cccvi Io clxiii M clxxxvii

Conpraehendentes autem eum duxerunt ad do

mum principis sacerdotum. Petrus L ccxci m̄ cccxiii Io clxiii M cxcv

uero sequebatur a longe. Accenso autē

igni in medio atrio. et circum sedentib;

illis. erat petrus in medio eorum. quē

cũ uidisset ancilla quedam sedentem ad lumen

et eum fuisset intuita dixit. Et hic cum

illo erat; At ille negauit eum dicens;

mulier non noui illum. Et post pu L ccxcii m̄ cccxv Io clxxv M cxcvi

sillum alius uidens eum dix̄. Et tu de

illis es; petrus uero ait. o homo non sum;

Et interuallo facto quasi hore unius. ali

us quidam adfirmabat dicens. Uere et

hic cum illo erat. nam et galileus est;

Et ait petrus. homo nescio quid dicis;

Et continuo adhuc illo loquente. can

tauit gallus. Et conuersus dn̄s respexit L ccxciii L II m̄ cccxiii M cxcvii

petrum. Et recordatus est petrus uerbi dn̄i

sicut dixerat. quia prius quam gallus

cantet. ter me negabis. Et egressus

petrus foras. fleuit amare.

L ccxciiii I Mt cccxiii Io clxiii Mr cxciii ET UIRI QUI TENEBANT ILLUM INLUDEBANT EI
CAEDENTES, ET UELAUERUNT EUM ET
PERCUTIEBANT FACIEM EIUS ET INTERRO
GABANT EUM DICENTES; PROPHETIZA
QUIS EST QUI TE PERCUSSIT; ET ALIA MUL
TA BLASPHEMANTES DICEBANT IN EUM.

L ccxcv II Mt cccxvii Mr cxcviii ET UT FACTUS EST DIES CONUENERUNT
SENIORES PLEBIS ET PRINCIPES SACERDO
TUM ET SCRIBAE ET DUXERUNT ILLUM IN CONCI
LIUM SUUM DICENTES; SI TU ES XP̄S DIC NO
L ccxcvi X BIS; ET AIT ILLIS SI UOBIS DIXERO NON
CREDETIS MIHI. SI AUTEM ET INTERROGAUE
RO NON RESPONDEBITIS MIHI NEQUE
L ccxcvii II Mt cccx Io lxviii Mr cxci DEMITTETIS. EX HOC AUT̄ ERIT FILIUS
HOMINIS SEDENS A DEXTRIS UIRTUTIS DĪ
L ccxcviii X DIXERUNT AUT̄ OMNES TU ES ERGO FILIUS
DĪ; QUI AIT; UOS DICITIS QUIA EGO SUM.
L ccxcviiii II Mt cccxiii Mr cxciii ET ILLI DIXERUNT; QUID ADHUC DESIDERAM̄
TESTIMONIUM; IPSI ENIM AUDIUIMUS
L ccc I Mt cccxviii Io clxvi Mr cxcviii DE ORE EIUS; ET SURGENS OMNIS MUL
TITUDO EORUM DUXERUNT ILLUM AD PI
L ccci X LATUM; COEPERUNT AUT̄ ACCUSARE ILLUM
DICENTES. HUNC INUENIMUS SUBUER
TENTEM GENTEM NOSTRAM ET PROHIBEN

tem tributa dari caesari· et dicentem
se xpm regem esse; Pilatus autem· cccii I mt cccx
interrogauit eum dicens· Tu es rex iu io clxviii mr cc·
daeorum; At ille respondens ait; ccciii IIII
Tu dicis; Ait aut̄ pilatus ad principes sa io clxxiiii
cerdotum et turbas; Nihil inuenio
causae in hoc homine· At illi inuales ccciiii X
cebant· dicentes; Commouet populum
docens per uniuersam iudaeam et inci
piens a galilea usq; huc· Pilatus autem
audiens galilaeam interrogauit sibi
homo galilaeus esset· Et ut cognouit
quod de herodis potestate esset re
misit eum ad herodem; Qui et ipse·
hierusolymis erat illis dieb; Herodes
aut̄ uiso ihu gauisus est ualdae·
Erat enim ex multo tempore cupiens
uidere eum· eo quod audiret multa
de illo· et sperabat signum aliquod
uidere ab eo fieri; Interrogabat aut̄
illum multis sermonib; At ipse nihil cccv II
illi respondebat· Stabant etiam mt cccviii
principes sacerdotum et scribae mr clxxxviii
constanter accusantes eum·

L cccvi X

Spreuit aut̄ illum herodes cum exercitu suo
et inlusit indutum ueste alba et re
misit ad pilatum; Et facti sunt amici
herodes et pilatus in ipsa die; Nam an
tea inimici erant ad inuicem

L cccvii VIIII Io clxxxii

Pilatus aut̄ conuocatis principib; sacer
dotum et magistratib; et plebe dixit
ad illos. Obtulistis mihi hunc hominē
quasi auertentem populum et ecce
ego coram uobis interrogans nullā
causam inueni in homine isto ex his
in quib; eum accusatis Sed neque he

L cccviii X

rodes; nam remisi uos ad illum et ec
ce nihil dignum morte actum est ei;

L cccviiii II Mt cccxxvii Mr ccii

Emendatum ergo illum dimittam necesse
aut̄ habebat dimittere eis p̄ diem festū
unum Exclamauit aut̄ simul

L cccx I Mt cccxxv Io clxxviii Mr cciii

uniuersa turba dicens Tolle hunc et di
mitte nobis barabban qui erat propter
seditionem quandam factam in ciuitate
et homicidium missus in carcerem;

L cccxi I Mt cccxxvi Io clxxxviii Mr ccv

Iterum autem pilatus loquutus est ad
illos uolens dimittere ihm̄ ; At illi
subclamabant dicentes Crucifige cruci

fige illum. Ille autem tertio dixit ad illos. [illegible] io c lxxxii
Quid enim mali fecit iste ; nullam causam
mortis inuenio in eum. Corripiam l cccxiii mt cccxxui
ergo illum et dimittam. At illi instabant io cxiiii mr ccu
uocib; magnis postulantes ut crucifige
retur. Et inualiscebant uoces eorum l cccxiiii mt cccxxuiii
Et pilatus adiudicauit fieri petitionem io cxcui mr ccui
eorum. Dimisit aut̄ illis eum qui prop
ter homicidiū et seditionem missus
fuerat in carcerem quem petebant.
Ihs uero tradidit uoluntati eorum. l cccxu mt cccxxxui
Et cum ducerent eum adpraehenderunt io cxcuii mr ccuiiii
simonem quendam cyrenensem uenien
tem de uilla et inposuerunt illi crucē
portare post ihm. Sequebatur autē illū l cccxui x
multa turba populi et mulierum quae
plangebant et lamentabant eum.
Conuersus aut̄ ad illas ihs dixit. Filiae
hierusalem nolite flere super me
sed super uos ipsas flete et super filios
uestros ; qm̄ ecce uenient dies in qui
bus dicent. Beatae steriles et uentres
qui non genuerunt et ubera quae non
lactauerunt ; Tunc incipient dicere

montib; cadite super nos et collib; operi
L cccxvii I mt cccxxxvi io cxcviii mr ccxv
te nos; quia si in uiridi ligno haec faciunt
in arido quid fiet; Ducebantur aut̄
et alii duo nequam cū eo ut interficerent.
L cccxviii I mt cccxxxvii io cxcvii mr ccx
Et postquam uenerunt in locum qui uo
catur caluariae ibi crucifixerunt eum
L cccxviiii I mt cccxxxvi io c xcviii mr cc xv
Et latrones unum a dextris et alterū
a sinistris; Ihs autem dicebat; pater
L cccxx X
dimitte illis non enim sciunt quid
L cccxxi I mt cccxxxviii io cc i mr ccxii
faciunt. Diuidentes uero uestimenta eī
miserunt sortes; Et stabat populus
L cccxxii II mt cccxxxviiii mr cc xviii
expectans; Et deridebant illum prin
cipes cum eis dicentes. Alios saluos
fecit. seipsum saluum faciat si hic est
L cccxxiii II mt ccc xlii mr ccxxii
xps di electus; Inludebant aut̄ ei et
milites accedentes et acetum offe
rentes illi dicentes. Si tu es rex iudae
L ccc xxiiii I mt ccc xxxv io c xcviiii mr ccxiiii
orum; saluum te fac. Erat aut̄ et su
perscriptio inscripta super illum
litteris grecis et latinis et hebrai
cis; hic est rex iudaeorum.
L cccxxv II mt cccxxxxiiii mr cc xviiii
Unus autem de his qui pendebant la
tronibus blasphemabat eum dicens.
Si tu es xps saluum fac temet ipsum

et nos; Respondens aut̄ alter increpa
bat illum dicens; Neque tu times dm̄
quid in eadem damnatione es· et nos
quidem iuste nam digna factis recepimus
hic uero nihil male gessit; Et dicebat
ad ihm̄· dn̄e memento mei cum ueneris
in regnum tuum· Et dixit illi ihs̄; Amen.
dico tibi· hodie mecum eris in paradiso·
Erat autem fere hora sexta· et tenebre
factae sunt in uniuersa terra usque
in horam nonam; Et obscuratus est sol;
Et uelum templi scisum est medium
Et clamans uoce magna ihs̄ ait; Pater
in manus tuas commendo spm̄ meum;
Et haec dicens exspirauit· Uidens aut̄
centurio quod factum fuerat glorifi
cauit dm̄ dicens; Uere hic homo ius
tus erat· Et omnis turba eorum qui
simul aderant ad spectaculum isstud:
et uidebant quae fiebant· percutien
tes pectora sua reuertebantur Sta
bant autem omnes noti eius a longe
et mulieres quae sequutae erant eū
a galilea haec uidentes;

L cccxvi
X

L cccxvii
II
Mt cccxl
Mr ccxx

L cccxviii
II
Mt cccxliii
Mr ccxxiii

L cccxviiii
I
Mt cccxliiii
Jo cc iiii
Mr ccxxiiii

L cccxx
II
Mt cccxlv
Mr ccxxv

L cccxxi
X

L cccxxxii
mt cccxlvii
io cc ui
mr ccxxvii

ET ECCE UIR NOMINE IOSEPH QUI ERAT DECURIO
UIR BONUS ET IUSTUS HIC NON CONSENSERAT
CONSILIO ET ACTIB; EORUM AB ARAMATHIA
CIUITATE IUDAEAE QUI EXPECTABAT ET IP
SE REGNUM DĪ · HIC ACCESSIT AD PILATUM
ET PETIIT CORPUS IHŪ ET DEPOSITUM

L cccxxxiii
I
mt cccxlviii
io cc viii
mr ccxxviii

INUOLUIT IN SINDONE; ET POSUIT EUM
IN MONUMENTO EXCISO IN QUO NONDUM
QUISQUAM POSITUS FUERAT;

L cccxxxiiii
X

ET DIES ERAT PARASCEUES ET SABBATUM
INLUCESCEBAT; SUBSECUTAE AUTEM
MULIERES QUAE CUM IPSO UENERANT
DE GALILAEA UIDERUNT MONUMENTUM
ET QUEMADMODUM POSITUM ERAT COR
PUS EIUS ET REUERTENTES PARAUERUNT

L cccxxxv
VIII
mr ccxxx

AROMATA ET UNGUENTA ET SABBATO QUI
DEM SILUERUNT SECUNDUM MANDATUM;

L cccxxxvi
I
mt cccli
io cc viiii
mr ccxxxi

UNA AUTEM SABBATI UALDE DILUCULO ·
UENERUNT AD MONUMENTUM PORTAN
TES QUAE PARAUERANT AROMATA ET
INUENERUNT LAPIDEM REUOLUTUM
A MONUMENTO ET INGRESSAE NON IN
UENERUNT CORPUS DNĪ IHŪ · ET FAC
TUM EST DUM MENTE CONSTERNATAE

essent de isto et ecce duo uiri ste
terunt secus illas in ueste fulgenti; L cccxxxvii II Mt cccliii Mr ccxxxiii
Cum timerent autem et declinarent
uultum in terram dixerunt ad illas;
Quid quaeritis uiuentem cum mortuis
Non est hic sed resurrexit; Re cordami
ni qualiter locutus sit uobis cum
adhuc in galilea esset dicens quia opor
tet filium hominis tradi in manus
hominum peccatorum et crucifigi
et die tertia resurgere; Et recor
dati sunt uerborum eius Et egres L cccxxxviii II Mt cccliiii Mr ccxxxiiii
sae a monumento nuntiauerunt haec
omnia illis undecim et ceteris omnib;
Erat autem maria magdalenae et io L cccxxxviiii X
hanna et maria iacobi et cetere
quae cum eis erant quae dicebant
ad apostolos haec Et uisa sunt ante
illos sicut deleramentum uerba
ista et non credebant illis petrus
aut surgens cucurrit ad monumen
tum et procumbens uidit linte
amina sola posita et habiit secu
mirans quod factum fuerat;

Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in cas
tellum quod erat in spatio stadiorum
sexaginta ab hierusalem nomine em
maus; Et ipsi loquebantur ad inuicē
de his omnib; quae acciderant; Et
factum est dum fabularentur et secum
quaererent et ipse ihs̄ adpropinquans
ibat cum illis. Oculi autem illorum
tenebantur ne eum agnoscerent;
Et ait ad illos; Qui sunt hi sermones
quos confertis ad inuicem ambulan
tes et estis tristes. Et respondens
unus cui nomen cleopas dixit ei; Tu
solus peregrinus es in hierusalem
et non cognouisti quae facta sunt
in illa his dieb; Quib; ille dixit;
Quae; Et dixerunt; De ihū nazare
no qui fuit uir propheta potens
in opere et sermone coram dō et
omni populo. Et quomodo eum tra
diderunt summi sacerdotes et
principes nostri in damnationem
mortis et crucifixerunt eum.
Nos autē sperabamus quia ipse esset

redempturus israhel. Et nunc super
haec omnia· tertia dies est hodie quod
haec facta sunt; Sed et mulieres quae
dam ex nostris· terruerunt nos· quae
ante lucem fuerunt ad monumentum;
Et non inuento corpore eius· uenerunt.
dicentes se etiam uisionem angelorū
uidisse· qui dicunt eum uiuere; Et abi
erunt quidam ex nostris ad monumentū·
et ita inuenerunt· sicut mulieres dixe
runt; ipsum uero non inuenerunt·
Et ipse dixit ad eos; O stulti· et tardi
corde· ad credendum in omnib; quae lo
cuti sunt prophetae; Nonne haec
oportuit pati xp̄m· et ita intrare in glo
riam suam; Et incipiens a moyse et om
nib; prophetis· interpraetabatur
illis in omnib; scripturis· quae de ipso
erant. Et adpropinquauerunt castellū
quo ibant· et ipse se finxit longius ire;
et coegerunt illum dicentes; Mane
nobiscum· qnm̄ ad uesperescit· et in
clinata est iam dies· Et intrauit
cum illis. et factum est dum recumbe

RET CUM ILLIS ACCEPIT PANEM ET BENEDIXIT
AC FREGIT ET PORRIGEBAT ILLIS. ET APERTI
SUNT OCULI EORUM ET COGNOUERUNT EUM;
ET IPSE EUANUIT EX OCULIS EORUM; ET DI
XERUNT AD INUICEM; NONNE COR NOSTRUM
ARDENS ERAT IN NOBIS DUM LOQUERETUR
IN UIA ET APERIRET NOBIS SCRIPTURAS
ET SURGENTES EADEM HORA REGRESSI SUNT
IN HIERUSALEM ET INUENERUNT CONGREGA
TOS UNDECIM ET EOS QUI CUM IPSIS ERANT
DICENTES; QUOD SURREXERIT D̄N̄S UERE
ET APPARUIT SIMONI. ET IPSI NARRABANT
QUAE GESTA ERANT IN UIA ET QUOMODO
COGNOUERUNT EUM IN FRACTIONE PANIS.

L cccxl
VIIII
Icccxiii

DUM HAEC AUTEM LOQUUNTUR Ī H̄ S̄ STETIT IN ME
DIO EORUM ET DICIT EIS; PAX UOBIS.
EGO SUM NOLITE TIMERE. CONTURBATI
UERO ET CONTERRITI EXAESTIMABANT
SE SP̄M UIDERE; ET DIXIT EIS; QUID TUR
BATI ESTIS ET COGITATIONES ASCENDUNT
IN CORDA UR̄A UIDETE MANUS MEAS
ET PEDES MEOS QUIA IPSE EGO SUM PAL
PATE ET UIDETE QUIA SP̄S CARNEM ET OS
SA NON HABET SICUT ME UIDETIS HABERE

Et cum haec dixisset· ostendit eis manus
et pedes· Adhuc aut̄ illis· non credentib; L cccxli VIIII Io ccxci
et mirantib; prae gaudio dixit· Habe
tis hic aliquid quod manducetur· At illi·
obtulerunt ei partem piscis assi· et fa
uum mellis· Et cum manducasset corā
eis· sumens reliquias· dedit eis· et dix̄ L cccxlii X
ad eos· Haec sunt uerba quae locutus
sum ad uos· cū adhuc essem uobiscum·
qm̄ necesse est implere omnia· quae
scripta sunt in lege moysi et prophe
tis· et psalmis de me· Tunc aperuit
illis sensum· ut intellegerent scrip
turas· et dixit eis· qm̄ sic scriptum est·
et sic oportebat xp̄m pati· et resurge
re a mortuis die tertia· Et praedi
care in nomine eius paenitentiam·
et remissionem peccatorum· in omñs
gentes Incipientes ab hierusolyma;
uos aut̄ estis testes horum· Et ego
mittam promissum patris mei· in uos·
Uos aut̄· sedete in ciuitate· quoadus
q; induamini uirtute ex alto· Edu
xit aut̄ eos foris in bethaniam· et ele

uatis manib; suis benedixit eis; Et factū
est dum benediceret illis· recessit ab eis·
et ferebatur in caelum· Et ipsi adoran
tes eum regressi sunt in hierusalem
cum gaudio magno· et erant semper in
templo· laudantes et benedicentes dm̄; am̄

EXPLICIT EVANGELIUM
SECUNDŪ LUCAM.

INCIPIT SECUN DUM IOHANNEM
INCIPIT PROLOGUS EIUS DEM DŌ GRATIAS

Hic est iohannes euangelista unus
ex discipulis dī. qui uirgo electus a dō est.
quem de nuptiis uolentem nubere
uocauit ds̄. Cui uirginitatis in hoc du
plex testimonium in euangelio datur.
quod et prae ceteris dilectus a dō dicitur
et huic matrem suam de cruce commen
dauit dn̄s ut uirginem uirgo serua
ret. Deniq; manifestans in euangeli
o quod erat ipse incorruptibilis uer
bi opus inchoans. solus uerbum car
nem factum esse nec lumen a tenebris

conpraehensum fuisse legitur; primum
signum ponens quod in nuptiis fecit dns
ut ostendens quod legentib; ipse erat·
daemonstraret quod ubi dns inuitatus
deficere nuptiarum uinum debeat· ut et
ueterib; inmutatis· noua oma quae a xpo
instituuntur appareant; hoc aut euan
gelium scripsit in asia postea quam in
phatmos insula apocalipsin scripserat
ut cui in principio canonis incorrup
tibile principium· in genesi etiam incor
ruptibilis finis per uirginem in apocalip
si· redderetur· dicente xpo ego sum; a et ω
et hic est iohannes qui sciens superuenis
se diem recessus sui conuocatis discipu
lis suis in epheso per multa signorum
experimenta promens xpm descendens
in defossum sepulturae suae locum
facta oratione positus est ad patres
suos· tam extraneus a dolore mortis
quam a corruptione carnis inuenitur
alienus· tamen post oms euangelium
scripsit· et hoc uirgini debebatur
quorum tamen uel scriptorum tempore

v. kl. Febr. Dedicatum ē dextrū altare. In honore Sci Benedicti abbatis. Valerii archi epi. Eortungan epi. Hieronimi confess. Gregorii monachi. Castoris conf. Celsi conf. Felicis et Reguli. Susanne mr. et omnium scor.

DISPOSITIO UEL LIBRORUM ORDINATIO.

IDEO UOBIS PER SINGULA NON EXPONITUR UT SCIENTI DESIDERIO CONLOCATIO; ET QUERENTIB; FRUCTUS LABORIS · ET DŌ MAGISTERII DOCTRINA SERUETUR AMEN.

EXPLICIT PROLOGUS

INCIPIT CAPITULA

I PHARISAEORUM LEUITAE INTERROGANT IOHANNEM; IOHANNES IHM UIDENS AGNUM DĪ DICIT · ET ANDREAS PETRO DICIT INUENIMUS MESSIAM;

II IHS AD CAENAM DE AQUA UINUM FECIT DE TEMPLO NUMMULARIOS EIECIT SOLUITE HOC TEMPLUM DICENS NICODEMO LOQUITUR DE BAPTISMO ET DE ALIIS MULTIS;

III IHS IN IUDAEA BAPTIZAT ET IOHANNES IN AENON; CUI Q; DIXIT XPM CRESCERE SE AUT̄ MINORARI;

IIII IHS CUM MULIERE SAMARITANA LOQUITUR PROPHETAM IN PATRIA SUA HONOREM NON HABERE DICIT · ET REGULI FILIUM A MORTE RESUSCITAT

V AD PIS NATATORIAM BETETHA XXXVIII ANNORUM INFIRMITATEM HOMINIS SANAT

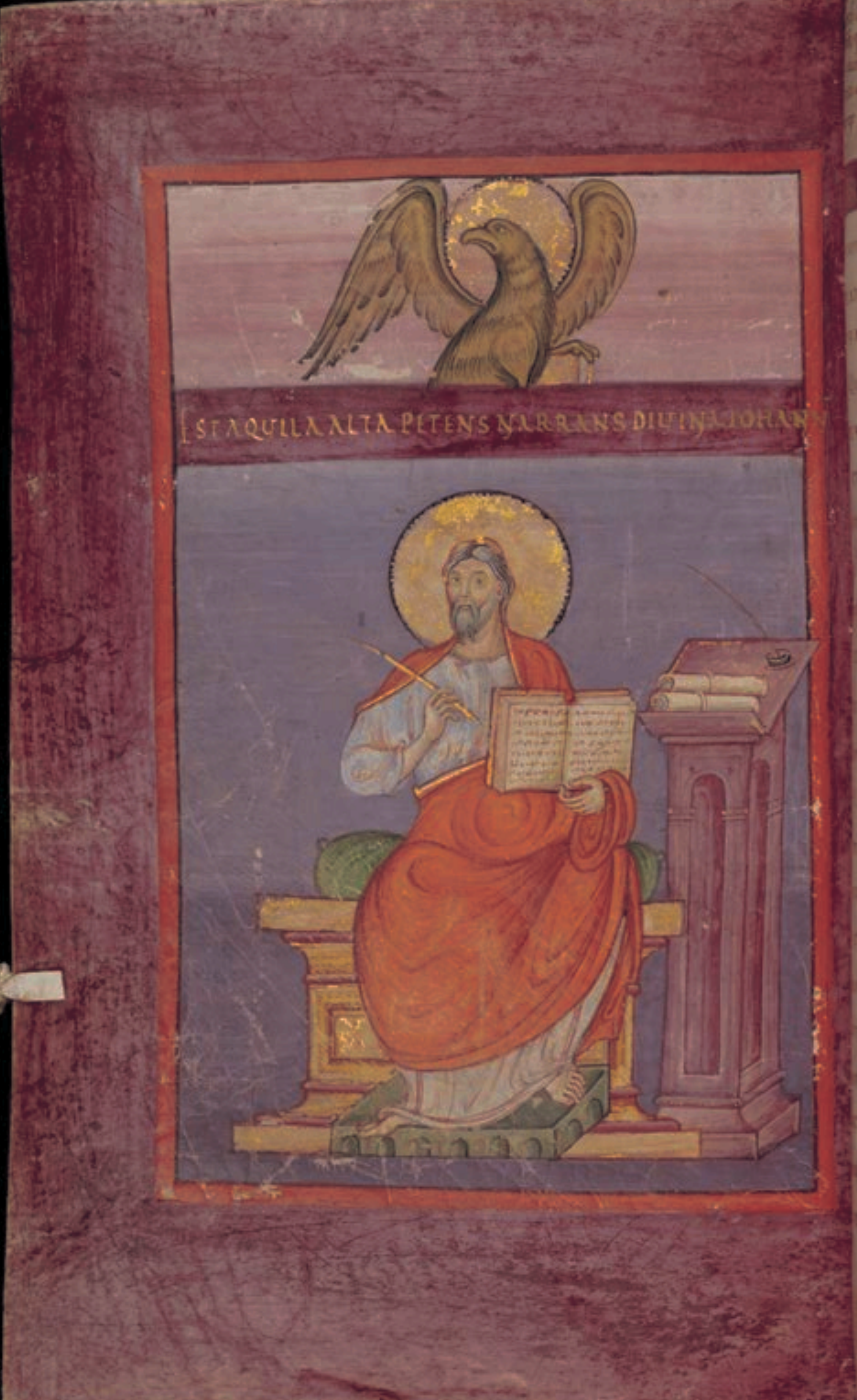
EST AQUILA ALTA PETENS NARRANS DIUINA IOHANN

vii· kl· febr· Dedicatu est hoc oratoriu in honore scę et indiuiduę trinitatis· et uictoriosissime scę crucis· et scę marię perpetuę uirginis·
et scorum quorum reliquię hic continentur· In medio altari· Reliquię sci Iohannis apli et euangelistę· De uirga aaron· Samuelis prophetę· Sebastiani mr·
Magnerici archiepi· Eucharii archiepi· Remacli epi· Maxi· Modoaldi· Walburge uirginis·

IN PRINCIPIO ERAT UERBUM ET UERBUM ERAT APUD DM· ET DS ERAT UERBUM HOC ERAT IN PRINCIPIO APUD DM· OMNIA PER IPSUM FACTA SUNT· ET SINE IPSO FACTUM EST NIHIL· QUOD FACTUM EST· IN IPSO UITA ERAT· ET UITA ERAT LUX HOMINUM· ET LUX IN TENEBRIS LUCET· ET TENEBRAE EAM NON COMPREHENDERUNT·

FUIT HOMO MISSUS A DO· CUI NOMEN ERAT IOHANNES· HIC UENIT IN TESTIMONIUM· UT TESTIMONIUM PERHIBERET DE LUMINE· UT OMNES CREDERENT PER ILLUM· NON ERAT ILLE LUX· SED UT TESTIMONIUM PERHIBERET DE LUMINE·

ERAT LUX UERA· QUAE ILLUMINAT OMNEM HOMINEM UENIENTEM IN HUNC MUNDUM· IN MUNDO ERAT· ET MUNDUS PER IPSUM FACTUS EST· ET MUNDUS EUM NON COGNOUIT·

IN PROPRIA UENIT ET SUI EUM NON RECEPERUNT· QUOTQUOT AUTEM RECEPERUNT EUM DEDIT EIS POTESTATEM FILIOS DI FIERI HIS QUI CREDUNT IN NOMINE EIUS· QUI NON EX SANGUINIBUS· NEQUE EX UOLUNTATE CARNIS· NEQ EX UOLUNTATE UIRI· SED EX DO NATI SUNT·

[illegible] ET uerbum caro factum est · et habitauit inno
bis · Et uidimus gloriam eius · gloriam quasi uni
geniti a patre plenum gratia et ueritate ·

[illegible] Iohannes testimoniū perhibet de ipso · et cla
mat dicens hic erat que dixi Qui post me uentu
rus ē · ante me factus ē · quia prior me erat ·

[illegible] Et de plenitudine eius nos omnes accepimus ·
et gram pro gra · quia lex per moysen data ē
gra et ueritas per ihm xpm facta est

[illegible] Dm nemo uidit unqua · nisi unigenitus fili
us qui est in sinu patris · ipse enarrauit ·

[illegible] Et hoc est testimonium iohannis · quando
miserunt iudaei ab hierosolimis · sa
cerdotes et leuitas ad eum · ut interro
garent eum · tu quis es · Et confessus
est · et non negauit · Et confessus est ·
quia non sum ego xps · Et interrogauerū
eum · Quid ergo · helias es tu · Et dixit
Non sum · Propheta es tu · Et respondit
non · Dixerunt ergo ei · Quis es · ut re
sponsum demus his qui miserunt nos ·
Quid dicis de te ipso ·

[illegible] Ait Ego uox clamantis in deserto · diri
gite uiam dni · sicut dixit isaias

v. kl febr. Dedicatū est sinistrū altare. In honore Scē Gerdrudis virḡ. Reparate virḡ. Concordie virginis. Scolastice virginis. Senne virḡ. Modeste virginis. Irmine virginis. Agnetis vir. & omnium scōr.

PROPHETA· ET QUI MISSI FUERANT EX PHARISAEIS· INTERROGAUERUNT EUM· ET DIXERUNT EI· QUID ERGO BAPTIZAS SI TU NON ES XPS· NEQUE HELIAS NEQUE PROPHETA; Io XI X

RESPONDIT EIS IOHANNES DICENS; EGO BAPTIZO IN AQUA· MEDIUS AUTEM UESTRUM STAT QUEM UOS NON SCITIS; IPSE EST QUI POST ME UENTURUS EST· QUI ANTE ME FACTUS Ē· CUIUS EGO NON SUM DIGNUS· UT SOLUAM EIUS CORRIGIAM CALCIAMENTI· Io XII I Mt XI Lc IIII I V

HAEC IN BETHANIA FACTA SUNT TRANS IORDANEN· UBI ERAT IOHANNES BAPTIZANS· ALTERA DIE UIDIT IOHANNES IHM UENIENTEM AD SE· ET AIT; ECCE AGNUS DI ECCE QUI TOLLIT PECCATA MUNDI; Io XIII X

HIC EST DE QUO DIXIT· POST ME UENIT UIR QUI ANTE ME FACTUS EST· QUIA PRIOR ME ERAT· ET EGO NESCIEBAM EUM; SED UT MANIFESTARETUR IN ISRAHEL· PROPTEREA UENI EGO IN AQUA BAPTIZANS· Io XIIII I Mt XI Lc IIII I X

ET TESTIMONIUM PERHIBUIT· IOHANNES DICENS; QUIA UIDI SPM DESCENDENTEM QUASI COLUMBAM DE CAELO· ET MANSIT SUPER EUM; ET EGO NESCIEBAM EUM; SED QUI MISIT ME BAPTIZARE IN AQUA ILLE MIHI DIX̄ Io XV I Mt XIII Lc V I XIII

Super quem uideris spm̄ descendentem et
manentem super eum, hic est qui bap
tizat in spū scō. Et ego uidi et testimo
nium perhibui quia hic est filius dī.
Io xvi Altera die iterum stabat iohannes.
et ex discipulis eius duo. Et respiciens
ihm̄ ambulantem dicit. Ecce agnus dī.
Et audierunt eum duo discipuli loquen
tem; et secuti sunt ihm̄. Conuer
sus aut̄ ihs̄. et uidens eos sequentes se
dicit eis; Quid quaeritis; Qui dixerunt
ei; Rabbi. quod dicitur interpraeta
tum magister. ubi habitas; dicit eis;
uenite et uidete; uenerunt. et uiderunt
ubi maneret et apud eum manserunt
die illo; hora aut̄ erat quasi decima;
Erat aut̄ andreas frater simonis petri
unus ex duob; qui audierant ab iohanne.
et secuti fuerant eum. Inuenit hic
Io xvii mt clxvi primum fratrem suum simonem et di
m lxxviii cit ei. Inuenimus messiam quod est in
l xciiii terpraetatum xps̄. et adduxit eum ad
ihm̄. Intuitus aut̄ eum ihs̄. dixit. tu
es simon filius iohanna. tu uocaberis

caephas quod interpraetatur petrus. Io xviii

X

In crastinum uoluit exire in galileam.
et inuenit philippum. et dicit ei ihs̄; Se
quere me; Erat aut̄ philippus abethsa
ida ciuitate andreae et petri. Inuenit
philippus nathanahel et dicit ei. Quem
scripsit moyses in lege et prophetae.
inuenimus ihm̄ filium ioseph a nazareth;
Et dixit ei nathanahel; A nazareth potest
aliquid boni esse. dicit ei philippus;
Ueni et uide; uidit ihs̄ nathanahel ueni
entem ad se. et dicit de eo; Ecce uere isra
helita in quo dolus non est; Dicit ei
nathanahel. unde me nosti; Respondit
ihs̄. et dixit ei; Priusquam te philippus
uocaret cum esses sub ficoͧ. uidi te. Respon
dit ei nathanahel et ait. Rabbi. tu es fi
lius dī. tu es rex israhel; Respondit ihs̄
et dixit ei. Quia dixi tibi uidi te sub ficoͧ.
credis maius his uidebis; Et dicit ei;
Amen amen dico uobis. uidebitis caelū
apertum. et angelos dī ascendentes
et descendentes supra filium hominis. II
Et die tertia nuptiae factae sunt

in cana galileae et erat mater ihs ibi;
Uocatus est autē et ihs et discipuli eius
ad nuptias; Et deficiente uino dicit
mater ihū ad eum; Uinum non habent
Et dicit ei ihs quid mihi et tibi est mu
lier; nondum uenit hora mea; dicit
mater eius ministris; Quodcumque
dixerit uobis facite; Erant autem
ibi lapidaeae hidriae sex positae se
cundum purificationem iudaeorū
capientes singulae metretas binas
uel ternas; dicit eis ihs; implete hi
drias aqua; Et impleuerunt eas usq;
ad summum; Et dicit eis ihs haurite
nunc et ferte architriclino; Et tu
lerunt; Ut autē gustauit architri
clinus aquam uinum factam et non
sciebat unde esset ministri autē sci
ebant qui haurierant aquam; uocat
sponsum architriclinus et dicit ei
Omnis homo primum bonum uinum
ponit; Et cum inebriati fuerint tunc
id quod deterius est tu autē seruasti
bonum uinum usque adhuc; hoc fecit

initium signorum ihs· in chana galileae;

Et manifestauit gloriam suam et crediderunt in eum discipuli eius·

Io xviii
XII
cum xviiii

Post hoc signum· descendit chapharnaũ· ipse et mater eius· et fratres eius· et discipuli eius· et ibi manserunt non multis diebus;

Io xx
I
mt cclxxiiii
mr clvi
l cclx

Et prope erat pascha iudaeorum et ascendit hierusolymã ihs;

Io xxi
I
mt ccxi
mr cxxi
l ccxxxviii

Et inuenit in templo uendentes boues et oues· et columbas et nummularios sedentes; Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis om̃s eiecit de templo; Oues quoq; et boues et nummulariorum effudit aes· Et mensas subuertit; et his qui columbas uendebãt dixit· Auferte ista hinc· nolite facere domũ patris mei· domũ neg$\overset{oci}{\tilde{a}}$tionis·

Io xxii
X

Recordati uero sunt discipuli eius· quia scriptum est; Zelus domus tuae· commedit me;

Io xxiii
IIII
mt cclxv
mr lxxvii

Responderunt ergo iudaei et dixerunt ei; Quod signum ostendis nobis quia haec facis;

Io xxiiii
X

Respondit ihs· et dixit eis; Soluite templũ hoc· et in trib; dieb; excitabo illud

DIXERUNT ERGO IUDAEI; QUADRAGINTA ET
SEX ANNIS HEDIFICATŪ EST TEMPLU HOC·
ET TU TRIB· DIEB; EXCITABIS ILLUD; ILLE
AUTĒ DICEBAT DE TEMPLO CORPORIS SUI;
CUM ERGO RESURREXISSET A MORTUIS RE
CORDATI SUNT DISCIPULI EIUS· QUIA HOC DICE
BAT· ET CREDIDERUNT SCRIPTURAE· ET SER
MONI QUEM DIXIT IHS· CUM AUTEM ESSET
HIERUSOLYMIS IN PASCHA IN DIE FESTO·
MULTI CREDIDERUNT IN NOMINE EIUS·
UIDENTES SIGNA EIUS QUAE FACIEBAT;
IPSE AUTEM IHS NON CREDEBAT SEMETIPSU
EIS· EO QUOD IPSE NOSSET OMS· ET QUIA
OPUS EI NON ERAT· UT QUIS TESTIMONIŪ
PERHIBERET DE HOMINE; IPSE ENIM SCIE
BAT QUID ESSET IN HOMINE; ERAT AUTĒ
HOMO EX PHARISAEIS NICODEMUS NOMI
NE· PRINCEPS IUDAEORUM; HIC UENIT
AD EUM NOCTE· ET DIXIT EI; RABBI SCI
MUS QUIA A DEO UENISTI MAGISTER· NEMO
ENIM POTEST HAEC SIGNA FACERE QUAE
TU FACIS NISI FUERIT DS CUM EO· RESPON
DIT IHS· ET DIXIT EI· AMEN AMEN DICO
TIBI· NISI QUIS NATUS FUERIT·

denuo non potest uidere regnũ dī ; dicit ad eum nicodemus ; quomodo potest homo nasci cum sit senex ? numquid potest in uentre matris suae iterato introire et renasci ; Respondit ihs̄ +& dixit ei. + amen amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spũ non potest introire in regnum dī. quod natum est ex carne caro est ; et quod natum est ex spũ. sp̄s est. non mireris quia dixi tibi oportet uos nasci denuo ; sp̄s ubi uult spirat, et uocem eius audis sed non scis unde ueniat et quo uadat. Sic est omnis qui natus est ex spũ, Respondit nicodemus et dixit ei, quomodo possunt haec fieri ? respondit ihs̄ et dixit ei. tu es magister in israhel, et haec ignoras ? amen amen dico tibi quia quod scimus loquimur et quod uidimus testamur et testimonium nostrũ non accipitis, si terrena dixi uobis et non creditis quomodo si dixero uobis caelestia credetis ? et nemo ascendit in caelum nisi qui descendit

decaelo· filius hominis quiest incaelo;
Etsicut moyses exaltauit serpentem
indeserto itaexaltari oportet filium
hominis; utomnis quicredit inipsum
nonpereat· sedhabeat uitam aeternam·
Sicenim dilexit ds mundum· utfilium
suum unigentium daret; utomnisqui
credit ineum nonpereat· sedhabeat
uitam aeternam; Nonenim misit ds
filiumsuum inmundum utiudicet
mundum· sedutsaluetur mundus
peripsum; Quicredit ineum noniudi
catur; Quiaut̄ noncredit iamiudica
tus est quianoncredidit innomine
unigentifilii di hocestaut̄ iudicium
quialuxuenit inmundum· etdilexerunt
homines magis tenebras quamlucem·
Erant enim eorum malaopera; Omnis h
quimalaagit oditlucem; etnonuenit
adlucem utnonarguantur operaeius;
Quiaut̄ facit ueritatem· uenitadlucē;
utmanifestentur eiusopera quiain
do suntfacta; Post haecuenit ihs et
III discipulieius iniudaeam terram· et

illic demorabatur cum eis et baptizabat· Io xxv III mt· vii l· vii

Erat autem et iohannes baptizans in aenon
iuxta salim· quia aquae multae erant il
lic; et ueniebant et baptizabantur; ab es· Io xxvii IIII mt xviii ml viii

Nondum enim missus fuerat in carcerē
iohannes; Facta est ergo questio ex dis Io xvii X
cipulis iohannis cum iudaeis de purifi
catione, et uenerunt ad iohannem·
et dixerunt ei; Rabbi qui erat tecum
trans iordanen cui tu testimonium
perhibuisti ecce ^{hic} baptizat et omnes
ueniunt ad eum; Respondit iohannes·
et dixit; Non potest homo accipere
qui^{e} quam nisi fuerit ei datum de celo· Io xxviii I mt xi m· iiii L x

Ipsi uos mihi testimonium perhibetis·
quod dixerim ego non sum xp̄s sed quia
missus sum ante illum; Qui habet Io xxviiii X
sponsam sponsus ē; Amicus autē spon
si qui stat et audit eū gaudio gaudet
propter uocem sponsi; hoc ergo gaudiū
meum impletum est; Illum oportet
crescere me autē minui; Qui de sur
sum uenit; Qui desursum uenit· su
per omnes est; Qui est de terra [illegible] de ter

ra est et de terra loquitur· qui de celo
uenit supra omñs est, Et quod uidit et
audiuit hoc testatur et testimoniū
eius nemo accipit; Qui accipit eius
testimonium· signauit· quia dš uerax
est; quem enim misit dš· uerba dī loqui
tur; non enim ad mensuram dat dš spm̄,
Io xxx III dit cxl L xviii P ater diligit filiū· et omnia dedit in manu
eius; q ui credit in filium· habet uitā
Io xxxi x aeternam; Qui autē incredulus est filio·
non uidebit uitam· sed ira dī manet super
eum; ut ergo cognouit ihš· quia audie
runt pharisaei· quia ihš plures disci
pulos facit· et baptizat quam ihannes
quamquam ihš non baptizaret· sed dis
cipuli eius; Reliquit iudaeā· et abiit
Io xxxii VII dit xviii iterum in galileam; Oportebat autē
Io xxxiii X eū transire per samariam, uenit
ergo in ciuitatem samariae quae di
citur sychar· iuxta praedium quod de
dit iacob ioseph filio suo· erat autē
ibi fons iacob·

Ihs ergo fatigatus ex itinere
sedebat sic super fontem hora erat

quasi sexta. Uenit mulier de samaria
haurire aquam. Et dixit ei ihs; Da mihi bibe
re; Discipuli enim aut ei abierūt in ciuitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier
illa samaritana; Quomodo tu iudaeus
cum sis bibere a me poscis quae sum mu
lier samaritana; Non enim coutuntur
iudaei samaritanis; Respondit ihs et
dixit ei; Si scires donū dī et quis est qui
dicit tibi da mihi bibere tu forsitan
petisses ab eo et dedisset tibi aquā uiuā.
Dicit ei mulier; dnē neq; in quo hauri
as habes et puteus altus est unde
ergo habes aquam uiuam; Nūquid tu ma
ior es patre nrō iacob qui dedit nobis
puteum et ipse ex eo bibit et filii eius
et pecora eius, Respondit ihs et dixit
ei; Omnis qui bibit ex aqua hac sitiet
iterū; Qui autē biberit ex aqua quā ego
dabo ei, non sitiet in aeternū; Sed aqua
quā dabo ei fiet in eo fons aquę salien
tis in uitā aeternam. Dicit ad eū mulier.
dnē da mihi hanc aquā ut non sitiam
neque ueniam huc haurire; Dicit ei ihs

Uade uoca uirum tuū· et ueni huc; Respondit mulier et dixit, Non habeo uirū· Dicit ei ihs̄; Bene dixisti quia non habes uirū· quinq; enim uiros habuisti· et nunc quem habes non est tuus uir· hoc uere dixisti; Dicit ei mulier· Dn̄e· uideo quia propheta es tu· patres nr̄i in monte hoc adorauerunt; et uos dicitis· quia hierosolymis est locus· ubi adorare oportet, Dicit ei ihs̄; Mulier crede mihi· quia uenit hora· quando neq; in monte hoc· neq; in hierusolymis adorabitis patrem, uos adoratis quod nescitis nos adoramus quod scimus· Quia salus· ex iudaeis est; Sed uenit hora et nunc ē· quando ueri adoratores adorabunt patrem in spū et ueritate; Nam et pat̄ tales quaerit qui adorent eū; Sp̄s ē ds̄· et eos qui adorant eum in spū et ueritate oportet adorare; Dicit ei mulier; Scio· quia messias uenit· qui dicitur xp̄s; Cū ergo uenerit ille nobis adnuntiabit omā; Dicit ei ihs̄; Ego sū qui loquor tecū; Et continuo

uenerunt discipuli eius · et mirabantur qui
acum muliere loquebatur, Nemo tamen
dix· quid queris aut quid loqueris cū ea.
Reliquit ergo hydriam suam mulier · et
abiit in ciuitatem · et dicit illis hominib·
uenite et uidete hominem qui dixit m
ihi omnā quaecūq; feci. Nūquid ipse est xps;
Exierunt de ciuitate · et ueniebant ad eum,
Interea rogabant eum discipuli dicentes;
Rabbi manduca. Ille autē dixit eis; Ego cibū
habeo manducare · quem uos nescitis; Di
cebant ergo discipuli ad inuicem; Num
quid aliquis attulit ei manducare ·
dicit eis ihs; Meus cib; ē · ut faciam uo
luntatem eī · qui misit me · ut perficiam
opus eius; Nonne uos dicitis quod adhuc
quattuor menses sunt · et messis uenit.
Ecce dico uobis · leuate oculos urōs · et uide
te regiones · quia albae sunt iam ad mes
sem; Et qui metet mercedem accipit ·
et congregat fructum · in uitam aeter
nam; ut et qui seminat · simul gaudeat
et qui metit · In hoc enī ē uerbū ē uerum ·
quia alius ē qui seminat · et alius ē qui metit ·

Ego misi uos metere quod uos non laboras
tis; alii laborauerunt et uos in labores
eorū introistis; Ex ciuitate autē illa mul
ti crediderunt in eum samaritanorum
propter uerbū mulieris testimonium
perhibentis quia dixit mihi omā quae
cūq; feci; Cum uenissent ergo ad illum
samaritani rogauerunt eum ut ibi
maneret; Et mansit ibi duos dies et
multo plures crediderunt propter
sermonem eius; Et mulieri dicebant;
Quia iam non propter tuā loquellam
credimus; Ipsi enim audiuimus et sci
mus quia uere hic est saluator mundi;
io xxxiiii VII mt xviiii Post duos autē dies exiit inde et habiit in ga
lileam; Ipse enim ihs testimoniū perhi
io xxxv mt xlii mr li l xxi buit quia propheta in sua patria hono
rem non habet. Cum ergo uenisset in ga
io xxxvi X lileam exceperunt illum galilaei cum
omā uidissent quae fecerat hierusoly
mis in die festo; Et ipsi enim uenerant
in diem festum; Uenit ergo iterum in
canan galileae ubi fecit aquam uinum;
io xxxvii III mt lxiiii l lxv Et erat quidam regulus cuius filius in

firmabatur capharnaum . hic cum audisset quia ihs adueniret a iudaea in galileam abiit ad eū et rogabat eum ut discenderet et sanaret filium eius; incipiebat enim mori; dixit ergo ihs ad eum;

Nisi signa et prodigia uideritis non creditis; Dicit ad eum regulus; Dñe descende prius quam moriatur filius meus;

Dicit ei ihs; uade filius tuus uiuit;

Credidit homo sermoni quem dixit ei ihs et ibat; Iam autē eo descendente serui occurrerunt ei et nuntiauerunt dicentes quia filius eius uiueret; Interrogabat ergo horam ab eis in qua melius habuerat et dixerunt ei; quia heri hora septima reliquit eum febris; Cognouit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei ihs filius tuus uiuit;

Et credidit ipse et domus eius tota.

Hoc iterum secundum signum fecit ihs cum uenisset a iudaea in galileam;

Post haec erat dies festus iudaeorum. et ascendit ihs hierusolymis; Est autē hierusolymis super probatica piscina

io xxxviii
mt lxx
mr xv
l xxxvii

quae cognominatur hebraice bethsaida·
quinq; porticos habens, In his iacebat mul
titudo magna languentiū· coecorū· clau
dorum· aridorum· expectantium aquae
motū; Angelus autē dnī secundū tempus
descendebat in piscinam; et mouebatur
aqua; et qui prior descendisset in piscinā
post motionē aquae; sanus fiebat·
a quacūq; detinebatur infirmitate;
Erat autem quidam homo ibi tri
ginta et octo annos habens in infirmi
tate sua; Hunc cū uidisset ihs iacentem·
et cognouisset· quia multū iam tempus
habet dicit ei; Uis sanus fieri; Respon
dit ei languidus, dnē hominē non habeo
ut cū turbata fuerit aqua· mittat me
in piscinā; dū uenio enī ego· alius ante
me descendit; dicit ei ihs; Surge et tolle
grabattū tuū· et ambula; Et statim sanus
factus ē homo· et sustulit grabattū su
ū· et ambulabat; Erat autē sabbatum
in illo die; dicebant iudaei illi qui sanatus
fuerat; Sabbatum ē· non licet tibi tolle
io xxviiii grabattū tuū; Respondit eis; Qui me

fecit sanum ille mihi dixit tolle grabattū tuū et ambula; Interrogauerunt ergo eū; Quis est ille homo qui dixit tibi tolle grabatū tuū et ambula,~

Is aut̄ qui sanus fuerat effectus nesciebat quis esset. Ihs̄ enim declinauit a turba constituta in loco; postea inuenit eū ihs̄ in templo et dixit illi· Ecce sanus factus es· iam noli peccare· ne deterius tibi aliquid contingat;

Abiit ille homo· et nuntiauit iudeis quia ihs̄ esset qui fecit eum sanum; Propterea persequebantur iudaei ihm̄ quia haec faciebat in sabbato; Ihs̄ aut̄ respondit eis; Pater meus usq; modo operatur et ego operor; Propterea ergo magis quaerebant eū iudaei interficere quia non solū soluebat sabbatū sed et patrem suū dicebat dm̄ aequalem se faciens dō; Respondit itaq; ihs̄ et dixit eis; Amen amen dico uobis non potest filius quicquā a se facere nisi quod uiderit patrem facientem;

Quaecūq; enim ille fecerit haec et filius

+ pater enim diligit filium et omnia demonstrat ei q
:ipse facit

similiter facit; et maiora his demonstra
bit ei opera ut uos miremini; Sicut enim
pater suscitat mortuos et uiuificat sic
et filius quos uult uiuificat; Neque n
pater iudicat quemquam sed iudicium
omne dedit filio; ut omnes honorificent
filiū sicut honorificant patrem;

io xl
mt xcviii
mr xcvi
l cxvi

Qui non honorificat filium non honori
ficat patrem qui misit illum;

io xli Amen amen dico uobis quia qui uerbum
meū audit et credit ei qui misit me ha
bet uitam aeternam; Et in iudicium non
uenit sed transiit a morte in uitam;

Amen amen dico uobis quia uenit hora
et nunc est quando mortui audient
uocem filii dī et qui audierint uiuent;

Sicut enim pater habet uitam in semet
ipso sic dedit filio uitam habere in se
metipso; Et potestatem dedit ei iudi
cium facere quia filius hominis est;

Nolite mirari hoc quia uenit hora
in qua om̄s qui in monumentis sunt
audient uocem eius; Et procedant
qui bona fecerunt in resurrectionem ui

tae· qui uero mala egerunt in resurrec
tionẽ iudicii; non possum ego a me ipso fa
cere quicquam; Sicut audio iudico· et iu
dicium meũ ius tũ ẽ· Quia non quero uolun
tatem meam· sed uoluntatem eius qui me
sit patris; Si ego testimonium perhi
beo de me· testimonium meũ non est ue
rum; Alius est qui testimoniũ perhi
bet de me· et scio quia uerũ ẽ testimo
niũ quod perhibet de me; uos misistis ad io
hannem· et testimoniũ perhibuit ue
ritati; Ego autẽ non ab homine testi
monium accipio· sed haec dico uos ut salui
sitis; Ille erat lucerna ardens et lucens
uos autẽ uoluistis exultare ad horam
in luce eius; Ego autẽ habeo testi
monium maius iohan
ne; opera enim quae dedit mihi pater
ut perficiam ea; Ipsa opera quae ego
facio· testimoniũ perhibent de me
Quia pater me misit; et qui misit me
pater ipse testimonium perhibuit de me;
Neque uocem eius umquam audistis
neque speciem eius uidistis;

io xlii
mt ccxcv
mc clxxvii
l clxxvii

io xliii
X

io xliiii
III
mt cxu
l cxviii

Io xl v
x
Et uerbum eius non habetis in uobis manens.
quia quem misit ille huic uos non credi
tis; Scrutamini scripturas quia uos
putatis in ipsis uitā aeternam habere
et illae sunt quae testimonium per
hibent de me Et non uultis uenire ad
me ut uitam aeternam habeatis; Clari
tatem ab hominibus non accipio sed cogno
ui uos quia dilectionem dī non habetis
in uobis; Ego ueni in nomine patris mei
et non accepistis me; Si alius uenerit
in nomine suo illum accipietis; Quo
modo potestis uos credere qui gloriā
ab inuicem accipitis et gloriam quae a
solo est dō non quaeritis? Nolite putare
quia ego accusaturus sum uos apud pa
trem; est qui accusat uos moyses in quo
uos speratis; Si enim crederetis moysi
crederetis forsitan et mihi; de me enī
ille scripsit; Si autē illius litteris non
creditis quomodo meis uerbis crede
tis? Post haec habiit ihs trans mare
Io xl vi / mt xx iii / mr xx iiii / L xl v
galileae quod est tiberiadis; Et se
quebatur eum multitudo magna qua

uidebant signa quae faciebat super his
qui infirmabantur; Subiit ergo in mon
tem ihs. et ibi sedebat cum discipulis su
is; Erat autē proximū pascha dies fes
tus iudaeorū; Cum subleuasset
ergo oculos ihs. et uidisset quia multi
tudo maxima uenit ad eū dicit ad philip
pum; Unde ememus panes ut manducent
hi; Hoc autē dicebat temptans eum.
ipse enim sciebat quid esset facturus;
Respondit ei philippus; Ducentorū dena
riorum panes non sufficiunt eis ut
unusquisq; modicū quid accipiat; Di
cit ei unus ex discipulis eius andreas
frater simonis petri; Est puer unus
hic qui habet quinq; panes ordiacios
et duos pisces sed haec quid sunt inter
tantos; Dixit ergo ihs; Facite homines
discumbere Erat autē fenū multū inillo
loco. Discubuerunt ergo uiri numero
quinq; milia; Accepit ergo panes ihs
et cum gratias egisset distribuit dis
cumbentib; similiter et ex piscibus
quantū uolebant; Ut autē impleti sunt.

II
ioh xlvii
mt cxlvi
l xcii

I
ioh xlviii
mt cclxxiii
mr clvi
l cclx

I
ioh xlviiii
mt cxlvii
mr lxiiii
l xciii

dixit discipulis suis; Colligite quae su-
perauerunt fragmenta ne pereant;
Collegerunt ergo · et impleuerunt duo
decim chophinos fragmentorum ·
ex quinq; panib; ordiacis quae super
fuerant · his qui manducauerant;
jo L X Illi ergo homines · cum uidissent quod
fecerat signum · dicebāt; Quia hic est
uere propheta qui uenturus est in mun-
dum; Ihs ergo cum cognouisset quia uen-
turi essent ut raperent eū · et facerent eū
regem; Fugit iterum in montem ipse solus ·
jo LI IIII mc L mt lxvii Ut autē sero factus est · descenderunt discipu-
li eius ad mare · Et cum ascendissent nauē ·
uenerunt trans mare in chapharnaum ·
Et tenebrę iam factae erant · et nondū
uenerat ad eos ihs; Mare autē uento mag-
no flante exsurgebat; Cum remigassent
ergo quasi stadia uiginti quinq; aut
triginta · uident ihm ambulantem super
mare · et proximū naui fieri · et timuerū
Ille autē dicit eis; Ego sū nolite timere;
Uoluerunt ergo accipere eū in nauem · et sta-
tim fuit nauis ad terram quā ibant;

Altera die turba quae stabat trans mare Io lu x
uidit quia nauicula alia non erat ibi ni
si una. et quia non introisset cum disci
pulis suis ihs in nauem. sed soli disscipuli
eius abissent; Aliae uero superuenerunt
naues a tiberiadę iuxta locum ubi mandu
cauerant panem. gratias agentes dn̄o;
Cum ergo uidissent turbae quia ihs non
esset ibi neq; discipuli eius. ascenderunt
in nauiculas. et uenerunt capharnaum
quaerentes ihm̄; Et cum inuenissent eū
trans mare dixerunt ei. Rabbi quando
huc uenisti; Respondit eis ihs. et dixit;
Amen amen dico uobis. quaeritis me non
quia uidistis signa sed quia manducas
tis ex panib; et saturati estis; Opera
mini non cibum qui perit sed qui per
manet in uitam aeternam. quē fili
us hominis dabit uobis; Hunc enim
signauit ds̄ pater; Dixerunt ergo ad
eum; Quid faciemus ut operemur ope
ra dī; Respondit ihs̄ et dixit eis; Hoc
est opus dī ut credatis in eū quem mi
sit ille; Dixerunt ergo ei; Quod ergo Io liii iiii mt clxi mr lxxvii

tu facis signum ut uideamus et credamus
tibi quid operaris; Patres nostri manna
io liiii X manducauerunt in deserto· sicut scrip
tum ē· panem de caelo dedit eis manduca
re; Dixit ergo eis ihs. Amen amen dico uobis
non moyses dedit uobis panem de caelo·
sed pater meus dat uobis panem de caelo
uerum; Panis enim dī est qui descendit
de caelo et dat uitam mundo; Dixerunt
ergo ad eum; dnē semper da nobis panem
hunc; Dixit autē eis ihs; Ego sum panis uitae
io lv I [illegible] mr clxv lu cclxvi qui uenit ad me non esuriet; Et qui cre
dit in me non sitiet umquā; Sed dixi uo
bis quia et uidistis me et non creditis;
io lvi X Omne quod dat mihi pater· ad me ueniet;
io lvii II mt cccxcv mr clxxvi lu cclxxxii Et eū qui uenit ad me· ñ eiciam foras; Quia
descendi de caelo non ut faciam uoluntatē
meam sed uoluntatem eius qui misit me
io lviii X Haec est autē uoluntas eius qui misit me
patris ut omne quod dedit mihi non
perdam ex eo· sed resuscitem illud
in nouissimo die; Haec est enim uolun
tas patris mei qui misit me ut omnis
qui uidit filiū et credit in eū habeat

uitam aeternam; Et resuscitabo ego eū
in nouissimo die; Murmorabant ergo
iudaei de illo. quia dixisset. ego sū panis
qui de caelo descendi; Et dicebant;
Nonne hic est ihs filius ioseph. cuius nos
nouimus patrem et matrem quomo
do ergo dicit hic quia de caelo descendi
Respondit ergo ihs et dixit eis; Nolite
murmorare in inuicem; nemo potest
uenire ad me nisi pater qui misit me
traxerit eū. et ego resuscitabo eū in no
uissimo die; Est scriptum in pro
phetis; Et erunt om̄s docibiles dī,
Omnis qui audiuit a patre et didicit
uenit ad me; Non quia patrem uidit
quisquā nisi is qui est a dō. hic uidit pa
trem; Amen amen dico uobis qui cre
dit in me habet uitam aeternam; Ego
sum panis uitae; Patres uestri manducaue
runt in deserto manna et mortui sunt;
Hic est panis qui de caelo descendens ut
si quis ex ipso manducauerit non mori
atur; Ego sum panis uiuus qui de caelo
descendi; si quis manducauerit ex hoc pane

Io lviiii
λ
mt xli
m l
l xviii

Io lx
x

Io lxi
iii
mt cxii
l cxviii

Io lxii
x

Io lxiii
mt cclxxxiii
m clxv
l cclxvi

Io lxiiii
x

Io lxv
mt cclxxxiii
m clxv
l cclxxi

uiuet in aeternum; Et panis quem ego dabo ca
ro mea est pro mundi uita; Litigebant ergo
io lvi x iudaei ad inuicem dicentes; Quomodo po
test nobis hic carnem suam dare ad mandu
candum; Dixit ergo eis ihs; Amen amen dico
uobis. nisi manducaueritis carnem filii ho
minis et biberitis eius sanguinem non
habetis uitam in uobis. Qui manducat me
am carnem et bibit meū sanguinem ha
bet uitam aeternam; Et ego resuscitabo
io lxvii mccclxxxuii mi clxv l cclxvi eum in nouissimo die. Caro enim mea uere
est cib; et sanguis meus uere est potus; Qui
manducat meam carnem et bibit meum
sanguinem in me manet et ego in illo;
Sicut misit me uiuens pater et ego uiuo
propter patrem; Et qui manducat me
et ipse uiuet propter me; hic ē panis qui
de caelo descendit. non sicut manducaue
runt patres urī manna et mortui sunt;
Qui manducat hunc panem uiuet in aet
nū; haec dixit in synagoga docens in ca
pharnaum; Multi ergo audientes ex dis
cipulis eius dixerunt; Durus est hic
sermo; Quis potest eum audire; Sciens

autē ihs̄ apud semet ipsum· quia murmora
rent de hoc discipuli eius· dixit eis; hoc uos Io lxviii I [illegible]
scandalizat; Si ergo uideritis filium hominis·
ascendentem ubi erat prius; Sps̄ est qui ui Io lxx [illegible]
uificat caro non prodest quicquam; Uer Io lxxi X
ba quae ego locutus sū uobis· sps̄ et uita
sunt; Sed sunt quidam ex uobis qui non Io lxxii IIII [illegible]
credunt; Sciebat enim abinitio ihs̄ qui
essent credentes· et quis traditurus esset Io lxxiii X
eum· Et dicebat; propterea dixi uobis· qui
a nemo potest uenire ad me· nisi fuerit ei
datum a patre meo; Ex hoc multi discipulo
rum eius abierunt retro· etiam non cū
illo ambulabant; Dixit ergo ihs̄ ad duodecī·
Numquid et uos uultis abire; Respondit er Io lxxiiii I [illegible]
go ei simon petrus; dn̄e ad quem ibimus;
uerba uitae aeterne habes· et nos credidim̄·
et cognouimus· quia tu es xps̄ filius dī· Io lxxv X
Respondit eis ihs̄; Nonne ego uos duode
cim elegi· et ex uobis unus diabolus est;
Dicebat autē de iuda symonis scariothēn
hic enim erat traditurus eū· cum es VII
set unus ex duodecim;

Post haec ambulabat ihs̄ in galileā·

non enim uolebat in iudaeam ambulare quia
aut
quaerebant eum iudaei interficere; Erat enim
in proximo dies festus iudaeorum scenophe
gia; Dixerunt aut̄ ad eum fratres eius; Transi
hic et uade in iudaeam ut et discipuli tui uide
ant opera tua quae facis; Nemo quippe in occul
to aliquid facit et quaerit ipse in palam esse;
Si haec facis manifesta te ipsum mundo; Ne
q; enim fratres eius credebant in eum;
Dicit ergo eis ihs̄; Tempus meū nondum ad
uenit tempus aut̄ uestrum semper est
paratū; Non potest mundus odisse uos
me aut̄ odit quia ego testimonium per
hibeo de illo · quia opera eius mala sunt;
Uos ascendite ad diem festum hunc · ego nō
ascendo ad diem festū istū · quia meum tē
pus nondum impletum est; haec cum dixis
set ipse mansit in galilea; Ut aut̄ ascende
runt fratres eius · tunc et ipse ascendit
ad diem festum · non manifeste sed quasi in
occulto; Iudaei ergo quaerebant eum in di
e festo et dicebant; Ubi ē ille; Et mur
mur multus de eo erat in turba; Qui
dā enī dicebant quia bonus ē · alii aut̄ dicebant

non sed seducit turbas; Nemo tamen palam
loquebatur de illo propter metū iudaeorū;
Iam aut̄ die festo mediante ascendit ihs in tē
plum et docebat et mirabantur iudaei di
centes; Quomodo hic litteras scit cū n̄ didi
cerit; Respondit eis ihs et dixit; Mea doc
trina non est mea sed eius qui misit me;
Si quis uoluerit uoluntatem eius
facere cognoscet de doctrina utrū ex dō sit
an ego a me ipso loquar; Qui a semet ipso lo
quitur gloriam propriam quaerit; Qui
aut̄ quaerit gloriam eius qui misit illum.
hic uerax ē et iniustitia in illo non est;
Nonne moyses dedit uobis legē et nemo
ex uob̄ facit legem quid me quaeritis in
terficere; Respondit turba et dixit;
Daemonium habes quis te quaerit in
terficere; Respondit ihs et dixit eis;
Unū opus feci et om̄s miramini; Propterea
moyses dedit uobis circumcisionem n̄ quia
ex moyse ē sed ex patrib; et in sabbato cir
cumciditis hominem; Si circumcisionem ac
cipit homo in sabbato ut non soluatur

lex moysi mihi indignamini quia to
tū hominē sanū feci in sabbato; nolite
iudicare secundū faciem sed iustū iudi
ciū iudicate; Dicebant ergo quidā ex hie
rusolymis; nonne hic ē quē quaerunt
interficere; et ecce palam loquitur et
nihil ei dicunt; nūquid uere cognoue
runt principes quia hic est xp̄s; Sed
hunc scim̄ unde sit; xp̄s autē cū uene
rit nemo scit unde sit; Clamabat er
jo lxxvi iii mt cxii l cxviii go docens in templo ihs̄ et dicens;
Et me scitis et unde sim scitis et a me
ipso non ueni sed est uerus qui misit
me quem uos nescitis; Ego scio eū; ~~et~~
~~si dixero quia nescio eū ero similis uo~~
~~bis mendax et scio eū~~ quia ab ipso sum
et ipse me misit; Quaerebant ergo eum
jo lxxvii i mt ccx m lxxviiii lc cxlv adpraehendere et nemo misit in illū
manus quia nondū uenerat hora eius;
jo lxxviii x De turba autē multi crediderunt in eum;
Et dicebant xp̄s cū uenerit nūquid plu
ra signa faciet quā quae hic facit; Audie
runt pharisaei turbā murmurantē
jo lxxviiii i mt ccc m clxxxi lc clxxv de illo haec; Et miserunt principes et

pharisaei ministros· ut adpraehen[illegible] de
rent eū; Dix̄ ergo ihs̄; Adhuc modicum tem — io lxx x
pus uobiscū sū· et uado ad eū qui misit me; — io lxxi x
Quaeritis me et nō inuenietis; Et ubi sū ego· uos
non potestis uenire; Dixerunt ergo iudaei ad
sem et ipsos; quo hic iturus est· quia non
inueniemꝰ eū; Nūquid in dispersionē genti
ū iturus est· et docturus gentes; quis
ē hic sermo quē dix̄· quaeretis me et non
inuenietis· et ubi sū ego· uos nō potestis
uenire; In nouissimo autē die magno festi
uitatis· stabat ihs̄· et clamabat dicens;
quis sitit· ueniat ad me et bibat; qui credit
in me sicut dicit scriptura· flumina de
uentre eius· fluent aq; uiuae; Hoc autem
dix̄ de spū· quē accepturi erant· credentes
in eū; Non dū enim erat sps datus· quia ihs̄
non dū fuerat glorificatus; Ex illa ergo — io lxxii vii cccx
turba cū audissent hos sermones eius·
dicebant; hic ē uere propheta; Alii dice — io lxxiii vii ccv
bant· hic est xps̄; Quidā autē dicebant· num
quid a galilea xps̄ uenit; Nonne scriptura
dicit· quia ex semine dauid et de bethleem
castello· ubi erat dauid· uenit xps̄;

190

Io lxxxiiii x Dissensio itaq; facta ē in turba

propter eū; Quidā aut̄ ex ipsis uolebant ad

Io lxxxv mt ccx praehendere eū sed nemo misit super

mr cxxii Lc cxxxviii illū manus; Venerunt ergo ministri ad

Io lxxxvi x pontifices et pharisaeos et dixerunt eis

illi; Quare nō adduxistis eū; Responderunt

ministri; Nūquā sic locutus ē homo

sicut hic homo loquitur; Responderunt

ergo eis pharisaei; Nūquid et uos seduc

ti estis; Nūquid aliquis ex principibus

credidit in eū aut ex pharisaeis; Sed tur

ba haec quae non nouit legem maledicti

sunt; Dicit nicodemus ad eos ille qui ue-

nit ad eū nocte qui unus erat ex ipsis;

Nūquid lex nrā iudicat hominē nisi audi

erit ab ipso prius et cognouerit quid faci

at; Responderunt et dixerunt ei; Nūquid

et tu galilaeus es; Scrutare scripturas

et uide quia propheta a galilea non sur

git; Et reuersi sunt unusquisq; in do

mū suā; Ihs aut̄ perrexit in montem oli

ueti et diluculo iterū uenit in tem

plū et omnis populus uenit ad eū et se

dens docebat eos; Adducunt autem

scribae et pharisaei mulierem in adulterio deprachensam et statuerunt eam in medio et dixerunt ei; magister haec mulier modo deprachensa est in adulterio; In lege aut̄ moses mandauit nobis huius modi lapidare; tu ergo quid dicis; Haec aut̄ dicebant temptantes eū ut possent accusare eū; Ihs̄ aut̄ inclinans se deorsum digito scribebat in terra; Cū aut̄ perseuerarent interrogantes eum erexit se et dixit eis; Qui sine peccato est uestrum primus in illam lapidem mittat; Et iterum se inclinans scribebat in terra; Audientes aut̄ unus post unū exiebant incipientes a senioribus; Et remansit solus et mulier in medio stans; Erigens aut̄ se ihs dixit ei; Mulier ubi sunt qui te accusabant nemo te condempnauit; Quae dicit; Nemo dn̄e; Dixit aut̄ ihs̄; Nec ego te condempnabo uade et amplius iam noli peccare; Iterum ergo lo quutus est eis ihs̄ dicens; Ego sū lux mundi; qui sequitur me non ambulabit in tenebris sed habebit

lucem uitae; Dixerunt ergo ei pharisaei;
Tu de te ipso testimoniũ perhibes· testi
moniũ tuũ non est uerũ; Respondit
ihs· et dixit eis; Et si ego testimonium per
hibeo de me ipso· uerũ ẽ testimonium
meũ· quia scio unde ueni· et quo uado;
uos autẽ nescitis unde uenio· et quo uado;
uos secundũ carnem iudicatis· ego non iu
dico quẽquã; Et si iudico ego· iudiciũ meũ
uerũ ẽ· Quia solus non sũ· sed ego et qui
me misit pater; Et in lege urã scriptũ est·
quia duorũ hominũ testimoniũ uerũ ẽ;
Ego sũ qui testimoniũ perhibeo de me ip
so· et testimoniũ perhibet de me qui
misit me pater; Dicebant ergo ei; Ubi
est pater tuus; Respondit ihs; Neq; me sci
Io lxxxuiii iii mt cxui l cxuiii tis· neq; patrem meũ; Si me sciretis for
sitan et patrem meũ sciretis; Haec uer
Io lxxxuiii i mr ccx mt cxxuiii l ccxlii ba loquutus ẽ ihs in gazophilacio docens
in templo; Et nemo adpraehendit eum·
uiii quia necdum uenerat hora eius;
lxxxuiii Dixit ergo iterũ eis ihs; Ego uado et quae
x retis me· et in peccato urõ moriemini;
Quo ego uado· uos non potestis uenire;

Dicebant ergo iudaei; Nūquid interficiet se metipsum? quia dicit quo ego uado uos non potestis uenire; Et dicebat eis; Uos deorsū estis· ego desupernis sū; Uos de mundo hoc estis· ego nō sū de hoc mundo; Dixi ergo uobis· quia moriemini in peccatis uestris; Si enim non crediderítis quia ego sum· moriemini in peccatis uestrō; Dicebant ergo ei· Tu quis es; Dixit eis ihs̄; principium quia et loquor uobis; Multa habeo de uobis loqui et iudicare· sed qui misit me uerax est· Et ego quae audiui ab eo· haec loquor in mundo; Et non cognouerunt quia patrem eis dicebat dm̄; Dixit ergo eis ihs̄; Cum exaltaueritis filium hominis nunc cognoscetis quia ego sū· et a me ipso facio nihil; Sed sicut docuit me pater· haec loquor; Et qui me misit mecū est· non reliquit me solū; quia ego quae placita sunt ei facio semper; haec illo loquente· multi crediderunt in eū; Dicebat ergo ihs̄ ad eos qui crediderunt ei iudaeos; Si uos manseritis in sermone meo· uere discipuli mei eritis; et cognoscetis ueritatem· et ueritas liberabit uos; Responderunt ei· Semen abrahae sumus· et nemini seruiuimus umquam; quomodo tu dicis liberi eritis; Respondit eis ihs̄; Amen amen dico uobis· quia omnis qui facit peccatum· seruus est peccati; Seruus autē non manet in domo in aeternū· filius manet in aeternum; Si ergo filius uos liberauerit uere liberi eritis; Scio quia filii abrahae estis· sed quaeritis me interficere· quia sermo meus non capit in uobis; Ego quod uidi apud patrem loquor· et uos quae uidistis apud patrem uestrum facitis· Responderunt et dixerunt ei· Pater noster abraham ē; Dixit eis ihs̄; Si filii abrahae estis· opera abrahae facite; Nunc autē quaeritis me interficere hominem· qui ueritatem uobis loquutus sum· quā audiui a dō; hoc abraham non fecit; uos facitis opera patris urī; Dixerunt itaq; ei; Nos ex fornicatione non sumus nati· unum patrem habemus dm̄; Dixit ergo eis ihs̄; Si ds pater

uester esset diligeretis utiq; me. Ego enim·
a dō proces si et ueni. Neq; enim a me ipso
ueni· sed il le me misit· quare loquel lā
meā non cognoscitis. Quia non potestis
audire sermonē meū. Uos ex patre di
abulo estis· et desideria patris uri uul
tis facere. Ille homicida erat ab initio
et in ueritate non stetit· quia non est
ueritas in eo. Cū loquitur mendaciū
ex propriis loquitur· quia mendax ē
et pater eius· Ego autē quia ueritatem
dico· non creditis mihi· Quis ex uobis
arguet me de peccato· Si ueritatē dico·
quare uos n̄ creditis mihi· Qui ē ex dō
uerba dī audit· Propterea uos n̄ audi
tis· quia ex dō n̄ estis· Responderunt
igitur iudaei et dixerunt ei· Nonne
bene dicimus nos quia samaritanus
es tu et daemoniū habes· Respondit
ihs· Ego daemoniū non habeo· sed ho
norifico patrem meū et uos inho
norastis me· Ego autē n̄ quaero glori
am meā· Est qui q; rat et iudicet· Am̄
am̄ dico uobis· si quis sermonē meum

seruauerit· mortem non uidebit in aeternū;
Dixerunt ergo iudaei; Nunc cognouimus·
quia daemoniū habes; Abrahā mortuus ē
et prophetae· et tu dicis· si quis sermonem
meū seruauerit· ñ gustauit mortem
in aeternū; Nūquid tu maior es patre nos
tro abraham qui mortuus est· et prophe
tae mortui sunt· quem te ipsū facis·; Re
spondit ihs; Si ego glorifico me ipsū· glo
ria mea nihil est· Est pater meus qui glo
rificat me· quem uos dicitis quia dš nos
ter ē· et non cognouistis eū· ego autē no
ui eū; Et si dixero quia non scio eū· ero
similis uobis mñdax· Sed scio eū· et ser
monē eius seruo; Abrahā pater uester·
exultauit ut uideret diem meū· et uidit·
et gauisus ē; Dixerunt ergo iudaei ad
eū; Quinquaginta annos nondum ha
bes· et abraham uidisti·; Dix̄ eis ihs;
Am̄ am̄ dico uobis· antequā abraham
fieret· ego sum; Tulerunt ergo lapides·
ut iacerent in eū; Ihs autē abscondit se·
et exiuit de templo; Et praeteriens
uidit hominem caecum a natiuitate·

et interrogauerunt eū discipuli sui; Rab
bi· quis peccauit· hic aut parentes eius ut
caecus nasceretur; Respondit ihs· Neq;
hic peccauit· neq; parentes eius· sed ut mani
festentur opus dī in illo; Me oportet opera
ri opera eius qui misit me· donec dies est.
Uenit nox· quando nemo potest operari;
Quādiu in mundo sū· lux sum mundi· Haec
cum dixisset expuit in terram· et fecit lu
tū exputo· et liniuit lutū super oculos
eius· et dixit ei; Uade laua in natatoria
siloae· quod interpraetatur missus;
Abiit ergo· et lauit· et uenit uidens;
Itaq; uicini et qui uidebant eū prius quia m̄
dicus erat· dicebant; Nonne hic est qui
sedebat et m̄ dicabat; Alii dicebant quia
hic est· Alii autē nequaquā· sed similis ē
eius; Ille uero dicebat· quia ego sū; Dice
bant ergo ei; Quomodo aperti sunt tibi
oculi; Respondit; Ille homo qui dicitur
ihs lutū fecit· et unxit oculos meos·
et dix̄ mihi· Uade ad natatoriam siloae·
et laua; Et abii· et laui· et uidi;
Et dixerunt ei· Ubi est ille; Ait; Nescio;

adducunt cū ad pharisaeos qui caecus fuerat;
erat autē sabbatū quando lutum fecit ihs̄· et
aperuit oculos eius; Iterum ergo interro
gabant eum pharisaei quomodo uidisset; Ille
autē dixit eis; Lutū posuit mihi super ocu
los· et laui· et ẹc̣c̣ẹ uideo; Dicebant ergo ex
pharisaeis quidā· Non ē hic homo a dō· qui
sabbatū non custodit; Alii dicebant; quomo
do potest homo peccator haec signa facere;
Et scisma erat in eis; Dicunt ergo illi· coe
co iterū; Tu quid dicis de eo· qui aperuit
oculos tuos; Ille autē dixit ẹị̣ṣ quia pro
pheta ē· Non crediderunt ergo iudaei de il
lo quia caecus fuisset· et uidisset donec
uocauerunt parentes eius qui uideⁿrāt·
et interrogauerunt eos dicentes; Hic ē
filius uester quem uos dicitis quia cae
cus natus ē quomodo ergo nunc uidet;
Responderunt eis parentes eius· et dixe
runt; Scimus quia hic ē filius noster·
et quia caecus natus ē; Quomodo autem
nunc uideat nescim̃· aut quis ei aperu
it oculos· nos nescim̃; Ipsū interrogate·
aetatem habet ipse de se loquatur;

haec dixerunt parentes eius quia time
bant iudaeos. Iam enim conspirauerant
iudaei ut si quis eum confiteretur xp̄m
extra synagogam fieret. Propterea
parentes eius dixerunt quia aetatem
habet ipsum interrogate. Uocauerunt
ergo rursū hominem qui fuerat caecus
et dixerunt ei. Da gloriam dō. Nos scim̄
quia hic homo peccator est. Dixit ergo
ille. Si peccator est nescio. Unū scio
quia caecus cū essem modo uideo. Di
xerunt ergo illi. Quid fecit tibi quomo
do aperuit tibi oculos? Respondit eis.
Dixi uobis iam et audistis quid iterum
uultis audire? Nūquid et uos uultis
discipuli eius fieri? Maledixerunt
ei et dixerunt. Tu discipulus illius sis
nos autē mosi discipuli sumus. Nos sci
mus quia mosi locutus ē dš. hunc autē
nescimus unde sit. Respondit ille ho
mo et dixit eis. In hoc enim mirabile ē
quia uos nescitis unde sit et aperuit
meos oculos. Scimus autē quia pec
catores dš non audit. Sed si quis di

cultor est et uoluntatem eius facit hunc
exaudit; A seculo non est auditum quia
aperuit quis oculos caeci nati; Nisi esset
hic a dō non poterat facere quicquam;
Responderunt et dixerunt ei; In peccatis na
tus es totus et tu doces nos et eiecerunt
eum foras; Audiuit ihs quia eiecerunt
eum foras et cum inuenisset eū dixit ei;
Tu credis in filium di; Respondit ille
et dixit quis est dne ut credam in eum;
Et dixit ei ihs; Et uidisti eum et qui loquitur
tecum ipse ē; At ille ait credo dne; et
procedens adorauit eū; et dixit ei ihs; In
iudicium ego in hunc mundum ueni ut
qui non uident uideant et qui uident
caeci fiant; Et audierunt ex pharisaeis
qui cū ipso erant et dixerunt ei; Num
quid et nos caeci sum̄; dixit eis ihs; Si
caeci essetis non haberetis peccatum;
Nunc uero dicitis quia uidem̄ peccatū
VIIII urm manet; Amen amen dico uobis
qui non intrat per ostium in ouile oui
um sed ascendit aliunde ille fur est
et latro; Qui autem intrat per ostium

pastor est ouium. Huic ostiarius aperit
et oues uocem eius audiunt. Et proprias
oues uocat nominatim: et educit eas. Et
cū proprias oues emiserit ante eas uadit
et oues illum sequuntur quia sciunt
uocem eius. Alienum aūt non sequuntur
sed fugiunt ab eo quia non nouerunt uo
cem alienorum. Hoc prouerbium dixit
eis ihs. Illi aūt non cognouerunt quid
loqueretur eis. Dixit ergo eis iterū ihs
Amen amen dico uobis quia ego sum ostiū
ouium. Omnes quotquot uenerunt
fures sunt et latrones. sed non audierū
eos oues. Ego sū ostiū. per me siquis in
troierit saluabitur. Et ingredietur
et egredietur et pascua inueniet. Fur
non uenit nisi ut furetur et mactet
et perdat. Ego ueni ut uitam habeant Lxx
et habundantius habeant. Ego sū pas
tor bonus. Bonus pastor animā suā
dat pro ouib; suis. Mercennarius aūt
et qui non est pastor cuius non sunt
oues propriae. uidet lupum uenien
tem: et dimittit oues et fugit.

Et lupus rapit et dispergit oues; Mercennarius aūt fugit quia mercennarius est et non pertinet ad eum de ouib; Ego sum pastor bonus et cognosco meas et cognoscunt me meae; Sicut nouit me pater et ego agnosco patrem; Et animā meam pono pro ouib; meis; Et alias oues habeo quae non sunt ex hoc ouili; Et illas oportet me adducere et uocem meam audient; Et fiet unū ouile et unus pastor; Propterea me pat̄ diligit quia ego pono animā meā ut iterū sumā eā; Nemo tollit eam a me sed ego pono eam a me ipso; Potestatem habeo ponendi eā et potestatem habeo iterum sumendi eam;

io xc
iii
mt cxii
l cxviii

io xci
iii
mt cciiii
mr xv

io xcii
v

Hoc mandatū accepi a patre meo; Discensio iterum facta est inter iudaeos propter sermones hos; Dicebant aūt multi ex ipsis; Daemonium habet et insanit quid eū auditis; Alii dicebant haec uerba non sunt daemonium non habentis; Nūquid daemoniū potest caecorū oculos aperire;

Facta sunt aūt incaenia in hierusolymis et hiemps erat; Et ambulabat ihs in templo in porticu salomonis; Circumdeder̄ ergo eum iudaei et dicebant ei; Quousque animā nrām tollis? Si tu es xps dic nobis palam, Respondit eis ihs; Loquor uobis et non creditis; Opera quae ego facio in nomine patris mei haec testimonium perhibent de me; Sed uos non creditis qui a nō estis ex ouib; meis; Oues meae uocem meā audiunt; Et ego cognosco eas et sequuntur me; Et ego uitam aeternam do eis et non peribunt in aeternū; et non rapiet eas quisquam de manu mea; Pater meus quod dedit mihi maius omnib; est et nemo potest rapere de manu patris mei. Ego et pater unum sumus; Sustulerunt lapides iudaei ut lapidarent eum; Respondit eis ihs; Multa bona opera ostendi uobis ex patre meo; propter q̄d eorum opus me lapidatis; Responderunt ei iudaei; De bono opere non lapidamus te sed de blasphemia; et quia tu homo cum sis facis teipsum dm̄; Respondit eis ihs; Nonne scriptum est in lege uestra quia ego dixi dii estis; Si illos dix̄ deos ad quos sermo dī factus ē

et non potest solui scriptura. quem pa
ter sc̄ificauit et misit in mundū . uos dici
tis quia blasphemas; quia dixi filius dī sū;
Si non facio opera patris mei. nolite crede
re mihi; Si autem facio et si mihi non uultis
credere operib; credite. Ut cognoscatis
et credatis; quia in me ē pater; et ego in pa
io xciii IIII mt cxvii mr xcvi tre; Querebant ergo eum adprachendere
et exiuit de manib; eorum. Et abiit ite
rum trans iordanem in eum locū ubi e
rat iohannes baptizans primū et mansit
io xciiii X illic; Et multi uenerunt ad eum et dice
bant. Quia iohannes quidem signū fecit
nullū. Omnia autē quaecumq; dix iohannes
de hoc uera erant; et multi crediderunt
in eum. Erat autē quidam languens la
zarus a bethania de castello mariae
et marthe sororis eius; Maria autem
erat quae unxit dnm unguento. et exter
sit pedes eius capillis suis. cuius frater
lazarus infirmabatur; Miserunt ergo
sorores eius ad eū dicentes; Dnē ecce
quem amas infirmatur; Audiens autem
ihs. dixit eis; Infirmitas haec non est

ad mortem· sed pro gloria dī· ut clarifice
tur filius dī per eam, Diligebat autē ihs
martham et sororem eius mariam et la
zarum, ut ergo audiuit quia infirmaba
tur· tunc quidem mansit in eodem loco
duob; dieb; Deinde post haec· dicit disci
pulis suis; Eamus in iudaeam iterum;
Dicunt ei discipuli; Rabbi nunc quaere
bant te iudaei lapidare· et iterum uadis
illuc· Respondit ihs; Non ne duodecim
horae sunt diei· si quis ambulauerit in die·
non offendit· quia lucem huius mundi
uidet, Si autē ambulauerit nocte offen
dit· quia lux non est in eo, haec ait et post
haec dicit eis· Lazarus amicus noster dor
mit; Sed uado· ut a somno exsuscitem eū,
Dixerunt ergo discipuli eius, Dnē· si dormit·
saluus erit, Dixerat autē ihs de morte eiꝰ·
illi autē putauerunt· quia de dormitatio
ne somni diceret, Tunc ergo· dix eis ihs·
manifeste·, Lazarus mortuus est, Et
gaudeo propter uos ut credatis· qm̄ non erā
ibi· sed eamus ad eū, Dix ergo thomas·
qui dicitur didimus· ad condiscipulos suos;

Eamus et nos· ut moriamur cum eo, Uenit itaq; ihs et inuenit eū quattuor dies· iam in monumento habentem, Erat autē bethania iuxta hierusolymā quasi stadiis· quindecim; Multi autē ex iudaeis· uenerunt ad martham et mariam ut consolarentur eas de fratre suo, Martha ergo ut audiuit quia ihs uenit occurrit illi· Maria autē domi sedebat· Dixit ergo martha ad ihm; Dnē· si fuisses hic· frater meus non fuisset mortuus

Sed et nunc scio· quia quaecūq; poposceris a dō, dabit tibi dš· Dicit illi ihs, Resurget frater tuus; Dicit ei martha, Scio· quia resurget in resurrectione in nouissimo die Dicit ei ihs· Ego sū resurrectio et uita quicredit in me· etiam si mortuus fuerit uiuet; Et omnis qui uiuit et credit in me non morietur in aeternū; Credis hoc ait illi· utiq; dnē

Ego credidi quia tu es xps̄ filius dī· qui in hunc mundū uenisti; Et cū haec dixisset abiit et uocauit mariā sororem suam silentio· dicens; Magister adē

et uocat te; Illa ut audiuit surgit cito
et uenit ad eum; Non dum enī uenerat
ihs in castellum· sed erat adhuc in illo loco·
ubi occurrerat ei martha; Iudaei igitur
qui erant cum ea in domo· et consolabant̂
eam cum uidissent mariam quia cito
surrexet exiit secuti sunt eam dicentes;
quia uadit ad monumtū ut ploret ibi;
maria ergo· cum uenisset ubi erat ihs ui
dens eum· caecidit ad pedes eius et dixit ei;
dn̄e si fuisses hic· non esset mortuus
frater meus; Ihs ergo ut uidit eam plo
rantem· et iudaeos qui uenerant cum ea
plorantes infremuit spū· et turbauit
semet ipsū et dix; ubi posuistis eū· di
cunt ei; dn̄e ueni et uide; Et lacrimatus
est ihs; Dixerunt ergo iudaei; Ecce quomo
do amabat eū; Quidam autē dixerunt ex ip
sis; Non poterat hic qui aperuit oculos
caeci facere ut et hic non moreretur·
Ihs ergo rursum fremens in semet ipso·
uenit ad monumentū; Erat autē spelun
ca et lapis super positus erat ei; Ait ihs;
Tollite lapidem; Dicit ei martha soror eī·

qui mortuus fuerat. dne iam foetet.
quatriduanus est. Dicit ei ihs. Nonne dixi
tibi qm si credideris uidebis gloriam dī
Tulerunt ergo lapidem; Ihs autē eleua
tis sursum oculis dixit. Pater gratias
ago tibi qm audisti me. Ego autē sciebā
quia semper me audis. Sed propter popu
lum qui circumstat dixi. ut credant qui
a tu me misisti. Haec cum dixisset uoce
magna clamauit. Lazare ueni foras.
Et statim prodiit qui fuerat mortuus
ligatos pedes et manus institis et fa
cies illius sudario erat ligata. Dicit ihs
eis. Soluite eum et sinite abire. Mul
ti ergo ex iudaeis qui uenerant ad mari
am et uiderant quae fecit crediderunt
in eum. Quidam autē ex ipsis abierunt
ad pharisaeos et dixerunt eis quae fecit
ihs. Collegerunt ergo pontifices et pha
risaei concilium et dicebant. Quid fa
ciemus quia hic homo multa signa facit?
Si dimittimus eum sic omns credent in eū.
Et uenient romani et tollent nostrā
et locū et gentem. Unus autē ex ipsis.

caiphas cum esset pontifex anni illius dixit eis; Uos nescitis quicquam. nec cogitatis. quia expedit nobis. ut unus homo moriatur pro populo. et non tota gens pereat; Hoc aut a semetipso non dixit. Sed cum esset pontifex anni illius. prophetauit. quia ihs moriturus erat pro gente; Et non tantum pro gente. sed et ut filios di qui erant dispersi. congregaret in unu; Ab illo ergo die cogitauerunt ut interficerent eum; Ihs ergo. iam non in palam ābulabat apud iudaeos; Sed habiit in regionem iuxta desertum. in ciuitatem quae dicitur efrem. Et ibi morabatur. cum discipulis suis; P roximū autem. erat pascha iudaeorū. Et ascenderunt multi hierusolymā de regione ante pascha. ut scificerent se ipsos. Quaerebant ergo ihm et conloquebantur ad inuicē in templo stantes; Quid putatis quia non ihs uenit ad diem festum. Dederant autē pontifices et pharisaei mandatum. ut si quis cognouerit ubi sit. indicet ut adprachendant eum; Ihs ergo ante

io xcv
iiii
mt cxvii
mr xxvi

X

io xcvi
i
mt cclxxviii
mr clvi
l cclx

io xcvii

X

sexdies paschae· uenit bethaniam· ubi fu
erat lazarus mortuus quem suscita
uit ihs, Fecerunt autem ei caenam ibi·
et martha ministrabat; Lazarus uero·
unus erat ex discumbentib; cum eo,

Io ccvii
mt [illegible]
mr [illegible]
L [illegible]

Maria ergo accaepit libram unguenti
nardi pistici praetiosi· et unxit pedes
ihū· et extersit capillis suis pedes eius·
et domus repleta ē ex odore unguenti;
Dicit ergo unus ex discipulis eius iudas
scariothis· qui erat eū traditurus, Qua
re hoc unguentū non uenit trecentis
denariis· et datum est egenis· Dixit
autē hoc non quia de egenis pertinebat
ad eum· sed quia fur erat· et loculos ha
bens; ea quae mittebantur portabat·
Dixit ergo ihs; Sine illam· ut in diem se
pulturae meae seruet illud; Pauperes
enim semper habetis uobiscum· me autē
non semper habebitis; Cognouit ergo
turba multa ex iudaeis quia illic esset·
et uenerunt· non propter ihm tantum·
sed ut lazarum uiderent quem suscita
uit a mortuis; Cogitauerunt autem

Io ccviii
X

principes sacerdotum ut et lazarum
interficerent· quia multi propter
illum abibant ex iudaeis· et crede
bant in ihm̄; Incrastinum aut̄· tur
ba multa quae uenerant ad diem festū·
cum audisset quia uenit ihs̄ hierusoly
mam· acceperunt ramos palmarum·
et processerunt obuiam ei et clama
bant; Osanna· benedictus qui uenit
in nomine dn̄i· rex israhel·; Et inuenit
ihs̄ asellum· et sedit super eum sicut scrip
tum est, Noli timere filia sion ecce rex
tuus uenit· sedens super pullum asinae
Haec non cognouerunt discipuli eius pri
mum· sed quando glorificatus est ihs̄;
Tunc recordati sunt· quia haec erant
scripta de eo et haec fecerunt ei; Tes
timoniū ergo perhibebat turba quae
erat cum eo· quando lazarum uocauit
de monumento· et suscitauit eum a
mortuis; Propterea et obuiam
uenit· ei turba· quia audierunt eum
fecisse hoc signum; Pharisaei uero
dixerunt ad semet ipsos; Uidetis quia

Io C
mr cc viii
mt cxviii
l ccxxiii

Io C VII
mt ccvii

Io C
V

nihil proficimus ecce mundus totus post
eum abiit, Erant autem gentiles qui
dam ex his qui ascenderant ut adorarent
in die festo; Hi ergo accesserunt ad phil
ippum qui erat a bethsaida galileae et ro
gabant eum dicentes; Dn̄e uolum̄ ihm̄
uidere; Uenit philipus et dicit andre
ae; Andreas rursū et philippus dixerunt
Io cIII IIII Mt ccxcvIIII Mr cLxxx ihū; Ihs aut respondit eis dicens; Uenit
hora ut clarificetur filius hominis;
Io cIIII X Amen amen dico uobis nisi granū frum̄ti
cadens in terram mortuum fuerit mul
tū fructū adfert; Qui amat animā suā
Io cv III Mt xcvII L ccxI perdet eā. Et qui odit animā suā in hoc
mundo in uitam aeternam custodit eā;
Io cvI X Si quis mihi ministrat me sequatur, Et
ubi sum ego illic et minister meus erit;
Si quis mihi ministrauerit honorificabit
eum pater meus; Nunc anima mea turba
Io cvII IIII Mt ccxcvIII Mr cLxxIIII taē et quid dicam; Pater saluifica me ex
Io cvIII X hora hac; Sed propterea ueni in horā
hanc; Pater clarifica tuū nomē; Uenit er
go uox de caelo dicens; et clarificaui et i
terum clarificabo; Turba ergo quae sta

ipsū solū manet : si aut mortuum fuerit

bat et audierat· dicebat tonitruum factum
esse· Alii dicebant angelus ei locutus est;
Respondit ihs· et dixit; Non propter me
vox haec venit sed propter vos; Nunc iudici
um est mundi· nunc princeps huius mun
di eiacietur foras· Et ego si exaltatus fuero
a terra omnia traham ad me ipsum; Hoc autem
dicebat· significans qua morte esset mo
riturus; Respondit ei turba; nos audivi
mus ex lege quia xps manet in aeternum;
Et quomodo tu dicis oportet exaltari fili
um hominis· quis est iste filius hominis;
Dixit ergo eis ihs; Adhuc modicum lumen in vo
bis est; Ambulate dum lucem habetis ut
non tenebrae vos conpraehendant· Et qui
ambulat in tenebris nescit quo vadat; Dum
lucem habetis credite in lucem ut filii lu
cis sitis; haec locutus est ihs et abiit·
et abscondit se ab eis; Cum autem tantasigna
fecisset coram eis non credebant in eum
ut sermo Esaiae prophetae impleretur quem
dixit; Dne quis credidit auditui nostro
et brachium dni cui revelatum est;

Io cxiiii
x
mt ccxxxiii
mr xxxvi
l lxxvii

Propterea non poterant credere quia ite

rum dixit aesaias; Excaecavit oculos eorum
et induravit eorum cor ut non videant
oculis et intellegant corde ut conver tan
tur et sanem eos; Haec dixit aesaias quando
IoCX
X
vidit gloriam eius et loquutus est de eo;
Verum tam̄ et ex principib; multi credide
runt in eum; Sed propter pharisaeos non
confiteban tur ut de synagoga non iceren
tur; Dilexerunt enim gloriam hominum
magis quā gloriam dī; Ihs aut̄ clamavit
IoCXI
MtCXCVIII
MrXCVI
LCXVI
et dixit; Qui credit in me non credit in me;
sed in eum qui misit me; Et qui videt me
videt eum qui misit me; Ego lux in mund$\overset{u}{o}$
IoCXII
X
veni ut omnis qui credit in me in tene
bris non maneat. Et si quis audierit ver
ba mea et non custodierit ego non iudico
eum. Non enim veni ut iudicem mundū
sed ut salvificem mundum; Qui spernit
me et non accipit verba mea habet qui iu
dicet eū; Sermo quem loquutus sum
ille iudicavit eum in novissimo die; Qui
a ego ex me ipso non sum loquutus sed qui
misit me pater ipse mihi mandatū dedit
quid dicam et quid loquar. Et scio quia

mandatū eius uita aeterna ē; Quae ergo
ego loquor sicut dixit mihi pater sic loquor·
Ante diem autē festum paschae sciens ihs quia — XI
uenit hora eius ut transeat ex hoc mun
do ad patrem; Cum dilexisset suos quie
rant in mundo in finem dilexit eos· Et cae — Io cxiii VIIII L cclviii
na facta cum diabolus iam misisset in cor
ut traderet eum iudas simonis scari — Io cxiiii III Mt cxi L cxviii
othis; Sciens quia omnia dedit ei pater in ma
nus et quia a dō exiuit et ad dm̄ uadit; — Io cxv X
Surgit a caena et ponit uestim̄ta sua; Et
cum accepisset linteum praecinxit se;
Deinde misit aquam in peluem et coepit
lauare pedes discipulorum suorum et ex
tergere linteo quo erat praecinctus;
uenit ergo ad simonem petrum et dicit ei
petrus; Dn̄e tu lauas ^mihi^ pedes; Re
spondit ihs et dixit ei; Quod ego facio tu
nescis modo· Scies autē postea; Dicit ei pe
trus; Non lauabis mihi pedes in aeternū;
Respondit ei ihs; Si non lauero te non ha
bebis partem mecum; Dicit ei simon petrus;
Dn̄e non tantum pedes meos sed et manus
et caput; Dicit ei ihs; Qui lotus est non in

nisi ut pedes
diget ut lauet· sed est mundus totus; Et
uos mundi estis, sed non omnes; Sciebat enim
quisnam esset qui traderet eum, prop
terea dixit· non estis mundi omnes; Post
quam ergo lauit pedes eorum et accepit
uestimenta sua cum recubuisset iterum
dixit eis; Scitis quid fecerim uobis;
io cxvi mt lviii l lviii Vos uocatis me magister et domine et benedici
tis· sum etenim· Si ergo ego laui pedes
io cxvii v sol. uestros dns et magister· et uos debetis
alter alterius lauare pedes; Exemplum
enim dedi uobis ut quemadmodum ego
feci uobis ita et uos faciatis; Amen amen
io cxviii iii mt xc l lviii dico uobis· non est seruus maior dno suo
neque apostolus maior eo· qui misit illum
Si haec scitis beati eritis si feceritis ea;
io cxviiii v Non de omnib; uobis dico· ego scio quos ele
gerim; Sed ut impleatur scriptura;
Qui manducat mecum panem leuauit
contra me calcaneum suum; Amodo di
co uobis priusquam fiat ut credatis
cum factum fuerit quia ego sum; Amen
io cxx mt xcviii mr xcvi l cxvi amen dico uobis qui accipit si quem misero
me accipit; Qui autem me accipit accipit eū

qui me misit· Cum haec dixisset ihs turba Io cxxi III M cclxxviii Mr clxi
tus ē spū· et protestatus ē et dixit, amen
amen dico uobis quia unus ex uobis tradet Io cxxii I
me· Aspiciebant ergo ad inuicem discipuli· Mt cclxxx Mr clxii L cclxviii
hesitantes de quo diceret, Erat ergo Io cxxiii X
recumbens unus ex discipulis eius in sinu
ihū quem diligebat ihs; Innuit ergo hu
ic simon petrus et dicit ei; quis ē de quo
dicit? Itaq; cum recubuisset ille supra
pectus ihū· dicit ei· dne· quis est? Cui
respondit ihs, Ille ē· cui ego intinctum Io cxxiiii VIIII L cclxii
panem porrexero, Et cum intinxisset
panem· dedit iudae simonis scariothis·
Et post bucellam tunc intrauit in illum Io cxxv X
satanas, Et dicit ei ihs, quod facis fac ci
tius, hoc autē nemo sciuit discumbentiū·
ad quid dixerit ei; Quidam enim putabant
quia loculos habebat iudas· quia dicit ei
ihs· Eme ea quae opus sunt nobis ad diem
festū aut egenis ut aliquid daret· Cum
ergo accepisset ille bucellam· exiuit con
tinuo erat autē nox, Cum ergo exisset·
dicit ihs, Nunc clarificatus ē filius ho
minis· et ds clarificatus ē in eo, Si ds cla

rificatus est in eo et ds clarificabit in eū
insemet ipso· et continuo clarificauit eū·
Filioli· adhuc modicum uobiscum sum·
Quaeretis me· et sicut dixi iudaeis quo ego
uado· uos non potestis uenire· Et uobis
dico modo mandatum nouum do uobis
ut diligatis inuicem sicut dilexi uos·
ut et uos diligatis inuicem; In hoc cog
noscent om̄s quia mei discipuli estis·
si dilectionē habueritis ad inuicem,
io cxxvi ī mt cclxxviiii mr clx lc cclxxv Dicit ei simon petrus; dn̄e quo uadis,
Respondit ihs̄, Quo ego uado non potes
me modo sequi; sequeris aut̄ postea;
Dicit ei petrus, quare non possū te se
qui modo, animā meā· pro te ponam;
Respondit ihs̄; Animā tuam pro me po
nis; Amen amē dico tibi· non cantabit
gallus· donec me ter negēs; Et ait disci
pulis suis· Non turbetur cor ur̄m·
io cxxvii x sol. Creditis in dm̄· et in me credite; In do
mo patris mei· mansiones multae sunt,
Si quo minus dixissem uobis· quia uado
parare uobis locum; Et si abiero et
praeparauero uobis locū· iterum uenio

et accipiam uos ad me ipsum ut ubi sum
ego et uos sitis; Et quo ego uado scitis
et uiam scitis; dicit ei thomas; dn̄e nesci
mus quo uadis et quomodo possumus uiā
scire; dicit ei ihs̄; Ego sum uia et ueritas
et uita; nemo uenit ad patrem nisi per
me; Si cognouissetis me et patrem meū
utiq; cognouissetis; et amodo cognosce
tis eum et uidistis eum; dicit ei philippus;
Dn̄e ostende nobis patrem et sufficit
nobis; dicit ei ihs̄; Tanto tempore
uobiscum sū et non cognouistis me; phi
lippe qui uidit me uidit et patrem; quo
modo tu dicis ostende nobis patrem;
Non credis quia ego in patre et pater in
me est; uerba quae ego loquor uobis a me
ipso non loquor; pater autē in me ma
nens ipse facit opera; non creditis
quia ego in patre et pater in me ē; ali
oquin propt̄ opera ipsa credite; amē
amē dico uob̄ qui credit in me opera q;
ego facio et ipse faciet et maiora horū
faciet quia ego ad patrem uado;

Io cxxviii
iii
mt ccxvi
lc cxxv

Et quodcumq; petieritis in nomine meo
hoc faciam.

U t glorificetur pater in filio, si quid petieri
tis in nomine meo hoc faciam, Si diligitis
me mandata mea seruate. Et ego rogabo
patrem et alium paracletum dabit uob̄;
ut maneat uobiscum in aeternum; Spm̄
ueritatis quem mundus non potest ac
cipere quia non uidit eum nec scit eum;
Uos autē cognoscitis eū quia apud uos ma
net et in uobis erit; Non relinquam uos
orfanos ueniam ad uos; Adhuc modicum.
et mundus me iam nō uidet; Uos autē uide
tis me quia ego uiuo et uos uiuetis;
In illo die uos cognoscetis quia ego sum
in patre meo et uos in me et ego in uob̄;
Qui habet mandata mea et seruat ea ille ē
Io cxviii I Mt xcviii M xcvi L cxvi qui diligit me; Qui autē diligit me dilígi
tur a patre meo; Et ego diligam eum et
manifestabo ei me ipsum. Dicit ei Iudas
Io cxx X non ille scariothes; D̄ne quid factum ē
quia nobis manifestaturus es teipsū
et non mundo; Respondit ih̄s et dix
it; Si quis diligit me sermonem meum
seruabit; Et pater meus diliget eum.
et ad eum ueniemus et mansionem

apud eum faciemus· qui non diligit me·
sermones meos non seruat· Et sermo Io cxxxi I Mt xcviii
nem quem audistis non est meus· sed eius Mr xcvi L cxvi
qui misit me patris· Haec locutus sum
uobis apud uos manens· Paraclētus aut Io cxxxii X
sps scs· quem mittit pater in nomine meo·
ille uos docebit omā· Et suggeret uobis
omā quaecumq; dixero uobis· Pacem re
linquo uob̄· pacem meam do uobis· Non
quomodo mundus dat· ego do uobis·
Non turbetur cor urm· neq; formidet·
Audistis quia ego dixi uob̄· uado et uenio
ad uos· Si diligeretis me· gauderetis
utiq;· quia uado ad patrem· quia pater
maior me ē· Et nunc dixi uobis prius
quam fiat· ut cum factū fuerit creda
tis· Iam non multa loquar uobiscum·
uenit enim princeps mundi huius· et
in me non habet quicquam· Sed ut cog
noscat mundus quia diligo patrem·
et sicut mandatum dedit mihi pater·
sic facio· Surgite eamus hinc· XII
Ego sum uitis uera [illegible] et pat
meus agricola ē· Omnem palmitem in me

non ferentem fructum tollet eum Et
omnem qui fert fructum purgabit eū
ut fructum plus adferat, Iam uos mun
di estis propter sermonem quem lo
cutus sum uobis; Manete in me et
ego in uobis; Sicut palmes non potest
ferre fructum a semetipso nisi manse
rit in uitae sic nec uos nisi in me manse
ritis; Ego sum uitis uos palmites; Qui
manet in me et ego in eo hic fert fruc
tum multum; Quia sine me nihil po
testis facere; Si quis in me non manse
rit mittetur foras sicut palmes et
arescet et colligent eū et in ignem mittunt
et ardet; Si manseritis in me et uerba
io cxxiii mt ccxv mea in uobis manserint quodcumq; uolu
mr cxv eritis petetis et fiet uobis; In hoc cla
io cxxiiii rificatus est pater meus ut fructum
plurimum adferatis et efficiamini mei
discipuli; Sicut dilexit me pater et ego
dilexi uos manete in dilectione mea
Si praecepta mea seruaueritis manebi
tis in dilectione mea; Sicut et ego patris
mei praecepta seruaui et maneo in eius

dilectione; haec loquutus sum uobis ut
gaudium meum in uobis sit et gaudium uestrū
impleatur. hoc est praeceptum meum
ut diligatis inuicem · sicut dilexi uos; Io CXXXV Mt CC IIII Mr CXV
maiorem hac dilectionem nemo habet ut
animam suam quis ponat pro amicis suis; Io CXXXVI
uos amici mei estis; si feceritis quae ego
praecipio uobis; Iam non dico uos seruos
quia seruus nescit quid faciat dominus
eius; uos aut dixi amicos quia omnia;
quaecumq; audiui a patre meo nota fe
ci uobis; Non uos me elegistis sed ego
elegi uos et posui uos ut eatis et fruc
tum afferatis et fructus uester mane Io CXXXVII Mt CCXVI Mr CXXV
at; ut quodcumq; petieritis patrem Io CXXXVIII
in nomine meo det uobis; haec mando
uobis ut diligatis inuicem; Si mundus
uos odit scitote · quia me priorem
uobis hodio habuit; Si de mundo fuisse
tis · mundus quod suum erat diligeret
quia uero de mundo non estis · sed ego ele Io CXXXVIIII Mt XC L LVIII
gi uos de mundo · propterea odit uos
mundus; Mementote sermonis mei
quem ego dixi uobis · non ē seruus maior
domino suo;

io cxl Si me persequuti sunt · et uos persequent;
Si sermonem meum seruauerunt · et uestrum
io cxli mc cxliiii ml cxxxviii l ccl seruabunt; Sed haec omnia facient uob̄:
propter nomen meum · quia nesciunt
io cxlii mc cxii l cxviii eum qui misit me; Si non uenissem ·
io cxliii et loquutus ~~eis~~ fuissem eis peccatum non
haberent; Nunc autem · excusationem non
io cxliiii mt xcviii ml xcvi l cxvi habent de peccato suo; Qui me odit et pa
trem meum odit; Si opera non fecissem
io cxlv in eis quae nemo alius fecit · peccatum non
haberent; Nunc autem · et uiderunt et ode-
runt et me et patrem meum; Sed ut im-
pleatur sermo qui in lege eorum scrip-
tus est quia odio me habuerunt gratis;
Cum autem uenerit paracletus quem ego mit-
tam uobis a patre · sp̄m ueritatis quia
a patre procedit · ille testimonium per-
hibebit de me; Et uos testimonium
perhibetis quia ab initio mecum estis;
Haec loquutus sum uobis · ut non scanda-
io cxlvi mt ccxliiii ml cxxxviii l ccl lizemini · absque synagogis facient uos;
Sed uenit hora · ut omnis qui interficit uos ·
arbitretur ~~se~~ obsequium se praestare dō;
Et haec facient uobis · quia non nouerunt ·

patrem· neq; me; Sed haec loquutus
sum uobis· ut cum uenerit hora eorum·
reminiscamini· quia ego dixi uobis; ro cxlviii
Haec aut̅ uobis ab initio non dixi· quia uob̅
cum eram, At nunc· uado ad eum qui me
misit· et nemo ex uobis interrogat me·
quo uadis; Sed quia haec loquutus sum
uobis· tristitia impleuit cor uestrum;
Sed ego ueritatem dico uobis· expedit uo
bis ut ego uadam; Si enim non abiero
paraclitus non ueniet ad uos; si autem
abiero mittam eum ad uos; Et cum ue
nerit ille arguet mundum de peccato
et de iustitia et de iudicio; De peccato
quidem quia non credunt in me;
De iustitia uero· quia ad patrem uado·
et iam non uidebitis me; De iudicio aut̅
quia princeps mundi huius iudicatus ē; Adhuc
multa habeo uobis dicere· sed non potes
tis portare modo; Cum aut̅ uenerit
ille sp̅s ueritatis· docebit uos omnem
ueritatem· Non enim loquetur a semet
ipso· sed quaecumq; audiet loquetur et
quae uentura sunt adnuntiabit uobis;

ILLE me clarificabit quia de meo accipi
et et adnuntiabit uobis.

ioc xlviii
mt c xi
l c xxviii
Omnia quaecumque habet pater mea
sunt; Propterea dixi quia de meo ac
cipiet. et adnuntiabit uobis; Modicū
ioc xlviii
et iam non uidebitis me. et iterum modi
cum et uidebitis me. quia uado ad patre.

Dixerunt ergo ex discipulis eius ad inui
cem; Quid ē hoc quod dicit nobis. modi
cum et non uidebitis me. et iterum
modicum et uidebitis me. et quia uado
ad patrem. Dicebant ergo; Quid est hoc
quod dicit modicum nescimus quid lo
quitur. Cognouit autē ihs quia uolebant
eum interrogare. et dixit eis; De hoc
quaeritis inter uos quia dixi modi
cum et non uidebitis me. et iterum
modicum et uidebitis me. Amen amē
dico uobis quia plorabitis et flebitis
uos. Mundus autē gaudebit; uos autē
contristabimini. Sed tristitia urā
uertetur in gaudium. Mulier cum
parit tristitiam habet quia uenit
hora eius. Cum autē pepererit puerū

iam n̄ meminit pressure prop ter gau
dium · quia natus est homo in mundū;
Et uos igitur nunc quidem tristi
tiam habetis; Iterum autē uidebo
uos · et gaudebit cor uestrum; Et
gaudium uestrum · nemo tollet a uo
bis Et in illo die me non in̈tēr rogabi·
tis quicquam; Amen amen dico uobis si quid
petieritis patrem in nomine meo · dabit
uobis; Usque modo non petistis quicquam
in nomine meo; Petite et accipietis · ut gau
dium urm̄ sit plenum; Haec in prouer
biis locutus sum uobis uenit hora
cum iam n̄ in prouerbiis loquar uobis sed
palam de patre adnuntiabo uobis; Illo
die in nomine meo petetis · Et non dico uo
bis quia ego rogabo patrem de uobis · ipse
enim pater amat uos quia uos me amastis
et credidistis quia a dō exiui; Exiui a pa
tre et ueni in mundum · Iterum relin
quo mundum et uado ad patrem; Dicunt
ei discipuli eius; Ecce nunc palam loque
ris et prouerbium nullum dicis · Nunc
scimus quia scis omnia et non opus est

Io cl
IIII
mt ccxvi
m cxxv

Io cli
X

tibi ut quis te interroget; In hoc
ioc clii IIII mt cclxxviii mr clxviii credimus quia a dō existi; Respon
dit eis ihs. Modo creditis. ecce iām
uenit hora. et iam uenit. ut disper
gamini unusquisq; in propria. et me
solum dereliquatis; Et non sum so
ioc cliii X lus quia pater mecum ē; Haec locu
tus sum uobis. ut in me pacem habea
tis. in mundo praessuram habebitis.
Sed confidite. ego uici mundū.
Haec locutus ē ihs. et sublevatis
oculis in caelum dixit; Pater uenit
hora clarifica filium tuum. ut fili
tuus
us clarificet te. Sicut dedisti ei potes
tatem omnis carnis. ut omne quod de
disti ei det eis uitā aeternam. haec ē
aut uita aeterna. ut cognoscant te
solum uerum dm. et quem misisti
ihm xpm. Ego te clarificaui super
terram opus consūmaui. qd dedisti
mihi ut faciam. Et nunc clarifica me
tu pater apud temetipsum. claritate
quām habui priusquam mundus es
set apud te. Manifestaui nomē tuū

hominib; quos dedisti mihi de mundo·
Tui erant· et mihi eos dedisti· et sermo
nem tuum seruauerunt; Nunc cogno
uerunt quia omnia quae dedisti mihi abs te
sunt· quia uerba quae dedisti mihi de
di eis· et ipsi acceperunt· et cognouerunt
uere quia a te exiui· et crediderunt quia
tu me misisti; Ego pro eis rogo· non pro
mundo rogo· sed pro his quos dedisti mi
hi quia tui sunt· et mea omnia tua sunt·
et tua mea sunt· et clarificatus sum
in eis, Et iam non sum in mundo· et hi
in mundo sunt et ego ad te uenio; Pat̄
scāe· serua eos in nomine tuo quos de
disti mihi· ut sint unū sicut et nos; Cū
essem cum eis· ego seruabam eos in no
mine tuo· Quos dedisti mihi custodi
ui· et nemo ex his periit· nisi filius
perditionis· ut scriptura impleatur;
Nunc aūt ad te uenio· et haec loquor in
mundo· ut habeant gaudium meum
impletum in semet ipsis; Ego dedi eis
sermonē tuum· et mundus eos odio
habuit· quia non sunt de mundo· sicut

& EGO NON SUM DE MUNDO · NONSUM ROGO
UT TOLLAS EOS DE MUNDO · SED UT SERUES
EOS A MALO, DE MUNDO NON SUNT · SICUT
& EGO NON SUM DE MUNDO SANCTIFICA
EOS IN UERITATE; SERMO TUUS UERITAS
EST · SICUT TU ME MISISTI IN MUNDUM
ET EGO MISI EOS IN MUNDUM, ET PRO
EIS SANCTIFICO MEIPSUM UT SINT ET IPSI
SANCTIFICATI IN UERITATE · NON PRO HIS
AUT ROGO TANTUM SED ET PRO EIS QUI CRE
DITURI SUNT PER UERBUM EORUM IN ME
UT UNUM SINT SICUT TU PATER IN ME ·
ET EGO IN TE UT ET IPSI IN NOBIS UNUM
SINT; UT MUNDUS CREDAT QUIA TU ME
MISISTI · ET EGO CLARITATEM QUAM DE
DISTI MIHI DEDI EIS UT SINT UNUM SI
CUT ET NOS UNUM SUMUS, EGO IN EIS · ET
TU IN ME UT SINT CONSUMMATI IN UNUM
ET COGNOSCAT MUNDUS QUIA TU ME MISIS
TI ET DILEXI EOS SICUT ET ME DILEXISTI;
PATER QUOS DEDISTI MIHI UOLO UT UBI
EGO SUM ET ILLI SINT MECUM · UT UIDE
ANT CLARITATEM MEAM QUAM DEDISTI
MIHI · QUIA DILEXISTI ME ANTE CONSTI

tutionemundi; Pater iuste etmun io cliiii III mt cxii L cxviii
duste n̄ cognouit· egoautem tecognoui;
Et hii cognouerunt quiatumemisti· clv X
etnotumfeci eis no men tuum et
notum faciam; ut dilectio quadilec
xisti me inipsis sit etego inipsis; io clvi I mt cccxxi mr clxvii L cclxxviii
Haec cum dixisset ihs, Egressus est
cum discipulis suis trans torrentem
caedron· ubi erat hortus; Inquem
introiuit ipse· et discipuli eius; io clvii X
Sciebat autem etiudas quitradebat
eumlocum· quiafrequenter ihs
conuenerat illuc· cum discipulis su io clviii I mt ccc mr clxxi L cclxxv
is; Iudas ergo cum accepisset cohor
tem· etapontificib; et pharisaeis
ministros uenit illuc cum lanter io clviiii X
nis et facibus etarmis; Ihs itaque
sciens omnia quae uentura erant sup
eum· processit et dicit eis· Quemque
ritis· Responderunt ei· Ihm̄ nazare
num; Dicit eis ihs· Egosum; Stabat
autem et iudas· quitradebat eum cum ipsis;
Ut ergo dixit eis egosum· abierunt
retrorsum· et ceciderunt interrā;

Iterum ergo eos interrogavit; quem
quaeritis? Illi aut̄ dixerunt; ihm̄ na
zarenum; Respondit ihs̄; Dixi uobis
quia ego sum; Si ergo me quaeritis si
nite hos abire; ut impleretur sermo
quem dixit quia quos dedisti mihi
non perdidi ex eis quemquam; Simon
io cc lx / mt ccc ii / mr clxxxiii / lc cclxxxiii ergo petrus habens gladium eduxit
eum et percussit pontificis seruum
et abscidit eius auriculam dextram;
Erat aut̄ nomen seruo malchus; Dixit
ergo ihs̄ petro mitte gladium tuum
io cc lxi / mt cc xciiii / mr clxx / lc cclxxi in uaginam; Calicem quem dedit mi
hi pater non bibam illum?
io cc lxii / mt ccc viii / mr clxxxvi / lc cc xc Cohors ergo et tribunus et ministri
iudaeorum conpraehenderunt ihm̄
et ligauerunt eum; Et adduxerunt
io cc lxiii eum ad annam primū; Erat enim socer
caiphae qui erat pontifex anni illius;
Erat aut̄ caiphas qui consilium dede
rat iudaeis quia expedit unum homi
io cc lxiiii / mt cccxiii / mr clxxxviii nem mori pro populo; Sequeba
tur aut̄ ihm̄ symon petrus et alius
discipulus; Discipulus aut̄ ille erat
io cc lxv

NOTUS PONTIFICI ET INTROIUIT CUM IHU IN ATRI
UM PONTIFICIS; PETRUS AUTEM STABAT Io clxvi m cccxiii mr cxcv l ccxcii
AD OSTIUM FORIS; EXIUIT ERGO DISCIPULUS Io clxvii x
ALIUS QUI ERAT NOTUS PONTIFICI ET DIXIT
OSTIARIAE ET INTRODUXIT PETRUM; Io clxviii m cccxiiii mr cxcv l ccxci
DICIT ERGO PETRO ANCILLA OSTIARIA; NUM
QUID ET TU EX DISCIPULIS ES HOMINIS ISTIUS
DICIT ILLE NON SUM; STABANT AUTEM SER Io clxviiii x
UI ET MINISTRI AD PRUNAS QUIA FRIGUS ERAT
ET CALEFIEBANT SE; ERAT AUTEM ET PETRUS cum eis
STANS ET CALEFACIENS SE; PONTIFEX ERGO
INTERROGAUIT IHM DE DISCIPULIS SUIS ET DE Io clxx m cccciii mr clxxviii l clxxxiiii
DOCTRINA EIUS; RESPONDIT EI IHS, EGO PA
LAM LOCUTUS SUM MUNDO EGO SEMPER
DOCUI IN SYNAGOGA ET IN TEMPLO QUO OMNES
IUDAEI CONUENIUNT ET IN OCCULTO LOCU Io clxxi x
TUS SUM NIHIL; QUID ME INTERROGAS
INTERROGA EOS QUI AUDIERUNT QUID LOCU
TUS SUM IPSIS ECCE HI SCIUNT QUAE DIXERI Io clxxii m cccxv mr cxcviii l ccxciii
EGO; HAEC AUTEM CUM DIXISSET UNUS ADSIS
TENS MINISTRORUM DEDIT ALAPAM IHU DICENS Io clxxiii x
SIC RESPONDES PONTIFICI; RESPONDIT EI IHS
SI MALE LOCUTUS SUM TESTIMONIUM PER
HIBE DE MALO; SI AUTEM BENE QUID ME CAEDIS

ioclxxiii mcccxvi mclxxxvii Lccxc Et misit eum annas ligatum ad caipham
pontificem. Erat autē simon petrus stans
ioclxxv i mccccxv mcxxvi Lccxcii et calefaciens se. Dixerunt ergo ei. Num
quid et tu ex discipulis ei es; negavit ille
et dixit. Non sum. Dicit unus ex servis
pontificis; cognatus eius cuius abscidit
petrus auriculam; Nonne ego te vidi
lxiiii ioclxxvi i mccccxviii mcxcviii Lccc in horto cum illo; Iterum ergo negavit
petrus. et statim gallus cantavit;
Adducunt ergo ihm ad chaiphan in praeto
rium. erat autē mane. Et ipsi non intro
ioclxxvii x ierunt in praetorium ut non conta
minarentur sed manducarent pascha.
Exivit ergo pilatus ad eos foras et dixit.
quam occasionem affertis adversus homi
nem hunc; Responderunt et dixerunt
ei. Si non esset hic malefactor. non ti
bi tradissemus eum; Dixit ergo eis pila
tus; Accipite eum vos et secundum
legem vestram iudicate eum; dixerunt
ergo ei iudaei. Nobis non licet interfice
re quemquam; Ut sermo ihū impleretur
quem dixit significans qua esset mor
ioclxxviii i mcccxx mcc Lccci te moriturus; Introivit ergo iterum

inpraetorium pilatus. et uocauit ihm̄
et dixit ei; Tu es rex iudaeorum? Et Io clxxviii X
respondit ihs̄; A temetipso hoc dicis
an alii tibi dixerunt de me? Respon
dit pilatus; Numquid ego iudaeus sū?
Gens tua et pontifices tradiderunt te
mihi. quid fecisti? Respondit ihs̄,
Regnum meum non est de hoc mundo,
Si de hoc mundo esset regnum meū
ministri mei utiq; decertarent ut
non traderer iudaeis; nunc autem me Io clxxix IIII m cccxxi mr cci
um regnum non est hinc. Dixit itaque
ei pilatus, Ergo rex es tu? Respondit Io clxxx X
ihs̄; Tu dicis. quia rex sum ego; Ego in
hoc natus sum. et ad hoc ueni in mundū
ut testimonium perhibeam ueritati.
Omnis qui est ex ueritate audit meam
uocem. Dicit ei pilatus; Quid est ueri
tas? Et cum hoc dixisset iterum exiuit Io clxxxi VIIII L cccvii
ad iudaeos. Et dicit eis. Ego nullā inue
nio in eo causam. Est autem consuetudo uo Io clxxxii IIII m cccxxiii mr ccciii
bis ut unum dimittam uobis in pascha.
Uultis ergo dimittam uobis regem iudae Io clxxxiii I m cccxxv mr ccxiii L cccx
orum, clamauerunt rursum omnes

dicentes; Non hunc sed barabban; Erat
io clxxxv IIII mt cccxviii mr ccvii autem barabbas latro; Tunc ergo adpre
hendit pilatus ihm et flagellauit;
Et milites plectentes coronam de spi
nis inposuerunt capiti eius; et ueste
purporea circum dederunt eum; Et
ueniebant ad eum et dicebant; haue
io clxxxvi VIII l ccciii [illegible] rex iudaeorum; et dabant ei alapas;
Exiit iterum pilatus foras; et dicit eis;
Ecce adduco eum uobis foras ut cognos
catis quia in eo nullam causam inuenio;
io clxxxvii IIII mt cccxviii mr ccvii Exiit ergo ihs portans spineam coronā
et purporeum uestimentum; et dicit
eis; Ecce homo; Cum ergo uidissent eū
io clxxxviii I mt cccxxv mr ccv l cccxi pontifices et ministri; clamabant di
centes; Crucifige crucifige eū; Dicit eis
io clxxxviiii X pilatus; Accipite eum uos et crucifi
io cxc IIII l cccxii [illegible] gite; Ego enim non inuenio in eo cau
sam; Responderunt ei iudaei et dixe
io cxci X runt; Nos legem habemus et secundū
legem debet mori quia filium dī se
io cxcii III mt cccxxxi mr cci fecit; Quum ergo audisset pilatus hunc
sermonem magis timuit; Et ingressus
est praetorium iterum; et dicit ad ihm;

unde es tu? Ihs aut responsum non dedit ei, Io clxxii X
Dicit ergo ei pilatus; mihi non loqueris? nescis
quia potestatem habeo crucifigere te?
et potestatem habeo dimittere te?
Respondit ihs; Non haberes potestatem
aduersum me ullam nisi tibi esset data
desuper; Propterea qui tradidit me
tibi maius peccatum habet. Exinde
quaerebat pilatus dimittere eum; Iudaei
aut clamabant dicentes; Si hunc dimit
tis non es amicus caesaris. Omnis qui se
regem facit contradicit caesari; Pila
tus ergo cum audisset hos sermones
adduxit foras ihm et sedit pro tribu
nali in locum qui dicitur lithostrotos
haebraice aut gabbatha, Erat aut paras
ceue paschae hora quasi sexta et dicit Io clxxiii I mt cccxxiii mr ccxi L cclxxiii
iudaeis; Ecce rex uester Illi aut clama
bant; tolle tolle crucifige eum. Io clxxiiii X
Dicit eis pilatus; Regem uestrum cruci
figam? Responderunt pontifices. Io clxxv I mt cccxxviii mr ccxvi L cclxxviii
Non habemus regem nisi caesarem.
Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigere Io clxxvi I mt cccxxxi mr ccxviii L cclxxx
tur. Susceperunt aut ihm et eduxerunt;

Et baiulans sibi crucem exiuit in eum
qui dicitur caluariae locum haebra
icae golcotha ubi eum crucifixer̄t
io cxcviii mt cccxxvi mr ccxv L cccxiiii Et cum eo alios duos hinc et hinc me
dium autem ihm̄ Scripsit autem et titu
io cxcviiii mt cccxxv mr ccxviii L cccxxiiii lum pilatus et posuit super crucem
Erat autem scriptum Ihs nazarenus rex
iudaeorum Hunc ergo titulum
io cc multi legerunt iudaeorum quia pro
pe ciuitatem erat locus ubi crucifi
xus est ihs Et erat scriptum haebra
icae grecae et latine Dicebant ergo
pilato pontifices iudaeorum Noli
scribere rex iudaeorum sed quia
ipse dixit rex sum iudaeorum Re
spondit pilatus Quod scrip^si^ scripsi
io cci mt cccxxviii mr ccxii L cccxxi Milites ergo cum crucifixissent eum
acceperunt uestimenta eius et fece
runt quattuor partes unicuique
militi partem et tunicam Erat autem
tunica inconsutilis desuper contex
ta per totum Dixerunt ergo ad inui
cem Non scindamus eam sed sortia
mur de illa cuius sit Ut scriptura

impleatur dicens; Partiti sunt uesti
menta mea sibi et in uestem meam
miserunt sortem. Et milites quidē
haec fecerunt; Stabant autē iuxta Io ccii
crucem ihū mater eius et soror ma
tris eius; maria cleopae et maria
magdalene; Cum uidisset ergo ihs̄
matrem et discipulum ~~stantem~~
quem diligebat dicit matri suae;
mulier ecce filius tuus; Deinde dicit
discipulo; Ecce mater tua. Et ex illa
hora accepit eam discipulus in sua. Io cciii
mt cccxluii
Postea sciens ihs quia iam omnia consū m ccxi
mata sunt ut consummaretur scrip
tura dicit; Sitio; Uas ergo positum
erat aceto plenum. Illi autē spongi
am plenam aceto hysopo circum
Io cciiii
ponentes obtulerunt ori eius; mt cccxluiii
m ccxxiii
Cum ergo accepisset ihs̄ acetum di l cccxxuiiii
xit consūmatum est; Et inclinato
Io ccu
capite tradidit spm̄; Iudaei ergo
qm̄ parasceue erat ut non remane
reᵘt in cruce corpora sabbato erat
enim magnus dies ille sabbati. Rogauer̄

pilatum ut frangerentur eorum crura
et tollerentur uenerunt ergo milites
et primi quidem fregerunt crura
et alterius qui crucifixus est cum
eo; Ad ihm autem cum uenissent ut uiderunt
eum iam mortuū non fregerunt
eius crura; Sed unus militū
lancea latus eius aperuit et continuo
exiuit sanguis et aqua; Et qui uidit
testimonium perhibuit et uerum ē
eius testimonium. Et ille scit quia
uera dicit ut et uos credatis; Facta
sunt enim haec ut scriptura impleretur;
Os non comminuetis ex eo; Et
iterum alia scriptura dicit; uidebunt
Io ccvi in quem transfixerunt; Post haec aūt
mt cccxlviii rogauit pilatum ioseph ab arimathia
mr ccxxvii eo quod esset discipulus ihū occultus aūt
L cccxxvii propter metum iudaeorum ut tolleret
corpus ihū et permisit pilatus;
Io ccvii Uenit ergo et tulit corpus ihū; Uenit
aūt et nicodemus qui uenerat ad ihm
nocte primum ferens mixturam murrae
et aloes quasi libras centum;

Acceperunt ergo corpus ihu· et ligaue Io ccviii Mt cccxlviii Mr ccxxviii L cccxxiii
runt eum linteis cum aromatib;· si
cut mos iudaeis est sepelire· Erat aut̄
in loco· ubi crucifixus est ortus· et in
horto monumentum nouum· in quo
non dum quisquam positus erat· Ibi
ergo propter parasceuen iudaeorum
quia iuxta erat monum̄tum· posu Io ccviiii Mt cccli Mr ccxxx L cccxxxvi
erunt ihm̄· Una aut̄ sabbati· maria
magdalenae uenit mane cum adhuc
tenebrae essent ad monum̄tum et ui
dit lapidem sublatum a monum̄to· Io ccx
Cucurrit ergo· et uenit ad sẏmonem
petrum et ad alium discipulum quem
amabat ihs̄· et dicit eis· Tulerunt dnm̄
de monum̄to et nescimus ubi posuer̄
eum· Exiit ergo petrus et ille alius
discipulus· et uenerunt ad monum̄tū·
Currebant aut̄ duo simul· Et ille alius
discipulus praecucurrit citius petro·
et uenit primus ad monum̄tū· Et cū
se inclinasset· uidit posita linteamina
n̄ tam̄ introiuit· Uenit ergo simon
petrus sequens eum et introiuit·

in monumentum & uidit linteamina posita ·
et sudarium quod fuerat super caput eius, non cum linteaminib; positū
sed separatim inuolutum in unum locū
Tunc ergo introiuit et ille discipulus ·
qui uenerat primus ad monumentum,
Et uidit et credidit; Nondum enim
sciebant scripturam · quia oporteret
eum a mortuis resurgere; Abierunt
ergo iterum ad semet ipsos discipuli,
Io ccxi mt ccclii mr ccxxxi l cccxxvi Maria autē stabat ad monumentum foris
plorans; Dum ergo fleret inclinauit
se · et prospexit in monumentum;
Et uidit duos angelos in albis sedentes ·
unum ad caput · et unum ad pedes ubi
Io ccxii positum fuerat corpus ihū; Dicunt
ei illi; mulier quid ploras? Dicit eis
Quia tulerunt dnm̄ meum · et nescio
ubi posuerunt eum; Haec cum dixisset
conuersa est retrorsum; Et uidit ihm̄
stantem · et non sciebat quia ihs est ·
Dicit ei ihs; Mulier quid ploras · quem
quaeris? Illa existimans quia hortolanus
esset · dicit ei · dnē · si tu sustulis

ti eum. dicito mihi ubi posuisti eum et
ego eum tollam. Dicit ei ihs. Maria. Con
uersa illa. dicit ei. Rabboni. quod dicitur
magister. Dicit ei ihs. Noli me tangere
non dum enim ascendi ad patrem meum.
Uade aūt ad fratres meos et dic eis. Ascen
do ad patrem meum et ad patrem uestrū
dm̄ meum et ad dm̄ uestrum. Uenit
maria magdalenae adnuntians discipu
lis quia uidi dnm̄. et haec dixit mihi, Io ccxii VIIII lu cccxL
Cum esset ergo sero die illa una sabbato
rum et fores essent clausae ubi erant
discipuli congregati propter metum
iudaeorum. Uenit ihs et stetit in medio
et dicit eis. Pax uobis. Et hoc cum dixis
set ostendit eis manus et latus. Gauisi Io ccxiii X
sunt ergo discipuli uiso dno. Dixit er
go eis iterum; Pax uobis; Sicut misit
me pater et ego mitto uos. Hoc cum di
xisset insufflauit et dicit eis. Accipi Io ccxv VII m lxxxv
te spm̄ scm̄; Quorum remiseritis pec
cata remittuntur eis. et quorum re
tinueritis retenta sunt. Thomas aut Io ccxvi X
unus ex duodecim qui dicitur didymus.

non erat cum eis quando uenit ihs; Dixer̄
ergo ei alii discipuli. uidimus dnm̄; Ille
aut̄ dixit eis; nisi uidero in manib; eius
figuram clauorum. et mittam digitum
meum in locum clauorum. et mittam
manum meam in latus eius non credam;
Io ccxvii VIII l ccxl Et post dies octo iterum erant discipuli
eius intus et thomas cum eis; uenit ihs
ianuis clausis et stetit in medio et dixit;
Pax uobis; deinde dicit thomae; Infer
digitū tuum huc. et uide manus meas.
et affer manū tuam. et mitte in latus
meum. et noli esse incredulus. sed fide
lis; Respondit thomas. et dixit ei; dns
Io ccxviii X meus. et ds meus; dicit ei ihs; quia ui
disti me. credidisti. Beati qui non ui
derunt et crediderunt; Multa quidē
et alia signa fecit ihs in conspectu disci
pulorum suorum. quae non sunt scrip
ta in libro hoc; Haec autē scripta sunt
ut credatis. quia ihs est xps filius di;
Et ut credentes uitam habeatis in nomi
Io ccxviiii VIII ne eius; Postea manifestauit se. iterum
lxxx ihs ad mare thiberiadis. manifestauit

aut̄sic; erantsimul. simonpetrus ettho
masquidicitur didymus etnathanahel.
quierat achana galileae etfiliizebedei
etaliiexdiscipulis eiusduo; dicit eis simon
petrus; uadopiscari; dicunt ei; uenimus
etnos tecum; Etexierunt etascenderunt
innauem etillanocte nihilpraendiderū;
maneaut̄ iamfacto stetit ih̄s inlitore;
nontamencognouerunt discipuli· quia
ih̄sest; dicitergoeisih̄s; Pueri nūquid
pulmentarium habetis· Responderunt
ei, non; dixiteis· mittite indexterā
nauigii rete· etinuenietis· miserunt
ergo etiam etnonualebant illudtrahe
re· a multitudine piscium· Dicit
ergodiscipulusille· quemdiligebatih̄s
petro; dn̄s est; Simonpetrus· cumau
dissetquiadn̄s ē· tunicam succinxitse·
eratenimnudus etmisitseinmare·
Aliiaut̄ discipuli· nauigio uenerunt,
Nonenimlonge erant aterra sedquasi
cubitis ducentis· trahentes· retepis
cium; Ut ergo descenderunt interram
uiderunt prunas positas etpiscemsup

Io ccxx·

Io ccxxi
L ccxli

positum et panem; Dicit eis ihs; Afferte
de piscib; quos praendedistis nunc;
Io ccxxi VIIII L xxx Ascendit simon petrus. et traxit rete in
terram. plenum magnis piscib; centum
quinquaginta trib; Et cum tanti essent.
non est scissum rete. Dicit eis ihs. uenite
Io ccxxiii VIIII L cccxli prandete. Et nemo audebat discumben
Io ccxxiiii X tium interrogare; tu quis es; scientes
quia dns ē. Et uenit ihs et accepit panē
Io ccxxv L ccxli et dat eis. et piscem similiter; Hoc iam
Io ccxxvi tertio manifestatus ē ihs discipulis
suis cum resurrexisset a mortuis.
Io ccxxvii VIIII L cclxviii Cum ergo prandissent dicit simoni petro
ihs. Simon iohannis diligis me plus his;
Dicit ei; Etiam dne tu scis quia amo te;
Dicit ei; pasce agnos meos; Dicit ei iterū;
Io ccxxviii X Simon iohannes diligis me; Ait illi; Etiam
dne. tu scis quia amo te; Dicit ei; pasce
Io ccxxviiii VIIII L cclxviii agnos meos. Dicit ei tertio; Simon iohan
Io ccxxx nis amas me; Contristatus ē petrus
quia dixit ei tertio amas me et dicit ei;
Io ccxxxi Dne tu omnia scis. tu nosti quia amo te;
L cclxviii Dicit ei; pasce oues meas; Amen amen
Io ccxx dico tibi. cum esses iunior cingebas te.

et ambulabas ubi uolebas; Cū autē senu
eris· extendes manus tuas· et alius te
cinget· et ducet quo non uis· hoc autem
dixit· significans qua morte clarifica
turus esset dm̄; Et hoc cum dixisset di
citei· Sequere me· Conuersus petrus
uidit illum discipulum quem dilige
bat ihs sequentē· Qui et recubuit in ce
na super pectus eius et dixit· Dn̄e quis
est qui tradet te; hunc ergo cū uidisset
petrus dicit ihū; Dn̄e hic autē quid·
si
dicit ei ihs; Sic eum uolo manere donec
ueniam· quid ad te tu me sequere;
Exiuit ergo sermo iste inter fratres·
quia discipulus ille non moritur;
ei quia
Et non dixit ihs non moritur· sed sic eū
uolo manere donec ueniam· quid ad te;
hic est discipulus qui testimonium
perhibet de his· et [illegible] scripsit haec;
et scimus quia uerum est testimoni
um eius; Sunt autē et alia multa quę
fecit ihs· quae si scribantur per singu
la nec ipsū arbitror mundū capere
eos qui scribendi sunt libros· Amen·

† jnit· dix
dic· petro;

+ EXPLICIT E
VANGELIVM
SECVNDV̄
IOHANNE
DŌ GRATI
AS SEMꝑ
AMEN ORA PRO
ME QVI LEGIS

D

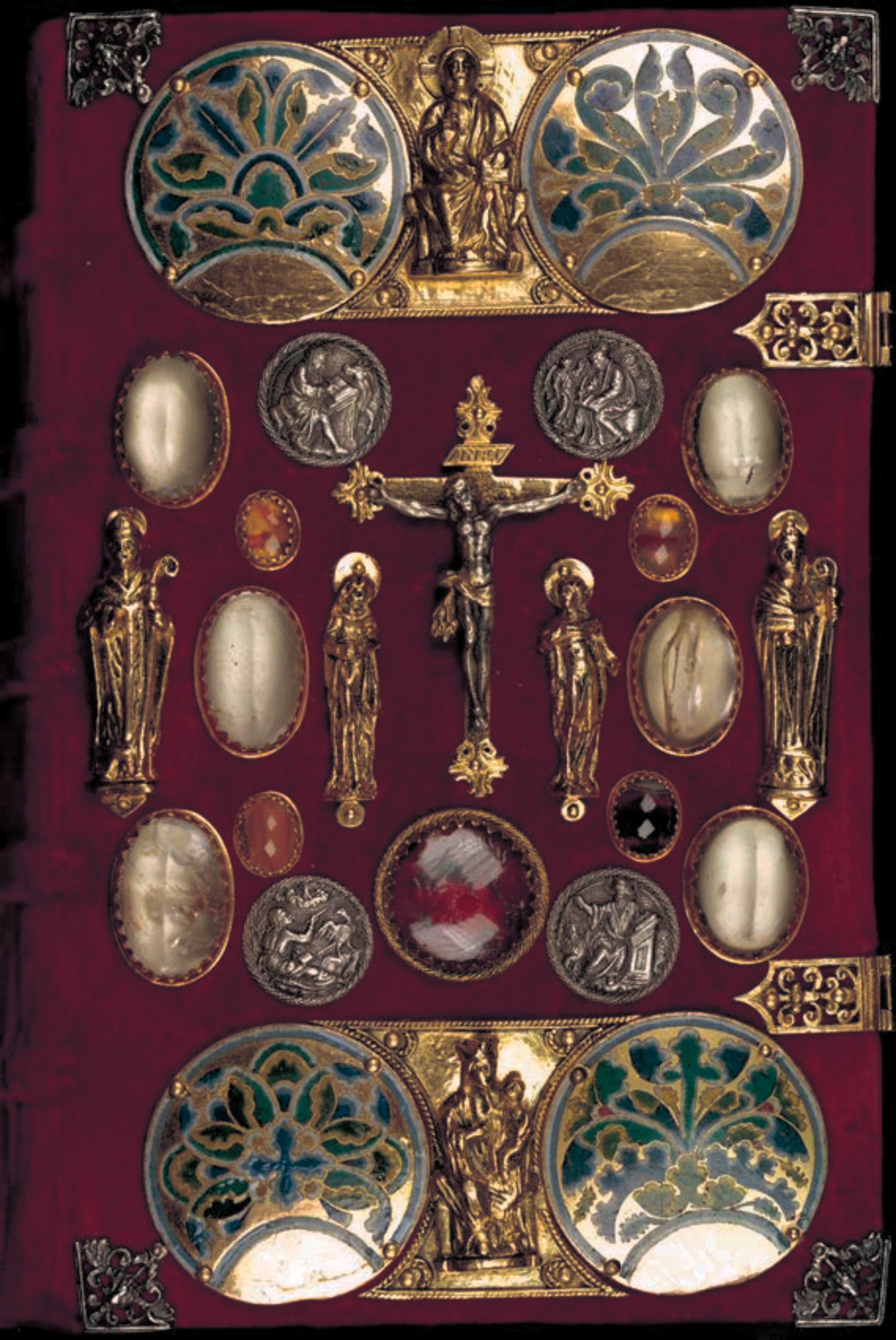
INRI